BIBLIOTECA POLIROM

Naghib Mahfuz

Laureat al Premiului Nobel pentru Literatură

Teba în război

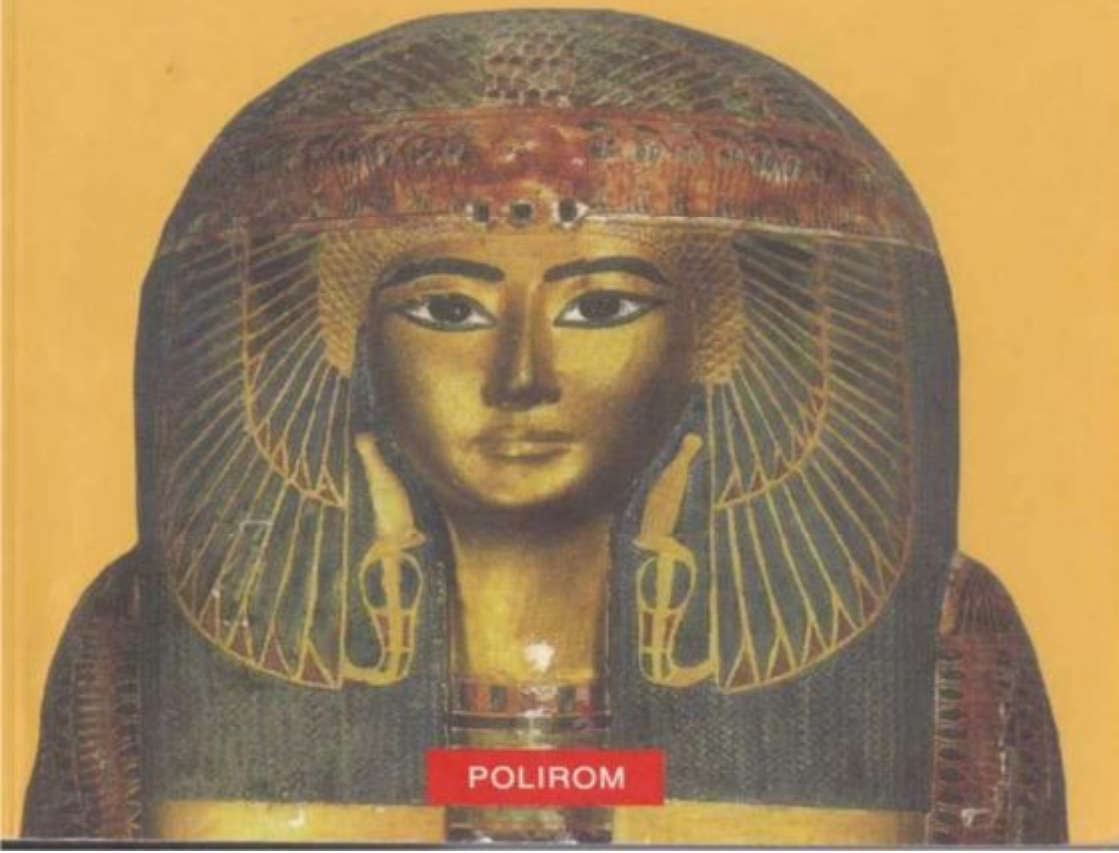

POLIROM

Naghib Mahfuz
Teba în război

NAGHIB MAHFUZ (1911-2006) s-a născut în Cairo. Şi-a propus o serie vastă de romane care să acopere toată istoria Egiptului, însă schimbările dramatice de pe scena politică egipteană l-au făcut să se concentreze asupra tematicii sociale, prezentată într-un stil realist în *Trilogia Cairoului, Băieţii de pe strada noastră* (1959) sau *Pălăvrăgeală pe Nil* (1966). În anii '60-'70, a început să experimenteze cu formule literare mai flexibile, în care realismul se îmbină cu alegoria şi simbolul, pentru a încărca ficţiunea cu subtile accente satirice, în romane ca *Miramar* (1967), *O mie şi una de nopţi şi zile* (1982) sau *Akhenaton, cel care sălăşluieşte în adevăr* (1985). În 1988 i-a fost decernat Premiul Nobel pentru Literatură. Din opera lui Naghib Mahfuz, la Editura Polirom au fost traduse romanele *Băieţii de pe strada noastră* (2009), *Pălăvrăgeală pe Nil* (2010) şi, în anul 2011, *Trilogia Cairoului* (din care fac parte romanele *O plimbare prin palat, Palatul dorinţei* şi *Strada Zahărului)*

Publicat în 1944, romanul *Teba în război* face parte dintre volumele scrise de Naghib Mahfuz la începutul carierei sale, având ca fundal Egiptul antic şi abordând unul dintre cele mai importante momente dintr-o grandioasă istorie, în care ultimii faraoni ai Dinastiei a

XVII-a se ridică împotriva barbarilor asiatici care au dominat Egiptul nordic vreme de peste două sute de ani. Presărate cu fapte de arme, înfruntări de forţe colosale, evadări spectaculoase, înfrângeri şi victorii cutremurătoare, evenimentele redate şi majoritatea personajelor principale sunt inspirate din realitate. Cu toate acestea, romanul nu este doar unul istoric – la vremea la care a fost scris, Egiptul se afla sub ocupaţie străină de peste şaizeci de ani, astfel încât se insinuează o temă profund politică şi un mesaj de natură patriotică.

Seqenenra

1

Corabia urca pe fluviul sacru, prora ei cu coroana de lotuşi spintecând valurile liniştite şi maiestuoase care se îndemnau unele pe altele din cele mai vechi vremuri, asemenea unor întâmplări în curgerea cea fără de sfârşit a timpului. Pe cele două maluri se zăreau cătune risipite ici şi colo, tulpini mlădioase de palmieri singuratici sau în pâlcuri şi covorul de verdeaţă ce se întindea spre răsărit şi spre apus. Soarele trimitea din înaltul cerului mănunchiuri de raze de lumină ce stârneau freamătul uşor al frunzelor şi scânteierea

valurilor mângâiate. Pe întinderea apei se vedeau doar câteva bărci pescăreşti care se dădeau în lături din faţa corabiei mari, vâslaşii lor holbându-se întrebători şi bănuitori la coroana de lotuşi – simbolul Nordului.

În cabina din faţă stătea în picioare un bărbat scund şi robust, cu faţa rotundă, cu barbă lungă şi pielea albă, purtând o mantie largă şi ţinând în mâna dreaptă un toiag gros cu mânerul aurit. Dinaintea lui şedeau doi bărbaţi la fel de robuşti, îmbrăcaţi în straie asemănătoare cu ale lui. Toţi trei erau preocupaţi de un singur gând. Mai-marele lor avea ochii plictisiţi şi obosiţi aţintiţi către sud şi doar din când în când arunca o privire vrăjmaşă pescarilor care-i apăreau în cale. La un moment dat, rupse tăcerea şi întrebă, întorcându-se spre însoţitorii săi:

— Oare va suna trâmbiţa mâine şi va risipi pacea grea care domneşte peste plaiurile Sudului şi casele acestea liniştite se vor trezi cu spaimă, iar vulturul războiului va pluti pe cerul acum fără primejdii? Aah, dacă ar şti oamenii ăştia ce ameninţare aduce corabia mea pentru ei şi pentru stăpânul lor?!

Însoţitorii dădură din cap aprobator.

— N-are decât să fie război, mare şambelan, murmură unul din ei, de vreme ce omul acesta pe care domnul nostru l-a acceptat ca guvernator peste Sud se încăpăţânează să poarte pe cap coroana asemenea

regilor, să înalţe palate asemenea faraonilor şi să se plimbe prin Teba în voie, fără să-i pese de nimic.

Şambelanul scrâşni din dinţi şi, mişcându-şi nervos toiagul între tălpile picioarelor, îşi reluă firul gândurilor:

— Nu există un alt guvernator egiptean în afară de cel al Tebei. Dacă vom scăpa şi de el, înseamnă că vom rămâne pentru totdeauna cârmuitorii Egiptului, iar regele nostru nu va mai avea a se teme de revolta nimănui împotriva sa.

— Egiptenii ne urăsc, se amestecă în vorbă şi celălalt bărbat, care nu-şi pierduse niciodată speranţa ca într-o bună zi să devină guvernator într-un mare oraş.

— Da, da! Aşa este! încuviinţă marele şambelan. Până şi locuitorii oraşului Memphis, capitala domnului nostru, regele, ne arată supunere, dar în sufletele lor nutresc ură împotriva noastră! adăugă aprins. S-au sfârşit toate încercările Nu ne-au mai rămas decât biciul şi sabia!

Cei doi însoţitori zâmbiră pentru prima oară.

— Binecuvântate să-ţi fie vorbele, mare şambelan! întări cel care-şi dăduse ultimul cu părerea. Doar biciul ne mai poate fi de folos în relaţiile cu egiptenii.

Apoi cei trei bărbaţi tăcură un timp. Nu se mai auzea decât clipocitul apei lovite de vâsle. Ochii unuia dintre ei căzură asupra unei bărci de pescuit în mijlocul căreia

stătea în picioare un tânăr cu braţe musculoase, purtând un fel de fustanelă care-i acoperea numai mijlocul. În rest, trupul gol îi era înnegrit de soare.

— Locuitorii ăştia din Sud parcă ar răsări din pământul lor, observă el, minunându-se.

— Nu trebuie să te miri, de vreme ce poeţii le cântă şi laudă culoarea negricioasă a pielii lor, îi explică marele şambelan cu ironie în glas.

— Serios? Tenul lor seamănă cu pământul, în vreme ce culoarea pielii noastre aduce cu razele strălucitoare ale soarelui.

— Un om de-al nostru mi-a explicat, vorbindu-mi despre locuitorii ăştia din Sud, că ei, în pofida culorii şi goliciunii, sunt plini de mândrie şi trufie, îi lămuri şambelanul. Ba pretind chiar că ei ar scoborî din coapsele zeilor şi că ţara lor ar fi locul care i-ar fi dat pe adevăraţii faraoni. Doamne! Eu ştiu leacul pentru toate astea, dar trebuie mai întâi ca braţul nostru să ajungă până la hotarele lor.

Abia termină şambelanul de vorbit, când îl auzi pe unul din însoţitorii săi îndemnându-i să privească în zare.

— Uite! Vedeţi Teba? Aceasta e Teba! zise el, arătând cu degetul spre răsărit.

Priviră toţi trei în direcţia în care arăta el şi văzură un oraş întins, înconjurat de un zid înalt în spatele căruia

se înălţau vârfurile obeliscurilor, părând nişte coloane care susţineau bolta cerească. În partea nordică a oraşului zăriră zidurile templului grandios al lui Amon, divinitatea adorată în Sud. Privirile le căzură peste un uriaş fără seamăn care se înălţa spre tăriile cerului, încât simţiră că-şi pierd răsuflarea.

— Da, asta-i Teba, mormăi marele şambelan după un timp, încruntându-şi sprâncenele. Am mai văzut-o şi altă dată şi cu cât trec zilele, cu atât sporeşte şi dorinţa mea ca domnul nostru, regele, să o supună şi să văd alaiul lui victorios croindu-şi drum pe străzile ei.

— Iar zeul nostru Seth să fie adorat şi în acest oraş, adăugă unul din cei doi însoţitori.

Corabia încetini şi se apropie de mal, trecând pe lângă grădini luxuriante, ale căror terase pline de verdeaţă coborau până la fluviul sacru pentru a se adăpa din apele lui. Dincolo de ele se zăreau palatele mândre ale Tebei, iar pe celălalt mal stătea ascuns Oraşul Veşniciei, unde cei nemuritori dormeau în piramide, în mastabale şi în morminte, învăluiţi cu toţii în singurătatea morţii.

Apoi corabia înaintă către portul Tebei, croindu-şi drum printre bărcile pescăreşti şi vasele comerciale şi atrăgând toate privirile datorită dimensiunilor sale deosebite şi coroanei de lotuşi care-i împodobea prora. În cele din urmă, se apropie de chei şi cei de pe vas

aruncară ancora uriaşă. Câţiva dintre oamenii de strajă se îndreptară spre ea, însoţind un ofiţer care purta peste fustanelă şi o haină de in alb.

— De unde vine corabia asta? îl întrebă ofiţerul pe unul dintre bărbaţii de pe vas. Aţi adus ceva mărfuri?

Unul dintre ei îl salută şi îl invită să-l urmeze în cabină. Acolo acesta îşi dădu imediat seama că se află dinaintea unuia dintre marii dregători ai Palatului din Nord – palatul regelui „păstorilor”[1], cum îi numeau cei din Sud. Se înclină respectuos şi prezentă salutul militar. Şambelanul ridică mâna, răspunzând la salut cu vădită aroganţă.

— Sunt solul domnului nostru, faraonul Apophis[2], regele Nordului şi al Sudului, fiul zeului Seth. Am fost trimis la guvernatorul Tebei, prinţul Seqenenra, pentru a-i înmâna mesajul pe care-l port cu mine, îi transmise el cu un ton condescendent.

Ofiţerul îl ascultă atent, îl salută din nou şi se retrase.

2

După vreun ceas, urcă pe corabie un bărbat respectabil, mai degrabă scund şi slab, cu fruntea

---

[1] Hicsoşii, numiţi de vechii egipteni „păstori".

[2] Ultimul rege al hicsosilor care şi-a luat titlul de faraon.

boltită, care se înclină cu demnitate înaintea solului şi se prezentă cu voce calmă:

— Are onoarea să vă întâmpine Hur, marele şambelan al Palatului din Sud.

— Iar eu sunt Khayan, marele şambelan al Palatului măritului faraon, se prezentă scurt solul după ce îşi înclină capul trufaş.

— Domnul meu este bucuros să vă întâmpine de îndată, îi comunică Hur.

— Hai să mergem! îl îndemnă solul, ridicându-se.

Şambelanul Hur o luă înainte; solul îl urmă păşind încet şi grav, sprijinindu-şi trupul mătăhălos în cârja sa, iar cei doi bărbaţi se plecară în faţa lui cu respect. Dar Khayan nu-şi putea stăpâni nemulţumirea şi se întrebă în sinea lui: „Nu s-ar fi cuvenit oare ca Seqenenra să vină în persoană pentru a-l întâmpina pe solul lui Apophis?". Fusese peste măsură de supărat din pricina faptului că urmase rânduiala unui adevărat rege prin felul cum îl întâmpinase. Khayan părăsi corabia printre două şiruri de soldaţi şi ofiţeri şi găsi pe mal în aşteptarea lui o suită regală precedată de câteva care de luptă şi urmată de alte câteva. Soldaţii îi prezentară onorul şi le răspunse la salut cu aceeaşi îngâmfare, urcă în carul de luptă şi alături de el urcă şi Hur. Apoi micul alai se îndreptă spre palatul guvernatorului Sudului şi ochii lui Khayan se tot roteau iscoditor, căutând când la

dreapta, când la stânga, trecând în revistă templele şi obeliscurile, statuile, străzile şi palatele, pieţele şi puhoiul de lume de toate soiurile: oameni de rând cu trupurile pe jumătate goale, ofiţeri cu mantale elegante, preoţi cu veşminte lungi, nobili cu straie largi, femei în haine alese. Totul voia parcă să depună mărturie despre măreţia oraşului, dând de înţeles că se întrecea chiar cu Memphisul – capitala lui Apophis. Solul îşi dădu seama din primul moment că acest cortegiu atrăgea privirile şi că oamenii se adunau buluc pe marginile drumului pentru a privi la el, dar o făceau cu răceală şi indiferenţă; ochii lor negri îi cercetau faţa albă şi barba lungă cu o curiozitate amestecată cu antipatie şi indignare.

Fierbea de mânie din pricina primirii reci pe care i-o făceau localnicii marelui Apophis prin trimisul său. Nu-i plăcea deloc să fie privit ca un străin la Teba, după trecerea a două sute de ani de când neamul său descinsese pe pământul Egiptului şi se înscăunase în regat. Îl deranja şi mai mult faptul că Sudul îşi păstrase vreme de două sute de ani personalitatea, caracterul şi independenţa, fără ca în această provincie să se fi stabilit vreun hicsos.

În cele din urmă, suita ajunse în Piaţa Palatului – o piaţă largă, pe ale cărei patru laturi erau rânduite clădirile guvernamentale, ministerele, comandamentul

general al armatei, iar în mijloc se înălţa grandiosul palat, o minunăţie care îţi lua ochii. Era un palat măreţ, semănând cu cel din Memphis. Străjerii vegheau de pe zidurile înalte, iar ostaşii din gardă se aşezaseră pe două rânduri în faţa porţii celei mari. Când suita solului străbătu piaţa, fanfara cântă un imn de salut. În timp ce traversa curtea, Khayan îşi punea fel de fel de întrebări: „Oare Seqenenra o să aibă coroana pe cap? El trăieşte asemenea regilor. Se poartă întocmai ca ei. Are guvern la fel ca ei. Oare o să-şi pună coroana Sudului în prezenţa mea? Oare o să facă ceea ce nu au făcut strămoşii lui şi ceea ce nu a făcut nici chiar tatăl lui?”.

La intrarea pe aleea cea lungă a coloanelor, solul făcu câţiva paşi şi îi găsi în întâmpinarea sa pe şambelanul palatului şi pe şeful gărzii faraonice însoţit de înalţi ofiţeri. După ce îl salutară cu toţii, o luară înaintea lui către sala de primire. Coridorul care ducea spre uşa sălii era împodobit pe ambele laturi cu statui ale Sfinxului, în colţuri vegheau ofiţeri aleşi dintre cei mai destoinici bărbaţi din Habu. Aceştia se plecau dinaintea solului şi-i făceau loc să treacă. Şambelanul Hur intră primul în sală şi el îl urmă. În mijlocul sălii, nu foarte aproape de uşă, dădu cu ochii de tronul faraonic, pe care stătea un bărbat purtând coroana Sudului, cu sceptrul şi toiagul încovoiat în mână. În dreapta tronului şedeau doi bărbaţi şi în stânga lui alţi doi. Hur

ajunse în faţa tronului, urmat de sol, şi se înclină cu veneraţie dinaintea stăpânului său.

— Preamărite, îl aduc în faţa înălţimii Voastre pe marele şambelan Khayan, solul regelui Apophis, zise cu blândeţe în glas.

În momentul acela, solul îşi plecă fruntea în semn de salut şi regele îi răspunse la fel, apoi îi făcu semn să ia loc pe scaunul aşezat dinaintea tronului. Hur, la rândul său, se postă la stânga tronului, rămânând în picioare. Regele îi prezentă, unul după altul, pe sfetnicii săi, arătând spre ei cu sceptrul:

— User-Amon vizirul, mai-marele miniştrilor, zise, arătând către bărbatul din dreapta lui. Nofer-Amon, marele preot al lui Amon, adăugă, făcând semn către bărbatul din dreapta primului. Kaf, comandantul flotei, continuă, arătând către primul bărbat din stânga lui. Pepi, comandantul armatei, încheie prezentările, făcând semn către cel de al doilea sfetnic din stânga sa.

Apoi regele îşi îndreptă privirea către sol şi i se adresă cu un ton ce-i arăta nobleţea şi rangul înalt.

— Te afli într-un loc care te salută şi odată cu tine îl salută şi pe acela care te-a învestit cu încrederea lui.

— Domnul să te apere, măreţ guvernator. Sunt foarte fericit că am fost însărcinat cu această solie în frumoasa dumneavoastră ţară cu renume istoric.

Regelui nu-i scăpă adresarea „măreţ guvernator” şi

semnificaţia ei, dar nu lăsă să i se vadă pe faţă semnele tulburării din suflet. În clipa aceea, Khayan îi aruncă o privire cercetătoare cu ochii săi puţin bulbucaţi şi îşi dădu seama că guvernatorul egiptean este un bărbat cu adevărat demn de respect, de statură înaltă, cu faţa prelungă, frumoasă, cu ten foarte închis, cu dinţii superiori puţin proeminenţi. Să fi avut patruzeci şi ceva de ani. Regele se aştepta ca solul lui Apophis să fi venit pentru lucrurile obişnuite de care erau interesate misiunile sosite din Nord, adică pentru a cere piatră de construcţii şi grâne, pe care regii păstorilor le socoteau a fi un tribut, în vreme ce regii de la Teba le considerau a fi un fel de mită cu care se apărau de primejdiile invadatorilor.

— Sunt bucuros să te ascult, trimis al măreţului Apophis, îl invită regele, cu calm şi demnitate, să-i transmită mesajul cu care sosise.

Solul se îndreptă în scaun, ca şi cum s-ar fi pregătit de asalt, şi începu să vorbească răguşit:

— De două sute de ani solii din Nord vizitează fără întrerupere Sudul şi de fiecare dată se întorc mulţumiţi.

— Aş dori să dăinuie această tradiţie frumoasă, comentă regele.

— Mărite guvernator – îşi reluă Khayan mesajul – de data aceasta eu am a-ţi aduce la cunoştinţă trei dorinţe din partea faraonului: prima se referă la o chestiune

care-l priveşte direct pe însuşi faraonul, cea de a doua se referă la zeul Seth, adorat de el, iar cea de a treia la legăturile de prietenie dintre Nord şi Sud.

Pe chipul regelui se puteau citi toată atenţia şi interesul.

— În ultima vreme – reluă Khayan vorba – regele meu s-a plâns de nişte dureri groaznice care-l chinuie în timpul nopţii şi de nişte glasuri respingătoare care-i năvălesc în urechile lui nobile, lăsându-l pradă nesomnului şi oboselii. I-a chemat la el pe vracii săi şi le-a povestit ce i se întâmplă în timpul nopţii, iar aceştia l-au examinat cu atenţie, dar toţi s-au arătat încurcaţi şi neştiutori. Au spus că regele este sănătos şi n-ar avea absolut nimic. Disperat, domnul meu s-a a adresat predicatorului de la templul lui Seth şi acest înţelept a înţeles cauza suferinţei lui: i-a spus că motivul tuturor necazurilor sale sunt răgetele hipopotamilor[3] prezenţi în Sud, care pătrund în inima sa, şi l-a asigurat că singurul leac pentru suferinţa lui este uciderea acestor animale.

Solul ştia că hipopotamii închişi în lacul de la Teba sunt socotiţi animale sacre şi cercetă pe furiş chipul

---

[3] Din pricina daunelor provocate pentru procurarea hranei, hipopotamii care trăiau în zonele mlăştinoase din sudul Egiptului au fost trataţi ca o manifestare a forţelor răului şi, de aceea, au fost dedicaţi zeului Seth. Cu toate acestea, în regatul Tebei, hipopotamul era tratat în epocile străvechi ca un animal sacru.

guvernatorului ca să-i vadă reacţia la vorbele sale, însă, din câte îşi dădea seama, faţa lui rămase împietrită, chiar dacă se înroşi puţin. Aşteptă, sperând că va comenta spusele lui, dar regele nu scoase niciun cuvânt, mulţumindu-se să asculte, aşa că solul se văzu nevoit să continue:

— În timpul suferinţei, stăpânului meu i s-a arătat într-un vis zeul Seth, în toată măreţia şi strălucirea lui, şi i-ar fi zis cu reproş: „Este cu putinţă ca în tot Sudul să nu existe niciun templu în care să fie pomenit numele meu?”. Stăpânul meu a jurat pe loc să-i ceară prietenului său – guvernatorul din Sud – să înalţe la Teba un templu dedicat lui Seth, alături de templul lui Amon.

Solul se opri şi Seqenenra rămase mut, însă pe chipul său se putea vedea că de data aceasta fusese luat prin surprindere. Nu-i trecuse niciodată prin cap că i s-ar putea adresa o astfel de cerere. Lui Khayan nu-i păsa de tulburarea regelui. Probabil că fusese împins tocmai de dorinţa de a-l provoca. Şambelanul Hur, la rândul său, înţelegând gravitatea cererii, se aplecă spre stăpânul său şi-i şopti la ureche:

— Cred că e mai bine ca Domnul meu să nu se angajeze acum în nicio discuţie cu solul.

Regele dădu din cap aprobator, înţelegând la ce se gândeşte sfetnicul său, dar Khayan îşi închipui că

acesta i-ar fi şoptit ce trebuie să răspundă, aşa că mai aşteptă puţin.

— Mai ai să-mi comunici vreun alt mesaj? îl întrebă regele, întrerupându-i tăcerea.

— Mărite guvernator, domnului meu i-a ajuns la urechi ştirea că purtaţi pe cap coroana albă a Egiptului şi lucrul acesta i-a displăcut nespus de mult, socotind că gestul nu se potriveşte cu relaţiile tradiţionale de prietenie care leagă dinastia faraonului de venerabila voastră dinastie.

— Dar coroana albă este semnul guvernatorilor din Sud, îi replică Seqenenra vădit surprins.

— A fost numai semnul regilor din Sud. Tocmai de aceea gloriosului părinte al măreţului guvernator nu i-a trecut prin cap să o poarte. El ştia prea bine că în valea aceasta nu are dreptul să poarte coroana decât un singur rege. Şi te-aş ruga încă o dată, mărite guvernator, să nu uiţi dorinţa sinceră a stăpânului meu de a păstra bunele relaţii dintre dinastiile din Memphis şi din Teba.

Khayan tăcu şi se aşternu din nou liniştea. Seqenenra rămase cufundat în gândurile triste care-i apăsau pieptul din pricina revendicărilor aspre ale regelui păstorilor, ce-i săpau chiar izvoarele credinţei din adâncurile inimii şi motivele de mândrie din suflet. Starea sa sufletească se citea în paloarea chipului şi în

împietrirea feţelor căpeteniilor din jurul său. Chibzuia la sfatul lui Hur şi de aceea nu dădea niciun răspuns.

— Onorat trimis, mesajul adus cuprinde chestiuni delicate care privesc credinţa şi tradiţiile noastre. De aceea mi se pare mai nimerit să-ţi comunic mâine părerea mea în legătură cu ele.

— Cea mai bună părere este aceea care se sprijină pe chibzuinţă, comentă Khayan.

— Condu-l pe sol în pavilionul care i-a fost pregătit, zise Seqenenra, întorcându-se spre şambelanul Hur.

Trimisul se ridică în picioare, îşi înclină trupul scurt şi mătăhălos în semn de salut şi se retrase, păşind mândru şi fălos.

3

Regele trimise un sfetnic să-l invite la el pe prinţul moştenitor Kamose. Sosirea sa grabnică dovedea dorinţa şi curiozitatea de a afla mesajul adus de solul lui Apophis. Îl salută pe rege cu respect şi îşi ocupă locul din dreapta lui.

— Te-am chemat, prinţe, pentru a-ţi da de ştire mesajul pe care ni l-a adus solul din Nord şi pentru a-ţi spune şi tu părerea în privinţa lui, i se adresă regele, întorcându-se către el. Chestiunea este nespus de gravă, aşa că ascultă cu luare aminte la ceea ce am a-ţi

spune.

Apoi îi relată cu toate amănuntele ceea ce îi transmisese Khayan. Prinţul fu numai ochi şi urechi la ceea ce îi spuse tatăl său, aşa cum se putea vedea şi pe chipul său frumos, care semăna cu al tatălui la piele, trăsături şi dinţii superiori uşor proeminenţi. Regele îşi plimbă privirea peste cei prezenţi şi continuă, adresându-se de data aceasta tuturor:

— Domniile Voastre socotiţi că, pentru a-l mulţumi pe Apophis, trebuie să renunţăm la această coroană, să sacrificăm hipopotamii sacri şi să înălţăm un templu în care să fie adorat Seth, alături de templul lui Amon? Ce socotiţi că se cuvine să facem?

Surprinderea şi confuzia de pe chipurile tuturor dovedeau mânia care fierbea în piepturile lor. Şambelanul Hur fu primul care luă cuvântul.

— Mărite domn, lucrul pe care îl resping chiar mai mult decât dorinţele exprimate este spiritul care le-a dictat, spiritul unui stăpân care-i dictează robului său, al unui rege care-şi incriminează propriul popor. În opinia mea, este vorba tot de vechiul conflict dintre Memphis şi Teba. Primul încearcă să o înrobească pe cea de a doua, care face tot ce-i stă în putinţă pentru a-şi păstra independenţa. Fără îndoială că păstorilor de turme şi regelui lor nu le place faptul că porţile Tebei rămân ferecate în faţa cârmuitorilor lor. Probabil că nici

ei nu sunt convinşi de ceea ce pretind, şi anume de faptul că acest regat este un stat autonom şi în acelaşi timp supus coroanei lor şi voiesc să pună capăt manifestărilor sale de independenţă, să-i controleze credinţa, astfel încât să le fie mai uşor să o distrugă după aceea.

Hur vorbea cu putere şi sinceritate. Îi reaminti regelui de provocările din partea conducătorilor păstorilor şi de cârmuitorii Tebei care s-au apărat împotriva lor, răspunzându-le cu fapte frumoase şi cu daruri şi prefăcându-se supuşi pentru a împiedica năvălirea lor şi în Sud şi nenorocirile care ar fi putut decurge din aceasta. Aminti de meritul extraordinar al familiei regelui în această politică şi de cel al tatălui său, Seqenenra I, care izbutise să apere independenţa regatului, în cazul în care stratagemele şi simularea loialităţii nu vor mai fi fost de folos.

— Domnul meu, luă cuvântul după aceea comandantul Kaf, cred că nu poate fi acceptată niciuna din aceste cereri. Cum am putea accepta ca regele nostru să-şi dea jos coroana? Cum am putea ucide hipopotamii sacri pentru a da satisfacţie duşmanului care ne-a umilit neamul? Şi cum am putea înălţa un templu pentru zeul răului pe care-l adoră aceşti păstori?

— Domnul meu, interveni apoi marele preot

Nofer-Amon, zeul Amon nu acceptă alături de templul lui înălţarea unui templu pentru Seth, zeul răului, nici ca pământul său pur să fie udat de sângele hipopotamilor sacri, nici ca protectorul regatului său să renunţe la coroană, mai ales că el este primul guvernator al Sudului care s-a încoronat cu ea, chiar din porunca lui. Nu, stăpâne! Amon nu va accepta acest lucru în vecii vecilor! Dimpotrivă, el aşteaptă ca cineva să se pună în fruntea oştilor alcătuite din fiii săi pentru a elibera Nordul şi pentru a înfăptui unirea Patriei, astfel încât să redevină aşa cum a fost în vremurile regilor de mai înainte.

Ardoarea îi curgea prin vine comandantului Pepi asemenea sângelui. Se ridică în picioare cu statura lui suplă şi umerii laţi şi izbucni cu glas tunător:

— Domnul meu, au avut dreptate marii noştri bărbaţi în tot ceea ce au spus. Eu sunt convins că prin aceste cereri nu se urmăreşte decât îngenuncherea şi constrângerea noastră să acceptăm supunerea şi umilinţa. Ce altceva s-ar putea ascunde în spatele cererilor insolente ale acestui sălbatic, care a poposit în valea noastră venind din îndepărtatele câmpii sterpe şi cutează acum să-i ceară măritului nostru rege să renunţe la coroana sa, să-l adore pe zeul răului şi să sacrifice hipopotamii sacri? Până acum, aceşti păstori ne-au cerut fel de fel de daruri şi bani şi nu ne-am

arătat deloc zgârciţi cu ei, dar de data aceasta ei râvnesc la libertatea şi la demnitatea noastră, noi ştiind bine că fără acestea moartea ni se pare neînsemnată, ba chiar preferabilă. Neamul nostru din Nord a fost preschimbat în robi care ară pământul, topindu-se sub şfichiul bicelor, iar noi nădăjduim să-i izbăvim într-o bună zi de această suferinţă, nu să împărtăşim de bunăvoie nefericita lor soartă!

Regele tăcea în continuare, asculta cu atenţie şi-şi ascundea sentimentele, privind în jos. Prinţul Kamose încercă să-i iscodească chipul, dar nu izbuti. Împărtăşea opinia comandantului Pepi şi izbucni violent:

— Domnul meu, Apophis râvneşte la demnitatea noastră naţională şi vrea să supună şi să umilească Sudul, aşa cum a umilit Nordul, dar Sudul nu a acceptat umilinţa atunci când duşmanul său era în culmea puterii, cu atât mai puţin o va putea accepta acum. Cine îndrăzneşte să pretindă că noi am putea să fim indiferenţi faţă de ceea ce au apărat şi au păstrat strămoşii noştri?

Vizirul User-Amon, mai-marele miniştrilor, era cel mai moderat dintre toţi cei prezenţi. Prin politica sa, urmărise întotdeauna să evite mânierea păstorilor sau să se expună la atacul forţelor lor sălbatice, pentru a se consacra sporirii bogăţiei Sudului, exploatării

resurselor din Nubia[4] şi Deşertul de Est şi instruirii unei oşti puternice, de neînvins. Temându-se de urmările impetuozităţii prinţului moştenitor şi comandantului oştirii, zise, adresându-se tuturor sfetnicilor care erau de faţă:

— Nu uitaţi că păstorii de turme sunt un neam de prădători şi jefuitori. De două sute de ani de când guvernează în Egipt, ochii le-au fost orbiţi de aurul care le-a subjugat sufletele şi i-a îndepărtat de la orice ţeluri nobile!

Comandantul Pepi clătină din capul acoperit cu un coif strălucitor şi reluă discuţia cu acelaşi entuziasm:

— Mărite rege, am trăit îndeajuns alături de acest neam, aşa încât putem spune că ştim prea bine ce ascund păstorii de vite în sufletele lor. Atunci când doresc un lucru, ei îl cer deschis, fără a recurge la şiretlicuri sau la prefăcătorii. Au cerut aur şi li s-a adus. Astăzi însă ei îndrăznesc să ne ceară libertatea.

— Trebuie să mai avem puţină răbdare, până ce oastea noastră va fi pe deplin pregătită, încercă să-l înduplece vizirul.

---

[4] Regiune istorică din Africa de Nord-Est, situată in Valea Nilului, pe teritoriul actual al Egiptului meridional şi al Sudanului septentrional. Istoria şi civilizaţia Nubiei au evoluat in strânsă legătură cu istoria şi civilizaţia Egiptului. In sec. XIII î. Hr. a devenit regat independent cu reşedinţa la Napata pe Nil. Suveranii nubieni au fost recunoscuţi ca faraoni la Teba (cca. 742 î. Hr.) şi au format a XXV-a dinastie egipteană (745-650 î. Hr.).

— Armata în situaţia ei actuală este în stare să-l respingă pe duşman, interveni comandantul.

Prinţul Kamose îşi îndreptă din nou privirea către rege, dar văzu că el continua să-şi ţină ochii în jos.

— Ce rost are să mai lungim vorba? zise el. S-ar putea să mai avem nevoie de ceva oameni şi de ceva echipamente, dar Apophis nu va aştepta până ce noi o să fim pe deplin pregătiţi. El ridică nişte pretenţii pe care nu putem să le acceptăm fără să ne autocondamnăm la prăbuşire şi la dispariţie. Şi nu există în Sud nici un singur om care să prefere să se predea morţii. Aşadar, eu socot că trebuie să respingem aceste cereri în modul cel mai categoric şi să ţinem capetele sus în faţa acestor păstori cu bărbi lungi şi piele albă pe care nu o va purifica niciodată soarele!

Toată lumea rămase impresionată de înflăcărarea tânărului prinţ. Pe feţele tuturor se citea hotărârea şi mânia, ca şi cum s-ar fi săturat de vorbe şi ar fi dorit să se ia o decizie numaidecât. Regele ridică şi el capul şi întrebă cu glasul său grav:

— Socoteşti că este mai nimerit să respingem cererile lui Apophis, prinţe?

— De bună seamă, domnul meu!

— Şi dacă refuzul nostru va duce la război?

— Vom lupta, domnul meu! îi răspunse Kamose cu şi mai mare dârzenie.

— Vom lupta până ce-l vom respinge pe duşman de la hotarele noastre! interveni şi comandantul Pepi la fel de înflăcărat ca şi prinţul. Iar dacă domnul nostru voieşte, vom lupta până ce vom elibera Nordul şi-i vom alunga din Valea Nilului până la ultimul pe păstorii albi cu bărbi lungi şi murdare.

Apoi regele se întoarse către marele preot Nofer-Amon.

— Sfinţia Ta ce crede? îl întrebă şi pe el.

— Eu cred, domnul meu, că acela care ar încerca să stângă acest sfânt tăciune aprins nu poate fi decât un necredincios, îi răspunse venerabilul bătrân.

Regele Seqenenra zâmbi satisfăcut şi se întoarse către vizirul User-Amon.

— N-ai mai rămas decât dumneata, onorat vizir! îl invită el indirect să-şi spună părerea.

— Domnul meu, eu n-am îndemnat la răbdare pentru că aş urî războiul sau mi-ar fi teamă de el, ci din dorinţa ca armata noastră să fie pe deplin pregătită, capabilă să îndeplinească ţelul glorioasei familii a Domniei Voastre – acela de a elibera Valea Nilului în întregime de sub pumnul de fier al păstorilor de vite. Dar dacă Apophis vrea cu adevărat libertatea noastră, atunci eu sunt cel dintâi care cheamă la luptă! întări şi el.

Regele Seqenenra îşi plimbă privirea peste chipurile

sfetnicilor săi şi declară plin de hotărâre şi forţă:

— Bărbaţi ai Sudului, eu împărtăşesc întru totul simţămintele voastre şi cred că Apophis caută cu tot dinadinsul ceartă şi încearcă să ne domine prin spaimă şi prin război, însă noi suntem un neam care nu se lasă supus prin spaimă şi care salută războiul. Nordul a căzut pradă păstorilor, care-i sug vlaga şi-i umilesc pe fiii săi de două sute de ani. Sudul, în schimb, luptă de două sute de ani pentru îndeplinirea ţelului său suprem – eliberarea întregii văi. Ar putea să dea înapoi la prima ameninţare, să-şi uite datoria şi să-şi lase libertatea pradă acestui lacom nesăţios? În niciun caz, bărbaţi ai Sudului, voi respinge cererile umilitoare ale lui Apophis şi voi aştepta răspunsul lui, oricare ar fi acesta! Dacă va fi pace, pace să fie, dacă va fi război, atunci război să fie!

Regele se ridică în picioare şi se ridicară şi bărbaţii, toţi deodată ca la un semnal, plecându-se cu adânc respect. Apoi părăsi sala, păşind încet, urmat de prinţul Kamose şi de marele şambelan.

4

Regele se îndreptă spre pavilionul reginei Ahotep. Când îl văzu îmbrăcat în hainele de gală, ea îşi dădu seama că solul din Nord venise pentru o chestiune

importantă şi pe chipul ei brunet şi frumos se ivi numaidecât preocuparea. Se ridică în picioare cu statura ei înaltă şi mlădioasă şi îl privi întrebător.

— Ahotep, mi se pare că războiul se iveşte la orizont, i se destăinui el calm.

În ochii ei negri se ivi tulburarea şi şopti, mirându-se:

— Războiul zici, domnul meu?

Încuviinţă din cap şi îi povesti şi ei cele spuse de solul Khayan, părerile dregătorilor şi ce a decis el în cele din urmă. Ochii nu i se desprinseră nicio clipă de pe chipul ei, pe care se citea teama, nădejdea şi acceptarea situaţiei.

— Ai ales calea pe care se cuvenea să o aleagă un bărbat ca tine, zise ea când regele se opri.

— Hai să mergem la mama noastră sfântă! o îndemnă el, mângâind-o uşor pe umăr.

O porniră, păşind alături, către pavilionul reginei mame Tetisheri[5], soţia fostului rege Seqenenra I. O găsiră retrasă în camera ei, citind ca de obicei.

Regina Tetisheri împlinise şaizeci de ani şi pe chip se distingeau semnele nobleţei, gloriei şi demnităţii. Vioiciunea îi era debordantă şi energia îi învingea vârsta, ale cărei dovezi erau cele câteva fire albe de la

---

[5] „Mama sfântă“ a faraonului Seqenenra şi, simbolic, a poporului egiptean. A fost venerată pentru influenţa sa puternică asupra destinelor dinastiei şi ale Egiptului în general.

tâmple şi o uşoară ofilire a obrajilor. Ochii îşi păstrau seninătatea, iar trupul ei îşi păstra farmecul şi supleţea. Avea, asemenea tuturor membrilor dinastiei din Teba, dinţii superiori uşor proeminenţi – o trăsătură de care erau încântaţi şi pe care o adorau toţi locuitorii Sudului. În urma stingerii din viaţă a soţului, regina a renunţat la putere, aşa cum cerea rânduiala, lăsând frâiele Tebei în mâinile fiului ei şi ale soţiei acestuia, dar ea a rămas povăţuitorul la care recurgeau toţi, ori de câte ori se aflau la necaz, şi inima care insufla speranţa şi pasiunea pentru luptă. Timpul liber şi-l dedica lecturii din cărţile lui Khufu, ale lui Kagemni, din Cărţile Morţilor şi din istoria secolelor glorioase imortalizate de Mina, Khufu şi Amenhotep. Regina mamă era vestită în întreg Sudui; nu exista bărbat sau femeie care să nu o cunoască, să nu o iubească şi să nu jure pe numele ei drag. Toate astea pentru că ea sădise în inimile celor din jurul său, în frunte cu fiul, regele Seqenenra, şi nepotul ei, Kamose, dragostea pentru Egipt – atât pentru Sud, cât şi pentru Nord – şi ura împotriva păstorilor de turme uzurpatori care au adus atâtea nenorociri în ţară după veacurile de glorie. Le-a insuflat tuturor ideea că ţelul suprem pentru a cărui înfăptuire trebuie să se pregătească este eliberarea Văii Nilului de sub dominaţia păstorilor tirani şi i-a îndemnat pe preoţii de toate rangurile – atât pe cei din

jurul templelor, cât şi pe cei care îi învaţă pe copiii din şcoli – să le reamintească oamenilor tot timpul despre Nordul invadat şi despre duşmanul uzurpator, care a săvârşit numeroase nelegiuiri, înrobind poporul, prădându-i averile şi bunurile, aducându-l la starea animalelor care trudeau pe ogoare. Şi dacă în Sud exista un tăciune de foc sacru care aprinde inimile şi învie speranţele, acest lucru se datora iubirii ei de ţară şi înţelepciunii ei. Acestea erau motivele pentru care întregul Sud o socotea sfântă şi oamenii o numeau Sfânta Mamă Tetisheri, întocmai cum credincioşii o numeau pe zeiţa Isis şi o invocau pentru a-i apăra împotriva disperării şi înfrângerii.

Aceasta era mama spre care se îndreptau Seqenenra şi Ahotep. După ce auzise de sosirea solului trimis de regele păstorilor, se aştepta la această vizită. Îşi aduse aminte de solii pe care-i trimiteau regii păstorilor de vite la regretatul ei soţ pentru a-i cere aur, grâne şi piatră de construcţii, în chip de tribut pe care supusul trebuie să-l achite stăpânului. Soţul ei trimitea corăbii încărcate pentru a se apăra de forţa sălbatică a acestui neam şi într-ascuns sporea eforturile pentru formarea oastei – lucrul cel mai scump pe care l-a lăsat moştenire fiului şi urmaşului său Seqenenra. Aceste gânduri o năpădiră în vreme ce-l aştepta pe rege şi când el se ivi însoţit de regină, le întinse braţele subţiri, iar ei

amândoi îi sărutară mâinile. Regele luă loc în dreapta ei, iar regina se aşează în stânga ei.

— Ce doreşte Apophis? îl întrebă pe fiul ei, cu un zâmbet blând.

— Mamă, voieşte nici mai mult, nici mai puţin decât Teba cu tot ce se află pe pământul ei, îi răspunse el cu ură în glas. În plus, de data aceasta se tocmeşte cu noi şi asupra onoarei noastre.

Ea îşi întoarse capul când spre unul, când spre celălalt speriată şi zise mirată, străduindu-se să-şi păstreze calmul, în ciuda gravităţii situaţiei:

— Ciudat! Înaintaşii lui, oricât au fost de lacomi, s-au mulţumit cu granitul şi cu aurul.

— El, mamă, vrea să omorâm hipopotamii sacri sub motiv că răgetele lor i-ar tulbura somnul, să înălţăm un templu zeului Seth adorat de el, în vecinătatea templului lui Amon, adăugă regina Ahotep. Şi mai vrea ca domnul nostru să renunţe la coroana cea albă.

Seqenenra încuviinţă vorbele soţiei sale şi aminti şi alte amănunte despre mesajul solului.

Pe chipul venerabil al mamei se ivi dezgustul, iar buzele ei crispate îi vădeau iritarea şi mânia.

— Şi tu ce i-ai răspuns, fiul meu? îl întrebă ea fără a-i lăsa vreun răgaz.

— Deocamdată nu i-am dat niciun răspuns.

— Şi ai luat o hotărâre?

— Da! Voi respinge toate pretenţiile lui.

— Cel care vine cu astfel de cereri să ştii că nu va rămâne indiferent dacă ele vor fi respinse.

— Dar nici acela care cutează să le respingă cu totul nu se teme de urmările refuzului său.

— Şi dacă va porni război împotriva ta?

— Voi răspunde la război cu război.

Repetarea răspicată a acestui cuvânt suna ciudat în urechile ei, trezindu-i în inimă amintiri de demult. Îşi aduse aminte de alte zile asemenea, când soţul ei suferea cumplit şi i se plângea şi ei din pricina absenţei unei oşti puternice cu care să poată respinge lăcomia adversarului său. Fiul ei, în schimb, vorbea acum despre război cu mult curaj, hotărâre şi încredere. Erau alte vremuri şi speranţa renăscuse. Aruncă pe furiş o privire la chipul reginei, care i se păru palid. Îşi dădea seama că este foarte încurcată, că lupta dintre speranţele ei de regină şi temerile ei de soţie o pune la grea încercare. Este şi ea regină şi mamă, dar ea nu poate spune decât ceea ce se cuvine să spună învăţătoarea poporului şi mama cea sfântă a fiilor lui.

— Şi te simţi în stare, domnul meu, să porţi un război? îl întrebă mama.

— Da, mamă! îi răspunse el fără nici cea mai mică ezitare. Am o armată curajoasă.

— Crezi că este în stare această oaste să elibereze

Egiptul din cătuşe?

— Va putea cel puţin să respingă agresiunea păstorilor de vite asupra regatului din Sud. Apoi clătină din umeri cu indiferenţă şi întări cu mânie în glas: Mamă, am fost an de an prea binevoitori cu păstorii aceştia, dar bunăvoinţa noastră nu le-a putut stăvili lăcomia. Dimpotrivă, au continuat să privească la regatul nostru din ce în ce mai lacomi. Acum e mâna destinului şi socotesc că de data aceasta curajul este mai potrivit decât amânarea la infinit şi decât gesturile de bunăvoinţă. O să fac pasul acesta şi-o să văd ce va urma.

— Amon să binecuvânteze acest suflet curajos şi măreţ, se rugă pentru el Tetisheri, zâmbind mândră.

— Ce zici, mamă? insistă el.

— Ştii ce zic, fiule? Mergi pe drumul tău, apărat de Domnul şi binecuvântat de rugile mele! Acesta este ţelul nostru şi asta se cuvine să facă tânărul pe care Amon l-a ales pentru a înfăptui speranţele veşnice ale Tebei.

Sufletul lui Seqenenra se umplu de bucurie şi chipul i se lumină de fericire. Se aplecă spre Tetisheri, sărutând-o pe frunte. Îl sărută şi ea pe obrazul stâng, apoi o sărută şi pe Ahotep pe obrazul drept şi îi binecuvântă pe amândoi. Se despărţiră de ea veseli şi fericiţi.

5

Trimisul Khayan a fost anunţat că Seqenenra îl va primi în dimineaţa zilei următoare. La vremea stabilită, regele se îndreptă spre sala de audienţe urmat de marele şambelan. Acolo îi găsi aşteptând în jurul tronului său pe mai-marele miniştrilor, pe marele preot şi pe comandanţii armatei şi flotei. Se ridicară cu toţii pentru a-l întâmpina şi se plecară înaintea lui. Se aşeză pe tron şi le făcu semn să se aşeze şi ei în jilţuri.

Şambelanul de la intrare vesti cu glas puternic sosirea solului Khayan. Se ivi cu trupul său scund, mătăhălos şi cu barba lungă, mergând trufaş, în timp ce se întreba în sinea sa: „La ce-or fi ajuns în urma consultărilor? Or fi vrând pace sau război?”. Când ajunse în dreptul tronului, îl salută pe rege cu o plecăciune. Regele îi răspunse la salut şi îl invită să ia loc, începând discuţia imediat.

— Sper că ai petrecut o noapte plăcută.

— A fost o noapte plăcută. Vă mulţumesc pentru ospitalitatea generoasă.

Aruncă o privire spre capul regelui şi văzu că era împodobit cu coroana albă a Egiptului. În clipa aceea, simţi cum i se strânge pieptul şi i se aprinde mânia în inimă, căci nu se aştepta la o astfel de sfidare din partea

guvernatorului Sudului. La rândul său, regele nu ţinea câtuşi de puţin să-i facă solului pe plac, căci nu-şi dădea seama ce urmări ar fi putut avea respingerea pretenţiilor lui. Dimpotrivă, ţinu să-i comunice opinia sa direct şi răspicat, oricât i s-ar fi putut părea de aspră.

— Mărite sol Khayan, am studiat cu toată atenţia cererile pe care ni le-ai prezentat, i-am consultat pe sfetnicii regatului în legătură cu ele şi am fost cu toţii de acord să le respingem.

Khayan nu se aşteptase la un răspuns atât de direct şi de categoric, aşa că rămase foarte contrariat. Se uită la Seqenenra mirat, nevenindu-i să creadă, şi chipul i se făcu roşu ca mărgeanul.

— Am constatat că aceste pretenţii aduc atingere credinţei şi demnităţii noastre, iar noi nu îngăduim absolut nimănui să ne încalce credinţa şi demnitatea, continuă regele.

Khayan îşi reveni repede din uimire şi întrebă calm şi cu aroganţă, de parcă n-ar fi auzit bine vorbele regelui:

— Dacă domnul meu mă va întreba de ce refuză guvernatorul Sudului să înalţe un templu pentru Seth, ce să-i spun?

— Spune-i că locuitorii din Sud nu-l adoră decât pe Amon.

— Şi dacă mă va întreba de ce nu vreţi să ucideţi hipopotamii care-i răpesc somnul, ce să-i spun?

— Spune-i că locuitorii din Sud îi socotesc animale sfinte.

— Ciudat! Care faraon nu este mai sfânt decât aceşti hipopotami?

Seqenenra rămase un timp cu privirea în gol, ca şi când s-ar fi gândit ce să-i răspundă, apoi îi zise pe acelaşi ton răspicat:

— Apophis este sfânt pentru voi, pe când pentru noi sunt sfinţi aceşti hipopotami.

O undă de satisfacţie inundă sufletele sfetnicilor când auziră acest răspuns atât de categoric al regelui Khayan simţea că fierbe de mânie, dar se stăpâni şi continuă cu ultima întrebare:

— Mărite guvernator, şi tatăl Domniei Tale a fost guvernator în Sud, dar el nu a purtat această coroană. Crezi că ai mai multe drepturi decât cele de care s-a bucurat tatăl Domniei Tale?

— Am moştenit tronul de la el. Aceasta este coroana Sudului din timpuri străvechi şi sunt cu totul îndreptăţit să o port.

— Dar la Memphis se află un alt bărbat care-şi pune pe cap coroana dublă a Egiptului. Şi poartă titlul de faraon al Egiptului. Ce părere ai în legătură cu pretenţia lui?

— Cred că el şi înaintaşii lui au uzurpat regatul.

— Guvernatorule, nu te amăgi că dacă porţi coroană

ai şi ajuns în rândul regilor! îl apostrofă Khayan cu furie şi dispreţ, simţind că-şi pierde răbdarea. Esenţialul pentru un rege sunt forţa şi puterea în ultimă instanţă. Eu nu văd în vorbele tale decât lipsa de respect pentru bunele relaţii dintre părinţii şi străbunii tăi pe de o parte şi dintre regii noştri pe de altă parte, precum şi o înclinare spre provocare, cu urmări imprevizibile.

Chipurile tuturor sfetnicilor exprimau mânia greu de stăpânit, însă regele îşi păstră calmul şi îi răspunse cu îngăduinţă şi răbdare:

— Trimisule, noi nu ţinem neapărat să recurgem la ce este mai rău, dar dacă cineva ne încalcă onoarea, atunci nu vom da înapoi şi nu vom prefera să ne bucurăm de pace şi linişte. Una din virtuţile noastre este aceea că noi nu exagerăm cu preţuirea forţei noastre, aşa încât nu te aştepta să mă auzi lăudându-mă ori fălindu-mă. Dar să ştii că părinţii şi străbunii mei au apărat cât le-a stat în putinţă independenţa acestui regat şi că eu nu voi pregeta nicio clipă să apăr ceea ce mi-au încredinţat Domnul şi oamenii mei.

Buzele subţiri ale lui Khayan schiţară un zâmbet ironic ce îi ascundea pizma amară.

— Va fi aşa cum pofteşti, guvernatorule, insistă el. Eu nu fac decât să transmit mesajul... Dar vei suporta urmările vorbelor tale.

Regele înclină din cap fără să mai scoată vreun cuvânt. Apoi se ridică în picioare, anunţând astfel încheierea audienţei. Se ridicară şi ceilalţi în semn de respect şi rămaseră aşa până când dispăru în spatele uşii.

6

Regele îşi dădea prea bine seama de gravitatea situaţiei şi decise să meargă la templul lui Amon pentru a se ruga zeului adorat şi pentru a anunţa lupta în curtea sacră. Comunică decizia sa vizirului şi sfetnicilor săi, iar miniştrii, comandanţii, şambelanii şi înalţii funcţionari se îndreptară spre templu pentru a se afla în întâmpinarea regelui. Teba, căreia nu-i prea păsa de ceea ce se întâmpla în palatele sale mândre, se trezi brusc şi mulţi începură să vorbească în şoaptă despre solul din Nord care a venit plin de aroganţă şi a plecat furios. Se răspândi repede zvonul că regele Seqenenra va vizita templul lui Amon pentru a cere sfatul şi ajutorul, şi mari grupuri de tebani – bărbaţi şi femei – o porniră spre acest lăcaş, lor alăturându-li-se numeroşi alţi oameni care înconjurară templul, înghesuindu-se pe drumul ce ducea spre el. Pe chipurile tuturor se citeau seriozitatea, interesul şi curiozitatea. Se întrebau unul pe altul şi începură să vorbească şi să-şi dea cu

părerea. Atunci sosi cortegiul faraonic, precedat de un detaşament de gardă, după care urmă careta regelui şi alte câteva trăsuri purtându-i pe regină, pe prinţii şi prinţesele din familia regală. Un val de entuziasm şi bucurie puse stăpânire pe sufletele oamenilor, care îşi salutau şi ovaţionau regele. Seqenenra le zâmbi şi le făcu şi el semn cu sceptrul. Toată lumea băgă de seamă că regele poartă ţinuta de război, cu o armură strălucitoare, şi deveni şi mai nerăbdătoare să afle ce urma să se întâmple. Regele intră în curtea templului său, urmat de femeile şi de bărbaţii din familia sa. Fură întâmpinaţi de preoţii templului, de miniştrii şi de comandanţii săi, care căzură în genunchi.

— Domnul să-l ţină veşnic în viaţă pe regele nostru şi s-o apere pe regina Tebei! răsună glasul lui Nofer-Amon.

Mulţimile repetară cu entuziasm urările lui, regele îl salută, ducându-şi mâna la cap, cu un zâmbet larg. Apoi, lumea înaintă spre altar şi spre sala coloanelor, aşezându-se în două şiruri. Regele îi dădu sceptrul prinţului moştenitor Kamose şi înaintă către scara sacră, urcând spre sanctuar, trecu peste sfântul prag cu paşi smeriţi şi închise uşa în urma lui. Pătrunse într-o atmosferă ce amintea amurgul. Îşi înclină capul şi îşi scoase coroana în semn de respect pentru puritatea acelui loc. Se apropie cu mers nesigur, plin de teamă şi

veneraţie, de nişa care-l adăpostea pe zeul adorat. Îngenunche şi îi sărută picioarele, rămase nemişcat până ce i se linişti respiraţia tulburată şi zise aproape în şoaptă:

— Venerat zeu, domn al glorioasei Tebe, domn al domnilor din Valea Nilului, dăruieşte-mi mie îndurare şi putere, fiindcă voi avea de purtat o mare răspundere şi fără ajutorul tău voi fi neputincios! Aceasta este apărarea Tebei şi lupta împotriva duşmanului tău şi duşmanului nostru, care a venit peste noi din pustiurile Nordului în valuri sălbatice şi ne-a ruinat căminele, ne-a umilit poporul, a închis porţile templelor tale şi ne-a uzurpat tronul. Dăruieşte-mi mie ajutorul tău pentru a respinge oştile lui, pentru a alunga detaşamentele lui, pentru a curăţa valea de forţa lor samavolnică, astfel încât în ea să nu mai cârmuiască decât fiii tăi cei cu pielea brună şi să nu mai fie pomenit decât numele tău.

Regele tăcu şi aşteptă câteva clipe, apoi se cufundă din nou într-o rugă lungă şi fierbinte, sprijinindu-şi fruntea de picioarele statuii. Îşi ridică fruntea cu smerenie şi zări faţa cea nobilă a zeului învăluită în măreţie şi tăcere, de parcă ar fi fost cortina viitorului, în spatele căreia se ascundea destinul.

Regele apăru în faţa poporului său după ce îşi aşeză

coroana albă pe fruntea acoperită de sudoare şi la ivirea lui căzură cu toţii în genunchi. Prinţul Kamose se apropie de el cu sceptrul. Îl luă în mâna dreaptă şi glasul său tună:

— Bărbaţi ai glorioasei Tebe! Probabil că în aceste momente în care mă adresez vouă duşmanul îşi adună oastea la hotarele regatului nostru, pentru a ne pârjoli căminele. Pregătiţi-vă cu toţii de luptă! Fiecare dintre voi se cuvine să facă tot ce-i stă în putinţă pentru a întări oastea noastră să reziste şi să se bată! M-am rugat Domnului nostru şi l-am implorat să ne ajute şi Domnul nu va uita patria lui şi nu-i va uita pe fiii săi!

Strigară cu toţii într-un glas, încât zidurile templului se cutremurară:

— Domnul să-l ajute pe regele nostru Seqenenra!

Acesta vru să plece, dar preotul templului lui Amon se apropie de el şi îl înduplecă să mai rămână puţin:

— Îl rog pe măritul rege să mai aştepte puţin pentru a-i oferi un dar sacru.

— După cum voieşte Sfinţia Voastră! îi răspunse el, zâmbind.

Marele preot făcu un semn altor doi preoţi, care se îndreptară către sala tezaurului, de unde se întoarseră purtând o casetă de aur. Toate privirile se aţintiră spre ea. Nofer-Amon se apropie de ei şi deschise caseta cu grijă şi delicateţe. Cei din apropiere zăriră în interiorul

ei o coroană de faraon – coroana cea dublă a Egiptului. Toţi ochii se aţintiră uimiţi şi cei prezenţi priviră unii la alţii nedumeriţi. Nofer-Amon se aplecă şi îi zise domnului său cu glas tremurat:

— Stăpânul meu, aceasta este coroana regelui Timayus.

— Coroana regelui Timayus! repetară tare cei prezenţi.

— Da, regele meu! mai zise Nofer-Amon cu glas aprins. Aceasta este coroana lui Timayus, ultimul faraon care a cârmuit Egiptul unit şi Ţara Nubiei înainte de invazia păstorilor de vite în patria noastră. Domnul, în înţelepciunea sa, a voit ca nenorocirea să lovească ţara noastră în vremea lui. Această nobilă coroană i-a căzut de pe cap după ce el a luptat cu dârzenie pentru a o apăra. Coroana aceasta şi-a pierdut şi tronul, şi stăpânul, dar şi-a păstrat onoarea. De aceea, strămoşii noştri au adus-o în acest templu pentru a-şi ocupa locul cuvenit printre odoarele lui. Stăpânul ei s-a săvârşit din viaţă ca un erou şi un martir şi ea este potrivită pentru Maria Ta, datorită vitejiei tale. Te încoronez cu ea, rege Seqenenra, fiu al Mamei Sfinte Tetisheri! Te proclam rege al Egiptului de Sus, al Egiptului de Jos şi al Ţării Nubiei şi te chem, în numele Domnului Amon, în memoria lui Timayus şi în numele poporului din Sud, să te ridici în lupta împotriva

vrăjmaşului tău, pentru eliberarea Văii Nilului pur şi drag!

Marele preot se apropie de rege, îi scoase de pe cap coroana cea albă a Egiptului de Sus şi o predă unuia dintre preoţi, ridică coroana dublă a Egiptului şi o aşează în aclamaţiile mulţimii pe capul cu păr buclat, strigând cu glas puternic:

— Trăiască Seqenenra, faraonul Egiptului!

Cei prezenţi repetară urarea lui, iar un preot alergă afară din templu şi aclamă pentru faraonul Egiptului Seqenenra, împreună cu tebanii, care îi repetară vorbele cu un entuziasm nestăvilit. Apoi chemă la luptă împotriva păstorilor de vite şi poporul îi răspunse cu glas de tunet, căci în clipa aceea deveniră siguri, dacă până atunci mai avuseseră îndoieli.

Faraonul îi salută pe preoţi şi se îndreptă către uşa templului, urmat de familie, de curteni şi de sfetnicii Regatului de Sud.

7

Întors la palat, faraonul îi pofti la el la o adunare pe vizir, pe marele preot, pe mai-marele şambelanilor palatului şi pe comandanţii armatei şi flotei. De îndată ce se adunară, li se adresă fără întârziere:

— Corabia care îl poartă pe Khayan se îndreaptă

rapid către Nord. Când va trece de hotarul lor de sud, ne putem aştepta la declanşarea invaziei. De aceea, este foarte important să nu pierdem nicio clipă.

Se întoarse către Kaf, comandantul flotei, şi îi ordonă:

— Sper ca misiunea pe apă să fie uşoară. Păstorii au deprins de la noi lupta între corăbii. Pregăteşte-ţi vasele pentru bătălie şi îndreaptă-te cu ele spre Nord!

Comandantul Kaf îl salută pe domnul său şi plecă de îndată. Apoi regele se întoarse spre comandantul Pepi şi îi porunci:

— Comandante Pepi, cea mai mare parte a armatei noastre se află în Teba. Deplasează-te cu ea spre Nord! Te voi ajunge din urmă în fruntea vitezei mele gărzi. Mă rog Domnului nostru ca oştenii să se dovedească demni de misiunea ce le revine. Şi nu uita, comandante, să trimiţi sol la garnizoana noastră de la Panopolis, de la graniţa de nord, pentru a-i avertiza pe cei de-acolo asupra primejdiei care îi ameninţă, astfel încât să nu fie luaţi prin surprindere.

Comandantul îl salută pe domnul său şi plecă numaidecât. Apoi, regele îşi petrecu privirea peste chipurile vizirului, marelui preot şi mai-marelui şambelanilor şi le zise:

— Domniilor Voastre vă revine misiunea de a apăra spatele armatei noastre. Fiecare dintre voi să-şi îndeplinească îndatoririle ce-i revin cu străduania şi cu

fidelitatea pe care vi le cunosc.

— Suntem gata să ne jertfim pentru rege şi pentru Teba! răspunseră într-un glas.

— Tu, Nofer-Amon, trimite-ţi oamenii prin sate şi oraşe pentru a îndemna poporul la luptă! Iar tu, User-Amon, cheamă-i pe guvernatorii de provincii şi recomandă-le să-i mobilizeze pe bărbaţii vrednici şi apţi de luptă dintre fiii neamului meu. Ţie, Hur, îţi încredinţez în grijă familia mea. Să fii pentru fiul meu Kamose aşa cum ai fost pentru mine!

Regele îi salută pe curtenii săi şi părăsi sala îndreptându-se spre pavilionul său privat pentru a-şi lua rămas-bun de la familie. Trimise pe cineva să-i cheme pe toţi şi aceştia se iviră unul după altul: regina Ahotep, regina mamă Tetisheri, prinţul Kamose împreună cu soţia sa Setkimus, fiul lor Ahmose şi fiica lor cea mică, prinţesa Nefertari. Îi întâmpină cu dragoste şi îi invită să se aşeze în jurul său. Inima i se umplu de tandreţe în vreme ce-şi plimba privirea peste chipurile cele mai dragi. Avea impresia că vede repetându-se un singur chip, diferenţa între unul şi altul fiind dată numai de vârstă: Tetisheri avea şaizeci de ani, Ahotep avea ca şi soţul ei patruzeci de ani, Kamose şi Setkimus aveau douăzeci şi cinci de ani, Ahmose nu împlinise nici zece ani, iar sora sa Nefertari era mai mică decât el cu doi ani. Dar pe fiecare dintre

chipuri străluceau aceiaşi ochi negri, se creiona aceeaşi gură, cu dinţii superiori uşor proeminenţi şi lucea mat acelaşi ten brun-auriu care plesnea de sănătate şi le sporea frumuseţea.

— V-am invitat să stăm un ceas împreună, înaintea plecării, începu regele, zâmbind larg.

— Îl implor pe Domnul nostru, fiule, să ai parte de o victorie decisivă, le-o luă Tetisheri înainte tuturor.

— Am mari speranţe că vom izbândi, încercă Seqenenra să o liniştească.

Regele îl văzu pe prinţul moştenitor îmbrăcat în armură şi înţelese că acesta avea impresia că va pleca împreună cu el la luptă.

— De ce te-ai îmbrăcat aşa? îl întrebă, prefăcându-se a nu pricepe ce gânduri îi treceau prin cap.

Pe chipul tânărului se ivi surprinderea, ca şi cum nu s-ar fi aşteptat la o astfel de întrebare.

— Din acelaşi motiv pentru care te-ai îmbrăcat şi tu aşa, domnul meu, îi răspunse, mirându-se.

— Ţi-am dat eu ordin să faci aşa ceva?

— Mi-am închipuit că nu mai este nevoie să primesc ordin de la domnul meu.

— De data asta, ai greşit, fiule!

— Adică mi se refuză onoarea de a lua parte la lupta Tebei? întrebă tânărul contrariat.

— Să ştii că onoarea nu se dobândeşte doar pe

câmpul de luptă, ci şi în alte domenii. Tu, Kamose, vei rămâne pe tron în locul meu pentru a veghea la fericirea regatului nostru şi pentru a furniza armatei oameni şi provizii.

Faţa tânărului păli brusc şi plecă fruntea ca şi când ar fi simţit mâna grea a regelui.

— Kamose, treburile cârmuirii nu sunt un lucru atât de neînsemnat încât să-l dezonoreze pe un om. Este o sarcină demnă de tine, interveni Tetisheri blând, voind să-i potolească nemulţumirea.

În momentul acela, regele puse mâna pe umărul prinţului moştenitor şi i se adresă pe şleau:

— Ascultă-mă cu atenţie, Kamose! Noi pornim la un război crâncen, din care sperăm să şi ieşim victorioşi, cu ajutorul Domnului, şi să eliberăm ţara din cătuşele în care zace. Dar este firesc să ne gândim la toate posibilităţile şi urmările. Înţeleptul nostru Kagemni a zis: „Nu-ţi pune toate săgeţile într-o singură tolbă!”.

Regele se opri şi se aşternu tăcerea. Nimeni nu mai rosti vreun cuvânt.

— Dacă, în înţelepciunea sa, Domnul nostru va voi să ieşim victorioşi, reluă regele firul gândurilor sale, lupta nu trebuie să se oprească niciodată. Ascultaţi toţi cu luare aminte la ceea ce am să vă spun acum! Dacă Seqenenra va cădea, să nu disperaţi, căci Kamose îl va succeda pe tatăl său. Dacă mai apoi va cădea şi

Kamose, îi va succeda micul Ahmose. Dacă această oaste a noastră va pieri, Egiptul este plin de bărbaţi. Dacă va cădea Ptolemais, va lupta Koptos! Dacă s-ar întâmpla să fie invadată Teba, vor sări s-o apere Ombos, Sayin şi Biga. Dacă întregul Sud s-ar putea să cadă în mâinile păstorilor de vite, ne rămâne Nubia, în care avem bărbaţi neînfricaţi şi devotaţi. Tetisheri le va transmite fiilor noştri ceea ce părinţii şi bunicii ne-au transmis nouă. Vă atrag atenţia şi vă previn în legătură cu un singur duşman: disperarea!

Vorbele regelui avură o înrâurire puternică asupra tuturor celor prezenţi; până şi micuţul Ahmose şi Nefertari se întristară şi se mirară tulburaţi de felul cum le-a vorbit bunicul lor pentru prima oară, pe un ton atât de serios. Ochii reginei Ahotep se umplură de lacrimi, ceea ce nu-i plăcu lui Seqenenra, care îi zise cu reproş:

— Plângi, Ahotep? Ia aminte la curajul mamei Tetisheri!

Se uită apoi la Ahmose, de care era deosebit de ataşat, mai ales că băieţaşul semăna leit cu bunicul său.

— Cine este duşmanul de care trebuie să ne ferim, Ahmose? îl întrebă în glumă, apropiindu-i de el.

— Disperarea! răspunse el hotărât, fără să înţeleagă însă prea bine sensul acestui cuvânt.

Regele râse cu poftă şi îl sărută. Apoi se ridică

îndemnându-i cu blândeţe în glas:

— Veniţi să vă îmbrăţişez!

Îi strânse la piept, unul după altul, începând cu Tetisheri, continuând cu soţia sa Ahotep, cu Setkimus, soţia fiului său, Ahmose şi Nefertari. Apoi se întoarse spre Kamose, care stătea în picioare înlemnit şi abătut. Îi întinse mâna şi fiul i-o strânse cu putere, se aplecă şi o sărută.

— Să ai parte de sănătate şi să te întorci cu bine, tată!

Le mai făcu un semn cu mâna, după care părăsi încăperea cu paşi fermi, în vreme ce pe faţă i se citeau hotărârea şi curajul.

Regele ieşi în fruntea unui detaşament din garda sa.

În Piaţa Palatului îl aşteptau mulţimi de tebani – bărbaţi, femei şi copii – veniţi să-l salute şi să-i aclame pe aceia care porneau pentru a elibera Valea Nilului. Seqenenra îşi croi drum prin valurile tumultuoase ale mulţimii, îndreptându-se către poarta de nord a Tebei. Acolo îi găsi pe miniştri, pe şambelani, pe demnitari şi pe curteni, veniţi cu toţii să-l conducă. În clipa când sosi regele, căzură în genunchi cu toţii şi îi aclamară îndelung numele. Ultimul glas pe care îl auzi regele fu cel al lui Nofer-Amon, care zise:

— Te voi întâmpina peste puţin timp cu lauri pe frunte, stăpâne! Doamne, ascultă-mi şi împlineşte-mi

ruga!

Regele trecu prin marea poartă a Tebei dinspre nord, lăsând în urmă zidurile măreţului oraş. Era foarte impresionat de cele văzute şi auzite şi îşi dădea şi mai bine seama de importanţa acţiunii către care se îndrepta, căci de rezultatul ei depindea fericirea sau suferinţa neamului sau pentru multă vreme. Soarta Egiptului se afla acum în mâinile lui. Era decis să înfrunte primejdiile înspăimântătoare faţă de care tatăl lui adoptase o atitudine de tergiversare şi amânare. Seqenenra nu era un cârmuitor căruia să-i placă luxul şi confortul, dimpotrivă, firea lui întruchipa laolaltă fermitatea, curajul, austeritatea şi evlavia. Avea mari speranţe şi o încredere nemărginită în neamul său.

Înainte de lăsarea serii ajunse în tabăra oastei sale înălţate în localitatea Shanhur, la nord de Teba. Comandantul Pepi îl întâmpină împreună cu ceilalţi conducători de divizii. Oboseala şi greutăţile îi slăbiseră întru câtva starea de spirit şi regele îşi dădu seama numaidecât de lucrul acesta.

— Eşti cam ostenit, comandante! îi zise el în loc de salut.

— Am izbutit, domnul meu, să adunăm aici garnizoanele din Hermonthis, Habu şi Teba şi să formăm o oaste de aproape douăzeci de mii de luptători, îi răspunse Pepi, bucuros că stăpânul său îi

aprecia eforturile.

Trecu apoi în carul său de luptă printre corturile oştenilor, trezind în sufletele lor un val de bucurie şi entuziasm. Numele lui fu repetat îndelung în întreaga tabără. Apoi se întoarse la cortul regal, însoţit de comandantul Pepi. Era foarte încrezător în privinţa oastei, pentru a cărei instruire trudise în cei mai frumoşi ani ai tinereţii.

— Avem o oaste vitează, dar cum ţi se pare starea de spirit a comandanţilor ei? îl întrebă regele.

— Toţi sunt optimişti şi entuziasmaţi de luptă, domnul meu. Toţi au o admiraţie deosebită pentru divizia de arcaşi, care are o faimă istorică.

— Vă împărtăşesc această admiraţie, zise regele. Acum ascultă bine la ce am să-ţi spun! Nu avem voie să irosim mai mult timp decât este necesar pentru odihna oştenilor. Trebuie să-l întâmpinăm pe inamic – dacă ne va ataca într-adevăr – în porţiunea accidentată, stâncoasă al văii dintre localităţile Panopolis şi Batlus. Cărările sunt acolo foarte înguste şi avantajul este de partea celui care va domina înălţimile. În plus, cursul Nilului este în această zonă îngust şi putea sprijini flota în timpul ciocnirii sale cu inamicul.

— Vom porni la drum puţin înainte de ivirea zorilor, domnul meu!

Dădu din cap aprobator şi adăugă:

— Trebuie să ajungem la Panopolis şi să ne instalăm tabăra acolo în vale, înainte să ajungă Khayan la Memphis, pricepi?

După aceea, regele îi chemă la el pe comandanţi.

8

Cu puţin înainte de ivirea zorilor, oastea se puse în mişcare către poziţiile stabilite, precedată de cercetaşi. În fruntea ei se afla divizia formată din două sute de care de luptă, cu regele în frunte. Urmau după ea divizia de lăncieri, apoi divizia de arcaşi, apoi divizia de arme mici, apoi căruţele încărcate cu provizii, armament şi corturi. În acelaşi timp, avansa către Nord şi flota, pe un întuneric adânc, străbătut doar de firicelele de raze ale stelelor veşnic neadormite şi de flăcările torţelor. În orăşelul Gesyi, toată lumea ieşi din case pentru a-l întâmpina pe faraon împreună cu oastea sa. Ţăranii alergară de pe cele mai îndepărtate ogoare, primindu-i cu frunze de palmier, busuioc şi alte ierburi aromate şi urcioare pline cu bere delicioasă. Însoţiră convoiul o bună bucată de drum, până ce întunericul începu să se subţieze şi dinspre răsărit se iviră primele semne ale crepusculului, urmat de lumina albăstruie şi calmă *a* zorilor. Apoi se arătă dimineaţa şi lumina limpede invadă lumea. Oastea merse în marş aproape

forţat, astfel încât după-amiaza devreme ajunse în Katut, unde poposi câteva clipe printre locuitorii entuziaşti ieşiţi în întâmpinarea ei. Dar regele socoti că este mai potrivit să înnopteze la Dendara, aşa că dădu ordin să se reia marşul şi la căderea întunericului oastea ajunse în acest oraş, aici lăsându-se în voia unui somn adânc.

Zile în şir pornea la drum înainte de ivirea zorilor şi mărşăluia până la lăsarea întunericului. În cele din urmă, îşi instală tabăra în oraşul Abydos. Când patrulau la nord de oraş, unul dintre ofiţerii cercetaşi zări la mare depărtare o mulţime de oameni stârnind praful. Alergă în fruntea unui grup de cercetaşi în direcţia mulţimii ce se apropia. Tot coborând pe firul văii, lucrurile se limpeziră – erau şirurile sosite ale unei mulţimi de ţărani care fugiseră luând cu ei ce apucaseră. Unii mânau câteva oi sau câţiva boi. Înfăţişarea lor dovedea că fuseseră constrânşi să înfrunte mizeria şi să plece în bejanie. Ofiţerul se miră, dădu să-i întrebe pe cei din faţă ce s-a întâmplat, dar unul dintre ei se răsti la el:

— Salvaţi-ne, oştene! Au dat năvală peste noi şi ne-au nimicit.

— Să vă salvăm? se burzului ofiţerul la el vădit deranjat. De ce sunteţi aşa îngroziţi?

— Păstorii... păstorii... repetară mai mulţi dintre ei

într-un glas.

— Suntem din oraşele Panopolis şi Ptolemais, începu să-i lămurească acela care vorbise primul. A venit un oştean de la hotar şi ne-a spus că forţe puternice ale păstorilor atacă graniţa şi în curând vor de buzna peste noi. Ne-a sfătuit să fugim în sud. Groaza a cuprins satul şi ogoarele. Am alergat în fugă mare la căminele noastre, ne-am strigat muierile şi copiii, am luat ce-am apucat acolo şi am părăsit oraşul de ne scăpărau călcâiele. De ieri-dimineaţă nu ştim ce-i hodina.

Pe chipurile lor se citeau spaima şi oboseala.

— Trageţi-vă sufletul puţin şi apoi plecaţi mai departe, căci în curând această vale liniştită se va preschimba în câmp de bătaie, îi îndemnă ofiţerul.

Apoi strânse frâul şi dădu pinteni calului, îndreptându-se săgeată spre cortul comandantului din Abydos. Îi comunică ştirea şi Pepi se ridică numaidecât, alergă la cortul regelui şi îi dădu de veste. Acesta primi ştirea mirându-se şi izbucni mânios:

— Cum s-a putut întâmpla aşa ceva? Să fi ajuns Khayan la Memphis atât de repede?

— Fără îndoială, domnul meu, că vrăjmaşul nostru avea oastea masată la graniţă când l-a trimis pe sol, zise Pepi înfuriat. Au stat la pândă. A fost o capcană. Ne-au prezentat cererile sperând că noi le vom respinge. Când a trecut de hotarele noastre, la întoarcere, Khayan a dat

ordin oştilor masate acolo să treacă la atac. Asta-i singura explicaţie posibilă pentru atacul atât de rapid şi de violent.

Regele Seqenenra se îngălbeni la faţă de mânie şi de ură.

— Vasăzică, Panopolis şi Ptolemais au căzut în mâinile lor, îngăimă el.

— Din păcate, se pare că aşa stau lucrurile, domnul meu. Şi mie mi se pare că eroismul micii noastre garnizoane nu va fi de ajuns pentru oprirea înaintării.

— Am pierdut cea mai potrivită poziţie pentru bătălie, mormăi regele, clătinând din cap cu părere de rău.

— Dar asta n-o să influenţeze dârzenia fără margini a ostaşilor noştri.

— Trebuie să evacuăm complet Abydos şi Dendara, îi zise regele comandantului oastei sale după ce stătu puţin pe gânduri.

Pepi se arătă nedumerit, aşa că stăpânul său simţi nevoia să-i explice:

— Nu vom mai putea apăra oraşele astea.

— Domnul meu voieşte să se întâlnească în Valea Koptos cu inamicul, nu-i aşa? zise Pepi, intuind ce urmăreşte regele.

— Aşa ceva aş vrea. Acolo adversarul poate fi lovit din mai multe părţi. În plus, în valea asta există mai

multe citadele naturale. Îi voi lăsa în oraşele evacuate câteva mici grupări care să-l hărţuiască fără a se angaja cu el într-o bătălie adevărată, astfel încât să-i împiedice înaintarea, până când ne vom întări poziţiile. Hei, Pepi, trimite mesageri în oraşe pentru a fi evacuate şi ordonă comandanţilor să se retragă de îndată! Nu pierde nicio clipă, căci unul din capetele funiei de care atârnă soarta neamului nostru se află acum în mâna lui Apophis.

9

Crainicii strigară cât îi ţinură puterile în oraşele Abydos, Barfa şi Dendara, îndemnându-i pe locuitorii lor: „Luaţi-vă lucrurile şi banii şi plecaţi către sud, căci căminele voastre se vor preschimba curând într-un câmp de luptă ce nu cunoaşte îndurarea”.

Oamenii ştiau prea bine de ce sunt în stare păstorii şi alergară cuprinşi de spaimă în case, de unde îşi luară banii şi lucrurile mărunte pe care le puteau purta în grabă şi le înghesuiră în carele trase de boi, apoi mânară din urmă, unul oile, altul vacile, îndreptându-se cât putură de repede către sud şi lăsând în urmă, cu inimile sfâşiate de tristeţe şi durere, ogoarele şi căminele. Pe măsură ce înaintau şi se uitau înapoi cu ochii stinşi, îşi simţeau inimile tânjind după casele lor, dar panica îi îndemna să grăbească spre

locurile necunoscute care-i aşteptau. În drumul lor, treceau pe lângă pâlcuri de oşteni şi inimile le tresăreau, speranţa jucându-se cu visele lor dureroase. Zâmbetele slabe de bucurie licăreau în atmosfera tristă aşa cum strălucesc pentru o clipă razele soarelui pe cerul întunecat, prin spărturile de nori. Le făceau cu mâna oştenilor, mulţi dintre ei strigând: „Ogoarele ne-au fost luate cu forţa. Luaţi-le înapoi, bravi soldaţi!”.

În vremea aceea, faraonul supraveghea dispunerea forţelor sale în Valea Koptos şi se uita cu părere de rău la mulţimea fugarilor, al căror şuvoi nu se mai oprea. Le împărtăşea durerea ca şi cum ar fi fost unul dintre ei, iar ovaţiile celor care-i repetau numele şi se rugau pentru el umpleau văzduhul, sporindu-i suferinţa.

Comandantul Pepi se afla în permanent contact cu cercetaşii – orice ştire primită era prezentată numaidecât regelui său. Astfel îi parveni vestea că inamicul a atacat Abydos şi că mica garnizoană din acest oraş a opus o rezistenţă îndârjită până la ultimul om. În dimineaţa următoare, mesagerul a adus ştirea despre atacul hicsoşilor asupra oraşului Barfa şi despre manevrele şi stratagemele defensive şi de hărţuire la care au recurs apărătorii lui pentru *a* împiedica înaintarea inamicului cât mai mult cu putinţă. La Dendara garnizoana a rezistat ceasuri în şir, obligându-l pe duşman să recurgă la forţe serioase, ca

şi cum s-ar fi confruntat cu o oaste numeroasă, bine echipată. Cercetaşii împreună cu ostaşii care au scăpat din oraşele invadate au apreciat că numărul forţelor inamicului varia între cincizeci şi şaptezeci de mii de soldaţi şi au estimat că divizia de care de luptă ar număra nu mai puţin de o mie de unităţi. Regele se miră cuprins de spaimă la aflarea ultimei ştiri, pentru că nici el, nici altcineva din armata lui nu se aşteptase ca oastea lui Apophis să dispună de acest număr imens de care de luptă.

— Cum o să reziste divizia noastră de care de luptă în faţa acestui număr uriaş de care ale inamicului? îl întrebă pe comandantul său.

Pepi se simţi foarte încurcat, căci şi el îşi pusese această întrebare, dar îi răspunse regelui său:

— Divizia de arcaşi îşi va face datoria, domnul meu!

— Carele de luptă nu erau arma păstorilor de vite, zise regele clătinând din cap cu mirare. Cum de oastea lui are un număr de care de câteva ori mai mare decât al nostru?

— Dar şi mai dureros, domnul meu, este faptul că ele au fost construite de mâinile egiptenilor.

— Într-adevăr, e dureros... Dar crezi că arcaşii ar putea face faţă potopului de care ale inamicului?

— Oştenii noştri, domnul meu, nu greşesc ţinta. Şi mâine Apophis o să vadă că pot să fie înfrânţi, în pofida

numărului mare de care de luptă pe care le au.

În seara aceea, faraonul rămase singur şi, simţindu-se strâmtorat şi neputincios, se adresă Domnului său cu o rugăciune fierbinte şi lungă, implorându-l să-l ajute, să-i ţină inima tare şi să-i dăruiască victoria.

Simţeau cu toţii apropierea inamicului şi petrecură noaptea înspăimântaţi, aşteptând cu nerăbdare să se ivească zorii pentru a se arunca în bătălia morţii.

10

Oastea se trezi cu mult înainte de răsăritul soarelui şi curajoşii arcaşi îşi ocupară poziţiile întărite pe câmp, fiecare ceată sprijinind un mic număr de care de luptă. Seqenenra împreună cu comandantul Pepi stăteau de vorbă în faţa cortului său, în mijlocul unui cerc de oameni, dându-le ultimele instrucţiuni.

— N-ar fi înţelept să aruncăm divizia de care de luptă împotriva unor forţe despre care nu ştim mare lucru. Carele risipite îi vor putea ajuta pe arcaşii noştri întăriţi să doboare pe cavalerii duşmanului şi caii lor. Fără îndoială că Apophis va începe atacul cu carele. Atenţia noastră trebuie să se concentreze asupra scoaterii din luptă a carelor păstorilor, astfel încât să permitem diviziilor invincibile ale oastei noastre să intre în luptă şi să-l nimicească pe vrăjmaş.

Distrugerea carelor de luptă era visul său de căpătâi şi-l imploră pe Dumnezeul său Amon din adâncul inimii:

— Dumnezeule adorat! Hărăzeşte-ne nouă să trecem peste acest obstacol! Şi ajută-i pe fiii tăi credincioşi, căci dacă-i vei părăsi pe ei astăzi, numele tău nu va mai fi pomenit în sanctuarul tău şi uşile templului tău pur vor fi închise.

Regele urcă în carul de luptă. La fel făcu şi comandantul Pepi. Garda regală îi înconjură, iar în spatele lor se rânduiră o sută de alte care de luptă. Apoi înaintă divizia de lăncieri, aliniindu-se la dreapta şi la stânga regelui. Aşteptau cu toţii strigătul de luptă, după ce grupurile de arcaşi şi carele de sprijin îşi vor fi îndeplinit cea dintâi misiune.

Când începură să se ivească primele dâre de lumină, se apropie de rege un cercetaş şi îi dădu de veste că flota egipteană s-a ciocnit cu flota păstorilor într-o bătălie aprigă la nord de Koptos.

— Apophis şi-a dat seama că va întâmpina o rezistenţă violentă şi de aceea a dat ordin flotei să atace, astfel încât să poată plasa ostaşi în spatele poziţiilor noastre.

— Păstorii, domnul meu, interveni comandantul Pepi, nu sunt învăţaţi cu lupta la bordul corăbiilor şi Nilul cel sfânt le va înghiţi leşurile, după cum va înghiţi

şi speranţa lui Apophis de a ne încercui.

Seqenenra avea o încredere deosebită în luptătorii din flota rebelă, dar îi ordonă comandantului cercetaşilor să fie permanent la curent cu mersul bătăliei de pe apă.

Întunericul începu să se risipească şi se ivi lumina dimineţii, astfel încât ochii scrutători puteau vedea clar câmpul de bătaie. Seqenenra îi văzu pe ţintaşii săi cu arcurile în mâini, precum şi cele câteva care gata de atac în vecinătatea lor. De cealaltă parte, zări şi oastea păstorilor risipită ca praful învolburat.

Duşmanul aştepta ivirea dimineţii şi de îndată ce se lumină de-a binelea, carele de luptă începură să se deplaseze, pregătindu-se de atac. O parte din ele se năpustiră către poziţiile întărite avansate, săgeţile începură să zboare, caii să necheze şi războinicii să urle. Alte forţe se avântară şi se ciocniră cu arcaşii şi cu câteva care egiptene, într-o încleştare violentă.

— Acum lupta Tebei a început! strigă Seqenenra.

— Da, domnul meu! întări comandantul Pepi cu glas înflăcărat. Şi ostaşii noştri au început bine.

Toate privirile erau aţintite spre câmpul de bătaie, urmărind mersul luptei, văzând cum carele păstorilor atacau în linie, după care se dispersau în mai multe grupe. Îi atacau pe arcaşi cu violenţă şi rapiditate şi se aruncau asupra carelor egiptene, când acestea le tăiau

drumul. Cădeau morţi din ambele tabere, din rândurile luptătorilor curajoşi. Arcaşii îşi dovedeau înflăcărarea şi îndemânarea, rămânând fermi în faţa năvălitorilor, decimând şi conducătorii carelor, şi caii lor.

— Dacă lupta va continua tot aşa, în câteva zile ne vom dovedi superioritatea în faţa diviziei de care de luptă, spuse încrezător Pepi.

Numai că forţele păstorilor se năpusteau în valuri: intrau în bătălie, apoi se retrăgeau în tabără, se regrupau şi porneau la atac alte forţe proaspete, astfel încât să nu fie nimeni obosit, în vreme ce egiptenii se apărau dârji, fără să aibă parte de pic de odihnă, rămânând ferm pe poziţii. De fiecare dată când vedea un conducător de car de-al său căzând sau un car scos din luptă, Seqenenra exclama:

— Of, ce păcat!

Îşi dădea foarte bine seama că orice pierdere din oastea sa era de neînlocuit. În plus, numărul unităţilor cu care atacau păstorii sporea neîncetat; începură cu formaţii de câte trei care, apoi trecură la formaţiile de câte şase care, iar în final recurseră la formaţiile de câte zece care. Lupta devenea din ce în ce mai încinsă, iar numărul carelor vrăjmaşe creştea fără încetare.

— Trebuie să facem faţă forţelor crescânde ale duşmanului pentru a restabili echilibrul pe câmpul de luptă, îi zise Seqenenra lui Pepi cu nelinişte în glas.

— Dar trebuie să păstrăm carele de rezervă, domnul meu, pentru finalul luptei, îi răspunse acesta.

— Nu bagi de seamă că duşmanul îşi reîmprospătează neîncetat forţele?

— Nu-i înţeleg foarte bine tactica, domnul meu, dar noi nu putem ţine pasul cu el, fiindcă el are un mare număr de care, în vreme ce numărul nostru este limitat.

— Nu ne-am aşteptat nicio clipă ca el să dispună de mai multe care, dar, orice s-ar întâmpla, eu nu-i pot lăsa pe arcaşi fără sprijin, fiindcă alţii nu mai are oastea noastră.

Regele ordonă ca douăzeci de care să pornească la atac în cinci formaţii şi ele se năpustiră ca uliii din înaltul cerului, aducând un suflu nou pe câmpul de luptă. Dar Apophis decise să dea un răspuns devastator lui Seqenenra şi trimise în teren douăzeci de formaţii alcătuite din câte cinci care. Pământul se cutremură de răpăitul lor şi norii de praf se înălţară în văzduh. Bătălia se înteţi mai mult ca oricând până atunci, iar sângele curgea şuvoi.

Timpul trecea fără ca lupta să dea semne că s-ar potoli, până ce soarele ajunse în înaltul boltei cereşti. Dar tocmai atunci sosi un trimis al cercetaşilor care îl anunţă pe rege că flota păstorilor a început să dea înapoi după ce două corăbii au fost cucerite şi o a treia a fost scufundată. Vestea acestei izbânzi veni la timp

pentru a susţine moralul egiptenilor şi le înflăcără inimile, ofiţerii o duseră în unităţile care-şi aşteptau rândul pentru a intra în luptă, unde stârni un sentiment de bucurie şi un val de mândrie şi entuziasm. Însă această ştire ajunse şi la urechile lui Apophis, care turbă de mânie şi schimbă numaidecât tactica, dând ordin diviziilor de care să se arunce în luptă cu toată forţa pentru a se răzbuna. Seqenenra văzu un şuvoi uriaş de care năpustindu-se asupra arcaşilor curajoşi din toate direcţiile şi înfigându-şi în ei ghearele ascuţite. Înspăimântat peste măsură, regele strigă cu o furie nemăsurată:

— Forţele noastre istovite de încleştarea neîntreruptă nu vor putea rezista singure în faţa acestui şuvoi de care.

Se întoarse către comandantul armatei sale şi insistă cu toată fermitatea:

— Vom intra într-o bătălie hotărâtoare cu toate forţele de care dispunem. Ordonă bravilor noştri ofiţeri să atace cu toate diviziile, transmite-le rugămintea mea ca fiecare dintre oştenii Tebei celei veşnice să-şi împlinească datoria:

Seqenenra îşi dădea seama de situaţia înspăimântătoare care-i aştepta atât pe el, cât şi oastea lui, dar el era un viteaz înzestrat cu o credinţă puternică, aşa că nu şovăi nicio clipă. Îşi ridică ochii

spre cer şi îl imploră din nou pe Amon cu glas limpede; „Domnul nostru Amon, nu-i uita pe fiii tăi devotaţi!”. Apoi dădu ordin de atac formaţiilor de care din jurul său, avântându-se el însuşi în fruntea lor.

Se dezlănţui una din cele mai cumplite bătălii. Se înălţau urlete şi nechezături, zburau coifuri, cădeau capete şi ţâşneau valuri de sânge. Dar n-a fost de niciun folos eroismul egiptenilor în faţa carelor rapide care i-au retezat ca pe iarba uscată, decimându-i. Seqenenra se luptă magnific, fără să dea niciun semn de disperare sau de slăbiciune. Un timp se arătă a fi asemenea zeului morţii, alegându-şi pe cine poftea din rândul inamicilor. Încleştarea dură până spre asfinţit, când victoria începu să încline de partea păstorilor, care se mobilizară pentru a da lovitura finală. Un car mare, încadrat de un puternic detaşament şi condus de un bărbat masiv, cu barbă lungă şi piele albă, se năpusti cu furie spre carul în care se afla Seqenenra, croindu-şi drum printre rânduri cu o viteză uluitoare. Regele înţelese ce urmăreşte conducătorul temerar şi se îndreptă către el până ce ajunseră unul în faţa celuilalt şi schimbară două lovituri straşnice cu lăncile, pe care amândoi le respinseră cu scuturile, pregătindu-se pentru confruntarea directă. Când îl văzu pe rivalul său scoţându-şi sabia din teacă, Seqenenra înţelese că nu-şi încercase doar norocul; îşi scoase şi el sabia şi îşi

luă avânt, dar în clipa aceea decisivă o săgeată venită de aiurea i se înfipse în braţ. Mâna îi tremură şi scăpă sabia. Mai multe glasuri din garda sa îl avertizară. „Fereşte-te, doamne! Fereşte-te!”. Dar era prea târziu. Rivalul său se mişcă mai rapid şi nu-i dădu timp să se ferească. Sabia lui grea îşi nimeri ţinta, lovindu-l peste gât cu toată puterea. Chipul regelui se crispă de durere cumplită şi rămase nemişcat, nemaifiind în stare să opună vreo rezistenţă. Adversarul prinse lancea cu mâna dreaptă şi i-o înfipse în partea stângă a trunchiului. Regele se clătină neputincios şi se prăvăli la pământ. Se înălţară strigăte din ambele tabere.

„Doamne! Regele a căzut... Săriţi în apărarea regelui!” În tabăra adversă, comandantul zâmbi victorios şi îi îndemnă pe luptătorii săi: „Ucideţi-l pe rebelul neruşinat! Şi nu cruţaţi pe niciunul dintre oamenii lui!”. Bătălia se concentra acum în jurul trupului doborât al regelui. Un călăreţ orbit de ură se năpusti asupra lui cu o secure ascuţită. O ridică şi îl izbi în cap, azvârlind cât colo coroana dublă a Egiptului şi făcând ca sângele să ţâşnească izvor. Îl mai lovi o dată deasupra ochiului drept, spintecându-i craniul, încât creierul se împrăştie în jur. Mulţi voiau să se înfrupte din spectacolul acela sângeros pentru a-şi potoli setea de răzbunare, aşa că din toate părţile ploua cu lovituri turbate şi crude: în ochi, în gură, în nas, în obraji, în

piept. Trupul lipsit de viaţă fu ciopârţit şi înecat în marea de sânge.

Pepi continuă lupta în fruntea ostaşilor care mai rămăseseră în viaţă, străduindu-se să împingă înapoi forţele duşmanului care dădeau năvală spre locul unde căzuse regele său. Toţi erau disperaţi. Viaţa nu mai avea niciun sens pentru nimeni, aşa că deciseră să şi-o dea ca martiri în locul udat de sângele regelui lor curajos. Căzură unul după altul până la lăsarea întunericului, când lumea îmbrăcă straie cernite şi cele două oşti se opriră din luptă epuizate de eforturile din timpul zilei şi slăbite de răni.

11

Ostaşii ieşiră cu torţe, căutându-şi morţii şi răniţii. Comandantul Pepi stătea în picioare istovit lângă carul său, cu gândul la trupurile neînsufleţite ale căror sânge nevinovat înroşise câmpul de luptă.

— Ce ciudat! îl auzi exclamând pe unul dintre comandanţi. Cât de repede s-a încheiat marea bătălie! Cine şi-ar fi putut închipui că vom pierde grosul armatei într-o singură zi? Cum a fost cu putinţă ca vitejii ostaşi ai Tebei să fie zdrobiţi?

— Pricina sunt carele de luptă. În faţa lor nu poate rezista nimeni, răspunse un alt glas, care suna ca un

horcăit de moarte din pricina oboselii. Au spulberat toate speranţele Tebei...

— Ostaşi, li se adresă comandantul Pepi, aţi îndeplinit datoria ce vă revine faţă de trupul neînsufleţit al lui Seqenenra? Haideţi să-l căutăm printre cei ce nu mai sunt!

Un fior le străbătu trupurile istovite. Fiecare dintre ei luă o torţă şi porniră în urma lui Pepi tăcuţi, cu limbile amuţite de tristeţea adâncă. Se risipiră în locul unde căzuse regele, cu gemetele răniţilor şi delirul celor în agonie rănindu-le auzul. Pepi aproape că nu vedea nimic în faţa ochilor din pricina tristeţii şi durerii, nevenindu-i să creadă că el caută cu adevărat corpul neînsufleţit al lui Seqenenra. Îi era cu neputinţă să accepte că bătălia Tebei se sfârşise atât de dureros.

— Fii-ne martor şi minunează-te, pământ din Koptos, că am ajuns să căutăm trupul neînsufleţit al faraonului Seqenenra printre dunele tale! se lamenta printre lacrimile care-i curgeau şiroaie. Fii blând cu el! Fii ca un pat moale pentru coastele lui zdrobite! Nu şi-a dat el viaţa pentru tine şi pentru pământul Tebei? Vai mie, domnul meu! Cine se va mai ridica pentru apărarea Tebei după tine? Cine ne va mai rămâne după tine?

Şovăi puţin, până când auzi un glas chemându-i:

— Veniţi, camarazi! Acesta este corpul neînsufleţit al domnului nostru!

Alergă ţinând torţa sus, spre locul de unde venise glasul, cu ochii înspăimântaţi de ceea ce urma să vadă. Când ajunse lângă cadavru, scoase un ţipăt sfâşietor de durere amestecată cu mânie. Regele Tebei era desfigurat – o masă de carne sfârtecată, oase sfărâmate şi sânge închegat. Coroana zăcea alături de el.

— Corbi ticăloşi! izbucni, fierbând de furie. S-au purtat cu el aşa cum fac lupii cu cadavrul unui leu răpus. Să nu-ţi pară rău că ţi-au sfâşiat trupul curat, căci ai trăit aşa cum trebuie să trăiască un rege al Tebei şi ai murit ca un erou curajos.

Apoi se adresă celor din jurul său, înlemniţi de tristeţe:

— Aduceţi litiera regală! Mişcaţi-vă repede, momâilor!

Câţiva ofiţeri aduseră litiera şi ridicară împreună cadavrul, aşezându-l pe ea. Pepi luă din ţărână coroana dublă a Egiptului şi o aşeză lângă capul regelui. Apoi înfăşurară trupul într-o bucată de pânză de in şi purtară litiera într-o tăcere dureroasă către tabăra răvăşită, punând-o jos în cortul care-şi pierduse protectorul şi stăpânul pentru totdeauna.

Toţi comandanţii şi ofiţerii care scăpaseră de moarte rămaseră în picioare în jurul litierei cu bărbile în piept, sleiţi de tristeţe, cu ochii orbiţi de durerea adâncă. Pepi se întoarse, privindu-i pe rând, şi li se adresă tare:

— Treziţi-vă, camarazi! Nu vă lăsaţi copleşiţi de tristeţe, fiindcă tristeţea nu ni-l va aduce pe Seqenenra înapoi! Dimpotrivă, ea n-ar putea decât să ne facă să uităm îndatoririle pe care le avem faţă de trupul său neînsufleţit, faţă de familia lui şi faţă de patria pentru care şi-a dat viaţa. S-a întâmplat nenorocirea care s-a întâmplat, dar nu s-a încheiat cu toată tragedia, trebuie să rezistăm pe poziţii, să ne facem datoria până la capăt.

Bărbaţii ridicară capetele şi scrâşniră din dinţi, plini de hotărâre. Priviră spre comandantul lor, care le citi în ochi hotărârea şi promisiunea că vor lupta până la moarte.

— Acela pe care nenorocirile nu-l fac să-şi uite datoria este cu adevărat curajos, zise Pepi. Putem să recunoaştem că am pierdut bătălia Tebei, dar îndatoririle noastre nu s-au încheiat încă. Trebuie să dovedim că suntem demni de o moarte nobilă, tot aşa cum am fost demni de o viaţă nobilă.

— Regele ne-a oferit exemplul său şi se cuvine să-l urmăm, strigară cu toţii ca la comandă.

— Vă felicit, viteji ostaşi! le răspunse Pepi cu chipul însufleţit de emoţie. Şi-acum ascultaţi ce mai am a vă spune. Rândurile noastre s-au rărit considerabil, însă mâine vom intra în luptă până la ultimul om. Prin sacrificiul nostru vom întârzia înaintarea oştilor lui

Apophis pentru a asigura salvarea familiei regelui Seqenenra. Cât timp membrii acestei familii sunt în viaţă, războiul dintre noi şi păstorii de vite nu va lua sfârşit, chiar dacă pe câmpul de bătălie va fi linişte o vreme. Eu vă părăsesc pentru câteva ceasuri ca să-mi împlinesc datoria faţă de acest trup neînsufleţit şi faţă de viteaza familie a domnului nostru. Înainte de ivirea zorilor voi fi înapoi, pentru a muri împreună pe câmpul de luptă.

Le ceru să se roage cu toţii în faţa celui care a fost regele Seqenenra şi căzură imediat în genunchi, cufundându-se într-o rugăciune fierbinte. Pepi încheie spunând:

— Doamne îndurător, primeşte-l pe regele nostru viteaz cu mare mila ta alături de Osiris şi hărăzeşte-ne nouă o moarte fericită, la fel ca moartea lui, pentru a-l întâlni pe el pe tărâmul de la Apus fără să ne fie ruşine atunci când îl vom vedea.

Apoi chemă câţiva oşteni, care purtară litiera pe corabia faraonică, şi se întoarse către camarazii săi, luându-şi rămas-bun:

— Vă las în paza Domnului! Pe curând!

Merse în urma litierei până ce o aşezară în cabina vasului, apoi le zise celor din echipaj:

— Când ajungeţi la Teba, mergeţi cu el la templul lui Amon şi aşezaţi-l în altar, fără să vorbiţi cu nimeni

despre el înainte să vin eu.

Comandantul se întoarse la careta lui, îi porunci vizitiului să-l conducă la Teba şi caii porniră, mâncând pământul.

Teba tocmai se lăsase cuprinsă de braţele somnului, sub vălul întunericului care acoperise templele, obeliscurile şi palatele, fără să ştie nimic despre marile evenimente care se petreceau dincolo de zidurile ei. Pepi se îndreptă direct spre palatul regal şi anunţă garda despre sosirea sa. Veni degrabă mai-marele şambelanilor, îi răspunse la salut şi îl întrebă neliniştit:

— Ce veşti ne aduci, comandante?

— Vei afla totul la timpul potrivit, mare şambelan, îi răspunse el vădit tulburat. Permite-mi să mă înfăţişez dinaintea prinţului moştenitor!

Şambelanul părăsi încăperea preocupat şi reveni foarte curând, invitându-l:

— Alteţa Sa vă aşteaptă în pavilionul regal.

Comandantul se îndreptă numaidecât spre pavilionul prinţului şi fu introdus în sala de audienţe. Căzu în genunchi dinaintea prinţului, care părea foarte mirat din pricina acestei vizite neaşteptate. Dar când Pepi ridică fruntea şi îi văzu chipul palid, ochii obosiţi şi buzele strânse, îl întrebă neliniştit, aşa cum făcuse şi şambelanul mai devreme:

— Ce veşti ne aduci, comandante Pepi? Fără îndoială că numai o treabă importantă te-a făcut să părăseşti câmpul de luptă la vremea asta?

— Domnul meu, zeii sunt încă supăraţi pe Egipt şi pe neamul său dintr-un motiv necunoscut, îi răspunse cu o voce în care se amestecau tristeţea şi durerea.

Aceste vorbe avură asupra prinţului efectul unei lovituri de pumnal. Îşi dădu seama că aducea veşti triste şi îl întrebă precipitat şi speriat:

— Oastea noastră a avut parte de vreo nenorocire? Tata a cerut întăriri?

— Nici una, nici alta, domnul meu, şopti Pepi cu capul în pământ. În această tristă seară Egiptul l-a pierdut pe apărătorul lui.

Prinţul Kamose sări în picioare îngrozit şi strigă:

— Tata a fost într-adevăr rănit?

— Regele nostru Seqenenra a căzut luptând în fruntea ostaşilor săi ca un erou magnific. Această pagină nobilă, nemuritoare din analele măreţei familii a Domniei Tale a fost întoarsă, adăugă Pepi cu glasul greu şi trist.

— Doamne! exclamă Kamose, ridicând capul. Cum de îl ajuţi pe duşmanul tău să-l răpună pe fiul tău credincios? Doamne, care-i motivul acestei nenorociri care s-a abătut peste Egipt? Dar la ce bun să ne mai lamentăm? Nu este timpul să plângem. Tata a căzut la

datorie şi eu trebuie să-i iau locul. Aşteaptă-mă, comandante Pepi, până-mi iau armura de război.

— N-am venit aici, Alteţă, ca să te chem la luptă, l-a întrerupt Pepi. Din păcate, totul s-a terminat...

— Ce vrei să spui? îl întrebă, privindu-l drept în ochi cu asprime.

— Nu mai există nicio speranţă în privinţa luptei...

— Curajoasa noastră armată a fost nimicită?

— Am pierdut bătălia hotărâtoare prin care doream să eliberăm Egiptul şi forţa pe care se bizuia armata noastră a fost nimicită, îi mărturisi Pepi cu ochii în pământ. Nu mai există nicio speranţă reală în legătură cu lupta. Nu ne vom mai bate decât pentru a asigura familiei regelui nostru martir timpul de care are nevoie pentru a se salva.

— Adică vrei să zici că vă veţi bate pentru ca noi să fugim ca nişte laşi, lăsându-i pe oşteni şi ţara pradă duşmanului?

— Ba veţi fugi ca nişte înţelepţi care apreciază consecinţele faptelor lor, privesc spre viitorul îndepărtat, acceptă înfrângerea – dacă ea se va întâmpla – şi apoi se retrag de pe câmpul de luptă pentru o vreme, dar nu vor întârzia să adune forţele risipite pentru a relua bătălia cu duşmanul. Domnul meu, te rog, cheamă-le pe reginele Egiptului şi ţineţi un sfat pentru a lua hotărârea cea mai potrivită!

Prinţul Kamose strigă un şambelan şi-l trimise să le invite pe regine, în vreme ce el se plimba încolo şi încoace, copleşit de tristeţe şi de mânie, iar comandantul stătea în picioare dinaintea lui fără a scoate o vorbă. Reginele sosiră degrabă una după alta: Tetisheri, Ahotep, Setkimus. Când ochii le căzură pe comandantul Pepi, care le salută plecându-şi capul, băgară de seamă tulburarea de pe chipul lui Kamose, cu toate că el voia să pară liniştit şi, cuprinse de teamă, priviră în altă parte. Kamose le invită să se aşeze şi li se adresă:

— Doamnele mele, v-am invitat pentru a vă aduce la cunoştinţă veşti proaste... veşti triste...

Tăcu un moment, pentru a le lăsa un răgaz, dar teama se cuibări şi mai adânc în sufletele lor.

— Ce ştiri ai, comandante Pepi? interveni Tetisheri vădit îngrijorată. Ce face domnul nostru Seqenenra?

— Mamă a noastră, a tuturor, tu ai intuit, inima îţi spune care este adevărul, interveni prinţul Kamose în locul comandantului. Dumnezeu să vă ţină inimile tari şi să vă ajute să suportaţi groaznica veste! Tatăl meu Seqenenra a fost răpus pe câmpul de luptă şi bătălia a fost pierdută.

Îşi întoarse capul într-o parte pentru a nu vedea durerea de pe chipurile lor şi continuă ca şi cum ar fi vorbit cu sufletul său disperat:

— Tata a fost ucis şi oştile au fost înfrânte. Poporul nostru din Sudul apropiat şi din Nordul îndepărtat a fost condamnat să îndure toate nenorocirile.

Tetisheri nu se mai putu stăpâni şi scoase un suspin adânc, de parcă ar fi aruncat afară odată cu el fărâme din inima ei zdrobită.

— Cât de greu îi vine acestui suflet bătrân să suporte o astfel de lovitură! jeli ea, ducându-şi mâna la piept.

Ahotep şi Setkimus stăteau pe scaune cu capetele plecate şi ochii plini de lacrimi fierbinţi. Dacă nu s-ar fi aflat comandantul de faţă ar fi urlat de durere.

În mijlocul tristeţii generale, Pepi rămase cu inima împietrită, cu toate simţurile amorţite. Îi era teamă că timpul se scurge fără folos şi familia domnului său nu va mai avea timp să fugă, aşa că interveni hotărât:

— Regine din familia domnului meu Kamose, fiţi răbdătoare şi puternice! Cu toate că nenorocirea este prea mare pentru a vă putea consola, acest moment impune înţelepciune şi nu prăbuşire în faţa suferinţei. Vă implor, în amintirea domnului meu martir, să vă stăpâniţi lacrimile şi să dovediţi răbdare. Este timpul să adunaţi degrabă lucrurile absolut necesare, căci mâine Teba nu va mai fi un loc sigur!

— Şi corpul lui Seqenenra? îl întrerupse Tetisheri.

— Fiţi liniştită în această privinţă, stăpâna mea, fiindcă eu îmi voi îndeplini în întregime datoria faţă de

domnul meu!

— Şi unde crezi că ar trebui să plecăm? întrebă regina.

— Stăpâna mea, regatul Tebei va cădea în mâinile invadatorilor pentru un timp, însă noi avem altă patrie sigură în Ţara Nubiei. Păstorii nu vor încerca niciodată să cucerească Nubia, fiindcă viaţa în acest ţinut este prea grea pentru ei, care sunt obişnuiţi cu bogăţia şi luxul. Va fi un refugiu sigur pentru Domniile Voastre. Avem acolo sprijinitori din neamul nostru şi adepţi dintre vecinii noştri. Acolo veţi avea condiţiile necesare pentru a chibzui în linişte la noul viitor, pentru a lucra cu răbdare şi curaj până ce Dumnezeul nostru va îngădui ca lumina strălucitoare să biruie bezna acestei nopţi.

Kamose, care îl ascultase până în clipa aceea fără să intervină, îl întrerupse brusc:

— Familia trebuie să meargă în Ţara Nubiei, însă eu prefer să merg în fruntea armatei mele şi să împărtăşesc soarta ei, fie că este vorba de viaţă, fie că este vorba de moarte.

Comandantul se trezi pus în încurcătură, căci nu se aşteptase la o asemenea decizie.

— Domnul meu! i se adresă aproape implorându-l. Eu nu vă pot abate de la ceea ce doriţi, dar, vă implor, dovediţi înţelepciune. Stăpânul meu, ar fi lipsit de sens

să vă angajaţi într-o luptă pierdută. Asta înseamnă moarte sigură. Şi Egiptul n-ar avea nimic de câştigat din moartea Domniei Voastre. Nu i-ar alina câtuşi de puţin suferinţa. Dimpotrivă, pierzându-vă, Egiptul va pierde ceva irecuperabil. Toate speranţele lui de salvare depind de rămânerea voastră în viaţă. Aşadar, nu lipsiţi Egiptul de speranţă, după ce i-a fost răpită fericirea. Oraşul Napata trebuie să fie ţinta domniilor voastre. În el trebuie să vă găsiţi refugiul. Acolo veţi avea timpul necesar pentru a aranja lucrurile astfel încât să puteţi pregăti mijloacele de apărare şi de luptă. Acest război nu se va sfârşi aşa cum ar vrea Apophis, căci un popor ca al nostru, care a trăit suveran şi demn, nu va putea tolera multă vreme umilinţa. Teba se va elibera în curând, domnul meu! Entuziasmul înălţimii Voastre nu va putea fi stăvilit: îi veţi urmări pe păstorii murdari până ce îi veţi alunga din patria noastră. Întrevăd strălucirea acelei zile minunate în bezna prezentului trist. Nu şovăiţi! Alegeţi hotărârea înţeleaptă! Acum, după ce v-am arătat calea potrivită, decideţi ce este mai potrivit să alegeţi!

Pepi se opri din vorbă, dar ochii săi continuau să implore. Regina Tetisheri se întoarse spre Kamose şi încercă şi ea să-l înduplece, adresându-i-se aproape în şoaptă:

— Comandantul a grăit adevărul! Urmează-i sfatul!

Nefericitul comandant simţi o rază de speranţă şi bucuria i se furişă din nou în suflet, dar Kamose se încruntă dus pe gânduri, fără să scoată vreun cuvânt.

— Cât mă priveşte, eu mă voi alătura Domniilor Voastre foarte curând, îl minţi Pepi pe stăpânul său pentru prima oară în viaţa lui. Mai am aici de îndeplinit două datorii sfinte: să mă ocup de trupul neînsufleţit al domnului meu şi să supraveghez lucrările de consolidare a zidurilor Tebei, în speranţa că o rezistenţă reuşită ne va ajuta să negociem capitularea în condiţii cât mai avantajoase.

Reginele nu se mai putură stăpâni şi izbucniră în lacrimi.

— Trebuie să facem faţă încercării cu mult curaj! le îndemnă comandantul profund emoţionat. Avem în regele nostru Seqenenra un bun exemplu. Şi să nu uităm nicio clipă, domnul meu, că motivul înfrângerii noastre au fost carele de luptă. Când vă veţi ridica împotriva duşmanului nostru într-o bună zi, carele de luptă să fie armele de bază ale Domniei Voastre! Acum îngăduiţi-mi să-i chem pe sclavi să aducă tezaurul cel mai de preţ din palat şi armele care vă sunt indispensabile.

Încheind cu aceste cuvinte, comandantul Pepi se retrase.

Întregul palat fu cuprins de febra pregătirilor: se aprinseră luminile în toate încăperile şi sclavii cărau de zor veşminte, arme şi lăzi pline cu aur şi argint într-o tăcere tristă pe corabia faraonică, sub supravegherea mai-marelui şambelanilor. În vremea aceasta, familia faraonului aştepta împietrită de durere în camera regelui Kamose; toţi nobilii ei membri stăteau cu capetele plecate şi cu ochii umbriţi de disperare. Rămaseră în starea aceasta până ce intră la ei şambelanul Hur, care anunţă mai mult în şoaptă:

— Totul este gata, domnul meu...

Vorbele şambelanului îi răniră ca o săgeată înfiptă în grumaz. Ridicară capetele uluiţi şi priviră unii la alţii disperaţi şi nemulţumiţi. Într-adevăr, s-a terminat totul şi a sosit ceasul plecării? Să fie acesta sfârşitul şederii în palatul faraonic, în Teba cea glorioasă şi în Egiptul cel veşnic? Mâine nu vor mai putea vedea obeliscul lui Amenhotep, templul lui Amon şi zidul cu o sută de porţi? Teba îi alungă astăzi, pentru ca mâine să-şi deschidă porţile în faţa lui Apophis, care se va urca pe tronul ei şi va avea putere de viaţă şi de moarte peste toate sufletele? Cum este cu putinţă să ajungă călăuzitorii întru rătăcire stăpâni, iar domnii şi stăpânii casei să devină fugari şi să plece în refugiu?

Kamose băgă de seamă că nimeni nu se mişcă şi se ridică anevoie, îndemnându-i cu glas stins:

— Haideţi să ne luăm rămas-bun de la odaia tatălui meu!

Atunci se ridicară, aşa cum făcuse şi el, şi întreaga familie porni cu paşi grei spre camera regelui defunct. Se opriră cu toţii în faţa uşii închise cu teamă şi veneraţie, neştiind cum ar putea să intre fără permisiunea lui şi cum va arăta această încăpere goală. Hur făcu un pas înainte, deschise uşa şi ei intrară uimiţi, unul după altul, suflând anevoie şi oftând adânc. Privirile le căzură cu duioşie şi nostalgie peste marele divan, jilţurile impunătoare şi mesele preţioase, iar spiritele le plutiră în jurul locului de rugăciune al regelui, cu nişa lui pură, în care fusese sculptat chipul său îngenuncheat dinaintea zeului Amon. Parcă l-ar fi văzut cu toţii deodată şezând pe divan, rezemat de perne, zâmbindu-le blând, aşa cum obişnuia să-i întâmpine, îndemnându-i să se aşeze în jurul lui. Simţiră cu toţii cum îi învăluie spiritul său şi sufletele lor triste plutiră în cerul amintirilor: amintirile mamei, soţiei şi copiilor se amestecară cu suspinele lor adânci şi lacrimile curgând şiroaie.

Kamose îşi reveni şi îşi dădu seama că inimile celor din jurul său sunt frânte, se aplecă cu respect şi îl sărută pe frunte. Se dădu la o parte şi înaintă Tetisheri; se

aplecă şi ea deasupra chipului drag şi îşi luă rămas-bun de la el cu un sărut care întruchipa toată suferinţa ei de mamă îndoliată. Unul după altul, îşi luară rămas-bun de la chipul defunctului rege şi ceilalţi membri ai familiei, apoi ieşiră din încăpere la fel de îndureraţi cum intraseră.

Kamose îl găsi pe şambelan aşteptându-i şi îl întrebă:

— Şi tu eşti aici, Hur?

— Datoria mea este, mărite rege, să vă urmez ca un câine credincios.

Regele îi puse mâna pe umăr în semn de mulţumire şi înaintară unul după altul pe aleile cu coloane. Comandantul Pepi mergea în faţa lor, iar convoiul familiei faraonice era deschis de Kamose, urmat de micii prinţi Ahmose şi Nefertari, apoi Tetisheri, apoi regina Ahotep, apoi regina Setkimus, iar la sfârşit de tot venea şambelanul Hur. Coborâră treptele spre coloane şi ajunseră în grădină, unde fură conduşi de sclavii rânduiţi pe cele două laturi, purtând torţe pentru a le lumina drumul. Când ajunseră lângă corabie, începură să urce pe punte unul câte unul. Sosi şi momentul plecării şi aruncară spre cetate o ultimă privire de rămas-bun. Ochii lor rătăciră în bezna aşternută peste Teba, de parcă ar fi învăluit-o într-un veşmânt cernit. Simţeau că li se sfâşie inimile. Dorul, cuibărit de pe-acum, le strivea sufletele şi nimeni nu scoase o

vorbă, de parcă s-ar fi făcut totuna cu întunericul. Pepi se opri în faţa lor fără să îndrăznească să rupă tăcerea tristă, până ce regele dădu cu ochii de el.

— A sosit ceasul să ne luăm rămas-bun, îi zise el, oftând.

— Domnul meu, aş fi preferat să mor decât să ajung în situaţia asta, îi răspunse Pepi cu glasul tremurat, stăpânindu-şi cu greu sentimentele. Singura mea consolare este faptul că Domniile Voastre o faceţi pentru zeul Amon şi pentru glorioasa Tebă. Văd că ceasul despărţirii a sosit, aşa cum a spus cu o clipă mai înainte şi Maria Ta. Mergeţi şi Domnul să vă aibă sub îndrumarea lui şi sub privirea lui veghetoare. Aş dori, dacă ar fi cu putinţă, să pot trăi pentru a fi martor la ziua revenirii Măriilor Voastre, tot aşa cum astăzi sunt martor la plecare, pentru ca inima să-mi fie din nou fericită la vederea Tebei dragi. Adio, domnul meu! Adio!

— Ba spune „la revedere!”.

— Da, la revedere, domnul meu!

Se apropie de regele său şi îi sărută mâna, străduindu-se în continuare să-şi stăpânească emoţiile, ca acesta să nu-l vadă cu lacrimi în ochi. Apoi sărută rând pe rând mâinile lui Tetisheri, reginei Ahotep, reginei Setkimus, prinţului moştenitor Ahmose şi surorii sale Nefertari. Strânse mâna şambelanului Hur

cu afecţiune, îşi plecă fruntea dinaintea tuturor şi părăsi corabia tăcut, cu mintea rătăcită.

Se opri pe treptele din grădină pentru a privi plecarea corabiei. Vâslele loviră apa şi vasul începu să se îndepărteze încet de mal, de parcă ar fi simţit apăsarea tristeţii celor aflaţi pe punte. Stăteau lipiţi de parapet, pentru ca sufletele lor chinuite să-şi poată lua rămas-bun de la Teba.

Nu se mai putu stăpâni şi plânse până ce simţi trupul zbătându-i-se în spasme, în vreme ce urmărea corabia dragă cufundându-se în beznă, până ce noaptea o înghiţi. Oftă adânc, nefiind în stare să părăsească malul. Se simţea atât de singur, ca şi cum s-ar fi prăbuşit de viu într-o criptă adâncă. În cele din urmă, se dezmetici şi o luă înspre palat cu paşi greoi, mormăind: „Domnul meu! Domnul nostru! Unde eşti, Maiestate? Unde sunteţi, Domniile Voastre? Locuitori ai Tebei, cum de puteţi dormi când moartea pluteşte deasupra capetelor voastre? Treziţi-vă! Seqenenra a fost ucis, familia lui a fost nevoită să plece la ospăţul pământului, iar voi dormiţi. Treziţi-vă! Stăpânii palatului nu se mai află în el. Regii Tebei şi-au luat rămas-bun de la cetate. Iar pe tronul nostru va urca mâine vrăjmaşul vostru. Cum de puteţi dormi? Treziţi-vă! Dincolo de ziduri stă la pândă umilinţa!”.

Apoi, comandantul luă o torţă şi porni cu ea pe aleile

cu coloane, mâhnit, trecând dintr-un pavilion în altul, până când se trezi în faţa sălii tronului. Îi trecu pragul, rugându-se: „Iartă-mă, domnul meu, că intru fără îngăduinţa ta”. La lumina torţei, înaintă cu paşi şovăitori printre cele două rânduri de scaune unde se hotărau treburile importante ale statului, până ce ajunse la tronul Tebei. Se prosternă şi căzu în genunchi, scrutând piatra din faţa lui. Apoi rămase abătut o vreme în picioare, în timp ce flacăra roşiatică a torţei se reflecta tremurând pe chipul lui, şi zise cu glas tare:

— Într-adevăr, s-a întors o pagină minunată, nemuritoare. Mâine, noi cei morţi vom fi cei mai fericiţi oameni din această vale care nu a cunoscut niciodată noaptea. Tronule, îmi pare rău să te anunţ că stăpânul tău nu va mai veni la tine şi că moştenitorul lui a plecat într-o ţară îndepărtată. Cât despre mine, eu nu voi îngădui niciodată să fii locul de pe care vor fi luate mâine decizii care vor condamna Egiptul la umilinţă. Apophis nu va şedea pe tine niciodată! mai bine să dispari şi tu, aşa cum a dispărut stăpânul tău!

Pepi decise să cheme câţiva soldaţi din garda palatului să care tronul într-un loc pe care-l va stabili el.

13

Soldaţii ridicară tronul aşa cum li se poruncise şi-l

aşezară într-un car mare. Comandantul se îndreptă spre templul lui Amon. Acolo, luară tronul din car şi porniră cu el în urma comandantului, însoţiţi de câţiva preoţi, către sala sacră. În lăcaşul sfânt de lângă altar zăriră litiera faraonică înconjurată de soldaţi şi preoţi şi puseră tronul lângă ea. Pe chipurile preoţilor, care nu ştiuseră nimic despre cele întâmplate, se ivi uimirea. Pepi le ordonă soldaţilor să plece şi-l chemă pe marele preot. După puţin timp, cel pe care-l trimisese se întoarse însoţindu-l pe marele preot al zeului Amon, care veni degrabă, înţelegând gravitatea chemării în miez de noapte. Îi întinse mâna comandantului şi îl salută cu obişnuitul ton calm:

— Bună seara, comandante!

— Bună seara, Sfinţia Voastră! îi răspunse Pepi cu un glas care-i trăda preocuparea şi teama. Aş putea să schimb câteva cuvinte cu Sfinţia Voastră între patru ochi?

Preoţii care auziră vorbele se retraseră numaidecât, în pofida curiozităţii şi neliniştii care îi încercau, aşa încât cei doi rămaseră singuri. Marele preot dădu cu ochii de litieră şi de car şi-l întrebă nedumerit pe comandant:

— Pentru ce a venit carul acesta aici? Şi ce-i cu litiera asta? Şi cum de-ai părăsit câmpul de luptă la ceasul acesta târziu din noapte?

— Ascultaţi-mă, Sfinţia Voastră! îl linişti oarecum comandantul cu un semn din mână. N-are rost să lungim vorba, nici să ignorăm gravitatea situaţiei noastre. Vă rog să mă ascultaţi până la capăt fără întreruperi, pentru a spune Sfinţiei Voastre tot ce am de transmis şi a mă întoarce la îndatoririle mele. A avut loc o bătălie cumplită care va fi pomenită în veci cu durere şi mândrie. Nu vă miraţi, căci noi am pierdut bătălia Egiptului şi regele nostru a fost ucis apărându-şi patria. Mâini ticăloase au sfâşiat trupul său pur, iar familia regală a fost nevoită să părăsească Teba. Mâine, când se vor trezi, locuitorii Tebei nu vor mai găsi nicio urmă a regilor şi gloriei lor. Iertare, Sfinţia Voastră! Iertare! Este miezul nopţii sau aproape... şi datoria îmi cere să mă grăbesc. Această litieră poartă corpul neînsufleţit al regelui Seqenenra şi coroana lui. Aici se află şi tronul său! Acesta este tezaurul nostru, pe care îl încredinţez Sfinţiei Voastre, preot al lui Amon, pentru a îmbălsăma corpul şi a-l depune într-un loc sigur, ca şi aceste relicve. Acum vă las în grija Domnului, preot al Tebei, cetate care nu va muri niciodată, chiar dacă va fi însângerată de răni.

Preotul, simţindu-se foarte stânjenit, se gândi să-l întrerupă pe comandant, dar acesta nu-l lăsă, aşa că tăcu împietrit, ca şi cum şi-ar fi pierdut toate simţurile. Pepi simţi durerea şi uimirea omului şi adăugă doar

atât:

— Vă las în grija Domnului, Sfinţia Voastră, sigur că vă veţi face în întregime datoria ce vă revine faţă de toate relicvele sacre şi scumpe pe care vi le-am încredinţat.

Comandantul se întoarse spre litieră şi se aplecă asupra ei cu adâncă veneraţie, sărutându-i învelitoarea, apoi se îndreptă de spate şi schiţă un salut militar. Se retrase fără s-o mai vadă din cauza lacrimilor, până ce ajunse la scara care dădea spre sala coloanelor. Se întoarse şi porni grăbit, fără să mai dea vreo atenţie celor aflate în jur, până ce ieşi din templu. Simţi că este vremea să se alăture ofiţerilor şi ostaşilor săi pentru a participa alături de ei la ultimul atac, aşa cum le-a promis.

Dar preocuparea legată de îndeplinirea îndatoririlor sale nu-l făcu să uite un lucru care nu-i dădu pace nicio clipă, simţindu-l ca o împunsătură în inimă. Familia lui: soţia Ebana, băieţelul Ahmose şi toate neamurile care locuiau la ferma sa de la marginea Tebei. Dar drumul până acolo este foarte lung şi nu l-ar putea parcurge în restul nopţii, iar dacă ar încerca să facă lucrul acesta, nu s-ar mai putea ţine de cuvântul dat oştenilor lui şi ar fi socotit dezertor. Aşadar, n-are de-ales, se va întâlni cu moartea fără să fi aruncat o privire de adio Ebanei şi lui Ahmose. Dar un gând şi mai greu îi apăsa sufletul şi-l

obliga să se întrebe cu tristeţe: oare păstorii îi vor mai lăsa pe stăpânii fermelor pe pământurile lor şi cu bunurile lor? Mâine stăpânii vor fi alungaţi din casele lor sau vor fi ucişi în propriile cămine, iar Ebana şi Ahmose nu vor avea pe nimeni care să-i ajute. Se simţea nespus de încurcat şi nesigur. Aţa îl trăgea spre casă şi familie, dar inima lui se afla pe un drum, iar hotărârea sa de nestrămutat se afla pe altul. „Să-i trimit o scrisoare!", îşi zise în cele din urma cu părere de râu. Întinse o foaie pe rezemătoarea caretei sale şi începu să-i scrie Ebanei, trimiţându-i încurajări şi salutări, încredinţând-o în grija Domnului şi urându-i fiului său izbăvire şi fericire. Apoi îi pomeni şi ei întâmplările de care au avut parte, el şi armata regelui său. O anunţă şi pe ea că familia regală a plecat spre un loc necunoscut – fără a aminti Ţara Nubiei din motive lesne de înţeles – şi o sfătui şi pe ea să adune lucrurile de valoare pe care le avea şi să fugă împreună cu copilul, cu alte rude şi cu vecinii în afara Tebei sau în cartierele sărace, unde să se amestece cu oamenii de rând şi să împărtăşească soarta lor. Îi binecuvântă pe ea şi pe copilul lor şi încheie cu speranţă: „Ne vom întâlni cu siguranţă, Ebana, fie aici, fie în lumea de dincolo!". Înmână misiva ostaşului care-i conducea careta, însărcinându-l să o predea soţiei sale la palatul lor de la marginea Tebei. Apoi sări în careta sa, aruncă o ultimă privire spre templul lui

Amon şi spre oraşul adormit, cufundat în întuneric, şi strigă din adâncul inimii: „Doamne, apără ţara asta! Adio, Teba!”.

Apoi slăbi hăţurile şi caii o porniră la galop pe drumul spre nord.

14

Comandantul ajunse la tabără mult după miezul nopţii. Armata rănită dormea. Se îndreptă spre cortul său şi se aruncă pe pat frânt de oboseală, zicându-şi: „Hai să mă odihnesc şi eu puţin, ca să am parte de o moarte demnă de comandantul oastei faraonului Seqenenra”. Coborî pleoapele, dar îl năpădiră fel de fel de gânduri şi închipuiri, aşternându-se ca un văl între el şi somn, împiedicându-l să se odihnească. Îi apărură în faţa ochilor fantomele ororilor de care avusese parte în cursul zilei şi al nopţii: îi văzu pe păstori năpustindu-se cu carele de luptă asupra lor ca un torent dezlănţuit, îl văzu pe domnul său Seqenenra căzând răpus, cu lancea alături de el, îl văzu pe Kamose protestând furios şi apoi acceptând nenorocirea plin de tristeţe, o văzu pe Tetisheri oftând din pricina inimii sale bătrâne rănite, şi-şi aduse aminte cum îşi luase adio de la Ebana şi de la micuţul Ahmose, apoi de norii învolburaţi care se adunau la orizontul dinspre sud.

Într-un sfârşit aceste imagini s-au amestecat într-un val care se înălţă şi apoi se prăbuşi fără ca el să-şi dea seama şi somnul i se strecură anevoie printre gene.

Îl trezi în zori sunetul goarnei. Se ridică din pat simţind o energie ciudată, care nu se potrivea cu istovirea din ziua precedentă şi nici cu somnul superficial şi scurt de care avusese parte. Ieşi din cort şi simţi în liniştea zorilor lumea care începuse să mişune prin tabără. Observă siluetele câtorva bărbaţi care veneau spre el şi-şi dădu seama că erau bravii săi ofiţeri credincioşi şi îi întâmpină cu căldură. În absenţa lui, făcuseră numeroase treburi importante.

— I-am trimis pe cei grav răniţi cu câteva corăbii la Teba, ca şi pe cei cu răni uşoare, să se alăture forţelor care apără zidurile Tebei. Fără îndoială că Teba va şti să se apere cu demnitate pentru a obţine cele mai avantajoase condiţii, îi aduse la cunoştinţă un ofiţer.

— Pentru noi, neamul din Sud, viaţa este neînsemnată în vremea încercărilor, îl informă un alt bărbat, cu o înflăcărare deosebită. Toţi bărbaţii noştri aşteaptă cu nerăbdare ultima bătălie.

— Cât de mult ne dorim să ne jertfim pe acest pământ sfânt, udat de sângele nevinovat al regelui nostru! interveni un al treilea.

Pepi le adresă cuvinte de mulţumire şi le dădu de ştire că familia faraonică a părăsit Teba, fără a spune

spre ce loc s-a îndreptat. Bărbaţii fură profund emoţionaţi şi ovaţionară în cinstea regelui Kamose, a prinţului moştenitor Ahmose şi a mamei sfinte Tetisheri.

Umbrele întunericului se şterseră şi pe linia orizontului se oglindea lumina strălucitoare. Oştenii se rânduiră, pregătindu-se pentru bătălia morţii. Regele păstorilor de vite înţelese foarte bine ce s-a întâmplat în armata egipteană după uciderea faraonului şi îşi puse în gând să o ia prin surprindere pentru a paraliza orice rezistenţă. De aceea se pregăti să apară în fruntea formaţiilor sale de care de luptă şi de arcaşi pentru a zdrobi dintr-un singur asalt mica oaste care-i va ieşi în cale. Cele două oşti se iviră şi se dezlănţui bătălia: marea învolburată se întâlni cu un pârâiaş limpede. Oastea lui Apophis o încercui pe cea egipteană şi roata morţii porni să se învârtă. Egiptenii făcură tot ce le stătu în putinţă, dovedind un curaj fără seamăn, însă bravii eroi se prăbuşiră seceraţi unul după altul şi copitele cailor îi zdrobiră fără îndurare.

Văzând cum se prăbuşesc ofiţerii şi comandanţii, Pepi îşi dădu seama că bătălia se va sfârşi rapid. Flancul drept pieri cât ai clipi şi puţin a lipsit ca inamicul să-i încercuiască, aşa că hotărî să moară într-un mod cât mai demn cu putinţă. Cercetă din priviri oastea inamicului şi se opri asupra steagului

hicsoşilor, care flutura peste Apophis şi comandanţii săi, printre care se afla cu certitudine şi ucigaşul lui Seqenenra, ales drept ţintă. Ordonă gărzilor sale să-l urmeze pentru a-i apăra spatele, apoi porunci conducătorului carului său să-şi ia avânt. A fost o mişcare la care adversarul său, destul de prudent de altfel, nu se aşteptase. Carul lui Pepi evită carele inamicului ieşite în cale şi-şi trimise săgeţile spre inimile arcaşilor, continuând să se apropie de Apophis, până ce mai mulţi dintre duşmani îşi dădură seama de ţinta lui şi începură să strige speriaţi şi furioşi. Pepi şi însoţitorii lui luptară cu toată îndârjirea, părând însetaţi de moarte. Dar moartea îi păsui îndelung, până ce îşi croiră drum spre linia pe care se aflau Apophis şi comandanţii săi. Acolo însă, Pepi se trezi încercuit de carele inamice din toate părţile şi descoperi sute de ostaşi interpuşi între carul lui şi rege. Se angajă într-o încleştare cumplită, sângele îi curgea şiroaie pe faţă, pe gât şi pe picioare, încât inamicul îşi închipui că ar putea fi nemuritor. Săgeţile, lăncile, săbiile şi hangerele se năpustiră asupra lui din toate părţile. În cele din urmă, căzu aşa cum căzuse şi Seqenenra, urmat de garda sa de viteji. Oastea duşmană se cutremură din pricina atacului său înspăimântător. Pe câmp lupta era pe sfârşite, egiptenii dându-şi ultima suflare. Apophis le ordonă ostaşilor să se îndepărteze de corpul

neînsufleţit al viteazului care cutezase să se năpustească spre el printre rândurile compacte. Coborî din car şi se apropie pe jos câţiva paşi către cel căzut. Se opri la capul victimei şi se uită cu atenţie la săgeţile înfipte în fiecare bucăţică a trupului său ca acele unui arici. Clătină din capul lui mare, zâmbind, şi spuse privind spre cei care se aflau în preajma lui:

— A avut o moarte demnă de cei mai bravi dintre bărbaţii noştri.

15

Teba se trezi ca de obicei, fără să ştie nimic despre ceea ce-i fusese scris pe tăbliţa destinului. Dar iată că apărură sătenii, cărându-i pe răniţi de pe câmpul de luptă. Lumea se adună în jurul lor şi începu să-i descoasă cu fel de fel de întrebări, iar aceştia le depănară tot ceea ce ştiau despre cele întâmplate. Le spuseră că armata a fost înfrântă şi că faraonul este mort, iar familia lui a fugit într-un loc necunoscut. Oamenii rămaseră uluiţi şi schimbară priviri în care se citeau neîncrederea şi neliniştea. Vestea se răspândi în oraş, stârnind printre oameni panică şi agitaţie, aşa că unii îşi părăsiră căminele şi ieşiră pe străzi şi în pieţe ori se adunară în jurul palatului şi la templul lui Amon pentru a-şi găsi liniştea în mulţime şi a-i asculta pe

conducătorii rămaşi în viaţă. Stăpânii de palate şi moşii, nobilii şi bogătaşii îşi părăsiră casele îngroziţi şi porniră în grupuri către sud ori se ascunseră în cartierele sărace.

Sosiră şi alte ştiri triste despre căderea oraşelor Gesyi şi Shanhur, despre înaintarea oştilor duşmane înspre Teba pentru a o asedia şi a o forţa să se predea. Cei treizeci de miniştri, preoţi şi judecători se întruniră în sala coloanelor din templul lui Amon şi se consultară asupra situaţiei. Toţi înţelegeau gravitatea momentului, dându-şi seama de apropierea sfârşitului şi de inutilitatea rezistenţei, însă nu erau de acord cu capitularea necondiţionată, socotind că vor putea rămâne în spatele zidurilor întărite până când vor obţine permisiunea cruţării vieţii locuitorilor. Numai User-Amon, care era extrem de înflăcărat şi furios, le propuse celorlalţi:

— Nu predaţi Teba în niciun caz! Să rezistăm până ce vom pieri, asemenea regelui nostru Seqenenra! Zidurile Tebei nu pot fi trecute, iar dacă într-adevăr vor fi ameninţate, atunci vom transforma oraşul în ruine şi-l vom incendia, astfel încât să nu lăsăm nimic din el care să poată fi folosit de Apophis.

User-Amon tuna furios şi gesticula, ca şi cum ar fi ţinut o predică, dar ceilalţi bărbaţi nu se arătară deloc entuziasmaţi de ideea lui.

— Noi suntem răspunzători de viaţa locuitorilor Tebei, iar distrugerea oraşului ar duce mii de oameni la pierderea căminelor, la foamete şi mizerie. Dacă am pierdut bătălia, ţelul nostru trebuie să fie limitarea suferinţelor şi a distrugerilor, îşi dădu cu părerea Nofer-Amon.

În timpul acesta, oştile păstorilor atacau zidul de nord fără încetare, cu toate că străjerii rezistau cu eroism, iar morţii cădeau din ambele părţi. Miniştrii inspectară zidul şi se asigurară în privinţa rezistenţei, dar flota vrăjmaşă primi noi întăriri şi o atacă pe cea egipteană; avu loc o bătălie aprigă încheiată cu nimicirea flotei egiptene. Corăbiile duşmanului asediară vestul oraşului Teba şi izbutiră să debarce numeroşi soldaţi în partea de sud, impunând astfel blocada completă asupra lui şi dezlănţuind concomitent un atac violent, dinspre nord, sud şi est. Înfrângerea flotei reprezenta o lovitură mortală pentru orice speranţă de prelungire a rezistenţei şi ameninţa marele oraş cu înfometarea şi lipsa apei, aşa încât conducătorii se văzură constrânşi să accepte capitularea pentru a evita o catastrofă. Trimiseră un ofiţer pentru a anunţa încetarea luptei şi pentru a cere permisiunea ca oraşul să aleagă un sol care să poarte discuţii în legătură cu condiţiile finale ale capitulării. Ofiţerul se întoarse cu consimţământul duşmanului şi

lupta încetă pe toate zidurile, iar conducătorii Tebei îl desemnară ca sol pe Nofer-Amon, marele preot al lui Amon.

Preotul acceptă acest rol de nevoie şi fără tragere de inimă. Se urcă în caretă, care îl conduse în tabăra păstorilor, apăsat de gânduri, cu inima frântă. În drum, trecu pe lângă numeroase divizii cu rânduri compacte, afişându-şi puterea, mândria şi vanitatea, deasupra cărora fluturau steaguri colorate. Şareta se opri şi o luă pe jos. Găsi în aşteptarea lui câţiva ofiţeri în frunte cu un bărbat scund şi îndesat, cu barbă deasă, pe care-l recunoscu dintr-o privire – era solul Khayan, prevestitorul nenorocirii care s-a abătut peste oraşul Teba. Acum radia o bucurie maliţioasă, plin de fală şi trufie.

— Vezi, preotule, ce soartă aveţi din pricina prinţului vostru? îl întrebă pe Nofer-Amon fără niciun cuvânt de salut şi uitându-se la el pieziş. Voi vă entuziasmaţi degrabă, ştiţi să daţi din gură, dar nu prea aveţi habar cum se poartă un război. Iată cum regatul vostru a fost condamnat la pieire pentru totdeauna.

Şambelanul nu aşteptă să-i răspundă, ci porni înaintea lui către cortul regelui. Nofer-Amon descoperi cu privirea cortul semănând cu un pavilion cu perdele coborâte. La intrarea lui era garda, alcătuită din nişte haidamaci cu piele albă şi bărbi lungi. I se îngădui să

intre şi în mijlocul cortului îl recunoscu pe însuşi Apophis în veşmânt de faraon, cu coroana dublă a Egiptului pe cap. Avea o înfăţişare ce inspira respect şi teamă, o privire pătrunzătoare, tenul alb-roşcat şi o barbă frumoasă curgând în valuri. Stătea în mijlocul unui cerc de comandanţi, şambelani şi sfetnici.

Preotul se înclină cu respect şi aşteptă tăcut porunca lui.

— Bine-ai venit, preot al lui Amon, care începând de astăzi nu va mai fi adorat pe pământul Egiptului! îi zise regele cu ironie.

Preotul rămase cu capul în pământ, fără să scoată o vorbă.

— Ai venit să ne pui condiţii? îl întrebă tot regele, râzând ironic.

— Am venit să ascult care sunt condiţiile Maiestăţii Voastre, aşa cum se cuvine să procedeze conducătorul unui popor care a pierdut bătălia şi şi-a pierdut şi regele, îi răspunse Nofer-Amon cu modestie. Nu am a vă adresa decât o singură rugăminte: să cruţaţi sângele unui popor care nu a recurs la arme decât pentru a-şi apăra existenţa.

Regele clătină din capul său mare şi-l opri:

— Mai bine fii tu cu luare-aminte la tot ceea ce am eu a-ţi spune, preotule! Legea hicsoşilor nu se schimbă cu trecerea zilelor şi nici cu trecerea generaţiilor. Aceasta

este rânduiala războiului şi forţei pentru vecie. Noi suntem albi, voi sunteţi bruni. Noi suntem stăpâni, voi sunteţi felahi[6]. Tronul, guvernul şi principatul[7] sunt ale noastre, aşadar, spune neamului tău: Acela care lucrează pe pământul nostru ca sclav va avea răsplata lui, iar aceia care nu acceptă acest lucru să părăsească acest pământ şi să se ducă unde poftesc! Şi mai spune-le: Voi face să curgă sângele unei ţări întregi, dacă vreo mână va cuteza să pricinuiască un rău cât de mic unui om de-al meu! Dacă doreşti să cruţ sângele oamenilor tăi – cu excepţia familiei lui Seqenenra, de bună seamă –, dă-le de ştire stăpânilor voştri că trebuie să se înfăţişeze dinaintea mea în genunchi cu cheile Tebei! Cât despre voi, preoţii, voi trebuie să vă întoarceţi la templul vostru şi să-i închideţi porţile în urma voastră pentru totdeauna!

Apophis nu vru să lungească discuţia mai mult de-atât şi se ridică, anunţând astfel încheierea ei. Preotul se înclină din nou şi părăsi cortul.

Apoi Teba goli cupa umilinţei până la fund. Miniştrii şi judecătorii îi duseră cheile lui Apophis, în genunchi, aşa cum ceruse el, şi oraşul îşi deschise porţile pentru ca acesta să intre în el în fruntea oştilor invadatoare,

---

[6] *Fellah* are sensul de „ţăran, agricultor”.

[7] Aici calitatea şi funcţia de prinţ moştenitor.

victorioase.

În ziua aceea, regele anunţă că este permisă vărsarea sângelui membrilor familiei guvernatorului şi ordonă închiderea graniţelor dintre Egipt şi Nubia. Apoi organizează o sărbătoare grandioasă a victoriei, la care luară parte toate oştile sale şi le dărui oamenilor săi pământurile şi bogăţiile Tebei. Şi Sudul căzu astfel sub stăpânirea sa, cu pământurile şi cu oamenii săi.

După zece ani

1

Norii întunericului se risipiră lăsând să apară albastrul somnoros al zorilor. Faţa Nilului se ivi respirând adierile celei dintâi lumini. Un convoi de corăbii plutea coborând pe fluviu, îndreptându-se către hotarele Egiptului, spre nord. Vâslaşii erau nubieni, dar cei doi comandanţi care stăteau în cabina corabiei din faţă erau egipteni, aşa cum se putea vedea uşor după tenul lor brun-auriu şi după trăsăturile clar definite ale chipurilor. Unul dintre ei nu părea să fi împlinit nici douăzeci de ani; era un tânăr înzestrat de natură cu o statură înaltă şi graţioasă, cu o talie subţire, mlădioasă şi cu un piept lat şi puternic. Faţa prelungă era fermecătoare şi radioasă, ochii negri exprimau bunătate

şi puritate, nasul îi era drept şi mândru, unul dintre acele chipuri în care natura îşi arată măreţia şi splendoarea. Purta veşminte de neguţător bogat şi-şi acoperise trupul suplu şi graţios cu o aba de preţ care îi venea perfect. Celălalt era un bărbat de vreo şaizeci de ani, uscăţiv şi scund, cu fruntea proeminentă şi înaltă. Înfăţişarea sa exprima calmul care însoţeşte cel mai adesea vârsta senectuţii, iar ochii săi erau foarte pătrunzători. Părea mai preocupat de îndrumarea tânărului decât de mărfurile de pe corăbii.

Când convoiul se apropie de graniţă, cei doi părăsiră cabina şi se porniră să scruteze de la proră toate zările, copleşiţi de emoţie.

— Crezi că picioarele noastre vor putea păşi pe pământul Egiptului? întrebă tânărul cu entuziasm şi nelinişte. Spune-mi ce va trebui să facem acum.

— Convoiul ancorează la acest mal şi trimitem un sol cu barca la graniţă să găsească o cale pe care s-o paveze cu dale de aur, îi răspunse bătrânelul.

— Cu alte cuvinte, ne bizuim pe reputaţia acestui neam de a cere mită şi pe ispitirea cu aur. Dar dacă aşteptările noastre nu se împlinesc?

Tânărul tăcu şi în ochi i se citi teama.

— Câtă vreme ne aşteptăm la ceva rău din partea acestui neam, speranţele nu ne vor fi înşelate, insistă bătrânelul.

Corabia în care se aflau trase la mal şi toate celelalte vase o urmară aruncând ancorele. Tânărul alese să fie chiar el trimisul convoiului la graniţă. Era entuziast şi foarte hotărât, aşa că bătrânelul nu încercă să i se împotrivească. Tânărul trecu în barcă şi porni să dea din vâsle cu braţele sale vânjoase, îndepărtându-se de convoi în direcţie graniţei. Bătrânul îl urmări cu privirea, rugându-se fierbinte: „Dumnezeul nostru Amon, acesta este fiul tău cel mic. El şi-a făcut un ţel nobil din întoarcerea în patrie şi întărirea puterii tale, înălţarea numelui tău şi izbăvirea fiilor tăi. Ajută-l pe el, Doamne, să izbândească şi apără-l pe el!”.

Tânărul continuă să vâslească în direcţia graniţei cu toată puterea şi cu sufletul arzându-i de dor, întorcându-se din când în când să vadă dacă se întâmpla ceva în spatele lui. Pe măsură ce se apropia, simţea aerul patriei şi inima îi bătea din ce în ce mai puternic. La un moment dat, când se întoarse, zări venind spre el o mică ambarcaţiune de război. Îşi dădu seama că grănicerii l-au descoperit şi vor să-i taie drumul pentru a afla ce-i cu el. Se apropie cu barca de vas până ce-l auzi pe ofiţerul care stătea în faţă strigând la el:

— Ce faci, omule? Cum de îndrăzneşti să te apropii de zona interzisă?

Tânărul tăcu până ce barca ajunse în dreptul lui.

Atunci îl salută pe ofiţer cu deosebit respect şi îi zise, făcând pe naivul:

— Domnul Seth să te binecuvânteze, curajos ofiţer! Vreau să intru în ţara voastră glorioasă cu mărfuri de preţ.

— Vezi-ţi de drum, nătărăule! îi răspunse ofiţerul cu asprime, încruntându-şi fruntea. Tu nu ştii că această cale este închisă de zece ani?

— Dar ce-ar putea face un biet neguţător ca mine, care a adunat mărfuri de preţ pentru a se apropia cu ele de veneratul faraon al Egiptului şi alţi oameni din regatul său? Nu-mi îngădui să mă întâlnesc cu nobilul guvernator al insulei Biga?

— Ba o să te întorci de unde ai venit, cât mai eşti în viaţă, îi răspunse ofiţerul cu brutalitate. Altfel o să-ţi rămână oasele aici, unde baţi acum câmpii.

Tânărul scoase din sân o pungă de piele plină cu galbeni şi o aruncă la picioarele ofiţerului, încercând să-l îmbuneze cu vorbe ispititoare:

— În ţara mea noi îi salutăm pe zei oferindu-le daruri. Primeşte salutările şi rugămintea mea!

Ofiţerul luă punga de jos, o deschise şi degetele lui începură să se joace cu galbenii, clipind din ce în ce mai des şi uitându-se uluit când la pungă, când la tânăr. Apoi clătină din cap, ca şi cum nu şi-ar fi putut ascunde mânia împotriva acestui tânăr care îl silea să renunţe la

hotărârea sa, zicându-i calm de data asta:

— Intrarea în Egipt este interzisă, dar cred că intenţiile tale nobile îţi îngăduie să fii scutit de ordinul privind interdicţia. Urmează-mă la guvernatorul insulei!

Tânărul nu-şi putu ascunde bucuria, se aşează din nou în barcă, porni să vâslească iarăşi cu putere, urmând celălalt vas pe cursul apei la vale către ţărmul insulei Biga. După ce aruncă ofiţerul ancora, se opri şi el şi azvârli în apă mica sa ancoră. Păşi apoi cu grijă şi teamă pe pământ, ca şi cum ar fi călcat pe ceva pur şi sfânt.

— Urmează-mă! îl îndemnă ofiţerul din nou.

Se luă după el. Dar, cu toate eforturile de a-şi stăpâni emoţiile, simţi un fel de beţie copleşindu-i simţurile şi un dor puternic invadându-i inima, care porni să-i bată şi mai repede. Egiptul, din care păstra cele mai frumoase amintiri, cele mai fermecătoare imagini şi cele mai preţioase impresii! Şi-ar fi dorit să rămână singur, să-şi umple sufletul cu adierile lui blânde, să-şi frece obrajii cu ţărâna lui! Se afla pe pământul Egiptului!

Dar glasul străin şi ciudat al ofiţerului care-l îndemna pentru a treia oară „Urmează-mă!” îl trezi din visare. Văzu un palat minunat în faţa căruia stăteau de strajă bărbaţi înarmaţi. Înţelese că se află în faţa palatului guvernatorului insulei. Ofiţerul intră, iar el îl urmă fără

să-i pese de privirile pătrunzătoare ale oamenilor aţintite către el din toate părţile.

2

I se permise să pătrundă în sala de audienţe, după ce înaintea lui intrase ofiţerul. Era locul unde guvernatorul îi primea pe cei ale căror plângeri puteau fi ascultate în schimbul aurului. Tânărul îi aruncă din mers o privire guvernatorului şi îi atrase atenţia barba lungă şi deasă, ochii puţin migdalaţi, pătrunzători şi nasul său coroiat, aducând cu botul unei bărci. La rândul lui, guvernatorul îl studia prudent şi circumspect pe cel care intra. Tânărul se plecă adânc dinaintea lui, cu un respect deosebit, şi zise foarte politicos:

— Domnul să vă binecuvânteze dimineaţa, onorat guvernator!

Ofiţerul îi vorbise despre ciudatul nou-sosit, care aruncă fără să-i pese cu pungi de aur strălucitor şi conduce un convoi de corăbii încărcate cu daruri, prin care urmăreşte să se apropie de stăpânii Egiptului.

— Cine eşti şi din ce ţară vii? îl întrebă cu o voce aspră după ce îi răspunse la salut doar cu un semn din mână.

— Mă numesc Isfinis, domnul meu, şi vin din oraşul

Napata, din ţara Nubiei.

— Dar bag de seamă că nu eşti nubian şi dacă ochii nu mă înşală, eşti felah, îi zise, clătinând din cap circumspect.

Inima lui Isfinis porni să bată din nou mai tare la auzul acestui calificativ rostit de guvernator cu dispreţ.

— Aţi ghicit bine, domnul meu, îi răspunse calm. Într-adevăr, sunt... felah, dintr-o familie egipteană care a plecat în ţara Nubiei cu mai multe generaţii în urmă şi s-a ocupat vreme îndelungată cu negoţul, până ce s-au închis graniţele dintre Egipt şi Nubia, de când nu prea mai câştigăm cine ştie ce.

— Şi ce pofteşti?

— Am un convoi de corăbii încărcate cu lucruri de preţ din ţara mea, prin care aş încerca să mă apropii de stăpânii Egiptului şi să le câştig bunăvoinţa.

— Adică vrei să zici că ai luat asupra ta greutăţile acestei călătorii doar pentru a te apropia de stăpânii Egiptului şi a le câştiga bunăvoinţa? îl întrebă, cercetându-l bănuitor.

— Mărite guvernator, noi trăim într-o ţară plină de sălbăticiuni şi de comori. Viaţa este însă acolo foarte grea... Seceta şi foametea îşi arată mai tot timpul colţii. Suntem iscusiţi în prelucrarea aurului, dar trudim din greu pentru a obţine un blid de grâne. Dacă domnii mei vor accepta darurile şi nu vor îngădui să mă

îndeletnicesc cu negoţul între Sud şi Nord, am să vă umplu târgurile cu pietre preţioase şi animale rare şi o să înlocuiesc sărăcia neamului meu cu bunăstarea.

— Văd că visele îţi cam tulbură minţile, îl întrerupse guvernatorul, râzând cu gura până la urechi. Nu începi şi tu cu întrebări şi cu rugăminţi? Tu ai vrea ca strădaniile tale să fie încununate cu emiterea unor dispoziţii faraonice în favoarea ta, nu-i aşa? Bine... bine... Există fel de fel de proşti. Dar ia spune-mi, cu ce lucruri de preţ zici că sunt încărcate corăbiile tale, măi băiete, cum ai zis că te cheamă?

— Dar nu binevoieşte domnul meu să-mi viziteze corăbiile pentru a vedea cu propriii ochi lucrurile de preţ care se află pe ele şi pentru a-şi alege giuvaierurile care-i plac? încercă Isfinis să-l ispitească, recurgând la priceperea lui de negustor iscusit, după ce-şi plecă fruntea cu mare respect.

Propunerea lui stârni setea şi lăcomia ce zăceau în sufletul guvernatorului, care găsi ideea foarte potrivită, aşa că îi zise lui Isfinis, în timp ce se pregătea să se ridice:

— Hai să-ţi fac hatârul ăsta!

Isfinis o luă înaintea lui, întâi către ambarcaţiunea de război, apoi către convoiul de corăbii, unde îi fură prezentate podoabele, giuvaierurile şi animalele ciudate. Privi la lucrurile de preţ cu ochii licărind de

lăcomie pofticioasă. Isfinis îi dărui un sceptru de fildeş cu mânerul din aur pur împodobit cu smaralde şi rubine, iar el îl înhăţă fără o vorbă de mulţumire. În plus, se porni să-şi aleagă brăţările, inelele şi cerceii pe care-i poftea inima lui, care şi începuse să se înmoaie. Ce şi-a zis el? „La urma urmei, de ce nu-i e îngăduit acestui neguţător să intre în Egipt? De fapt, nici măcar nu face negoţ, ci vrea să ofere nişte daruri ce răpesc minţile, pe care faraonul le va socoti cu siguranţă bine-venite. Dacă dorinţa neguţătorului se va împlini, înseamnă că el a dobândit ceea ce şi-a dorit, iar dacă va fi refuzat, eu n-am niciun amestec în treaba asta. Eu am o ocazie favorabilă şi trebuie să profit de ea. Khanzar, guvernatorul Sudului, o să fie încântat de lucrurile astea de preţ. Dacă o să-l trimit la el pe neguţător, o să mă ţină minte pentru comoara pe care i-am dăruit-o şi pentru şansa pe care i-am oferit-o ca să se apropie şi mai mult de stăpânul său. Şi cine ştie? Când într-o bună zi o să trebuiască să aleagă un guvernator pentru una dintre provinciile mari, o să-şi aducă aminte de mine fără doar şi poate...” Apoi se întoarse către Isfinis, zicându-i:

— Ştii ceva? Am să-ţi ofer şansa să-ţi încerci norocul. Du-te numaidecât la Teba! Uite, eu îţi dau o misivă către guvernatorul Sudului, ca să te duci la el să-i prezinţi lucrurile tale de preţ şi să-i ceri să mijlocească

pentru împlinirea dorinţei tale.

Încântat peste măsură, Isfinis se plecă dinaintea guvernatorului cu mulţumire şi uşurare.

3

— Din clipa aceasta nu mai există Ahmose şi nici Hur, ci doar neguţătorul Isfinis şi omul său Latu, fură primele cuvinte pe care Isfinis i le adresă însoţitorului său în vârstă la întoarcerea de pe corabia guvernatorului.

— Înţelept ai grăit, neguţătorule Isfinis, se grăbi să-i răspundă Latu.

Convoiul îşi întinse pânzele, vâslele fură puse în mişcare şi corăbiile porniră în jos pe valuri, îndreptându-se către graniţa Egiptului, pe care curând o depăşiră fără niciun fel de incident. Isfinis şi Latu stăteau în picioare la prova corabiei încercaţi de acelaşi dor. Ochii le licăreau din pricina lacrimilor.

— Un început bun, şopti Isfinis.

— Da, să-i aducem mulţumiri Dumnezeului Amon şi să ne rugăm să ne călăuzească paşii şi să ne încununeze strădania cu izbândă, îi răspunse Latu.

Îngenunchează pe puntea corabiei şi se rugară împreună, apoi reveniră la locul lor de veghe.

— Dacă reuşim să restabilim relaţiile cu Nubia, aşa

cum au fost mai înainte, înseamnă că succesul este pe jumătate înfăptuit: le dăm aur şi luăm de la ei oameni.

— Nu-ţi face nicio grijă! Ei nu rezistă tentaţiei aurului. Nu ne-a deschis el graniţele care fuseseră închise cu zece ani în urmă? Păstorii de vite sunt foarte aroganţi şi plini de sine şi se socotesc foarte puternici, dar sunt leneşi şi preferă să se folosească de alţii, socotindu-se mai presus de meseria negoţului. În plus, ei nu suportă viaţa în Nubia şi singura cale de a ajunge la aurul de acolo sunt cei care se învoiesc, precum negustorul Isfinis, să li-l aducă acasă.

Continuară să scruteze zările necunoscute, ascunse în Valea Nilului, plimbându-şi privirile peste verdeaţa proaspătă din jurul satelor şi cătunelor, deasupra cărora se roteau păsările în cercuri şi pe pajiştile cărora păşteau boii şi vacile în tihnă. Ici şi colo lucrau felahii goi, fără să-şi ridice privirea din pământ. Priveliştea lor stârni în sufletul tânărului mulţumirea şi mânia, iar inima i se aprinse de duioşie şi de furie:

— Uită-te la oştenii lui Amenhotep cum lucrează ca robi pentru albii ăştia îngâmfaţi şi proşti cu bărbi murdare, bombăni Isfinis.

Convoiul îşi continuă drumul prin Ombos, Salsalis, Magana, Nekheb şi Tirt. Până la Teba mai era doar un ceas.

— Unde trebuie să ancoreze corabia? întrebă Isfinis.

— În sudul Tebei, unde se află cartierele săracilor şi pescarilor – toţi egipteni get-beget, îi răspunse Latu, zâmbind.

Tânărul încuviinţă vorbele lui, cu ochii aţintiţi asupra unei corăbii care se îndrepta către ei încet. Când se apropie binişor, îşi dădu seama că este o corabie luxoasă, trainică şi elegantă. În mijlocul ei se afla o cabină ce-ţi lua ochii, cu decoraţii strălucitoare de jur-împrejur. Avea impresia că mai văzuse cândva un astfel de vas.

— Priveşte! îl îndemnă pe Latu, atingându-i uşor braţul.

— Doamne! exclamă bărbatul uimit. Asta-i o corabie faraonică. Şi nu e însoţită de nicio gardă, probabil că pe puntea ei se află vreo căpetenie de la palat sau – cine ştie? – poate chiar vreun prinţ care vrea să se bucure de singurătate.

Corabia înaintă, ajungând aproape în dreptul convoiului ciudat, care stârni curiozitatea celor de pe punte. Din cabină ieşi o tânără blondă, urmată de câteva sclave. Mergea încet în fruntea lor, semănând cu o rază strălucitoare care-ţi orbeşte ochii. Briza se juca cu poalele rochiei sale, în vreme ce cosiţele subţiri aurii îi dansau, lăsându-se în valuri pe umeri. Bănuiau că trebuie să fie o prinţesă de la palatul din Teba în căutarea mângâierilor adierii.

O văzură arătând cu degetul către puntea uneia dintre corăbiile din spatele lor, cu gura căscată de uimire. La fel de uimite erau şi frumoasele sclave din jurul ei. Isfinis privi şi el şi îl descoperi pe unul dintre pigmeii pe care-i adusese cu el mergând pe puntea corabiei şi abia atunci îşi dădu seama de motivul uimirii frumoasei prinţese. Privi spre Latu, zâmbind bucuros că unul dintre darurile pe care le adusese stârnise acel interes aşteptat. Dar Latu era foarte atent la femeia de pe punte, cu ochii întunecaţi şi chipul trist. Femeile chemară un marinar, care se apropie de marginea corabiei şi strigă, adresându-se lui Latu pe un ton poruncitor:

— Opreşte, nubianule! Aruncă ancora.

Isfinis se supuse ordinului şi ceru convoiului să se oprească. Corabia faraonică se apropie de corabia din convoi la bordul căreia apăruse pigmeul şi marinarul întrebă:

— Ce-i cu convoiul ăsta?

— Un convoi comercial, domnule.

— Făptura asta este primejdioasă? întrebă, arătând spre pigmeul care tocmai se pregătea să fugă sub puntea vasului.

— Nu, domnule.

— Alteţa Sa prinţesa ar dori să vadă mai de-aproape creatura asta.

— Ăsta-i titlul fiicei faraonului, îi explică Latu lui Isfinis în şoaptă.

— Cu cea mai mare plăcere, îi răspunse Isfinis marinarului, plecând capul cu respect.

Se urcă degrabă într-o barcă şi trecu la bordul celeilalte corăbii, pentru a fi gata să o întâmpine pe prinţesă. La rândul lor, prinţesa împreună cu suita ei se urcară într-o barcă şi ajunseră la aceeaşi corabie, trecând pe puntea ei. Tânărul se plecă în faţa tinerei cu un respect forţat, rezistând cu greu sentimentului de umilinţă şi prefăcându-se încurcat şi tulburat.

— Ai acordat convoiului meu o cinste deosebită, Alteţă, îngăimă el, bâlbâindu-se.

Apoi ridică ochii şi o văzu de aproape. Făptura ei era întruchiparea frumuseţii şi a mândriei. Inspira atât fascinaţie, cât şi respect. În strălucirea ochilor albaştri descoperi vanitatea şi cutezanţa. Ea nu dădu nicio atenţie salutului său, ci iscodi cu privirea peste tot, în căutarea pigmeului pe care-l zărise mai devreme.

— Unde-a dispărut făptura aceea ciudată care-a fost aici? îl întrebă cu glas melodios, ce stârnea fiori în urechile celor care-l auzeau.

— Va apărea numaidecât! o încredinţă tânărul.

Alergă spre o deschizătură ce ducea în interiorul vasului şi strigă:

— Zolo!

Se ivi de îndată în deschizătură capul pigmeului, apoi şi trupul lui scurt. Se apropie de stăpânul său, care îl luă de mână şi îl conduse spre locul unde stătea prinţesa, împreună cu sclavele ei. Pigmeul mergea mândru, cu pieptul bombat şi capul mare tras spre spate, stârnind hazul privitoarelor. Înălţimea lui nu depăşea patru şchioape, avea tenul negru intens şi picioarele crăcănate.

— Salut-o pe doamna ta, Zolo! îl îndemnă Isfinis.

Pigmeul se înclină, până ce pletele lui buclate atinseră puntea vasului. Prinţesa îşi recăpătă încrederea şi întrebă fără să-şi ia ochii de la pigmeu:

— Acesta este animal sau om?

— Este om, Alteţă!

— Şi de ce nu e socotit animal?

— Fiindcă are şi el limba lui şi religia lui.

— Ciudat! Şi există mulţi aşa ca el?

— Da, Alteţă! El aparţine unui neam numeros alcătuit din femei, bărbaţi şi copii. Au şi ei un rege al lor şi posedă săgeţi otrăvite cu care ţintesc animalele sălbatice şi pe invadatori. Dar cei din neamul lui Zolo se împrietenesc repede cu oamenii, ajungând să-i urmeze, asemenea câinilor credincioşi.

Clătină din capul încoronat cu şuviţe aurii, minunându-se, şi buzele întredeschise lăsară să i se vadă dinţii perfecţi, semănând cu un şirag de perle.

— Şi unde trăieşte neamul lui Zolo? se interesă prinţesa.

— În pădurile îndepărtate ale Nubiei, unde-şi are izvoarele Nilul divin.

— Fă-l să-mi vorbească, dacă poţi.

— Nu ştie să vorbească limba noastră. Tot ceea ce poate este să înţeleagă poruncile primite. Dar o va saluta pe doamna mea în limba lui.

Apoi Isfinis i se adresă pigmeului, îndemnându-l:

— Fă-i doamnei noastre o urare frumoasă!

Acesta clătină din capul mare, de parcă ar fi tremurat, apoi îngăimă nişte vorbe ciudate, semănând mai degrabă cu mugetul unei vite. Prinţesa nu se putu stăpâni şi izbucni într-un râs copilăros.

— Într-adevăr, e ciudat, recunoscu ea. Dar e urât şi nu mi-ar plăcea să fie al meu.

Pe chipul neguţătorului se citi regretul, dar nu se dădu bătut şi zise cu tonul unui negustor iscusit:

— Dar Zolo nu este nici pe departe, Alteţă, lucrul cel mai de preţ de pe corăbiile mele. O să vezi comori care vrăjesc sufletele şi fură minţile.

Se întoarse de la Zolo dezinteresată şi se uită la tânărul care se lăuda cu comorile lui. Îi aruncă pentru prima oară o privire cercetătoare. Uimită de statura lui înaltă şi de vigoarea tinereţii lui, i se păru ciudat ca un negustor de rând să aibă o astfel de înfăţişare.

— Ai într-adevăr podoabe care s-ar putea să-mi placă? îl întrebă ea.

— Bineînţeles, doamna mea!

— Atunci arată-mi ceva, câteva lucruri din mărfurile cu care te făleşti.

Isfinis bătu din palme şi imediat se înfăţişă dinaintea lui un sclav căruia îi spuse nişte vorbe în şoaptă. Acesta dispăru şi după doar câteva clipe se întoarse purtând împreună cu un alt bărbat un cufăr de fildeş. Îl aşezară dinaintea prinţesei, îl deschiseră şi se dădură la o parte. Prinţesa privi înlăuntrul cufărului, în vreme ce sclavele îşi lungeau gâturile, şi descoperi în el perle strălucitoare, cercei şi brăţări. Le cercetă cu ochi de cunoscătoare, apoi întinse mâna albă, mlădioasă spre un colier de o incomparabilă simplitate şi perfecţiune: o inimă de smarald pe un lănţişor de aur pur.

— De unde ai piatra asta preţioasă? murmură ea, ţinând inima între degete. În Egipt nu există alta ca ea.

— Aceasta-i cea mai de preţ comoară din Nubia, îi răspunse tânărul cu mândrie.

— Nubia, ţara lui Zolo. Ce frumoasă este!

Isfinis zâmbi, privind atent la degetele ei.

— Întrucât s-a bucurat de admiraţia Alteţei Voastre, ea nu se mai poate întoarce în cufăr, şopti el.

— Mda, îngăimă ea fără să stea pe gânduri. Dar nu am la mine bani ca să-ţi achit preţul ei. Nu cumva

mergi la Teba?

— Da, doamna mea, îi răspunse şi el pe dată.

— Nu trebuie decât să treci pe la palat şi-ţi vei primi banii.

Tânărul îşi plecă fruntea cu respect, iar prinţesa aruncă o privire de adio spre Zolo, îşi răsuci talia zveltă şi mlădioasă şi plecă urmată de sclave. Ochii tânărului nu se dezlipiră de ea până ce nu dispăru ascunsă de babord. Abia atunci îşi veni în fire şi se întoarse pe vasul lui, unde-l aştepta nerăbdător Latu.

— Ce s-a întâmplat? Ce ştiri aduci? i-o luă acesta înainte, împins de curiozitate.

Îi povesti repede toată întâmplarea cu prinţesa şi întrebă, râzând:

— Să fie într-adevăr fiica lui Apophis?

— Este diavoliţa, fiica diavolului! îi răspunse Latu mânios.

Tonul aspru şi privirile pline de nemulţumire ale lui Latu îl treziră din reveria lui. Îşi dădu seama că tânăra care-i stârnise admiraţia era fiica celui care-i umilise poporul şi-i ucisese bunicul şi că el nu dovedise în prezenţa ei ura şi resentimentele cuvenite. Se simţi stânjenit şi se temu că tonul povestirii lui trăda admiraţia pentru fiica duşmanului, ceea ce ar fi putut provoca supărarea bătrânelului credincios. Atunci îşi zise în sinea lui: „Trebuie să fiu demn de datoria pentru

care am venit aici!”. Nu se mai uită în urma corabiei prinţesei, rămase cu ochii pierduţi în zare şi încercă s-o urască, simţind că trebuia să aibă forţa de a rezista ispitei prin toate mijloacele. A plecat din viaţa lui pentru totdeauna. Dar, Doamne, frumuseţea ei l-a fermecat. Acela care a avut neşansa de a o vedea nu poate decât să închidă ochii pentru a se feri de lumina ei orbitoare.

În clipa aceea îşi aduse aminte de tânăra lui soţie Nefertari, cu trupul ei drept, faţa ei brun-aurie şi ochii ei negri, fermecători şi nu se putu abţine să nu şoptească: „Cât de diferite sunt aceste două chipuri!”.

4

Se ivi zidul de sud al Tebei, cu impunătoarele sale porţi. În spatele lor se înălţau temple şi obeliscuri. Toate laolaltă întruchipau măreţia şi-i impresionau pe privitori. În ochii celor doi bărbaţi care priveau uimiţi la oraş se citeau nostalgia şi tristeţea.

— Domnul să-ţi dăruiască viaţă glorioasă, Teba! salută Latu.

— În sfârşit, Teba, după ani îndelungaţi de exil! izbucni şi Isfinis.

Corabia coti către mal, urmată de celelalte vase din convoi, cu pânzele strânse şi vâslele ridicate, croindu-şi

drum printre numeroasele bărci de pescuit pline de peşte, care ici şi colo mai mişca încă. În mijlocul lor stăteau în picioare pescarii, cu trupurile goale arămii şi braţele musculoase. La vederea lor, Isfinis simţi în adâncul sufletului fiorii bucuriei.

— Hai să ne grăbim! îl îndemnă pe Latu. Mi-e dor să stau de vorbă cu oricare dintre egipteni.

Vremea era plăcută, cerul era senin, iar razele soarelui strălucitor scăldau Nilul, malurile, ogoarele şi oraşele. Coborâră pe uscat, înfăşurându-se în abale şi punându-şi pe cap bonete egiptene asemenea marilor neguţători. Făcură câţiva paşi către cartierul pescarilor. Mulţi dintre ei stăteau pe mal, cântând sau psalmodiind imnuri şi ţinând în mâini sforile plaselor de pescuit pe care bărcile le aruncau în adâncul Nilului. Alţii încărcau peştele în căruţe şi şfichiuiau spinările întinse ale boilor, îndreptându-se către pieţe. La o oarecare distanţă de mal se înălţau colibe mici sau mijlocii din cărămidă nearsă, acoperite cu trunchiuri şi ramuri de palmier, aspectul lor dovedind simplitate şi sărăcie.

Spiritul lui Isfinis era purtat pretutindeni, alergând din loc în loc, cu toate simţurile în alertă, cu ochii larg deschişi, cercetând atent pescarii, urmărindu-le mişcările şi ascultându-le imnurile. Simţea pentru ei afecţiune şi tristeţe, împletite cu admiraţie şi respect. În

timp ce trecea printre ei, în inima lui se zbăteau amestecate apropierea, încrederea şi dragostea. Ar fi vrut să le taie drumul, să-i strângă la piept şi să-i sărute pe obrajii bruni, însemnaţi de trudă şi de sărăcie.

— Ce bărbaţi tari şi răbdători sunt aceşti oameni! îi lăudă cu glas puternic, aducându-şi aminte ce spusese despre ei Tetisheri.

— Cred că pescarii ăştia o duc mai bine decât felahii, fiindcă păstorii de vite se socotesc prea sus ca să coboare în cartierul lor şi-i scutesc fără să vrea de purtarea lor arogantă şi de răutatea lor, aprecie Latu, care împărtăşea toate sentimentele tânărului.

Isfinis se încruntă mânios şi îndurerat şi nu comentă. Continuară să se plimbe printre pescari, care deveniră atenţi la înfăţişarea lor demnă şi la îmbrăcămintea lor luxoasă. Isfinis se trezi faţă în faţă cu un tânăr care nu părea să fi împlinit nici douăzeci de ani. Căra un coş plin cu peşte. Avea legat la mijloc un şorţ scurt, iar restul trupului îi era gol. Era înalt, vânjos şi suplu şi avea o faţă frumoasă şi senină.

— Priveşte, Latu, la tânărul ăsta! îl îndemnă Isfinis. Spune-mi, n-a fost el creat pentru a fi un excelent războinic în divizia de care de luptă, dacă n-ar fi fost atunci atât de mic?!

Tânărul se apropie de ei şi atunci vru să intre în vorbă cu el. Îl salută cu un semn din mână, zicându-i:

— Domnul să te apere, tinere! apoi îl întrebă: Nu ne poţi îndruma spre un loc unde să ne tragem şi noi puţin sufletul? Ţi-am fi recunoscători.

Tânărul se opri, ca şi cum ar fi voit să răspundă, însă atunci când dădu cu ochii de ei, nu mai catadicsi să scoată vreo vorbă. Le aruncă o privire ciudată, în care se amestecau mânia cu dispreţul, apoi le întoarse spatele şi se îndepărtă. Cei doi bărbaţi se uitară unul la altul contrariaţi. Dar Isfinis porni în urma tânărului şi îl opri din drum, încercând să-l înduplece:

— Frate, de ce-ai refuzat să ne răspunzi şi ne-ai întors spatele furios?!

— Vezi-ţi de drum, sclav al păstorilor de vite, ţipă tânărul şi se îndepărtă grăbind pasul, lăsându-l uluit.

— Lasă-l în pace, că-i nebun! încercă Latu să-l oprească.

— Nu-i nebun, Latu. Dar de ce mi-a zis că sunt sclav al păstorilor?!

— Este o acuzaţie ridicolă, într-adevăr.

— Da... da... Dar presupunând că am fi oamenii păstorilor, cum de are cutezanţa să ne înfrunte? Este un tânăr cu adevărat curajos, Latu... Iar atitudinea lui faţă de noi demonstrează că zece ani de dominaţie sufocantă nu au izbutit să alunge mânia din sufletele nobile.

Îşi continuară drumul, până ce le atrase atenţia

vacarmul ce răzbătea de undeva din interiorul unei case. Se uitară în dreapta şi văzură o clădire mare cu o intrare joasă şi cu mai multe deschizături înguste în partea superioară a peretelui. Era un du-te-vino neîntrerupt – mereu intrau pe uşă grupuri de oameni şi ieşeau altele.

— Ce-o fi clădirea asta? îl întrebă Isfinis pe Latu.

— Se pare că-i o cârciumă, îşi dădu Latu cu părerea.

— Hai să vedem despre ce-i vorba!

— Hai, acceptă Latu, zâmbind.

5

Intrară împreună şi se treziră într-o încăpere mare, cu pereţi înalţi, de al cărei tavan atârna un opaiţ acoperit de praf. În mijlocul ei erau aşezate urcioarele apărate de un zid lung de doi coţi şi lat de un cot, pe care erau rânduite chiupurile de lut şi în jurul căruia stăteau clienţii. Cârciumarul stătea în picioare în spatele micului zid şi umplea vasele din jurul său ori trimitea un tânăr cu ele la cei care stăteau pe jos, pe pământ prin ungherele cârciumii. Aproape că nici nu-şi ridica ochii de la urcioare, iar dacă vreun client îl deranja cu o glumă sau cu o vorbă de duh, îl dojenea cu asprime sau îl înjura de-a dreptul. Cei doi bărbaţi îşi plimbară privirile peste încăpere şi Isfinis alese să şadă cât mai

aproape de cârciumar; aşa că îl luă pe tovarăşul său de mână şi îşi făcu loc cu coatele spre zid, în vreme ce ochii tuturor erau aţintiţi asupra lor cu uimire şi dezaprobare.

— Om bun, putem găsi şi noi două scaune la tine? îl întrebă Isfinis pe cârciumar, căci se simţea obosit şi ar fi vrut să se aşeze cât mai repede.

Clienţii din jur îşi arătară nemulţumirea faţă de tonul şi de cererea lui ciudată pentru acel loc, în vreme ce cârciumarul îi răspunse fără să se întoarcă spre el:

— Îmi pare rău, prinţe, dar clienţii mei sunt obişnuiţi şi mulţumiţi să stea şi pe pământ.

Beţivii râseră de el şi de tovarăşul său, dar unul bondoc şi cu faţa lată, cu grumazul gros şi burdihan se aplecă în faţa lor batjocoritor şi le zise cu limba împleticindu-i-se:

— Domnilor, vă ofer burta mea ca să şedeţi pe ea.

Isfinis îşi dădu seama că făcuse o greşeală, situaţia nefiind în favoarea lui şi a tovarăşului său, aşa încât îi răspunse cu intenţia de a drege lucrurile.

— Îţi acceptăm darul şi-ţi mulţumim, dar cum o să mai poţi bea vinul învechit fără burta asta?

Întrebarea stârni hazul beţivilor şi unul dintre ei îl provocă pe burtos:

— Eh, Tuna, răspunde-i dacă poţi! Cum goleşti cănile, dacă cedezi burta celor doi domni?

Stătu el ce stătu pe gânduri, încruntându-se, se scărpină în cap încurcat, cu buza de sus atârnându-i ca o bucată de ficat însângerat, apoi ochii înroşiţi îi licăriră, ca şi cum ar fi găsit răspunsul salvator, şi zise:

— O să beau vinul gata mistuit.

Bărbaţii izbucniră în hohote, iar Isfinis îi răspunse cu îngăduinţă, veselindu-se de răspunsul lui:

— Te-am scutit de renunţarea la această burtă tocmai potrivită pentru a fi burduf de vin, nu scaun de stat pe el.

Apoi se întoarse către cârciumar şi comandă:

— Om bun, umple trei căni pentru noi doi şi pentru simpaticul Tuna!

Omul umplu cănile şi i le oferi lui Isfinis. Tuna apucă vasul său şi îl goli pe nerăsuflate, dintr-o singură înghiţitură, nevenindu-i să creadă ce noroc a dat peste el. Apoi se şterse la gură cu palma şi îi zise lui Isfinis:

— Fără îndoială că eşti un om bogat, cinstite domn.

— Slavă Domnului pentru binecuvântarea lui! bombăni tânărul, în doi peri.

— Dar după chipurile voastre păreţi a fi egipteni, nu-i aşa? încercă el să-l tragă de limbă.

— Ai dreptate, nu te-ai înşelat. Dar ce, este o nepotrivire între a fi egipteni şi a fi bogaţi?!

— Da! Doar dacă sunteţi apropiaţi de cârmuitori.

— Dar ei îşi imită stăpânii şi nu se amestecă niciodată

cu noi, se trezi să explice un alt bărbat.

Chipul lui Isfinis se întunecă, atunci când îşi aduse aminte de tânărul care îl repezise cu puţin timp în urmă, numindu-i „sclav al păstorilor”.

— Noi suntem egipteni din Nubia. Am venit de curând în Egipt.

Toată lumea amuţi. Cuvântul „Nubia” suna ciudat în urechile celor prezenţi. Dar oamenii erau prea ameţiţi şi nu prea se simţeau în stare să-şi adune gândurile. Unul dintre ei trase cu ochiul la cănile de care cei doi nu se atinseseră şi spuse cu limba împleticită:

— De ce nu beţi? Domnul să vă ajute să aveţi parte de cele mai bune vinuri din Paradis!

— Nu bem decât rareori, îi răspunse Latu. Şi chiar atunci, noi bem ceva mai încet.

— Foarte bine faceţi! se amestecă Tuna din nou în vorbă. Ce rost ar avea să fugiţi de traiul fericit pe care-l duceţi? Dar eu sunt sătul până peste cap de munca mea, sunt şi mai sătul de greutăţile familiei şi ale copiilor şi m-am săturat până în gât de mine însumi. Aşa încât nu pot sta nicio clipă fără tovărăşia cănii de lut.

Un beţiv aplaudă vorbele lui Tuna şi adăugă, clătinând din cap încântat:

— Cârciuma asta este refugiul năpăstuiţilor sorţii, refugiul înfometaţilor care dau altora mese

îmbelşugate, al celor care împletesc veşminte de lux şi umblă goi, al celor care fac pe bufonii la petrecerile stăpânilor, cu toate că au inimile rănite şi sufletele frânte.

— Daţi-mi şi mie ascultare, oameni din Nubia, se amestecă în vorbă un alt bărbat. Viaţa beţivului nu-i nimic dacă nu bea până i se înmoaie picioarele şi se prăbuşeşte, pierzându-şi minţile. Iată exemplul meu: eu nu mă întorc în nicio noapte la coliba mea decât purtat pe braţe de alţii.

Isfinis tresări, dându-şi seama că se află printre oameni sărmani şi nefericiţi.

— Sunteţi pescari? întrebă el.

— Cei mai mulţi suntem pescari, îi răspunse Tuna.

Cârciumarul ridică din umeri nepăsător şi adăugă, fără să-şi întoarcă privirea de la treburile lui:

— În afară de mine, domnule. Eu sunt cârciumar.

Tuna râse cu poftă, apoi arătă cu degetul către un bărbat scund, slab, cu oase mici, ochi mari şi scânteietori şi adăugă:

— Şi dacă vrei să intrăm şi în alte amănunte, uite, omul ăsta este hoţ.

Isfinis se uită curios spre omul acela, care părea încurcat şi care zise, vrând să-l liniştească:

— Nu te teme, domnule, căci eu nu fur niciodată în cartierul acesta.

— Adică vrea să spună că, întrucât în cartierul nostru nu există nimic care să merite truda hoţiei, el petrece laolaltă cu noi, ca unul de-al nostru, şi-şi practică meseria pe la marginile Tebei, unde există bani din belşug şi fericire, se simţi dator să explice Tuna.

— Eu nu sunt hoţ, domnule... încercă să se dezvinovăţească hoţul, care era şi el bine ameţit. Eu sunt un călător şi colind pământul în lung şi-n lat, unde mă duc picioarele. Iar dacă în drum dau peste vreo gâscă sau găină rătăcită, o iau şi-o duc la un adăpost care de cele mai multe ori este chiar coliba mea...

— Şi o mănânci?

— Doamne fereşte, domnule... Hrana bună este otravă pentru stomac... O vând cui vrea s-o cumpere.

— Şi nu ţi-e frică de paznici?

— Ba mă tem foarte tare, domnule, fiindcă în ţara asta hoţia nu le este îngăduită decât bogaţilor şi cârmuitorilor.

— Regula urmată în Egipt este ca cei bogaţi să fure de la cei săraci, în vreme ce săracilor nu le este îngăduit să fure de la cei bogaţi, întări Tuna spusele hoţului. Vorbea holbându-se tot timpul cu lăcomie la cănile pline, neatinse, ale celor doi, aşa că în cele din urmă schimbă subiectul şi îi întrebă cu reproş: De ce-i ispitiţi cu cănile alea pe băutori?

— Sunt ale tale, Tuna! îi veni în întâmpinare Isfinis.

Îi lăsa gura apă şi apucă cu mâinile lui grosolane ambele căni, aruncând în jur priviri ameninţătoare. Le goli una după alta în burdihan şi oftă mulţumit. Isfinis înţelese sensul ameninţării lui şi comandă bere şi vin pe săturate pentru toţi cei prezenţi. Băură, stârniră zarvă şi se puseră pe sporovăit, pe cântat şi pe hohotit. Necazurile şi sărăcia se citeau pe chipurile tuturor, dar în momentele acelea râdeau fericiţi, fără să se gândească la ziua de mâine. Isfinis le ţinu isonul, veselindu-se, deşi din când în când simţea copleşindu-i tristeţea. Petrecu printre ei mult timp, până când intră în vinărie un bărbat, care după înfăţişare părea să fie de-al lor, îi salută cu mâna şi ceru o cană de bere, apoi le zise celor din jurul său cu un ton indiferent:

— Au ridicat-o pe doamna Ebana şi au dus-o la tribunal.

Cei mai mulţi dintre cei prezenţi erau afumaţi bine şi nu-i dădură nicio atenţie, dar alţii ceva mai treji îl întrebară:

— De ce?

— Se zvoneşte că un ofiţer cu rang înalt de-al păstorilor i-ar fi ţinut calea pe malul Nilului şi ar fi vrut s-o ducă alături de celelalte femei din haremul lui, dar ea s-ar fi împotrivit şi l-ar fi împins.

Mulţi dintre ei murmurară mânioşi.

— Şi ce i s-ar putea întâmpla la tribunal? îl descusu

Isfinis.

— O s-o condamne la o amendă pe care ea n-o să fie în stare s-o plătească, aşa că o să fie biciuită şi aruncată în temniţă, îi explică omul, uitându-se la el destul de circumspect.

Isfinis se schimbă la faţă, devenind brusc palid.

— Poţi să ne explici cum ajungem la tribunal? îl întrebă pe bărbatul care adusese vestea.

— Cred că e mai potrivit să bei decât să pleci, fiindcă omul care ar vrea s-o apere pe această femeie va stârni mânia ofiţerului şi va avea mult de suferit, îi explică Tuna, bâlbâindu-se.

— Dumneata eşti străin, domnule? îl întrebă bărbatul care venise cu ştirea.

— Da! îi răspunse Isfinis. Şi vreau să asist la acest proces.

— Te conduc până la tribunal, dacă aceasta ţi-e voia.

În timp ce ieşeau din cârciumă, Latu se aplecă la urechea lui şi-l preveni în şoaptă:

— Să nu cumva să te implici într-o problemă încurcată, prin care ai putea să aduci necazuri şi daune misiunii noastre!

Isfinis nu-i răspunse nimic şi porni imediat în urma bărbatului.

Tribunalul era înţesat de lume – unii veniţi pentru diverse treburi, alţii pentru procese şi mărturii. Locurile erau ocupate de oameni de toate rangurile şi categoriile. În faţă stăteau judecătorii cu bărbi lungi şi feţe albe. Pe pieptul mai-marelui lor atârna o figurină a lui Thamy – zeiţa justiţiei. Cei doi tovarăşi luară loc unul lângă celălalt.

— Imită rânduielile noastre în aparenţă, îi şopti Latu la ureche lui Isfinis.

Scrutară chipurile şi-şi dădură seama că majoritatea celor prezenţi erau hicsoşi. Judecătorii îi strigau pe acuzaţi, îi interogau în grabă şi pronunţau sentinţele pe loc, fără nicio milă. Inculpaţii, cu trupurile goale şi chipurile brune-arămii, protestau, plângând şi lamentându-se, fără ca nimeni să-i ia în seamă. Când veni rândul femeii aşteptate, aprodul o strigă:

— Doamnă Ebana!

Cei doi bărbaţi priviră temători şi văzură o femeie apropiindu-se de tribună cu paşi măsuraţi. Pe chip i se citea demnitatea şi tristeţea, iar trăsăturile îi erau frumoase, cu toate că împlinise patruzeci de ani. În spatele ei veni un hicsos îmbrăcat în veşminte alese care-şi plecă fruntea în faţa judecătorului cu respect şi se prezentă:

— Onorat judecător, eu sunt reprezentantul comandantului Rukh, pe care l-a atacat această femeie. Numele meu este Khumm şi-l voi reprezenta pe Domnia Sa în faţa tribunalului.

Judecătorul dădu din cap aprobator, lucru care stârni nedumerirea lui Latu şi a lui Isfinis.

— De ce o acuză stăpânul dumitale pe această femeie? îl întrebă judecătorul.

— Stăpânul meu spune că s-a întâlnit cu această femeie azi-dimineaţă şi că a vrut să o ducă la harem, alături de celelalte sclave ale lui, dar ea i-a întâmpinat propunerea cu nerecunoştinţă şi l-a refuzat, împingându-l cu o neruşinare pe care el o socoteşte lezare a onoarei sale militare.

Vorbele omului stârniră rumoare şi indignare printre cei prezenţi, care-şi apropiară capetele, comentând în şoaptă dezaprobator. Judecătorul făcu un semn cu sceptrul său şi se aşternu tăcerea.

— Tu ce-ai de spus, femeie? se adresă apoi ei.

Femeia îşi păstră calmul, ca şi când certitudinea disperată că va avea parte de nedreptate ar fi făcut-o indiferentă.

— Declaraţia acestui om nu corespunde adevărului, zise ea cu glas liniştit.

Judecătorul se înfurie şi o dojeni:

— Fereşte-te să spui vorbe ce ar putea aduce atingere

demnităţii onorabilului reclamant, fiindcă asta ţi-ar putea agrava crima. Povesteşte şi lasă-ne pe noi să judecăm!

— Mergeam pe drumul meu către cartierul pescarilor, începu femeia să povestească, păstrându-şi mai departe calmul, cu toate că faţa i se înroşise puţin de jenă. Mi-a ieşit în cale o trăsură din care a coborât un ofiţer, invitându-mă să urc lângă el fără întârziere, deşi nu l-am văzut niciodată până atunci. M-am speriat şi am vrut să scap de el, dar m-a apucat de mână şi mi-a spus că îmi face cinstea de a mă duce şi pe mine la haremul lui. I-am spus că refuz, dar a râs de mine şi mi-a zis că refuzul aparent al unei femei înseamnă de fapt acceptarea.

Judecătorul îi făcu semn să tacă, de parcă nu i-ar fi convenit amănuntele relatate de ea, întrucât ar fi putut leza demnitatea ofiţerului.

— Răspunde-mi la întrebare! L-ai atacat? încercă el să îndrume discuţia în direcţia dorită.

— În niciun caz, domnule! Am insistat în refuzul meu şi am încercat să scap din mâna lui, dar nu l-am atacat nicicum şi nici nu i-am adresat vreo vorbă de ocară. Îmi stau martori numeroşi locuitori din cartier.

— Pescarii, vrei să zici?

— Da, domnule...

— Mărturiile acestora nu sunt acceptate în acest loc

sfânt. Femeia tăcu încurcată şi tulburată.

— Mai ai ceva de spus? întrebă judecătorul.

— Nu, domnule! Şi jur că nu l-am jignit cu nicio vorbă sau faptă.

— Reclamantul este un personaj important, un comandant din garda faraonică, şi cuvântul lui este adevărat atâta vreme cât nu aduci dovezi care să probeze că ceea ce spune el ar putea fi contestat.

— Şi cum aş putea să-l contest, de vreme ce tribunalul refuză să-i asculte pe martorii mei?!

— Pescarii nu vor intra în acest loc decât dacă vor fi aduşi aici în calitate de inculpaţi, îi replică el tăios.

După aceea, judecătorul se întoarse de la ea şi se îndreptă către ceilalţi din jurul lui, cu care se consultă o vreme. Stând ţeapăn în scaun, zise, adresându-i-se doamnei Ebana:

— Femeie, comandantul ţi-a dorit binele, dar tu i-ai răspuns cum nu se poate mai urât. Tribunalul îţi cere să alegi între plata unei amenzi în valoare de cincizeci de piese de aur şi între condamnarea la trei ani de închisoare şi biciuire.

Cei prezenţi ascultară sentinţa şi pe toate chipurile, cu excepţia unuia singur, se citea satisfacţia.

— Domnule judecător, se auzi un glas protestând plin de revoltă. Această doamnă este nedreptăţită! Ea e nevinovată! Daţi-i drumul! Iertaţi-o, fiindcă este

nedreptăţită!

Judecătorul, turbat de mânie, se uită fix la cel care strigase în apărarea femeii. Toate privirile se îndreptară spre el. Isfinis îl recunoscu şi-i şopti tovarăşului său uimit:

— Ăsta-i tânărul care a refuzat să stea de vorbă cu noi, acuzându-ne că am fi aserviţii păstorilor. Nu-i voi îngădui acestui judecător imbecil să o arunce pe doamnă în temniţă, adăugă el furios şi îndurerat.

— Misiunea noastră este mult mai importantă decât ajutarea unei femei nedreptăţite. Ai grijă să nu se răsfrângă fapta ta asupra noastră! îl preveni Latu cu nelinişte în glas.

Dar Isfinis nu-l ascultă pe tovarăşul său, ci aşteptă până ce-l auzi pe judecător întrebând-o pe femeie:

— Ce zici, plăteşti cât ţi s-a cerut?

Atunci Isfinis sări în picioare şi răspunse în locul ei cu glas liniştit, dar categoric:

— Da, domnule judecător!

Capetele se întoarseră spre bărbatul generos şi curajos, care apăruse în ultima clipă, oferindu-se să o salveze pe biata femeie. Se uită şi ea către el uluită şi la fel făcu şi tânărul care încercase să-i ia apărarea, cerând îndurare cu lacrimi în ochi. Cât despre reprezentantul comandantului, acesta îi aruncă o privire ameninţătoare, scăpărând de furie. Tânărului nu-i păsa

de nimeni, ci se îndreptă către podiumul judecătorului, cu trupul lui înalt şi subţire şi chipul lui fermecător, şi achită amenda cerută de tribunal.

Judecătorul rămase pe gânduri, întrebându-se de unde ar putea să aibă felahul acesta atâta aur şi atâta cutezanţă. Dar n-avu de ales şi se întoarse către acuzată, zicându-i:

— Du-te, femeie! Eşti liberă, dar necazul de care de-abia ai scăpat să-ţi fie învăţătură de minte!

7

Părăsiră tribunalul cu toţii: Latu, Isfinis, doamna Ebana şi tânărul cel ciudat. Pe drum, femeia se uită la Isfinis şi îi zise cu glas pierdut:

— Domnule, cutezanţa dumitale m-a salvat de la întunericul temniţei. M-ai subjugat prin fapta bună pe care ai săvârşit-o şi m-ai obligat la o datorie pe care nu o voi putea achita niciodată.

Tânărul cel ciudat se repezi la mâna lui Isfinis şi i-o sărută, cu ochii plini de lacrimi.

— Domnul să mă ierte pentru bănuielile rele de mai devreme şi să-ţi dăruiască cea mai frumoasă răsplată pentru că ai salvat-o pe mama mea de la bezna temniţei şi de la chinurile biciuirii, se rugă tânărul cu glasul tremurând.

— Nu trebuie să vă faceţi niciun fel de griji. Aţi fost victima unei mari nedreptăţi, doamnă. Şi nedreptatea, chiar dacă se răsfrânge asupra unui suflet anume, afectează toate sufletele drepte. N-am făcut decât să mă înfurii şi să-mi vărs mânia. Nu poate fi vorba de achitarea unei datorii, o linişti Isfinis cu blândeţe, simţindu-se copleşit de emoţie.

Doamna Ebana nu se lăsă convinsă de cuvintele lui şi continuă, bâlbâindu-se din pricina tulburării:

— Ce faptă nobilă! Ce faptă! Este mai presus de orice cuvinte şi de orice laudă!

Fiul ei nu era mai puţin impresionat decât ea. Văzându-l pe Isfinis cum priveşte la el atent, se simţi dator să-şi ceară iertare pentru ceea ce se întâmplase mai înainte.

— Când v-am văzut prima oară, mi-am închipuit că sunteţi de-ai păstorilor, judecându-vă după semnele bogăţiei. Acum mi-am dat seama că sunteţi egipteni adevăraţi, cu toate că nu înţeleg de unde aţi venit. Am jurat să nu mă despart de Domniile Voastre până n-o să acceptaţi să ne vizitaţi în coliba noastră modestă, să bem împreună o cană de bere pentru a sărbători onoarea de a vă fi cunoscut.

— Ce ziceţi?

Isfinis fu încântat de invitaţie, căci voia să stea de vorbă cu concetăţenii săi. În plus, se simţea atras de

isteţimea şi de înfăţişarea tânărului.

— Acceptăm invitaţia cu deosebită plăcere.

Tânărul şi mama lui se bucurară deopotrivă, dar ea simţi nevoia să-şi ceară scuze:

— Vă rog să ne iertaţi dacă n-o să vă pară coliba potrivită cu poziţia înaltă a Domniilor Voastre.

— Stăpânii colibei sunt mai presus de orice, interveni Latu cu abilitate. Şi-apoi noi suntem neguţători obişnuiţi cu greutăţile vieţii şi cu dificultăţile drumurilor.

Porniră împreună, ca şi cum ar fi fost prieteni vechi. Pe drum, Isfinis îl întrebă pe fiul Ebanei:

— Şi cum zici că te cheamă, prietene? Pe mine mă cheamă Isfinis şi pe tovarăşul meu îl cheamă Latu.

— Iar pe mine mă cheamă Ahmose, se prezentă tânărul, înclinând capul şi zâmbind respectuos.

Isfinis avu impresia că l-a strigat cineva pe numele său adevărat şi se întoarse curios spre tânăr.

După vreo jumătate de ceas, ajunseră la colibă – o căsuţă sărăcăcioasă, la fel ca toate locuinţele pescarilor –, alcătuită dintr-o mică verandă şi două cămăruţe dând una în cealaltă. În pofida mobilierului modest şi a sărăciei vădite, era curată şi frumos aranjată. Ahmose şi musafirii săi luară loc pe verandă şi deschiseră uşa la perete pentru a simţi adierea brizei de pe Nil şi pentru a avea în faţa ochilor priveliştea lui fără niciun fel de

obstacol, în vreme ce Ebana dispăru înăuntru pentru a aduce băutura. Rămaseră un timp privind unul la altul tăcuţi.

— Este ciudat să întâlneşti nişte egipteni aşa de distinşi ca Domniile Voastre, deschise Ahmose vorba după o uşoară ezitare. Cum de v-au îngăduit păstorii să vă îmbogăţiţi, dacă nu sunteţi de-ai lor?

— Noi suntem egipteni din Nubia. Am sosit în Teba chiar astăzi, îi răspunse Isfinis.

— Din Nubia? întrebă tânărul, bătând din palme cu mirare şi bucurie. Mulţi de-ai noştri au fugit acolo când păstorii ne-au invadat tara. Domniile Voastre sunteţi dintre cei care au plecat atunci?

— Noi am plecat acolo înainte de invazie pentru a face negoţ, răspunse Latu, care era din firea lui foarte prudent, luându-i-o înainte lui Isfinis.

— Şi cum de-aţi putut intra în Egipt, căci păstorii au închis toate graniţele?

Cei doi oaspeţi îşi dădeau seama că Ahmose ştie multe lucruri, deşi este încă foarte tânăr. Isfinis simţea prietenie şi încredere faţă de tânăr, aşa ca îi spuse toată povestea intrării lor în Egipt. În timpul relatării lui, Ebana intră cu cănile de bere şi tava cu peşte fript, aşează băutura şi mâncarea dinaintea lor şi ascultă atentă până la sfârşit, când el zise:

— Aurul îi vrăjeşte pe oamenii ăştia şi le ia minţile. O

să mergem la guvernatorul Sudului şi-o să-i prezentăm lucrurile de valoare aduse cu noi, sperând că o să fie de acord sau o să obţină acordul pentru reluarea negoţului între Egipt şi Nubia, astfel încât să putem reveni la negoţul nostru de dinaintea invaziei.

— Dacă o să izbândiţi în ceea ce urmăriţi, se amestecă Ebana în discuţie, să ştiţi că o să suportaţi singuri toată truda, fiindcă păstorii nu sunt deloc încântaţi să se ocupe cu negoţul, iar egiptenii nu sunt capabili să participe la el din pricina sărăciei şi mizeriei.

Cei doi neguţători ar fi avut multe de spus în privinţa asta, dar preferară să tacă şi se aplecară asupra peştelui şi a berii, lăudând-o pe stăpână şi aducând elogii mesei, încât ea se înroşi la faţă şi reluă la rândul ei mulţumirile adresate tânărului pentru fapta lui nobilă.

— Mi-aţi întins mâna cu generozitate la momentul potrivit, zise ea plină de recunoştinţă. Dar câţi egipteni sunt măcinaţi de moara nedreptăţii de dimineaţă până seara fără să le poată veni nimeni în ajutor! adăugă ea.

Se emoţionă şi Ahmose la auzul cuvintelor mamei sale şi izbucni roşu de mânie:

— Egiptenii sunt sclavi cărora li se aruncă firimituri şi sunt loviţi cu biciul. Regele, miniştrii, comandanţii, judecătorii, funcţionarii şi proprietarii de pământuri – toţi sunt păstori de vite. Toată puterea se află astăzi în mâinile albilor cu bărbi murdare, în vreme ce egiptenii

trudesc ca robi pe pământurile care mai ieri au fost ale lor.

În ochii lui Isfinis se citeau admiraţia şi simpatia pentru Ahmose în timpul izbucnirii sale furtunoase, iar Latu stătea cu ochii în pământ pentru a-şi ascunde sentimentele.

— Şi sunt mulţi revoltaţi împotriva acestor nedreptăţi? îl întrebă Isfinis.

— Bineînţeles! Dar ne înăbuşim cu toţii mânia şi suportăm umilinţa. Ce altceva ar putea face nişte oameni slabi, lipsiţi de orice putere? Eu mă întreb însă când va veni sfârşitul acestei nopţi. Au trecut zece ani de când Domnul Dumnezeu s-a mâniat pe noi şi a permis să cadă coroana de pe capul regelui nostru Seqenenra.

Inimile celor doi bărbaţi porniră să bată cu putere, dar Isfinis simţi că păleşte, iar Latu se întoarse uimit către tânăr şi-l întrebă:

— Dar cum se face că ştii istoria asta, când tu eşti atât de tânăr?

— Mi-au rămas în minte puţine chipuri din zilele începutului suferinţei, dar ele sunt foarte clare şi puternic întipărite, aşa că nu se vor şterge niciodată. Eu îi sunt dator îndeosebi mamei pentru cunoaşterea tristei poveşti a Tebei, pe care mi-o deapănă fără întrerupere.

— Eşti o mamă remarcabilă, iar fiul tău este un tânăr nobil, murmură Latu, aruncând o privire curioasă femeii şi încercând să-şi alunge tulburarea ce i se ivise pe chip.

Latu îşi dădea seama că doamna Ebana era încă destul de precaută, aşa că amână s-o întrebe despre unele lucruri care-l interesau şi schimbă abil cursul discuţiei, îndreptându-i către aspecte nesemnificative, aducând astfel liniştea în suflete şi o atmosferă de afecţiune reciprocă.

— Şi când o să te duci, domnule, la guvernatorul Sudului? îl întrebă Ahmose pe Isfinis, în vreme ce negustorii se pregăteau să iasă din casă.

— S-ar putea să mă duc chiar mâine, îi răspunse, puţin mirat de întrebarea lui.

— Aş avea o rugăminte...

— Care anume?

— Să vă însoţesc la moşia lui.

— Ştii cum putem ajunge la ea? îl întrebă bucuros de cererea lui.

— Ştiu foarte bine!

Ebana vru să se împotrivească, dar fiul ei o opri nervos cu un semn din mână.

— Dacă n-ai nimic împotrivă, o să ne poţi fi călăuză, îl încurajă Isfinis, zâmbind.

Prima jumătate a zilei următoare şi-o petrecu pregătindu-se pentru vizita la guvernator. Isfinis îşi dădea foarte bine seama de importanţa acestei vizite şi ştia la fel de bine că toate speranţele sale depindeau de unele dintre urmările ei, ca şi speranţele celor pe care-i lăsase în urmă şi în ale căror suflete mari se zbăteau disperarea şi nădejdea. Şi-a încărcat corabia cu lăzi pline de bijuterii uimitoare şi perle, cuşti cu animale exotice şi, pe lângă toate astea, i-a mai luat cu sine pe piticul Zolo şi un mare număr de sclavi. Puţin înainte de asfinţit, apăru Ahmose, care îl salută bucuros:

— Din clipa aceasta, eu sunt sclavul Domniilor Voastre!

Isfinis îl prinse de braţ şi, alături de Latu, se îndreptară către cabină. Apoi corabia ridică pânzele, îndreptându-se către nord pe o vreme minunată, cu vânt prielnic. Tăceau cu toţii, fiecare cufundat în gândurile lui şi plimbându-şi privirile peste malul Tebei. Corabia trecu pe lângă cartierele sărace şi se apropie de palatele mândre, ascunse printre ramurile palmierilor şi sicomorilor prin care ciripeau puzderie de păsări. Printre ele şi în spatele lor se întindeau ogoare verzi, întrerupte ici şi colo de mici canale argintii, şanţuri, livezi de palmieri şi vii. Pe parcelele

întinse de păşune păşteau vitele, iar felahii goi trudeau răbdători. Pe mal se înşirau una lângă alta instalaţiile rudimentare care ridicau apa din Nil şi o vărsau peste ogoare în ritmul melodiilor lente. Adierile se jucau cu ramurile copacilor, purtând cu ele foşnetul frunzelor, ciripitul păsărilor, mugetele vitelor, parfumul florilor şi ierburilor aromate. Isfinis simţi cum atingerea amintirilor începe să-i mângâie fruntea înfrigurată şi revăzu zilele primăverii, când ieşea pe ogoare purtat în litiera regală, însoţit de sclavi şi de străjeri, şi era întâmpinat de felahii care salutau bucuroşi tinereţea lui pură, aruncându-i flori în cale.

— Acesta este palatul guvernatorului, îl trezi din reverie glasul lui Ahmose.

Isfinis oftă privind în direcţia unde arăta tânărul, iar în ochii bătrânelului Latu se ivi uimirea amestecată cu repulsia.

Corabia coti către palat cu vâslele oprite, dar drumul îi fu tăiat imediat de o mică ambarcaţiune de război plină cu soldaţi, iar ofiţerul strigă la ei cu asprime şi aroganţă în glas:

— Îndepărtează-te cu corabia ta murdară, felahule!

Isfinis sări din cabină, se apropie de parapetul ambarcaţiunii, îl salută pe ofiţer cu respect şi zise:

— Am o misivă pentru înălţimea Sa, guvernatorul Provinciei de Sud.

— Dă-mi-o şi aşteaptă! se răsti la el ofiţerul.

Tânărul scoase misiva din buzunarul abalei şi i-o predă ofiţerului. Acesta o cercetă cu atenţie şi apoi le dădu ordin oamenilor săi să conducă barca spre scara ce cobora în grădină, chemă pe cineva din garda palatului şi îi înmână scrisoarea. Garda o luă şi alergă cu ea spre palat. După puţin timp, se întoarse la ofiţer alergând, îi şopti câteva cuvinte la ureche şi ofiţerul îi făcu semn lui Isfinis să se apropie cu corabia. Tânărul le porunci vâslaşilor să înainteze şi corabia ancoră la debarcaderul palatului.

— Înălţimea Sa te aşteaptă! îl anunţă ofiţerul. Aşa că poţi să-ţi iei mărfurile şi să te înfăţişezi dinaintea lui.

Tânărul le dădu porunci nubienilor, printre care se amestecase şi Ahmose, să care cuferele. Alţii ridicară cuştile cu animale şi litiera lui Zolo.

— Domnul să te ajute să izbândeşti! îi ură Latu, luându-şi rămas-bun de la Isfinis.

Tânărul porni în urma tuturor celor care în urma alaiului, străbătând grădina luxuriantă într-o linişte desăvârşită.

9

Aşadar, neguţătorul ajunse să fie primit de guvernator. Un servitor îl conduse spre sala de primiri,

urmat de sclavi, cu poverile lor. Tânărul se trezi în sfârşit într-o încăpere mare şi luxoasă, de o eleganţă uimitoare, cu decoraţii strălucitoare pe podea, pe pereţi şi pe tavan. În mijlocul ei stătea rezemat pe o sofa confortabilă însuşi guvernatorul, îmbrăcat într-un ghilbab[8] foarte larg şi preţios, semănând cu o stană de piatră. Avea un chip lat, cu trăsături pronunţate, inspirând forţă, în vreme ce privirea pătrunzătoare îi dovedea curajul, vitejia şi candoarea. Isfinis le făcu semn oamenilor săi, care lăsară jos cuferele şi cuştile dinaintea lor. Făcu câţiva paşi spre centrul sălii şi se plecă adânc în faţa guvernatorului, pe care-l salută cu respect:

— Domnul venerat Seth să vă dăruiască viaţă lungă, mărite guvernator!

Acesta îl scrută cu privirea sa puternică şi pătrunzătoare, plăcându-i înfăţişarea nobilă a tânărului şi statura lui înaltă şi zveltă. Încântarea de a-l vedea i se putea citi pe chip.

— Să vii cu adevărat din Ţara Nubiei? începu să-l descoase.

— Da, înălţimea Voastră!

— Şi ce urmăreşti prin călătoria asta a ta?

— Doresc să le ofer domnilor din Egipt câteva daruri

---

[8] Cămaşă lungă purtată de bărbaţi.

din cele ce există în Ţara Nubiei, în speranţa că acestea le vor *fi pe* plac şi că vor dori să dobândească şi mai multe.

— Şi cam ce-ai cere tu în schimb?

— Ceva din grânele care prisosesc Egiptului, înălţimea Voastră.

Guvernatorul clătină din capul său mare, cu o privire ironică.

— Văd că eşti tânăr, dar curajos şi cam aventurier. Dar, din fericire pentru tine, îmi plac aventurierii. Ia să vedem, ce daruri ai adus?

Isfinis îl strigă pe Ahmose şi acesta se apropie de guvernator, punând la picioarele lui cufărul pe care-l purta. Neguţătorul îl deschise şi se iviră rubinele dinlăuntrul lui, în bijuterii cu măiestrite forme. Guvernatorul se uită atent la ele cu lăcomie şi admiraţie şi începu să le întoarcă pe toate feţele.

— Şi zici că există multe bijuterii de felul acestora în Nubia? îl întrebă după un răstimp.

— Lucru ciudat, mărite domn, aceste pietre preţioase nu există decât în jungla îndepărtată din Ţara Nubiei, unde-şi au adăpost sălbăticiunile şi unde îi pândesc pe oameni molimi ucigătoare, îi răspunse tânărul fără ezitare, căci pregătise răspunsul la o astfel de întrebare cu mult timp înainte de a intra în Egipt.

Apoi îi prezentă guvernatorului un cufăr cu

smaralde, un altul plin cu mărgean, un altul cu aur şi un al patrulea cu perle. Acesta le cercetă pe îndelete, părând în cele din urmă beat de încântare. Apoi îi prezentă cuştile cu gazele, girafe şi maimuţe.

— Ce bine le-ar sta acestor animale în grădina palatului! încercă tânărul să-l ispitească.

Guvernatorul zâmbi, zicându-şi în sinea lui: „Ce diavol ispititor mai este şi tânărul ăsta!”.

Uluirea guvernatorului nu mai avu margini în clipa în care dădu la o parte perdeaua care acoperea litiera şi se arătă Zolo, cu înfăţişarea lui ciudată. Guvernatorul nu se mai putu stăpâni şi se ridică, se apropie de litieră, se învârti în jurul ei şi, în cele din urmă, îl întrebă pe neguţător:

— Ce minune! Şi ce-i ăsta, animal sau om?

— Om, mărite domn, dintr-un neam destul de numeros, îi răspunse Isfinis, zâmbind.

— Asta-i cea mai ciudată creatură pe care am văzut-o sau despre care am auzit vorbindu-se.

Apoi strigă un sclav şi îi porunci:

— Du-te şi cheamă-i degrabă pe prinţesa Amenridis, pe doamna mea şi pe fratele meu!

10

Când se iviră cei chemaţi de guvernator, Isfinis socoti

de cuviinţă să coboare privirea, dar auzi un glas catifelat şi în clipa aceea tresări brusc.

— De ce ne-ai tulburat întâlnirea, mărit guvernator? întrebă prinţesa.

Isfinis aruncă o privire spre cei care intrau şi în fruntea lor o descoperi pe prinţesa care-i vizitase convoiul în ziua anterioară şi-şi alesese inima de smarald. Înfăţişarea ei era aşa cum o cunoscuse – vrăjea ochii şi-i mistuia, asemenea unor vâlvătăi. Tânărul îşi dădu seama că guvernatorul Khanzar şi soţia lui făceau parte din familia faraonică. Dar mai zări încă un chip ce nu-i era necunoscut – cel al bărbatului care urma după prinţesă şi după soţia guvernatorului. Era chiar judecătorul care dăduse cu o zi în urmă aspra sentinţă împotriva Ebanei. Îi atrase atenţia asemănarea izbitoare dintre el şi guvernator.

Fără îndoială că şi prinţesa şi judecătorul îl recunoscură de vreme ce îi aruncară priviri insistente pe sub gene. Guvernatorul însă nu ştia că ei se cunoscuseră şi nici împrejurările în care se petrecuse lucrul acesta.

— Pofteşte, Alteţă, de vezi cele mai preţioase comori ascunse sub pământ şi cele mai ciudate creaturi de pe faţa lui! o îndemnă guvernatorul pe prinţesă, plecându-se dinaintea ei.

Apoi începu să dea ocol cuferelor încărcate cu pietre

preţioase, cuştilor în care erau închise animalele şi litierei lui Zolo. În urma lui, se apropiară şi ceilalţi cu interes, uimire şi admiraţie. Pigmeul avu parte ca de obicei de curiozitate amestecată cu dispreţ. Soţia guvernatorului se dovedi a fi cea mai uimită şi cea mai mare admiratoare. Slăbiciunea ei pentru giuvaieruri era bine-cunoscută, aşa că se aplecă cu deosebire asupra casetelor de fildeş.

Judecătorul se aplecă spre Isfinis şi îi şopti la ureche:

— Ieri m-am întrebat de unde ai atâta bogăţie, dar astăzi am înţeles totul.

Guvernatorul se întoarse către ei, mirându-se, căci auzise vorbele rostite în şoaptă.

— Ce vrei să zici, judecător Samnut? îl întrebă pe fratele său. L-ai cunoscut pe tânărul ăsta în vreo împrejurare?

— Da, domnule guvernator. L-am cunoscut la tribunal. Se pare că este foarte mândru de el şi de bogăţia lui. Ieri s-a oferit să plătească pentru salvarea – de la închisoare şi biciuire – a unei femei felahe, acuzate de umilirea comandantului Rukh. Vezi cum stau lucrurile, domnul meu! Comandantul a primit într-o singură zi două lovituri: una de la felaha care s-a arătat neruşinată faţă de el şi alta de la felahul ăsta, care l-a înfruntat, nesocotindu-i mânia.

— Şi de ce te miri de gestul lui, judecător Samnut? îl

întrebă prinţesa Amenridis, surâzând ironic, în vreme ce-l sfredelea pe tânăr cu privirea. Nu ţi se pare firesc ca un felah să sară în apărarea unei felahe?

— Adevărul este, Alteţă, că felahii nu sunt în stare de nimic. Aurul şi vraja lui... A avut dreptate când a spus că, dacă vrei să-l stăpâneşti pe felah, n-ai decât să-l laşi sărac şi pe urmă-i poţi plesni în voie cu biciul pe spinare.

— Neguţătorul ăsta mi se pare a fi un tânăr foarte îndrăzneţ, zise guvernatorul, care prin firea lui avea o admiraţie deosebită pentru faptele de curaj. Trecerea graniţelor noastre este cea mai bună dovadă a curajului său. Din punctul meu de vedere, el este bine-venit! Aş fi vrut să fi fost un războinic pe care să-l înfrunt, căci mi-a ruginit sabia de când n-am mai scos-o din teacă.

— Cum de nu te poţi arăta îndurător cu el, judecător Samnut, când eu îi sunt îndatorată? zise prinţesa Amenridis cu acelaşi ton ironic.

— Spui că eşti datoare, Alteţă?! Ce vorbe sunt astea? o întrebă guvernatorul mirându-se.

Râse, văzându-l că se minunează, şi îi povesti cum a văzut convoiul de corăbii şi cum s-a simţit atrasă de Zolo spre corabia lui şi cum s-a ales cu minunatul colier. Tonul cu care îi relata aceste detalii dovedea libertate şi cutezanţă, precum şi înclinaţia spre glumă şi ironie. Mirarea guvernatorului Khanzar dispăru şi o

întrebă în glumă:

— Şi de ce-ai ales o inimă verde, Alteţă? Noi am auzit de inima pură şi albă şi de inima rea şi neagră, dar nu ştim ce-ar putea însemna o inimă verde.

— Întreabă-l pe vânzătorul inimii! evită prinţesa să răspundă, cu acelaşi surâs pe chip.

— Inima verde, Alteţă, este simbolul fertilităţii şi al tandreţei, răspunse Isfinis, care ascultase discuţia trist şi tăcut.

— Ce nevoie uriaşă am eu de o astfel de inimă? murmură prinţesa. Uneori am impresia că sunt prea crudă, simt plăcerea să fiu crudă cu mine însămi.

În vremea asta judecătorul Samnut se uita lung la Zolo şi încerca să îndrepte spre el şi atenţia cumnatei sale, însă ea refuză să se desprindă de cuferele cu giuvaieruri şi pietre preţioase.

— Urâtă făptură! exclamă judecătorul, plesnind din buze cu dispreţ.

— Face parte din neamul pigmeilor, se simţi dator să-i explice Isfinis. Să ştiţi că nici lor nu le place înfăţişarea noastră şi-şi închipuie că trăsăturile şi mădularele noastre au fost sluţite de creator.

Guvernatorul Khanzar râse de data asta cu poftă şi îi zise:

— Vorbele astea ale tale sunt mai ciudate chiar şi decât Zolo însuşi şi decât toate animalele şi comorile pe

care le-ai adus aici cu tine.

— Cred că tânărul ăsta vrea să ne aprindă gândurile cu închipuirile lui, mormăi judecătorul Samnut, uitându-se circumspect la Isfinis. Fără îndoială că pigmeii ăştia nu pricep ce este frumos şi ce este urât.

— Chipul meu ţi se pare urât, Zolo? îl întrebă prinţesa, uitându-se la pigmeu, ca şi cum ar fi vrut să se scuze.

Khanzar izbucni din nou în hohote, iar Isfinis simţi cum i se zbate inima din pricina frumuseţii ei fără seamăn şi a mişcărilor ei fermecătoare. În clipa aceea îşi dorea să nu-şi mai desprindă niciodată ochii de la ea. Apoi se aşternu tăcerea şi tânărul îşi dădu seama că e timpul să plece. Temându-se că o să-l invite chiar guvernatorul să plece înainte de a aduce vorba despre subiectul care-l interesa, se grăbi să i-o ia înainte şi îl întrebă:

— Aş putea, mărite guvernator, să cred că speranţele mele se vor înfăptui în timpul nobilei voastre cârmuiri?

Guvernatorul tăcu un timp, petrecându-şi degetele prin barba lui neagră, bogată.

— Poporul nostru s-a săturat de război şi de invazii, aşa că a început să prindă gustul luxului şi al huzurului, rupse el tăcerea. Prin firea lor, concetăţenii mei se socotesc mult mai presus de meseria negoţului şi nu prea avem cum să ajungem la perlele astea de

preţ, decât recurgând la aventurieri ca tine. Dar nu pot să-ţi făgăduiesc ceva pe loc. Trebuie să vorbesc mai întâi cu măritul rege. O să-i prezint Măriei Sale cele mai preţioase dintre comorile aduse de tine şi nădăjduiesc să-l înduplec să accepte părerea mea.

— Mărite guvernator, zise Isfinis bucuros şi încrezător, am un dar de preţ pregătit special pentru înălţimea Sa faraonul.

Guvernatorul îl privi drept în faţă un timp, dus pe gânduri, căutând să afle cum ar putea el să se apropie prin acest dar de stăpânul său.

— La sfârşitul acestei luni, îi zise în cele din urmă, faraonul sărbătoreşte ziua victoriei, ca de obicei în ultimii zece ani, şi aş putea să-i fac o surpriză plăcută cu tine şi cu piticii tăi. Acesta ar fi un bun prilej să-i oferi darul pe care zici că l-ai pregătit pentru el... şi care nu mă îndoiesc că se potriveşte cu înaltul său rang. Ia spune-mi cum te numeşti şi unde locuieşti.

— Mă numesc Isfinis, domnul meu, şi locuiesc acolo unde a ancorat convoiul meu de corăbii, pe malul cartierului pescarilor din sudul Tebei.

— O să vină la tine un mesager de-al meu în curând.

Tânărul se plecă cu un respect deosebit şi părăsi încăperea, urmat de sclavii săi. Prinţesa îi studia chipul şi trăgea cu urechea în vreme ce el vorbea cu guvernatorul despre intenţiile şi speranţele lui, iar când

ieşi îl petrecu cu privirea, încântată de semnele de nobleţe şi de frumuseţe de pe chipul şi statura lui. Regreta că destinul lui în această lume era negoţul şi căratul pigmeilor. Aah! Cât de mult ar fi dorit să întâlnească o astfel de statură la un bărbat din neamul ei, căci mai toţi erau îndesaţi şi scunzi. Neşansa făcuse să dea peste acele calităţi la un egiptean cu pielea închisă la culoare, care se întâmpla să se îndeletnicească cu negoţul de pigmei. Simţind cum chipul acestui tânăr începea să o răscolească în adâncul sufletului, întoarse mânioasă spatele guvernatorului şi celorlalţi din familia lui prezenţi acolo şi părăsi sala.

11

Isfinis împreună cu sclavii lui se întoarseră în grădină, urmându-şi călăuza. Adierea brizei din Teba îi linişti frământarea aprinsă şi respiră adânc, considerând rezultatul acestei vizite drept un mare succes. În acelaşi timp, gândurile îi zburau la prinţesa Amenridis, revenindu-i în minte chipul ei luminos, părul ei auriu, buzele ei roşii carmin şi inima de smarald atârnându-i peste sânii rotunzi. Doamne! Nu trebuie să-i ceară în niciun caz preţul ei, pentru ca ea să rămână în veci inima amândurora. „Ea a fost crescută în lux şi în iubire şi-şi închipuie fără doar şi poate că

întreaga lume trebuie să i se supună de cum mişcă un deget. Este îndrăzneaţă şi fericită, dar surâsul ei este prefăcut şi trădează asprimea; râde cu guvernatorul şi în acelaşi timp îşi bate joc de un neguţător străin, deşi n-a împlinit nici optsprezece ani. Dacă o s-o văd mâine pe spinarea unui cal de luptă slobozind săgeţi din arc, n-o să mă mir deloc...” îşi zise Isfinis în gând.

Apoi îşi spuse că mai bine nu se mai gândeşte la ea şi, ca să respecte sfatul pe care şi-l dăduse sieşi, îşi aminti succesul pe care-l repurtase şi în minte începu să-i aducă laude guvernatorului Khanzar: este un guvernator puternic, măreţ şi curajos, are o inimă bună, dar probabil că este şi foarte prost. S-a lăsat ispitit de aur aidoma celor mai mulţi din neamul său, a înşfăcat numeroase daruri – bijuterii de aur, perle, smaralde, rubine, animale şi chiar şi pe bietul Zolo – fără să rostească un singur cuvânt de mulţumire. Dar tocmai această lăcomie fără margini i-a deschis porţile Egiptului şi uşile palatului guvernatorului şi tot ea îl va ajuta să ajungă în curând şi la palatul faraonului. Ahmose mergea aproape de el şi la un moment dat îl auzi rostind în şoaptă: „Sharef!”. Avu impresia că i s-a adresat lui, dar când se întoarse spre el, îl surprinse urmărind cu privirea un bătrân gârbovit de ani care mergea târşâindu-şi picioarele, purtând un coş cu flori. Bătrânul auzi pe cineva rostindu-i numele şi căută cu

privirea slabă în jurul său, încercând să descopere cine l-a strigat, însă Ahmose evită să se trezească faţă în faţă cu el şi îi întoarse spatele. Isfinis se miră şi îi aruncă o privire întrebătoare, dar tânărul lăsă ochii în pământ şi nu rosti nicio vorbă.

Ajunseră la corabie, se urcară pe punte şi-l găsiră pe Latu aşteptându-i cu nerăbdare, aşa cum se putea vedea pe chipul lui palid.

— Prin bunăvoinţa zeului Amon, am izbândit, deschise Isfinis vorba surâzător.

Ancora fu ridicată şi vâslele porniră să lovească uşor faţa apei. Tânărul se apropie de Latu şi începu să-i relateze cum decursese întâlnirea, dar discuţia lor fu întreruptă de plânsul cuiva. Se uitară în jur şi-l descoperiră pe Ahmose rezemat de parapetul corabiei, plângând ca un copil. Se speriară văzându-l în starea aceea. Isfinis îşi aduse aminte de comportarea lui ciudată din gradină, se apropie de el urmat de Latu şi puse mâna pe umărul lui, întrebându-l cu blândeţe:

— Ce s-a întâmplat, Ahmose? De ce plângi?

Tânărul nu-i răspunse şi nu dădu niciun semn că i-ar fi auzit vorbele, ci se lăsă biruit de lacrimi, pierdut într-o tristeţe copleşitoare, nemaiştiind de nimic. Cei doi bărbaţi se apropiară de el descumpăniţi şi-l conduseră în cabină, aşezându-l între ei. Isfinis îi aduse apă şi-l întrebă din nou:

— De ce plângi, Ahmose? Îl cunoşti cumva pe bătrânul acela gârbovit pe care l-ai strigat zicându-i Sharef?

— Cum să nu-l cunosc? Cum să nu-l cunosc? îi răspunse, tremurând, printre sughiţuri.

— Cine este? începu să-l descoasă mânat de curiozitate. Şi de ce plângi în halul ăsta?

Durerea îl împinse să vorbească şi începu să se destăinuie:

— Aah, domnule Isfinis, acest palat în care am intrat în chip de servitor al Domniei Tale este palatul tatălui meu.

Isfinis rămase uimit, în vreme ce Latu îi cerceta chipul cu un interes deosebit.

— Acest palat furat de guvernatorul Khanzar este leagănul copilăriei mele şi locul de joacă din vremea adolescenţei mele, îşi reluă Ahmose povestea, tremurând, între zidurile lui înalte şi-a petrecut tinereţea în belşug biata mea mamă, alături de tatăl meu, până când s-a abătut nenorocirea asupra Egiptului şi au călcat picioarele cotropitorilor pe pământul Tebei sfinte.

— Dar cine a fost tatăl tău, Ahmose?

— Tata a fost comandantul oştilor măritului nostru suveran martir Seqenenra.

— Generalul Pepi? îl descusu Latu. Doamne!

Într-adevăr, acesta este palatul curajosului nostru comandant.

— L-ai cunoscut pe tata, domnule Latu? îl întrebă Ahmose uimit.

— Crezi că a fost cineva din generaţia mea care să nu-l fi cunoscut?

— Inima îmi spune că trebuie să fii una dintre căpeteniile alungate de invazie.

Latu nu-i răspunse, căci nu voia să-l mintă pe fiul generalului Pepi, aşa că preferă să-l întrebe tot el:

— Şi cum s-a sfârşit viaţa viteazului comandant?

— Şi-a dat viaţa ca un adevărat martir în bătălia finală pentru apărarea Tebei. Mama i-a ascultat povaţa şi a fugit împreună cu un grup de nobili în cartierul săracilor, unde trăim şi acum. Foştii nobili al Tebei s-au risipit. O parte dintre ei s-au ascuns în straie zdrenţuite şi au fugit în cartierul pescarilor, în vreme ce familia suveranului nostru s-a urcat într-o corabie, îndreptându-se către un loc necunoscut. Templul lui Amon şi-a închis porţile, preoţii rămânând înlăuntrul lui şi întrerupând orice legătură cu restul lumii. Străinii albi cu bărbi dese au devenit stăpâni peste toate şi cutreieră pământul în lung şi-n lat fără nicio teamă.

Khanzar se pare că a fost cel mai norocos, fiindcă regele l-a căsătorit cu sora lui, i-a dăruit palatul şi moşia tatălui meu şi l-a numit guvernator peste

Provincia de Sud, ca răsplată pentru crimele pe care le-a săvârşit cu mâinile lui.

— Şi ce crimă zici că a săvârşit acest guvernator?

Ahmose se opri din plâns în timp ce povestea şi-i răspunse cu furie în glas:

— De mâna lui păcătoasă a murit suveranul nostru Seqenenra.

Isfinis sări ca atins de flăcările unui foc mistuitor. Nu mai suporta să stea jos şi se ridică fierbând de mânie, cu blesteme înfiorătoare, răspândind teroare în inimi, în vreme ce Latu coborî ochii în pământ, îngălbenit la faţă şi gâfâind. Ahmose îi privi pe rând pe amândoi, găsind în sfârşit pe cineva care să-i împărtăşească emoţiile mistuitoare.

— Domnul să binecuvânteze această mânie sfântă! murmură el, ridicând capul către cer.

Corabia ajunse la chei la vremea când soarele se cufunda în apele Nilului şi amurgul înroşea orizontul. Se îndreptară către casa Ebanei când stăpâna tocmai se pregătea să aprindă un opaiţ. Când simţi apropierea lor, se întoarse către ei, salutându-i zâmbind. Latu şi Isfinis se plecară dinaintea ei cu respect.

— Domnul să binecuvânteze seara văduvei marelui nostru general Pepi! zise Latu solemn.

Zâmbetul îi dispăru de pe buze şi făcu ochii mari, uimită şi speriată. Se uită fix la fiul ei, mustrându-l, şi

dădu să vorbească, dar nu fu în stare, căci o podidiră lacrimile. Ahmose veni lângă ea, îi luă mâna între palmele sale şi încercă s-o liniştească, zicându-i cu blândeţe:

— Mamă, nu te teme şi nu fi tristă! Ştii cât de binevoitori au fost aceşti domni cu mine. Mai află acum că – aşa cum am bănuit – ei fac parte din vechii nobili ai Tebei alungaţi de tiranie şi reveniţi acum împinşi de dorul de a-şi vedea din nou patria.

Femeia se linişti şi le întinse mâna. O priviră cu blândeţe şi candoare. Se aşezară aproape unul de altul şi Isfinis o luă înaintea tuturor, zicând:

— Pentru noi e o mare onoare să ne aflăm în prezenţa văduvei bravului nostru general Pepi, care şi-a dat viaţa apărând Teba şi l-a urmat pe domnul său în modul cel mai demn cu putinţă, şi împreună cu fiul său – înflăcăratul Ahmose.

— Sunt foarte fericită că împrejurările ne-au adus alături de doi bărbaţi nobili din vremea de odinioară pentru a ne aminti împreună de zilele care au trecut şi pentru a ne destăinui sentimentele faţă de soarta noastră, răspunse Ebana. Ahmose este într-adevăr un tânăr plin de entuziasm şi demn de numele lui, pe care tatăl său i l-a dat în onoarea lui Ahmose, nepotul suveranului nostru Seqenenra şi fiul regelui nostru Kamose – cei doi fiind născuţi în aceeaşi zi –, Domnul

să-l binecuvânteze acolo unde s-o fi aflând!

Latu întinse palmele pentru a-i întări vorbele şi adăugă cu sinceritate şi fermitate în glas:

— Domnul să-l apere pe prietenul nostru Ahmose şi să-l apere şi pe tizul său, oriunde s-ar afla el!

12

Cei doi neguţători deveniră tot mai apropiaţi de Ebana şi de fiul ei, ajungând să formeze o singură familie şi să nu se despartă decât seara târziu. Cei doi bărbaţi aflară că în cartierul pescarilor s-au stabilit numeroşi negustori tebani şi foşti proprietari de ferme şi moşii. Se bucurară auzind lucrul acesta şi îi vorbiră lui Ahmose despre dorinţa lor de a-i cunoaşte pe câţiva dintre cei mai de seamă, după ce aveau să se convingă că se pot încrede în ei. Tânărul se bucură şi îi alese pe patru dintre cei mai apropiaţi de mama sa: Seneb, Ham, Kom şi Dib. Le spuse în mare taină adevărul despre cei doi negustori şi într-o zi Ahmose îi invită la el acasă, unde fură primiţi de Latu şi Isfinis. Bărbaţii erau îmbrăcaţi în straie ponosite, pe care le purtau săracii, un şorţ şi o vestă din in. Îi salutară călduros, cu prietenie şi afecţiune.

— Cei pe care îi vedeţi sunt, asemenea Domniilor Voastre, vechii stăpâni ai Egiptului. Toţi duc viaţa de

mizerie a pescarilor, în vreme ce pământurile le-au fost furate de păstorii blestemaţi, le explică Ahmose celor doi.

— Domniile Voastre sunteţi din Teba? îi întrebă Ham pe cei doi negustori.

— Nu, domnule, dar cândva am fost şi noi proprietari de pământuri în Ombos, îi răspunse Latu.

— Şi s-au refugiat în Nubia mulţi asemenea Domniilor Voastre? întrebă şi Seneb.

— Da, domnule, îi răspunse Latu. În oraşul Napata îndeosebi trăiesc sute de egipteni din Ombos, Sayin, Habu şi chiar din Teba.

Musafirii priviră unul la celălalt, fără a mai avea vreunul îndoieli în privinţa negustorilor, după ce Ahmose le vorbise şi despre gestul lui Isfinis de la tribunal faţă de mama lui.

— Şi cum trăiţi la Napata, domnule Latu? continuă Ham şirul întrebărilor.

— Pe sponci, la fel ca nubienii, căci pământul lor este darnic cu aurul, dar este zgârcit cu grânele.

— În orice caz, vă puteţi socoti fericiţi, de vreme ce mâinile păstorilor nu pot ajunge până la voi.

— Asta-i adevărat! Şi tocmai de aceea nu putem uita nicio clipă Egiptul şi ne gândim la locuitorii lui, prizonieri înrobiţi.

— Şi nu avem o oaste a noastră în Sud?

— Ba da! Însă este vorba de o oaste mică, pe care Ra'um, fostul guvernator al Provinciei de Sud a Egiptului, se sprijină pentru păstrarea ordinii în ţară.

— Şi care este atitudinea nubienilor faţă de noi în urma invaziei?

— Nubienii ne iubesc şi acceptă cu supunere guvernarea noastră. Tocmai de aceea, Ra'um nu întâmpină nicio greutate în menţinerea ordinii cu o oaste mică, aproape de neluat în seamă. Dacă s-ar revolta, oastea asta n-ar fi de-ajuns pentru a-i supune.

Apoi bărbaţii rămaseră un timp pe gânduri. Ahmose le povestise cum au reuşit cei doi negustori să treacă graniţa şi să-l viziteze pe guvernator şi le-a spus şi că Isfinis ar urma să-i ofere un dar lui Apophis în ziua serbării victoriei.

— Şi ce speri să obţii din oferirea unui dar lui Apophis? îl întrebă Ham vădit nemulţumit.

— Aş vrea să-i stârnesc lăcomia, astfel încât să-mi îngăduie să fac între Nubia şi Egipt un negoţ permanent şi să obţin grâne în schimbul aurului, îi răspunse Isfinis.

Un timp se aşternu tăcerea. După ce stătu pe gânduri, Isfinis socoti că a sosit momentul să facă încă un pas în direcţia îndeplinirii planului său.

— Ascultaţi-mă, domnilor! îi îndemnă el solemn de data aceasta. Adevăratul scop urmărit de noi nu este

negoţul. Scopul urmărit de nişte oameni care au dorit să se întâlnească în casa văduvei bravului nostru comandant Pepi cu Domniile Voastre nu poate fi negoţul. Dorim ca acest convoi al nostru să stabilească o legătură permanentă între Egipt şi Nubia, să ne folosim de un număr cât mai mare de bărbaţi din rândurile voastre, aparent ca muncitori, şi să-i ducem în Sud. Vom aduce în Egipt aur şi ne vom întoarce cu grâne şi cu bărbaţi şi probabil că într-o bună zi o să venim înapoi doar cu bărbaţi.

Ascultară toţi cu o uimire amestecată cu bucurie şi ochii începură să le scapere.

— Doamne! exclamă Ebana. Ce minunat este glasul acesta care ne readuce speranţa în suflete!

— Doamne! exclamă şi Ham. Viaţa începe să se ivească din nou în Teba preschimbată într-un cimitir!

— Tinere! i se adresă Kom. Glasul Domniei Tale reînvie inimile moarte. Până în clipa de faţă am trăit fără nicio speranţă în viitor. Împovăraţi de mizeria prezentului, n-am găsit scăpare decât în amintirile trecutului glorios şi în deplângerea lui! Şi iată că astăzi Domnia Ta dat la o parte cortina, ajutându-ne să zărim un viitor minunat.

Isfinis se bucură şi el, cu inima plină de speranţă.

— Plânsul nu ne este de niciun folos, domnilor! reluă el discuţia cu aceeaşi insistenţă tulburătoare în glas.

Trecutul va fi uitat şi va dispărea cu totul dacă ne vom mărgini să-l deplângem, în vreme ce gloria lui va fi din ce în ce mai aproape dacă vom acţiona energic! Nu trebuie să fiţi trişti pentru că astăzi sunteţi doar nişte bieţi neguţători, fiindcă în curând o să deveniţi ostaşi şi-o să tremure pământul sub picioarele voastre, şi-o să supuneţi fortăreţele. Dar ia spuneţi-mi, aveţi încredere în toţi fraţii voştri?

— Aşa cum avem încredere în noi înşine! îi răspunseră într-un glas.

— Nu vă temeţi de iscoade?

— Păstorii sunt nişte tirani fără minte. Se cred în stare să ne ţină supuşi vreme de zece ani şi nu-şi fac niciun fel de griji.

Isfinis bătu din palme bucuros şi îi îndemnă:

— Duceţi-vă la fraţii voştri demni de încredere şi vestiţi-le speranţa cea nouă! Să rămânem permanent în legătură şi să ne mai sfătuim cum trebuie să procedăm pentru a ajunge la urechile lor mesajul Sudului. Dacă egiptenii care trăiesc în pace la Napata se revoltă, cu atât mai mânioşi trebuie să fi fost voi!

Bărbaţii îi întăriră vorbele cu exclamaţii de entuziasm, dar Dib se simţi dator să exprime acordul şi prin cuvinte:

— Suntem mânioşi, tinere nobil, iar lupta noastră îţi va dovedi că suntem mai revoltaţi chiar şi decât fraţii

noştri din Napata.

Apoi îşi luară rămas-bun de la cei doi neguţători şi se retraseră copleşiţi de valul de revoltă, hotărâţi să treacă la fapte.

— Doamne, cine ar putea să ne călăuzească pe noi la familia suveranului nostru martir? o auziră cei doi bărbaţi lamentându-se pe Ebana după un suspin adânc. În care colţ al pământului s-o fi aflând?

Trecură câteva săptămâni în care Isfinis şi bătrânelul Latu n-avură parte de linişte. Se întâlniră zile în şir în casa Ebanei cu bărbaţii ascunşi ai Tebei, dezvăluindu-le speranţele egiptenilor refugiaţi în Nubia, aducând optimism şi viaţă în sufletele lor şi insuflându-le forţa şi hotărârea de a lupta. Întregul cartier al pescarilor ajunse să aştepte cu nerăbdare şi teamă clipa în care Isfinis va fi invitat la palatul faraonic.

Timpul trecea anevoie şi într-o bună zi se treziră cu un şambelan al guvernatorului din Sud că vine în cartierul pescarilor şi întreabă de convoiul de corăbii al unuia cu numele de Isfinis.

N-a fost greu să-l descopere şi când dădu cu ochii de el, îi înmână o scrisoare din partea guvernatorului din Sud care îi îngăduia să intre în palatul faraonic la un ceas anume din ziua sărbătorii. Mulţi îl văzură pe acest trimis şi se bucurară, cu licăriri de speranţă în suflete.

În seara aceea, în vreme ce convoiul dormea, Isfinis

rămase singur pe puntea corabiei, în liniştea şi măreţia nopţii line, scăldat de lumina lunii care trimitea peste chipul lui nobil nestemate şi perle scânteietoare. Îl cuprinse un sentiment de uşurare şi de satisfacţie şi imaginaţia porni să-i zboare între trecutul apropiat şi prezentul ciudat, extraordinar. Îi reveniră în minte clipele în care îşi lua rămas-bun de la cei din Napata. O văzu pe bunica lui, Tetisheri, care îi dădea de veste că spiritul lui Amon a îmboldit-o să-l trimită în Egipt, apoi îl văzu pe tatăl său, Kamose, care stătea în picioare, sfătuindu-l cu glasul lui grav, impresionant. Îşi aduse aminte cum mama sa, regina Setkimus, l-a sărutat pe frunte şi cum soţia sa Nefertari l-a petrecut cu privirile ce se strecurau printre genele umezite de lacrimi.

În ochi i se ivi o privire blândă, curată şi sfioasă ca lumina lunii şi picuri ai splendorii care umplea văzduhul dintre cer şi apele Nilului i se prelinseră în inimă. Tresări, dându-şi seama că era beat de acea ambrozie divină. Dintr-odată, o închipuire de lumină strălucitoare îi invadă imaginaţia şi simţi cum îl străbate un fior din creştet până în tălpi, închise ochii ca şi cum ar fi vrut să fugă de acea închipuire şi şopti cu exasperare: „Doamne! Mi-aduc aminte de ea mai mult decât s-ar cuveni. Nu trebuie să-mi mai amintesc de ea niciodată!”.

Veni şi sărbătoarea mult aşteptată. Toată ziua, Isfinis rămase pe corabie, iar seara îmbrăcă cele mai frumoase veşminte, îşi aranjă atent fiecare şuviţă de păr, se parfumă şi părăsi vasul, urmat de sclavii săi, care purtau o casetă de fildeş şi o litieră acoperită cu draperii, îndreptându-se către palat. Teba rămase treză toată noaptea; văzduhul vuia de răpăitul tobelor şi de cântecele zgomotoase, în vreme ce luna lumina străzile pline de soldaţi beţi, mormăind imnuri, iar trăsurile demnitarilor şi nobililor alergau către palatul faraonic precedate de servitori purtând torţe. Tânărul, copleşit de o tristeţe adâncă, îşi zise îndurerat: „Vasăzică, mi-a fost dat să iau parte alături de acest neam la sărbătoarea prin care aniversează căderea Tebei şi uciderea lui Seqenenra”. Aruncă o privire mânioasă către soldaţii zgomotoşi şi îşi aduse aminte cuvintele înţeleptului Kagemni: „Când soldaţii s-au dedat la băutură, braţele le-au slăbit şi li s-a făcut silă de luptă”.

Se lăsă purtat de şuvoiul de lume până ce ajunse în piaţa palatului. În faţa ochilor i se iviră zidurile şi ferestrele lui inundate de lumină. Îi venea greu să privească la el şi inima porni să i se zbuciume; o adiere parfumată şi înmiresmată trecu pe deasupra capului

său înfierbântat, purtând cu ea amintirile copilăriei. Se trezi cu inima frântă şi sufletul năucit. Şi tristeţea îi sporea tot mai mult pe măsură ce se apropia de leagănul copilăriei şi de locul său de joacă din vremea adolescenţei.

Tânărul îi arătă unui şambelan scrisoarea lui Khanzar, pe care o purta cu sine. Acesta se uită la ea foarte atent şi chemă un străjer, poruncindu-i să-l conducă pe neguţător, împreună cu însoţitorii săi, la locul de aşteptare din grădină. Îl urmă şi coti după el către una dintre aleile laterale din curte, căci aleea centrală era plină de invitaţi, şambelani şi gărzi. Isfinis îşi aducea perfect aminte de acest loc, de parcă nu l-ar fi părăsit decât cu o zi în urmă. Când ajunseră la marea colonadă care dădea spre grădină, simţi că inima îi sare din piept şi îşi muşcă buza de emoţie, căci îşi aduse aminte cum se juca împreună cu Nefertari pe această alee: se lega la ochi aşteptând ca ea să se ascundă după una dintre coloanele uriaşe, apoi îşi desfăcea legătura şi pornea să alerge până când o găsea. Parcă-i auzea picioarele micuţe şi ecourile râsului ei mângâietor. Din când în când îşi scrijeleau numele pe o coloană sau alta. Oare s-or mai fi păstrând şi astăzi urmele numelor lor? Ar fi vrut să scape de însoţitorul său şi să revadă cu ochii lui urmele acelui trecut minunat, dar bărbatul întinse pasul fără să-i pese de inima care se topea la

numai un braţ de el. Ajunseră în grădină şi însoţitorul îi făcu semn să stea pe o bancă şi îi zise:

— Aştepţi aici până când o să vină cineva să te ia!

Grădina era luminată de lămpi strălucitoare şi briza purta către el din toate părţile miresmele ierburilor aromate şi parfumul florilor. Căută din ochi locul în care se înălţa statuia lui Seqenenra, la capătul aleii cu iarbă care împărţea grădina în două, dar în locul ei descoperi o altă statuie, lipsită de gust, care înfăţişa un personaj cu trupul solid şi îndesat, cu capul mare şi nasul coroiat, cu o barbă lungă şi ochii mari şi bulbucaţi. Îşi dădu seama numaidecât că acesta este chipul lui Apophis, regele păstorilor. Se uită îndelung la el chiorâş, apoi aruncă gărzilor o privire aspră, în care ardeau mânia şi ura.

Toate celelalte din palat şi din grădină erau întocmai aşa cum le lăsase. Văzu pavilionul de vară pe o mică ridicătură de pământ, peste care se aplecau crengile palmierilor cu tulpini graţioase şi înalte, amintindu-şi zilele fericite de primăvară şi de vară când întreaga familie se grăbea spre el – bunicul şi tatăl lui se lăsau absorbiţi de o partidă de şah, Nefertari stătea între regina Setkimus şi bunica ei, regina Ahotep, în vreme ce el stătea în poala lui Tetisheri. Petreceau ceasuri în şir fără să observe trecerea timpului, purtând conversaţii plăcute, citind versuri şi mâncând fructe

coapte.

Isfinis stătu pe bancă multă vreme din noapte, citindu-şi amintirile pe paginile întoarse ale grădinii, ale aleilor şi arcadelor, absorbit şi liniştit, până când se ivi un trimis care-l întrebă:

— Eşti pregătit?

— Pe deplin pregătit, domnul meu, răspunse el, ridicându-se de pe bancă.

— Urmează-mă!

Merse în urma lui împreună cu oamenii care-l însoţeau. Urcară treptele scării şi străbătură arcada faraonică, apropiindu-se de uşa sălii regale, unde se opriră aşteptând să li se permită intrarea. Îi ajunseră la ureche râsete stridente, paşi de dans şi ritmul muzicii zgomotoase şi zări grupurile de servitori cărând urcioare, cupe şi flori. Înţelese astfel că oamenii nu se sfiesc să se distreze şi nu-şi reţin instinctele în zilele de sărbătoare, că regele îi scuteşte să fie demni şi disciplinaţi, îngăduindu-le să revină la natura lor primară pătimaşă. Unul dintre sclavi îl strigă pe nume şi el înaintă încet până ce ajunse în centrul gol al sălii, în vreme ce invitaţii îmbrăcaţi în veşminte oficiale şedeau de jur-împrejurul lui, privind la el cu interes. Se simţea puţin încurcat, dar îşi dădu seama că guvernatorul ştiuse cum să stârnească interesul oamenilor, vorbindu-le despre el şi despre darurile lui, astfel încât

să-i preamărească isprăvile în ochii regelui; i se păru un semn bun. Când trecu de mijlocul sălii, le porunci sclavilor săi să se oprească şi se apropie doar el de tron. Îşi plecă fruntea cu respect şi zise cu glas de sclav supus:

— Domnul meu venerat, Stăpân al Nilului, faraon al Egiptului de Sus şi de Jos, domnitor peste Răsărit şi Apus!

— Îţi dăruiesc pace, robule, îi răspunse regele cu vocea sa răsunătoare şi puternică.

Isfinis se îndreptă de spate şi îi aruncă pe furiş o privire omului tolănit pe tronul părinţilor şi bunicilor săi şi recunoscu numaidecât în el originalul statuii din grădină, dar îşi dădu seama, după obrajii lui roşii, după privirea tulbure şi după cupa de dinaintea lui, că este ameţit bine. În dreapta lui stătea regina, iar în stânga lui stătea prinţesa Amenridis. Tânărul se uită la ea şi, în straiele ei regeşti, îi păru o stea strălucitoare. Se uita şi ea la el calmă şi mândră.

Regele îi aruncă o privire cercetătoare şi, încântat de înfăţişarea lui, zise zâmbind, cu vocea lui groasă:

— Jur pe Domnul că acest chip ar fi mai potrivit pentru unul din nobilii noştri.

— Domnul a voit să-l dăruiască unuia dintre robii măritului faraon, murmură Isfinis, înclinând capul.

— Văd că te pricepi şi la vorbă, spuse regele râzând.

Şi cu vorba dulce, neamul tău o să capete atât simpatia noastră, cât şi banii noştri. În înţelepciunea lui, Seth dăruieşte domnului puternic sabia şi sclavului slab harul frumoasei vorbiri. Dar ce treabă avem noi cu lucrurile astea? Prietenul nostru Khanzar mi-a spus că ne aduci un dar din Ţara Nubiei. Ia arată-mi darul ăsta!

Tânărul plecă fruntea şi se dădu la o parte, făcând semn oamenilor săi să se apropie. Doi dintre ei înaintară, purtând caseta de fildeş, şi o aşezară în faţa tronului. Isfinis se apropie de casetă, o deschise şi scoase din ea o coroană faraonică dublă din aur curat, incrustat cu smaralde, rubine, perle şi mărgean. O ridică, ţinând-o între palme şi atrăgând toate privirile spre ea. Uimită, toată lumea începu să murmure cu admiraţie. Apophis îşi holbă ochii bulbucaţi şi lacomi şi se grăbi, fără să-şi dea seama, să-şi scoată coroana. Apucă cu mâinile lui mari noua coroană şi şi-o aşeză pe capul pleşuv, etalând o nouă imagine a măreţiei. Era nespus de fericit şi pe chip i se citea satisfacţia.

— Neguţătorule, darul tău a fost acceptat, zise.

Isfinis se înclină cu respect, se întoarse spre oamenii săi, le făcu un semn şi aceştia dădură la o parte draperia litierei, lăsând să se vadă cei trei pigmei stând jos lipiţi unul de altul. Ivirea lor stârni o uimire fără margini în privirile şi în sufletele tuturor. Cei mai mulţi dintre ei se ridicară în picioare, lungindu-şi gâturile.

— Salutaţi-l pe domnul vostru Faraon! le porunci tânărul neguţător.

Cei trei pigmei săriră brusc la această comandă şi se aşezară în rând. Apoi se apropiară de tron cu paşi înceţi, dar hotărâţi şi se prosternară în faţa faraonului de trei ori, după care rămaseră linişţiţi, fără ca pe chipuri să li se ivească vreo expresie.

— Şi ce zici că ar putea fi creaturile astea, neguţătorule? întrebă regele minunându-se.

— Sunt fiinţe omeneşti, domnul meu! Ei trăiesc în triburi în cele mai îndepărtate ţinuturi din sudul Nubiei şi nu le vine să creadă că ar mai putea exista şi alte neamuri în afară de ei. Când văd un om ca noi, înţepenesc şi se strigă unii pe alţii, minunându-se. Eu i-am crescut şi i-am dresat pe aceştia trei, astfel încât vor fi model de ascultare şi supunere pentru domnul meu, ca şi un mijloc de distracţie şi amuzament.

— Acela care-şi închipuie că le ştie pe toate este un prost, bombăni regele după ce clătină din capul său mare şi râse ca de obicei cu gura până la urechi. Iar tu, tinere, ne-ai adus bucurie în inimi şi de aceea mi-ai intrat în graţii.

Isfinis se înclină şi se retrase, dând să plece, dar în mijlocul sălii îi tăie calea un bărbat şi îl apucă de braţ. Tânărul se întoarse spre mâna aceea butucănoasă şi descoperi un bărbat îmbrăcat în uniformă militară de

gală, cu barba frumos aranjată, cu mustăţi groase şi cu venele umflate de mânie. Faţa congestionată şi licărul de nebunie din ochi trădau că este beat criţă.

— Sunt convins, se adresă stăpânului său, după ce-l salută, că domnul meu ar fi încântat să asiste şi la nişte lupte între bărbaţi curajoşi, aşa cum cer tradiţiile noastre sfinte. Îi voi oferi stăpânului meu adorat o luptă sângeroasă cu sabia, care o să-i încânte pe privitori, sunt convins.

— Ar fi minunat să vedem curgând sângele bravilor cavaleri pe pardoseala acestei săli, pentru a risipi plictiseala care ni s-a cuibărit în suflete, consimţi regele, ridicându-şi cupa spre buzele groase. Dar cine-i fericitul pe care l-ai onorat cu provocarea ta, generale Rukh?

— Ăsta-i adversarul meu, domnule! spuse comandantul clătinându-se şi arătă către Isfinis.

Regele şi numeroşi nobili se mirară cu toţii şi stăpânul îl întrebă:

— Dar ce ţi s-a năzărit, cum de ţi-a stârnit mânia acest negustor nubian?

— A scăpat-o de la pedeapsă pe o felahă care a cutezat să mă umilească, achitând cincizeci de galbeni în locul ei.

— Dar accepţi ca adversarul tău să fie un felah? îl întrebă regele, după ce râse zgomotos.

— Văd că este bine-legat şi destul de musculos, domnul meu. Şi dacă n-are inimă de pasăre, eu închid ochii la obârşia lui umilă, pentru plăcerea stăpânului meu şi bucuria sărbătorii.

Dar guvernatorul Khanzar nu era încântat de ideea duelului şi îi aruncă o privire mustrătoare fratelui său, judecătorul Samnut, dându-şi seama că el îi dăduse de ştire comandantului că Isfinis va fi de faţă, fără să se gândească la consecinţele acestei situaţii şi temându-se că sabia lui Rukh i-ar putea provoca pierderea preţioaselor comori ale Nubiei, aşa că se apropie de comandant şi zise hotărât:

— Nu se cuvine ca decoraţiile pe care le porţi să-ţi fie zgâriate într-o luptă cu un neguţător felah, comandante!

— Dacă este o ruşine să mă lupt cu un felah, ar fi o şi mai mare ruşine să accept să mă sfideze un sclav fără să-i aplic pedeapsa pe care o merită, îi răspunse Rukh, cu intenţia de a-l intimida. Întrucât l-am văzut pe Faraon acordându-i favoarea sa acestui negustoraş, am socotit că ar fi drept să-i acord şansa de a-şi apăra onoarea.

Cei care ascultau vorbele comandantului crezură că a vorbit drept şi corect, aşa că îşi doriră sincer ca neguţătorul să accepte provocarea pentru a fi martori la acest duel şi bucuria sărbătorii să fie deplină. Isfinis se

găsea într-o mare încurcătură, neştiind cum să iasă din ea; simţea nerăbdarea cu care cei prezenţi aşteptau răspunsul lui, după cum îşi dădea seama şi de privirea sfidătoare şi dispreţuitoare din ochii comandantului beat şi îndârjit, care făcea să-i fiarbă sângele în vine. Îşi aduse aminte însă de sfaturile lui Tetisheri şi ale lui Latu: dacă-l ucidea pe acest comandant grosolan, se putea să scape printre degete poama aproape coaptă şi să piardă şansa pe care o avea familia sa. Desigur că în felul acesta se va răcori, dar hotărârea lui se va stinge. Doamne! Nu poate nici să refuze, nu poate nici să fugă. Comandantul o să-l ia în derâdere, ochii lui o să-l privească dispreţuitor şi va părăsi acest loc cu capul plecat şi cu inima frântă, dar îşi va îndeplini ţelul său suprem.

Frământat de aceste gânduri, îl auzi pe comandant provocându-l din nou:

— Felahule, m-ai sfidat! Ai curajul să mă înfrunţi?

Isfinis asculta mut, simţindu-se prăbuşit şi neputincios. Auzi un glas îndemnând: „Lăsaţi-l în pace pe tânăr, căci el nu ştie să lupte!”. Din altă parte răsună un alt glas: „Lăsaţi-l în pace pe tânăr! Cavalerul adevărat luptă cu sufletul său, nu cu trupul”. În clipa aceea îl cuprinse mânia, dar simţi o mână pe umăr şi un alt glas care-l îndemna: „Tu nu eşti războinic şi nu-i nicio ruşine dacă-ţi ceri iertare!”. Întoarse capul şi

descoperi că acela care grăise astfel era Khanzar. Simţi cum îl străbate un fior din cap până în picioare, la atingerea mâinii care-i ucisese bunicul. În clipa aceea înspăimântătoare, aruncă o privire înspre tron şi văzu că prinţesa Amenridis îl urmăreşte cu interes. Mânia îl copleşi dintr-odată, se pierdu cu firea şi strigă:

— Îi mulţumesc comandantului fiindcă a fost de acord să lupte cu mine şi accept mâna pe care mi-a întins-o.

Inimile se înveseliră la auzul acestor vorbe, iar regele râse şi mai goli o cupă. Din toate părţile, ochii erau aţintiţi asupra celor doi rivali. Pe chipul comandantului se citea satisfacţia când îl întrebă schiţând un zâmbet:

— Vrei să lupţi cu sabia?

Încuviinţă din cap şi acesta îi dădu o sabie. Isfinis îşi scoase abaua şi rămase în pieptar şi în pantaloni. Atrase de îndată toate privirile cu trupul său înalt şi puternic şi chipul său frumos. I se dădu şi un scut, aşa că apucă sabia cu mâna dreaptă şi scutul cu mâna stângă şi rămase în picioare la câteva braţe de comandant, semănând cu o statuie din spatele uşilor marilor temple.

Regele dădu semnalul începerii luptei şi cei doi îşi scoaseră săbiile din teacă. Comandantul înfuriat atacă primul şi se năpusti spre adversarul său cu o lovitură pe care el o socotea a fi fatală, însă tânărul o evită cu o

agilitate uimitoare, aşa că se pierdu în aer. Nu-i lăsă niciun răgaz şi, cu viteza fulgerului, dădu o nouă lovitură, şi mai puternică decât prima, ţintindu-i capul, dar tânărul, cu o mişcare fulgerătoare, o primi în scut, stârnind strigăte de admiraţie din toate părţile. Comandantul îşi dădu seama că se lupta cu un om care ştia foarte bine să pareze loviturile şi îşi propuse să fie mai precaut. Reluă lupta după o nouă strategie: atacau, se respingeau unul pe celălalt şi se îndepărtau, săreau din nou la atac şi se retrăgeau – comandantul furios şi violent, tânărul cu un calm desăvârşit. Respingea atacurile adversarului cu agilitate şi încredere. Pe măsură ce para loviturile cu o iscusinţă extraordinară, adversarul său devenea tot mai agitat, înnebunit de furie. Toată lumea îşi dădea seama că Isfinis nu face decât să se apere, nerecurgând la atac decât pentru a dejuca vreo manevră a adversarului său. Măiestria lui le deveni limpede, îşi depăşea adversarul în privinţa agilităţii şi iscusinţei, ceea ce stârni entuziasmul spectatorilor pe care plăcerea luptei îi făcea să uite deosebirile de neam. Rukh parcă înnebunise de-a binelea, lansa atac după atac cu violenţă şi forţă, fără să dea semne de oboseală şi fără să-i lase vreo clipă de răgaz adversarului. Loviturile se ţineau lanţ, dar Isfinis le respingea cu scutul sau le evita cu artă, rămânând nevătămat, calm şi uimitor de sigur pe el; nu se înfuria

şi nu se lăsa luat prin surprindere. Era ca o fortăreaţă de neînvins. În schimb, pe comandantul exasperat începu să-l cuprindă disperarea, căci îşi dădea seama de situaţia delicată în care se afla. Dar această disperare îl împingea să rişte, aşa că ridică braţul în care ţinea sabia, adunându-şi toate puterile şi hotărârea de care era în stare, pentru a da lovitura fatală. Ştia prea bine că adversarul său nu face decât să se apere. Atunci Isfinis îi dădu o lovitură strălucită la mânerul sabiei, tăindu-i în palmă cu vârful sabiei sale. Mâna i se desfăcu de pe mâner şi tânărul îi mai arse o lovitură, cu care azvârli sabia aproape de tronul faraonului. Rukh rămase fără armă, iar din palmă îi şiroia sângele, dar tot nu-şi putea stăpâni mânia. Spectatorii urlau de bucurie şi admiraţie pentru curajul neguţătorului şi pentru gestul său nobil de a-l cruţa pe cel căzut.

— De ce nu mă ucizi degrabă, felahule? strigă comandantul.

— N-am niciun motiv s-o fac, îi răspunse Isfinis calm.

Comandantul scrâşni din dinţi, îl salută pe rege cu o plecăciune, apoi se învârti pe călcâie şi părăsi sala. Regele râse îndelung şi cu atâta poftă, încât i se zgâlţâia tot trupul. Apoi îi făcu semn tânărului negustor să se apropie. Acesta predă unui şambelan sabia şi scutul şi se înfăţişă dinaintea regelui, făcând o plecăciune adâncă.

— Priceperea de a lupta este la fel de ciudată ca şi pigmeii tăi. Cum de-ai învăţat să lupţi aşa? încercă regele să-l tragă de limbă.

— Venerat rege, în Ţara Nubiei niciun neguţător nu-şi poate asigura siguranţa convoiului dacă nu ştie cum să se apere şi cum să-i apere pe însoţitorii săi.

— Ciudată ţară! Când rătăceam prin ţinuturile reci ale pustiului din nord, eram luptători neîntrecuţi, atât bărbaţii, cât şi femeile, dar de când ne-am obişnuit cu luxul şi huzurul palatelor şi de când ne-am dedat la vinuri în loc de apă, pacea ni s-a părut mai plăcută şi am ajuns să văd astăzi cum unul din comandanţii oştilor mele este înfrânt într-un duel cu un negustor felah.

Regele avea faţa radioasă şi surâdea în timp ce vorbea. Când tăcu, guvernatorul Khanzar se apropie de tron, îl salută cu o plecăciune şi îi zise:

— Domnul meu, acest tânăr este curajos şi merită să fie luat sub ocrotire, murmură el.

— Ai dreptate, Khanzar! încuviinţă faraonul, clătinându-şi capul ameţit. Lupta a fost dreaptă şi onorabilă. De aceea, eu îi voi garanta siguranţa.

Guvernatorul socoti că este momentul să pună şi o vorbă bună pentru neguţător, aşa că adăugă:

— Domnul meu, tânărul acesta este dispus să aducă mari servicii tronului, să ne ofere bogăţii uimitoare din

comorile Nubiei, în schimbul grânelor cu care s-ar putea întoarce din Egipt.

Regele se uită un timp la guvernator, puţin încurcat, dar când îşi aduse aminte de coroana pe care o purta pe cap, zise fără nicio şovăire:

— Are permisiunea noastră să practice acest negoţ.

Khanzar îşi plecă fruntea în semn de mulţumire, în vreme ce Isfinis căzu în genunchi dinaintea măritului faraon, întinse mâna şi îi sărută poalele mantiei regale. Apoi se ridică în picioare sfios, împotrivindu-se ispitei de a se uita în stânga tronului, şi se retrase de-a-ndărătelea până ce dispăru în spatele uşii sălii celei mari. Era încântat peste măsură, dar se întreba: „Oare ce-o să zică Latu când o să afle povestea duelului?”.

Isfinis împreună cu sclavii ajunseră la corabie după miezul nopţii şi-l găsiră pe Latu treaz, aşteptându-i cu nerăbdare.

Veni neliniştit în întâmpinarea tânărului, dornic să afle cum s-a desfăşurat întâlnirea. Isfinis îi vorbi despre succesul său şi despre dificultăţile cu care se confruntase la palat.

— Să-i aducem laude Domnului Amon pentru izbânda pe care ne-a dăruit-o, dar eu mi-aş trăda înalta mea datorie dacă nu ţi-aş mărturisi deschis că ai săvârşit o mare greşeală atunci când te-ai lăsat cuprins

de mânie şi orgoliu. Nu trebuia să pui în pericol marile noastre speranţe din pricina unui acces de furie. N-ar fi fost mai potrivit ca regele să se amuze pe seama ta? Nu trebuie să uiţi nicio clipă că noi suntem aici nişte robi şi că ei sunt stăpânii, că noi căutăm favoarea lor. Nu se cuvine să scapi nicio clipă din vedere că trebuie să te prefaci că le eşti credincios şi supus, îndeosebi acelui guvernator care i-a dat măreţului tău bunic şi întregului Egipt lovitura fatală. Fă aşa cum îţi spun de dragul Egiptului şi pentru aceia pe care i-am lăsat la Napata, rugându-se cu teamă în suflet.

Bărbatul nu se mai putu stăpâni şi izbucni în lacrimi. Apoi se retrase după ce mai întâi înalţă o rugă.

În dimineaţa următoare se îndreptară către coliba doamnei Ebana, aşa cum le promiseseră noilor prieteni. Fură întâmpinaţi de stăpâna casei împreună cu fiul ei Ahmose şi de câţiva prieteni, printre care Seneb, Ham, Dib şi Kom. Cu toţii erau neliniştiţi şi ardeau de nerăbdare să afle noutăţile.

— Avem inimile tulburi, zbătându-se între teamă şi speranţă. În colibele din apropiere am lăsat în urma noastră sute de prieteni care n-au închis un ochi toată noaptea.

— Veşti bune, prieteni, îi anunţă Isfinis cu un zâmbet larg pe chip. Regele ne-a permis să facem negoţ între Egipt şi Nubia...

Pe fete li se ivi bucuria, iar ochii le străluciră luminaţi de speranţă.

— A venit timpul să ne apucăm de lucru! le zise Latu cu hotărâre. Nu mai pierdeţi nicio clipă! Să ştiţi că drumul este lung! Va trebui să ducem un număr cât mai mare de bărbaţi. Nu pregetaţi să atrageţi câţi mai mulţi oameni de rând să participe la călătoria noastră, promiţându-le câştig bun, fără să le spuneţi nicio vorbă despre ţelul nostru înainte de a ajunge dincolo de graniţă. N-am nici cea mai mică îndoială că vor fi loiali, aşa cum ştim că sunt toţi bărbaţii din Teba şi din Egipt. Haideţi cu toţii! Luaţi-vă boccelele şi să pornim la drum!

Începu o mişcare de mobilizare într-ascuns, dominată de entuziasm şi încredere. Bărbaţi îmbrăcaţi în straie de pescari se grăbiră spre corăbii, ocupând toate locurile de pe punţi şi de sub ele. Isfinis se confruntă cu o problemă destul de dificilă: trebuia să aleagă între deghizarea femeilor şi copiilor, dându-le locurile de care avea nevoie pentru bărbaţi şi pentru tineri şi, pe de altă parte, părăsirea lor, cu toate suferinţele ce urmau şi pentru cei plecaţi, şi pentru cei rămaşi. Tânărul socoti că e cazul să se consulte în această privinţă cu prietenii săi cei mai apropiaţi şi, după îndelungi deliberări, Ahmose, fiul Ebanei, se ridică şi spuse pe un ton răspicat:

— Domnule Isfinis, noi avem nevoie de o oaste de neînvins alcătuită din bărbaţi! Femeile nu trebuie să întârzie formarea acestei mari oştiri. N-o să fie nicio nenorocire dacă rămân în Teba până ce ne vom întoarce victorioşi la ele. Cred că vom fi mai îndemnaţi să luptăm ştiind că femeile noastre se află în ţară decât să le lăsăm în urma noastră în Nubia. Şi dacă vom suferi din pricina asta, cred că este drept ca fiecare dintre noi să împărtăşească durerea şi sacrificiul pentru scopul nostru suprem!

— Înţeleaptă părere! exclamă Ebana emoţionată peste măsură. Locul nostru este aici şi trebuie să împărtăşim soarta tebanilor – fie ea moartea, fie ea viaţa.

Nu şovăi nimeni, iar femeile acceptară ca soţii şi fiu lor să plece. Cartierul de sud al Tebei se topea de ardoarea despărţirii, de potopul de lacrimi, de rugi şi de speranţe fierbinţi.

În acele puţine zile de fapte mari şi sacrificii făcute în tăcere, Isfinis nu-şi găsi odihna; îi primea pe bărbaţi, vizita familiile şi-i organiza pe cei care plecau. Pe lângă toate astea îşi alina sufletul cu speranţe, făcea planuri de viitor. Îşi potolea cu răbdare izbucnirile de furie şi setea de răzbunare, îşi reprima dorinţele care-i măcinau sufletul şi-l ardeau în inimă, străduindu-se să învingă pasiunile aprinse şi să domine forţele urii şi cele ale

iubirii care i se contopeau în piept. Cât de tare s-a zbătut şi cât de mult a avut de pătimit în acele puţine zile! Cât de mult a îndurat şi a suferit!

14

În sfârşit, guvernatorul Sudului îi îngădui lui Isfinis să plece şi îi înmână un permis cu care putea să treacă graniţa oricând. Convoiul ridică ancora şi porni la drum odată cu zorii răcoroşi. Isfinis, împreună cu Latu şi Ahmose, fiul Ebanei, se aflau în cabina corabiei din frunte, cu inimile pline de dor şi nostalgie. Ochii lui Ahmose se umeziră la despărţirea de mama sa. Isfinis se cufundase în visele sale: se gândea la Teba şi la locuitorii ei, la Teba – cel mai mare oraş de pe pământ, oraşul cu o sută de porţi, cu obeliscurile care ajung până la cer, cu temple măreţe şi palate de vis, cu străzi lungi şi pieţe imense care nu cunosc odihnă nici ziua, nici noaptea; Teba cea glorioasă, Teba lui Amon, ale cărui temple stau închise de zece ani fără ca nimeni să se mai poată ruga în ele; Teba cea cârmuită în ultima vreme de barbarii care se află astăzi la putere ca miniştri, judecători, comandanţi şi sfetnici care i-au înrobit poporul, soarta cruntă târându-l în murdăria acelora care până ieri erau robii lui. Tânărul oftă din adâncul inimii sale rănite, cu gândul la bărbaţii care

stăteau înghesuiţi în pântecele corăbiilor sale, mânaţi de o unică speranţă, împinşi la înfruntarea oricăror greutăţi de dragostea neclintită pentru Egipt, moştenită de la atâtea şi-atâtea generaţii. Ei suferă un timp din pricina despărţirii de soţiile şi copiii lor, pe care i-au lăsat în urmă printre vrăjmaşi, la fel ca acest tânăr curajos, Ahmose, care-şi învinge dorul şi nostalgia, pe chipul său citindu-se doar hotărârea şi tăria. Apoi, în vălmăşagul gândurilor i se ivi un chip strălucitor, dar lăsă capul în jos pentru a-şi ascunde ochii de privirea pătrunzătoare a lui Latu, care, dacă ar fi aflat ce-i trece prin cap, s-ar fi înfuriat, socotind că nu se cuvine ca în inima lui să-şi facă loc fiica diavolului, aşa cum o numise atunci. Se mira şi el cum de gândurile îl purtau mereu la chipul ei şi cum se simţea atras de ea fără întrerupere. Se întrebă nedumerit: „Este oare cu putinţă să iubeşti un lucru şi să-l urăşti în acelaşi timp?”. În ochi îi apăru o privire tristă şi îşi zise în sinea lui: „Orice mi s-ar întâmpla, ochii mei nu vor mai poposi niciodată asupra ei, aşa că nu am niciun motiv de nelinişte. Există pe lumea asta ceva care să nu poată fi uitat?”. Visele îi fură întrerupte de Latu, care îi atrase atenţia cu teamă în glas:

— Priveşte spre nord! Văd o flotilă care se apropie de noi în mare grabă.

Cei doi tineri se uitară în urmă şi văzură o flotilă

alcătuită din cinci corăbii spintecând valurile în viteză. Nu reuşiră să vadă cine se afla la bordul navelor, dar când le urmăriră, îşi dădură seama că se apropie din ce în ce mai mult, izbutind în cele din urmă să le distingă bine. Isfinis zări un bărbat la prora primei corăbii şi-l recunoscu numaidecât.

— Ăsta-i comandantul Rukh, murmură el cu nelinişte. Latu se îngălbeni la faţă şi-l întrebă, vizibil îngrijorat:

— Crezi că vrea să ne ajungă pe noi din urmă?

Isfinis nu ştiu ce să-i răspundă şi continuară să urmărească amândoi convoiul de vase cu o teamă crescândă.

— Imbecilul ăsta o fi vrând să ne împiedice plecarea? se trezi Latu întrebând furios şi temător.

Isfinis îşi dădu seama că n-a scăpat încă de urmările greşelii sale şi că îi păştea o primejdie iminentă, după ce tocmai scăpase cu bine. Aruncă din nou o privire spre flotila lui Rukh şi văzu că primele corăbii ajunseseră deja în dreptul vaselor sale. Erau cinci corăbii de război, cu detaşamente de ostaşi din gardă la bord. Fără îndoială că nu veniseră cu gând bun. Vasul comandant viră spre corabia lui şi ajunse să plutească în paralel cu ea. Comandantul privea la el cu asprime şi îi auzi glasul gros, poruncindu-i:

— Opreşte şi aruncă ancora!

Vasele de război îşi schimbară direcţia, pregătindu-se să înconjoare convoiul, şi Isfinis se văzu constrâns să le ceară vâslaşilor săi să arunce ancora. Aceştia se supuseră ordinului, speriaţi de ostaşii înarmaţi de la bordul flotilei păstorilor, ca şi când ar fi fost pregătiţi de luptă. Spori şi neliniştea lui Isfinis, care se temea că acest comandant ros de ură s-ar putea răzbuna pe convoi, nimicind astfel speranţele întregului său neam.

— Dacă acest om îmi vrea capul, n-ar fi nicio nenorocire, voi fi primul care cade în această luptă, murmură Isfinis, adresându-se tovarăşului său. Dacă voi pieri, tu trebuie să continui drumul, Latu, fără să te laşi cuprins de mânie, să nu iroseşti toate speranţele noastre!

Bătrânelul îi strânse mâna, văzând negru înaintea ochilor.

— Te sfătuiesc, Latu, aşa cum m-ai sfătuit şi tu pe mine ieri, continuă el hotărât, să eviţi mânia nejustificată. Lasă-mă să plătesc preţul greşelii mele. Este mai bine să te întorci mâine la tatăl meu, să-ţi exprimi condoleanţele pentru moartea mea şi să-l feliciţi pentru oştenii Egiptului pe care i-ai adus decât să te întorci cu mine teafăr, dar cu speranţele năruite pentru totdeauna.

— Ieşi pe puntea corabiei, felahule! îl auzi pe comandant strigând la el.

Tânărul strânse mâna lui Latu şi plecă cu paşi fermi.

— Mi-ai doborât sabia din mână, sclav nebun, când mă clătinam din pricina băuturii, îi zise comandantul de pe puntea corabiei sale. Acum iată-mă în aşteptarea ta cu inima tare şi cu braţ neclintit.

Comandantul era răzbunător din fire şi voia acum să se lupte din nou cu el pentru a spăla ruşinea de care avusese parte, aşa că îi răspunse calm, cât de cât încrezător în privinţa siguranţei convoiului.

— Cred că vrei să-ţi iei revanşa, comandante, nu-i aşa?

— Da, sclavule! Şi de data asta o să ai parte de cea mai cumplită moarte! îi răspunse el cu trufie.

— Nu mi-e teamă de provocarea ta, dar îmi promiţi să nu pricinuieşti niciun rău vaselor mele, indiferent de rezultatul duelului? îl întrebă Isfinis la fel de calm.

— Voi lăsa convoiul să plece în pace, dar fără cadavrul tău, din respect pentru voinţa domnului meu, zise el cu dispreţ.

— Şi unde vrei să ne luptăm?

— Pe puntea corabiei mele.

Tânărul tăcu, sări într-o barcă şi vâsli cu braţele lui puternice până la corabia comandantului. Urcă pe scară până la punte şi se opri faţă în faţă cu adversarul său. Comandantul îi aruncă o privire cruntă, furios din pricina calmului, fermităţii şi indiferenţei care se

puteau citi pe chipul lui frumos, şi făcu semn unui soldat să-i dea tânărului o sabie şi un scut.

— Astăzi nu ştiu ce-i mila, aşa că apără-te! îl avertiză, pregătindu-se să sară la atac.

Apoi se năpusti asupra lui ca o fiară şi se încleştară într-o luptă violentă, înconjuraţi de ostaşii înarmaţi, în vreme ce de la prora celeilalte corăbii Latu şi Ahmose priveau Pierduţi. Loviturile comandantului cădeau una după alta, dar Isfinis le respingea cu o agilitate uimitoare. Apoi îi dădu adversarului său o lovitură puternică în scut, atât de violentă, încât puţin lipsi să i-l crape. Tânărul profită şi se năpusti asupra adversarului cu forţă şi abilitate, obligându-l să se retragă de-a-ndărătelea şi încercând din răsputeri să pareze loviturile care se ţineau lanţ, fără să-l mai lase să-şi tragă sufletul ori să treacă la contraatac. Pe chipul comandantului se citea exasperarea; scrâşni din dinţi cu furie turbată şi se aruncă disperat asupra adversarului, dar tânărul sări iute în lături şi îi dădu o lovitură măiestrită, care-l nimeri în gât. Mâinile i se lăsară în jos fără să-l mai asculte; se clătină de parcă ar fi fost beat şi căzu cu faţa într-o baltă de sânge. Soldaţii scoaseră ţipete de groază şi apucară săbiile lungi, gata să sară asupra tânărului la primul semn al ofiţerului care-i comanda. Isfinis era sigur că va pieri, dându-şi seama că orice încercare de a le rezista ar fi fost inutilă,

mai ales că mulţi dintre ei stăteau cu săbiile îndreptate chiar spre inima lui. Aştepta gustul morţii cu resemnare, fără să-şi desprindă ochii de la comandantul care zăcea doborât la picioarele lui. Dar minune! În clipa aceea de cumpănă, auzi un glas de undeva de aproape, poruncind plin de mânie:

— Ofiţer, ordonă ostaşilor să-şi bage săbiile în teacă!

Parcă glasul îi era cunoscut. Se întoarse cu inima bătându-i tare spre direcţia de unde venea glasul şi descoperi o corabie faraonică aproape lipită de corabia morţii – prinţesa Amenridis se sprijinea de parapet, cu o expresie mânioasă pe chipul ei frumos.

Soldaţii îşi vârâră săbiile în teacă şi o salutară, în timp ce Isfinis îşi plecă fruntea în semn de respect, neizbutind să-şi revină din uimire şi să se convingă că a scăpat cu adevărat de moarte.

— Comandantul Rukh a murit? îl întrebă prinţesa pe ofiţer.

Acesta se aplecă, apropiindu-se de comandantul căzut, îşi puse mâna pe inima lui şi îi cercetă gâtul, apoi se îndreptă şi zise:

— Cred că rana este foarte gravă, Alteţă, dar respiră încă...

— Lupta a fost dreaptă? îl întrebă ea cu răceală în glas.

— Da, Alteţă...

— Atunci cum de v-a trecut prin cap să încercaţi să ucideţi un om pe care faraonul l-a luat sub oblăduirea lui? îl întrebă mânioasă.

Pe chipul ofiţerului se vedea că este foarte încurcat, nefiind în stare să scoată o vorbă.

— Lăsaţi-l pe acest neguţător să-şi vadă liber de drum şi duceţi-vă cu comandantul rănit la vracii de la palat! îi porunci prinţesa.

Ofiţerul dădu ascultare ordinului ei şi îl lăsă pe Isfinis să plece. Tânărul coborî în barcă şi vâsli spre corabia faraonică, zicându-şi mulţumit: „Cum de a venit prinţesa tocmai la momentul potrivit?". Urcă la bordul corabiei fără să-l oprească niciuna din gărzile care o însoţeau. Prinţesa se întorsese în cabina ei, iar Isfinis se îndreptă cu paşi fermi într-acolo, cerându-i unei sclave permisiunea de a intra. Sclava lipsi o clipă şi se întoarse cu acordul prinţesei. Intră cu inima bătându-i gata să-i sară din piept şi o găsi pe prinţesă stând pe un divan, cu spatele rezemat de o pernă de mătase, cu chipul radiind o lumină strălucitoare. Se plecă dinaintea ei cu recunoştinţă sinceră şi respect adânc. Când se îndreptă, zări colierul cu inima de smarald la gâtul ei şi chipul i se îmbujoră. Nu-i scăpă nimic din graiul chipului şi ochilor lui şi-l întrebă cu glas melodios şi blând, arătând cu degetul spre colier:

— Ai venit să-mi ceri preţul lui?

Glasul ei îi insuflă încredere şi îi răspunse, bucuros de gluma ei.

— Ba am venit, Alteţă, să vă mulţumesc sincer pentru binecuvântarea vieţii pe care mi-aţi dăruit-o şi pentru care vă voi rămâne dator toată viaţa, îi zise cu sinceritate deplină.

Un zâmbet luminos i se ivi pe buze.

— Într-adevăr, îmi datorezi viaţa, murmură ea. Nu te mira că-ţi vorbesc atât de direct, dar mie nu-mi place ipocrizia şi nici falsa modestie. Am aflat azi-dimineaţă de intenţia comandantului de a-ţi tăia calea însoţit de o mică flotilă şi am pornit pe urmele lui cu corabia mea. Am privit duelul cu ochii mei şi am intervenit la momentul potrivit pentru a-ţi salva viaţa.

Această generozitate era pentru inima lui ca apa pentru cineva care moare de sete, iar privirea ochilor ei întredeschişi şi mărturisirea dorinţei sale de a-i salva viaţa îl umpleau de fericire.

— Aş putea spera ca doamna şi stăpâna mea – căreia acum ştiu că-i displac ipocrizia şi afectarea – să-mi spună şi mie motivul pentru care şi-a asumat truda salvării vieţii mele? încercă el să obţină şi alte mărturisiri.

— Am vrut să-mi fii dator cu viaţa ta! îi răspunse ea veselă, de parcă ar fi dorit să dea o întorsătură ironică

vorbelor cu care el crezuse că ar putea s-o pună în încurcătură.

— Este o datorie care mă face fericit şi nu mă lasă cu nimic mai sărac.

Când ea îl privi cu ochii ei albaştri simţi că e gata să-i cadă la picioare.

— Ce ipocrit şi mincinos poţi fi! îl tachină ea. Asemenea vorbe se cuvine să le spună un datornic celui care l-a îndatorat, întorcându-i spatele pentru a pleca într-o călătorie fără întoarcere?!

— Dimpotrivă, stăpâna mea, într-o călătorie din care se va întoarce foarte curând.

— Stau şi mă întreb ce folos aş putea avea eu din această călătorie, murmură ea ca şi cum ar fi vorbit cu sine.

Inima porni să-i bată cu putere. Privi în ochii ei albaştri şi descoperi în ei o umbră de capitulare şi de tandreţe mai preţioase decât viaţa pe care i-o dăruise. Simţi în aerul dintre ei o căldură profundă, care inundă sufletele cu o vrajă ce le atrage pentru a se întâlni şi a se contopi şi, pierzându-şi cumpătul, căzu la picioarele sale.

Cu şuviţele de păr auriu alunecându-i pe fruntea luminoasă şi peste urechi, îl întrebă în şoaptă:

— O să lipseşti mult timp?

— O lună, stăpâna mea, îi răspunse oftând.

— Dar intenţionezi să te întorci, nu-i aşa? îl întrebă ea mai departe, cu o umbră de tristeţe în priviri.

— Bineînţeles, stăpâna mea! Jur pe viaţa mea care îţi aparţine... şi pe această cabină sfântă!

— La revedere! îi zise, întinzându-i mâna.

— La revedere! îi răspunse, sărutându-i-o.

Latu îl primi cu braţele deschise şi cu ochii înlăcrimaţi şi îl strânse la piept, iar Ahmose se agăţă de gâtul lui şi-l sărută pe frunte. Corăbiile din convoi ridicară ancora şi porniră degrabă. Cei trei petrecură cu privirea corabia prinţesei, care dispărea încet spre nord, în vreme ce ei se îndepărtau spre sud. Când se pierdu cu totul în zare şi nu se mai văzu nici urmă din ea, se întoarseră cu ochii obosiţi. Reveniră în cabină ocupându-şi locurile ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Isfinis încercă să-şi revină privind la satele de pe maluri şi la bărbaţii puternici cu trupuri arămii, însă inima îl trăgea înapoi în cabină. Oare Latu o fi având vreo îndoială? Latu este un bărbat nobil şi generos, cu inima îmbătrânită şi care a renunţat la toate în afară de iubirea pentru Egipt. Dar chiar şi el este neliniştit – nu-şi dă seama dacă a greşit sau a făcut bine. Dar poate oare un om să-şi atingă scopul aşa cum şi l-a stabilit de la bun început, fără să ia în calcul lucrurile care pot să apară pe parcurs? De câte ori un om care vrea să urce

pe un munte nu se trezeşte coborând într-o prăpastie adâncă? De câte ori un om care şi-a slobozit săgeţile într-o jivină vânată nu se trezeşte cu ea repezindu-se spre el şi pornind pe urmele lui?

15

Convoiul trecu graniţa Egiptului fără să întâmpine niciun fel de probleme. Cei aflaţi pe vase înălţară împreună o rugăciune fierbinte zeului Amon, aducându-i mulţumiri pentru că i-a ajutat să scape cu bine şi implorându-l să vină odată ziua înfăptuirii speranţelor şi să le apere femeile şi familiile de orice nenorocire. Corăbiile urcară pe fluviu zile şi nopţi în şir, până ce ajunseră la o mică insulă, unde ancorară pentru odihnă şi refacere. Latu îi chemă pe bărbaţi să coboare pe uscat şi se opri în faţa lor, cu Isfinis în dreapta sa.

— Fraţilor! li se adresă el tuturor. Îngăduiţi-mi să vă destăinui un mare secret pe care l-am păstrat până acum dintr-o pricină lesne de înţeles. Aflaţi că noi suntem mesagerii suveranului nostru martir Seqenenra şi că regele nostru Kamose aşteaptă acum sosirea noastră în oraşul Napata.

Uimirea se ivi pe chipurile tuturor bărbaţilor.

— Este adevărat, domnule Latu, că familia faraonului

nostru se află în Napata? întrebară unii dintre ei neputându-şi stăpâni bucuria.

Încuviinţă surâzând.

— Şi se află acolo şi mama noastră, sfânta Tetisheri? îl întrebară alţii.

— Da. Şi mâine-poimâine o să vă binecuvânteze chiar ea.

— Şi suveranul nostru Kamose, fiul lui Seqenenra?

— Da, şi o să-l vedeţi cu ochii voştri şi-o să-l auziţi cu urechile voastre.

— Şi prinţul moştenitor Ahmose?

Latu zâmbi şi arătă către Isfinis.

— Acesta este, domnilor, prinţul moştenitor al regatului egiptean, Alteţa Sa faraonică, prinţul Ahmose, spuse răspicat, plecându-se dinaintea lui.

— Neguţătorul Isfinis este Ahmose, prinţul moştenitor al Egiptului? întrebară mai mulţi deodată.

Ahmose, fiul Ebanei, căzu în genunchi dinaintea prinţului, plângând, iar în spatele lui îngenunchează toţi ceilalţi, unii plângând, alţii ovaţionând din adâncul inimii.

Convoiul îşi reluă călătoria, bărbaţii dorindu-şi să zboare de bucurie pentru a ajunge mai degrabă la Napata, unde-i aştepta suveranul lor venerat Kamose şi mama sfântă Tetisheri. După alte câteva zile şi nopţi, se ivi în zare Napata cu colibele şi clădirile ei modeste. Pe

măsură ce se apropiau corăbiile, imaginea oraşului devenea tot mai clară şi în cele din urmă vasele aruncară ancora în micul lui port. Câţiva soldaţi observară sosirea convoiului şi alergară la palatul guvernatorului. Numeroşi nubieni se adunară pe mal să vadă vasele şi pe cei care sosiseră la bordul lor. Egiptenii debarcară, cu prinţul Ahmose şi şambelanul Hur în frunte. Apoi sosi în grabă o caretă din care coborî Ra'um, guvernatorul Sudului. Îi salută pe prinţ şi pe nou-sosiţi, le transmise salutul regelui şi al familiei sale şi le aduse la cunoştinţă că Maiestatea Sa îi aşteaptă la palat. Bărbaţii îl ovaţionară îndelung pe rege, apoi alaiul o porni după prinţ, urmat de o mulţime de nubieni.

Familia faraonică stătea adunată sub o umbrelă mare în curtea palatului guvernatorului. Cei zece ani de după invazie lăsaseră urme vizibile pe chipurile celor prezenţi. Gravitatea situaţiei, viaţa austeră şi tristeţea îşi puseseră pecetea de neşters pe sufletele lor, cele mai afectate de trecerea timpului fiind reginele Tetisheri şi Ahotep. Trupul mamei sfinte se uscase şi se încovoiase puţin, iar suferinţele îi săpaseră cute adânci pe frunte. Din vechea Tetisheri nu mai rămăseseră decât strălucirea ochilor şi privirile care trădau înţelepciunea şi răbdarea. Părul încărunţit sporea prestanţa reginei Ahotep, iar pe chipul ei frumos se lăsase o umbră de

tristeţe şi teamă.

Când îl văzură pe suveran, mulţimile căzură în genunchi. Ahmose se apropie de tatăl său, sărută pe rând mâinile mamei sale Setkimus, bunicii sale Ahotep şi mamei sfinte Tetisheri şi o sărută pe frunte pe soţia sa, prinţesa Nefertari. Apoi se adresă regelui:

— Mărite domn, Amon ne-a încununat misiunea cu succes. Prezint Maiestăţii Voastre primele detaşamente ale armatei izbăvirii.

Chipul regelui radia de bucurie. Se ridică şi înălţă sceptrul, salutându-şi neamul. Ovaţionară cu toţii îndelung şi se perindară prin faţa lui unul câte unul, sărutându-i mâna. Apoi li se adresă Kamose:

— Domnul să vă dea viaţă lungă, bravi tebani pe care nedreptatea v-a ţinut departe de noi şi v-a obligat să înduraţi umilinţa, iar nouă ne-a hărăzit să gustăm amărăciunea înstrăinării vreme de zece ani. Văd că sunteţi bărbaţi adevăraţi, care resping nedreptatea şi preferă greutăţile înstrăinării şi truda luptei acceptării unei vieţi paşnice în condiţiile umilinţei. Aşa v-am cunoscut întotdeauna şi aşa v-a cunoscut şi tatăl meu, înainte de mine. Aţi venit ca să-mi tămăduiri aripile după ce ele mi-au fost frânte sau aproape frânte, şi să-mi întăriţi inima după ce ea mi-a fost zdruncinată de soarta aspră. A fost îndurarea Domnului Amon să se arate în vis celei cu inima cea mai curată dintre noi şi

celei cu speranţa cea mai puternică dintre noi toţi – mama Tetisheri – şi să-i poruncească să-l trimită pe fiul meu Ahmose pe pământul părinţilor şi strămoşilor mei, de unde să se întoarcă împreună cu oştenii care vor izbăvi Egiptul de umilinţa şi tirania vrăjmaşului nostru. Şi l-am trimis pe fiul meu, aşa cum a poruncit Domnul, şi el s-a întors împreună cu voi. Bine aţi venit, ostaşi ai Egiptului, ostaşi ai lui Kamose! Mâine vor sosi şi alţii! Să ne înarmăm cu răbdare şi să purcedem la lucru! Deviza noastră să fie lupta, speranţa noastră să fie Egiptul şi credinţa noastră să fie Amon!

— Lupta, Egiptul şi Amon! strigară toţi într-un glas.

Apoi se ridică Tetisheri, făcu câţiva paşi, sprijinindu-se în sceptrul ei, şi se adresă bărbaţilor cu glas puternic şi limpede:

— Fii ai Tebei glorioase şi triste! Primiţi salutul mamei voastre bătrâne şi îngăduiţi-mi să vă ofer un dar pe care l-am făcut cu mâinile mele, pentru ca toţi să lucrăm şi să luptăm sub faldurile lui!

Făcu semn cu sceptrul către unul dintre oşteni şi acesta se apropie de bărbaţi şi le înmână un steag mare cu chipul lui Amon în mijloc, înconjurat de zidul Tebei cu cele o sută de porţi. Mâinile se întinseră cu entuziasm către el şi-l primiră, înălţând rugi fierbinţi pentru mama lor şi ovaţionând-o pe ea şi glorioasa Tebă. Tetisheri zâmbi şi lumina bucuriei i se revărsă pe

chip.

— Iubiţi fii! li se adresă ea în continuare. Vă mărturisesc sincer că eu nu m-am lăsat niciodată pradă disperării şi că l-am implorat pe Amon să mă ţină în viaţă până când voi vedea din nou fluturând deasupra palatului din Teba stindardul nostru, până când se va întoarce din nou pe tronul ei Kamose – faraonul Egiptului de Sus şi de Jos. Şi iată că astăzi am ajuns mai aproape de împlinirea speranţei mele, după ce braţele voastre tinere ni s-au alăturat.

Aclamaţiile se înălţară din nou în văzduh. Regele se interesă în continuare de marii bărbaţi ai Egiptului, de preotul lui Amon şi de templul Domnului. Marele şambelan îi transmise tot ceea ce aflase. Apoi prinţul Ahmose i-l prezentă tatălui său pe Ahmose, fiul Ebanei şi al generalului Pepi. Regele îl salută, spunându-i încurajator:

— Sper să-mi fii un comandant curajos, întocmai aşa cum mi-a fost tatăl tău, care a trăit şi s-a jertfit făcându-şi datoria.

Apoi regele îi pofti pe toţi nou-sosiţii la un ospăţ, căci era vremea prânzului. Mâncară şi băură din belşug, apoi se strânseră să se gândească împreună la ziua de mâine şi la viitor, Napata adormind pentru prima oară de zece ani în veselie şi optimism, cu inimile oamenilor pline de speranţă.

Războiul lui Ahmose

1

Familia faraonică aflată în exil nu a stat indiferentă, aşteptând fără să facă nimic. Dimpotrivă, a lucrat tot timpul, pregătindu-se pentru viitorul îndepărtat. Inima bătrânei regine Tetisheri, care nu cunoştea nici disperarea, nici odihna, era chiar miezul în jurul căruia se învârteau toţi şi toate. De cum sosi la Napata, îi ceru lui Ra'um, guvernatorul Sudului, să-i adune în noua capitală pe toţi meşteşugarii nubieni şi egipteni din Nubia. Acesta trimise mesageri la Argo, Atlal şi în alte oraşe ale provinciei, de unde se întoarse cu meşteşugari şi lucrători. Bătrâna regină îi ceru fiului ei să le stabilească tuturor ca îndatorire făurirea de arme, coifuri, haine militare şi construirea unui număr cât mai mare de corăbii şi care de luptă. „Într-o bună zi o să treci la atac împotriva adversarului care ţi-a uzurpat tronul şi a pus stăpânire pe ţara ta şi atunci va trebui să porneşti cu o flotă puternică şi cu o forţă invincibilă de care de luptă, aşa cum a făcut duşmanul când l-a atacat pe tatăl tău", îşi încurajă Tetisheri fiul.

În cei zece ani de la sosirea familiei faraonice la Napata, oraşul se transformase într-un mare şantier în

care se construiau corăbii şi un arsenal în care se făureau care de luptă şi toate armele şi instrumentele de război. Cu trecerea zilelor, roadele acestei activităţi sporiră, preschimbându-se în stâlpii noii speranţe. Când sosi primul convoi, bărbaţii veniţi găsiră destule arme şi materiale, aşa că se apucară numaidecât de instrucţie cu inimile pline de entuziasm şi optimism, antrenându-se în arta luptei şi a folosirii armelor, sub directa îndrumare a ofiţerilor din garnizoana egipteană, fără încetare, de la ivirea zorilor până la asfinţitul soarelui.

Lucrau cu toţii, indiferent de vârstă şi de rang. Regele Kamose personal, ajutat de prinţul moştenitor Ahmose, supraveghea instrucţia oştenilor şi constituirea nucleelor pentru diferite divizii şi-i alegea pe cei apţi pentru flotă. Cele trei regine şi tânăra prinţesă insistară să lucreze alături de muncitori: ascuţeau săgeţile şi le fixau pene sau împleteau straie militare şi se aflau toată vremea printre ostaşi şi meşteşugari, mâncând şi bând alături de ei, încurajându-i şi îmbărbătându-i. Cât de minunată era mama Tetisheri, care se dedica muncii sale cu râvnă, fără să cunoască oboseala, sau se plimba printre oşteni pentru a lua seama la instrucţia lor, adresându-le cuvinte din inimă şi dându-le speranţă şi curaj. Bărbaţii uitau de ei şi se înfiorau când o vedeau, dăruindu-se fiecare cu entuziasm muncii pe care o

îndeplinea. Chipul bătrânei regine se lumina de fericire când îi privea şi le şoptea celor din preajmă:

— Corăbiile şi carele de luptă se preschimbă în morminte pentru cei care se află pe ele dacă nu sunt puse în mişcare de inimi mai puternice decât fierul din care sunt făcute. Priviţi la bărbaţii din Teba cum muncesc! Fiecare dintre ei se va năpusti peste zece păstori cu bărbi murdare şi piele albă, făcând să le zboare inimile din piepturi.

Şi, într-adevăr, bărbaţii se preschimbaseră datorită entuziasmului, iubirii şi urii din piepturile lor, devenind ca nişte animale de pradă.

Şambelanul Hur se ocupa intens de pregătirea celui de al doilea convoi care urma să plece la Teba: dublă numărul corăbiilor şi le încărcă cu aur, argint, pigmei şi animale exotice. Mama Tetisheri îşi dădea cu părerea că ar fi bine ca vasele din convoi să poarte şi un număr de nubieni de încredere care să fie dăruiţi aparent ca sclavi aristocraţilor din Teba şi care să servească în realitate drept iscoade, gata să-l atace pe adversar din spate, în ziua când vor ajunge să-l înfrunte. Ideea a fost numaidecât îmbrăţişată atât de rege, cât şi de şambelanul Hur, care s-a apucat s-o traducă în faptă fără nicio şovăire.

Odată terminate pregătirile, Hur ceru permisiunea să ridice ancora şi să pornească la drum. Prinţul Ahmose,

care aşteptase acest moment cu inima mistuită de dor, îşi arătă şi el dorinţa să plece în fruntea acestui convoi, însă regele, care între timp aflase de aventurile şi păţaniile lui, refuză să-i îngăduie să rişte din nou fără niciun motiv şi-l opri pe loc, zicându-i:

— Prinţe, datoria îţi impune acum să rămâi la Napata!

Ahmose rămase surprins de vorbele tatălui, care se prăvăliră peste speranţa dogoritoare din pieptul său aşa cum cade apa rece pe un tăciune arzând cu flacără.

— Revederea Egiptului şi reîntâlnirea cu locuitorii lui ar fi un leac potrivit pentru suferinţele din inima mea, încercă să-l înduplece pe tatăl său, rugându-se de el cu dorinţă sinceră în glas.

— Vei avea parte de tămăduire deplină în ziua când vei intra în Egipt în fruntea armatei de eliberare, îl descurajă regele.

— Tată, mi-am amăgit tot timpul sufletul cu promisiunea că în curând voi revedea Teba.

— Nu mai avem multă vreme de aşteptat, aşa că ai răbdare până ce va sosi ziua bătăliei, puse regele capăt discuţiei.

Tânărul îşi dădu seama după ton că era ultimul său cuvânt şi se temu să nu-l mânie dacă insistă cu rugămintea lui, aşa că înclină din cap în semn de supunere şi acceptare. Simţea că durerea îi zdrobeşte

inima şi-i taie răsuflarea şi se stăpâni, propunându-şi să rabde şi îndreptându-se trist spre tabără, unde oamenii se antrenau necontenit. Zilele treceau muncind din greu şi nu-i rămâneau decât puţine clipe, înainte de a adormi, în care să cheme în singurătate amintirile frumoase şi să plutească în cabina fermecată de pe corabia faraonică, martoră în clipa despărţirii la cea mai vrăjită frumuseţe şi cea mai aprinsă pasiune. Parcă aude glasul melodios şoptind „La revedere”, apoi suspină din adâncul sufletului şi murmură îndurerat: „Care revedere? A fost despărţirea după care nu va mai exista nicio revedere”.

În zilele acelea, însă, la Napata orice om uita şi de sine, şi de frământările lui, preocupat cum era de lucruri mult mai măreţe şi mai importante. Bărbaţii erau absorbiţi cu totul de activitatea lor, străduindu-se fără să se gândească la nimic altceva, iar dacă adia peste chipurile lor briza Tebei şi simţeau că-i chinuie dorul după cei pe care-i lăsaseră în spatele zidurilor ei, oftau un timp, după care se aplecau asupra lucrului din faţa lor cu râvnă sporită şi cu o hotărâre şi mai puternică. Zilele treceau şi nu le venea să creadă că pe lumea asta ar mai putea exista şi altceva în afara muncii şi că viitorul le-ar mai putea rezerva şi altceva în afară de speranţă.

Convoiul se întoarse cu bine, aducând alţi bărbaţi

care ovaţionară îndelung, întocmai cum făcuseră şi cei sosiţi cu primele corăbii. „Unde este suveranul nostru? Unde este mama noastră Tetisheri? Unde este prinţul nostru Ahmose?” Apoi se alăturară celor din tabără şi începură să muncească şi să se antreneze cot la cot cu ei.

Şambelanul Hur îl căută pe prinţul Ahmose, îl salută şi îi întinse mâna, în care ţinea un răvaş, zicându-i:

— Am fost împuternicit să predau Alteţei Voastre această misivă.

— De la cine este? îl întrebă Ahmose surprins.

Dar Hur rămase trist, fără a mai rosti vreo vorbă, în vreme ce prinţul simţi că inima îi bate cu putere, desfăcu scrisoarea şi, când îşi aruncă privirea asupra semnăturii, simţi un fior şi inima clocotindu-i în piept. Parcurse cu privirea rândurile din faţa lui fără să clipească.

Îţi aduc la cunoştinţă cu tristeţe că l-am ales pe unul dintre pigmeii tăi pentru a locui împreună cu mine în pavilionul meu, că m-am ocupat de el, hrănindu-l cu cele mai delicioase bucate, îmbrăcându-l în cele mai frumoase veşminte şi acordându-i cel mai bun tratament, încât am ajuns să ne simţim minunat unul în compania celuilalt, dar într-o bună zi a dispărut de lângă mine şi a fost de negăsit, aşa încât le-am poruncit sclavelor mele să-l caute şi au descoperit că se

întorsese la fraţii săi din grădină. Nestatornicia lui m-a îndurerat şi mi-am întors faţa de la el. N-ai putea să-mi trimiţi un alt pigmeu în stare să-şi respecte cuvântul?

Amenridis

Când termină de citit mesajul, Ahmose simţi că un pumnal îi străpunge inima şi că pământul se crapă sub picioarele lui. Aruncă o privire spre Hur şi constată că acesta se uita la el fix, ca şi când ar fi încercat să citească scrisoarea pe chipul lui.

Se întoarse şi plecă trist, cu inima frântă, zicându-şi: „De unde să ştie ea ce mă împiedică să mă întorc? Nu voi mai putea niciodată să-i mărturisesc durerea şi simţămintele mele. O să mă creadă totdeauna un pigmeu care n-a fost în stare să-şi respecte cuvântul".

Îşi tăinui durerile în suflet şi nimeni nu ştia de focul care mocnea în pieptul lui, în afară de inima care-i era cea mai apropiată, Nefertari. Nu-şi putea da seama ce se petrece cu el, dar se întreba ce s-ar putea ascunde în spatele tulburării şi rătăcirii gândurilor sale şi în spatele privirii triste care se ivea în ochii lui frumoşi ori de câte ori se uita în gol.

— Tu nu mai eşti cum te ştiam, Ahmose, îi zise ea într-o seară.

Cuvintele ei îl tulburară şi îngăimă în vreme ce degetele i se jucau cu cosiţele ei:

— Cred că oboseala e de vină, draga mea... Nu vezi în ce luptă suntem noi angajaţi? Putem să dărâmăm şi munţii cei mai semeţi.

Clătină din cap fără să mai spună nimic, dar el deveni din clipa aceea mult mai prudent.

Numai că Napata nu îngăduia nici unui om să fie furat de tristeţea lui, căci munca învingea grijile personale. Oraşul fu martorul unor miracole cum nu a mai cunoscut nici mai înainte şi nici după aceea. Bărbaţii se antrenau, se construiau de zor corăbii, care de luptă şi arme, se trimiteau convoaie de vase încărcate cu aur ce se întorceau pline de bărbaţi, pentru a pleca şi a se întoarce din nou şi tot aşa...

Se scurseră luni îndelungate până ce sosi şi ziua fericită, mult aşteptată. Regele Kamose alergă la bunica sa Tetisheri, neputându-şi stăpâni bucuria, o sărută pe frunte şi îi zise cu glas tremurător:

— Bucură-te, mamă! Pregătirea armatei de eliberare a Egiptului s-a încheiat.

2

Tobele răpăiră, vestind plecarea pe drumul lung spre Nord. Oastea se orândui pe batalioane şi flota ridică ancorele. Tetisheri îi chemă la ea pe rege, pe prinţul moştenitor, pe marii comandanţi şi ofiţeri şi le zise:

— Aceasta e o zi fericită pe care am aşteptat-o îndelung. Spuneţi-le vitejilor voştri ostaşi că Tetisheri îi roagă fierbinte să o elibereze din prizonierat şi să zdrobească lanţurile care încătuşează gâturile tuturor fiilor Egiptului. Deviza voastră, a tuturor, trebuie să fie: „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet[9] sau pierim aşa cum a pierit Seqenenra!". Domnul Amon să vă binecuvânteze şi să vă ţină inimile tari!

Bărbaţii îi sărutară mâna uscăţivă, iar regele Kamose îşi luă rămas-bun de la ea, rostind hotărât:

— Deviza noastră va fi „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet sau pierim aşa cum a pierit Seqenenra". Aceia dintre noi care vor pieri vor avea parte de o moarte demnă, iar aceia dintre noi care vor avea zile se vor bucura de viaţa cea mai nobilă.

Napata, în frunte cu familia faraonică şi guvernatorul Ra'um, ieşi să-şi ia rămas-bun de la oastea tumultuoasă. Tobele răpăiră din nou şi oastea se puse în mişcare în ritmul marşului fanfarei, urmând organizarea tradiţională. În faţă erau detaşamentele de cercetaşi purtând stindardele. Regele Kamose mergea

---

[9] Numele purtat de faraonii din Regatul Mijlociu din dinastia 12 (1991-1736 î. Hr.). Chemarea şi îndemnul la luptă care se repetă de mai multe ori în romanul de faţă este posibil să facă referire atât la toţi cei patru faraoni care poartă acest nume, cât şi doar la cei mai de seamă dintre ei, respectiv Amenemhet şi Amenemhet III.

în fruntea oştilor înconjurat de suită, de şambelani şi de generali. Urma garda faraonică, în care elegante. Venea apoi o divizie de care de luptă, înaintând în linii nesfârşite, înălţând în văzduh vacarmul asurzitor şi nechezatul cailor. După aceştia, înainta batalionul de arcaşi, ai cărui luptători purtau arcuri, scuturi şi tolbe cu săgeţi. În urma lor venea un batalion de lăncieri bine instruiţi, purtând lănci şi scuturi. La sfârşitul coloanei veneau carele încărcate cu arme, provizii şi corturi însoţite de călăreţi. Pe cursul Nilului înaintau corăbiile uriaşe ale flotei, cu toate armele necesare: arcuri, lănci, săbii.

Oştile înaintară în ritmul tobelor şi al fanfarei, cu inimile lor tinere şi înflăcărate, pline de mânie, vârând teamă şi respect în suflete. În timpul zilei se deplasau neobosit, iar când se lăsa întunericul poposeau, un marş greu şi nesfârşit dus la îndeplinire prin hotărârea de neclintit a oştenilor. Trecură în drumul lor prin Senina, Buhen, Ibsakhlis, Fatatzis şi Nafis şi continuară să mărşăluiască până ce ajunseră la Dabod – ultima localitate din Ţara Nubiei. Aici simţiră vântul blând ce bătea dinspre Egipt mângâindu-le feţele şi poposiră înălţând corturile pentru a se odihni pe îndelete după lunga şi istovitoarea călătorie şi a face ultimele pregătiri înainte de începerea luptei.

Regele împreună cu sfetnicii săi puseră la punct

primul plan de atac. Lui Ahmose Ebana, cel mai iscusit dintre toţi luptătorii din flotă, i se încredinţă conducerea unei flotile cu care să treacă graniţa Egiptului, ca şi când ar fi fost unul dintre convoaiele comerciale cu care paza graniţei se obişnuise în ultima vreme. În zorii celei de a patra zile de la sosirea oştilor la Dabod, flotila se puse în mişcare şi în faptul dimineţii ajunse la graniţa egipteană. Ahmose Ebana, care stătea pe puntea primei corăbii îmbrăcat în veşminte largi de neguţător, le arătă grănicerilor permisul de intrare şi flotila condusă de el trecu graniţa fără niciun fel de oprelişti. Comandantul ştia că paza de graniţă era alcătuită din câteva ambarcaţiuni şi o mică garnizoană. El plănuia să ia prin surprindere vasele inamicului şi să le cucerească, după care să ţină insula Biga sub asediu până ce oştile şi flota vor intra pe pământul Egiptului, ocuparea oraşului Sayin devenind astfel foarte uşoară. Flotila înaintă în formaţie deschisă şi când se apropie de malul de sud al insulei Biga, unde stăteau ancorate corăbiile păstorilor, oştenii ieşiră pe punţi cu arcurile în mână, iar Ahmose îşi scoase mantia de neguţător şi apăru în veşminte de ofiţer. Dădu ordin oamenilor să slobozească săgeţile asupra grănicerilor de pe vase. Flotila se apropie cu repeziciune de corăbiile ancorate, se năpusti asupra lor înainte ca acestea să poată primi ajutor de pe uscat, aruncă plasele peste ele şi ostaşii

săriră pe punţile lor. După o ciocnire scurtă cu puţinii grăniceri aflaţi la bordul lor, îi nimiciră până la unul. În timpul acestei manevre, corabia lui Ahmose ţinu sub ploaia săgeţilor garda aflată pe mal, împiedicând-o să intervină în sprijinul celor de pe corăbii. Vasele fură cucerite cu repeziciune, fără ca atacatorii să sufere vreo pierdere importantă, şi mica flotă asedie întreaga insulă, tăindu-i legătura cu oraşele din Nord. Garnizoana din Biga îşi dădu seama de manevra fulgerătoare şi alergă pe mal, dar se trezi încercuită şi reţinută, în vreme ce vasele ancorate erau capturate.

La puţin timp după încheierea acestei bătălii, grosul flotei egiptene se ivi la orizont, corăbiile spintecând valurile în direcţia graniţei, de care trecură fără să întâmpine vreo rezistenţă, alăturându-se flotilei conduse de Ahmose Ebana, aşa încât insula se trezi în mijlocul unui cerc de corăbii uriaşe, iar garnizoana de pe Biga se retrase spre centrul insulei pentru a se feri de săgeţile care zburau din toate părţile.

În momentul în care avangarda oştirii trecu graniţa şi se năpusti asupra malului de est, urmată de batalioanele zgomotoase, asediaţii din Biga îşi dădură seama că cei sosiţi erau invadatori şi nu corsari, aşa cum îşi închipuiseră în primul moment. Apoi, comandantul flotei, Qumkaf, dădu ordin să fie atacată insula şi corăbiile se apropiară din toate direcţiile,

soldaţii fiind debarcaţi sub ocrotirea arcaşilor, îndreptându-se spre garnizoana asediată din mijlocul insulei. Ostaşii din garnizoană înţelegeau situaţia disperată în care se aflau, dar când văzură puhoiul forţelor egiptene venite şi pe uscat, şi pe Nil, simţiră că braţele îi trădează şi curajul îi părăseşte, aşa că n-avură încotro şi aruncară armele, preferând să se predea şi să fie luaţi prizonieri. Ahmose Ebana, care se afla în fruntea atacatorilor, intră victorios în palatul guvernatorului, înălţă steagurile egiptene şi ordonă ca păstorii – atât funcţionari, cât şi notabilităţi – să fie reţinuţi, întocmai ca soldaţii.

Locuitorilor insulei – felahi, muncitori şi servitori – nu le veni să-şi creadă ochilor când îi văzură pe oştenii egipteni, aşa că se grăbiră – bărbaţi şi femei deopotrivă – spre palatul noului guvernator şi se opriră cu toţii în faţa lui, privindu-l tăcuţi pe Ahmose Ebana, care li se adresă tuturor:

— Domnul Amon, protectorul egiptenilor şi biruitorul păstorilor, să vă binecuvânteze!

Numele Amon, care fusese interzis vreme de zece ani, avu un efect extraordinar în urechile lor, vrăjindu-i parcă şi luminându-le chipurile de bucurie.

— Chiar aţi venit să ne salvaţi? întrebară câţiva dintre ei.

— Am venit să vă izbăvim şi să salvăm Egiptul

înrobit, aşa încât bucuraţi-vă! Nu vedeţi aceste oşti nesfârşite? Aceasta este armata izbăvirii, oastea stăpânului nostru, regele Kamose, fiul suveranului martir Seqenenra, care a sosit aici pentru a-şi izbăvi poporul şi a-şi redobândi tronul, le răspunse Ahmose Ebana cu glas tremurat.

Cei prezenţi repetară uluiţi numele lui Kamose, apoi îi cuprinse bucuria şi entuziasmul şi aclamară îndelung. Mulţi dintre ei căzură în genunchi, rugându-se Domnului Amon.

— Robia noastră a luat cu adevărat sfârşit? îl întrebară câţiva bărbaţi pe Ahmose Ebana. Am redevenit liberi, aşa cum eram cu zece ani în urmă? S-a sfârşit vremea biciului, a bâtei şi a umilirii noastre cu porecla de „felahi”?

Mânia lui Ahmose Ebana spori şi le răspunse fierbând de furie:

— Fiţi siguri că vremea asupririi, robiei şi biciului s-a sfârşit pentru totdeauna, că începând din această clipă veţi trăi liberi sub ocrotirea suveranului nostru Kamose, adevăratul faraon al Egiptului, şi că veţi primi înapoi pământul şi casele care v-au fost răpite, iar uzurpatorii vor fi aruncaţi în temniţe.

Bucuria le alină sufletele chinuite şi cei prezenţi căzură în genunchi, rugându-se pentru Amon în cer şi pentru Kamose pe pământ.

3

În răcoarea dimineţii, regele Kamose, însoţit de prinţul moştenitor Ahmose, de şambelanul Hur şi de întreaga suită, coborî pe insulă. Localnicii îl întâmpinară cu bucurie şi căzură în genunchi, sărutând pământul dinaintea lui, şi înălţară osanale pentru Seqenenra, pentru Tetisheri, pentru rege şi pentru prinţul Ahmose. Kamose îi salută, stătu de vorbă cu numeroşi bărbaţi, femei şi copii, gustă din *dom*[10] şi alte fructe oferite de ei şi împreună cu suita şi comandanţii săi bău din cupele cu vin de Maryut[11]. Se îndreptară cu toţii către palatul guvernatorului şi regele dădu ordinul de numire a lui Samar – unul dintre oamenii săi loiali – în rangul de guvernator al insulei, cerându-i să cârmuiască după legile egiptene. Cu prilejul acelei întâlniri, generalii căzură de acord asupra necesităţii de a lua oraşul Sayin prin surprindere în zorii zilei următoare, printr-o lovitură decisivă, înainte de a-şi reveni din uluire.

---

[10] Un soi de palmier din zona tropicală care face fructe uscate de forma şi mărimea gutuilor, întrebuinţate de localnici la prepararea unei băuturi alcoolice.

[11] Numele unui lac şi al unei zone de pe litoralul mediteraneean al Egiptului, la vest de Alexandria, renumită încă din antichitate pentru culturile de viţă-de-vie şi pomi fructiferi.

Soldaţii adormiră devreme şi se treziră puţin înainte de ivirea zorilor. Oastea înaintă către Nord împreună cu flota înşirată pe tot cursul Nilului, spintecând întunericul, în timp ce stelele treze o urmăreau cu ochi lucitori. Mânia fierbea în toate piepturile, care ardeau de dorinţa de a lupta şi a se răzbuna. Când se apropiau de Sayin, penumbra de la sfârşit de noapte se contopea cu palidele raze albăstrii ale dimineţii, iar la orizontul dinspre est se ivea soarele. Kamose ordonă carelor de luptă să se îndrepte către oraş dinspre sud şi dinspre est, sprijinite de diviziile de arcaşi şi de lăncieri, iar atacul asupra oraşului porni simultan din trei direcţii. Carele de luptă erau conduse de ofiţeri mai vechi, care cunoşteau oraşul şi punctele sale strategice, şi se îndreptară în primul rând către cazărmi şi garnizoane. După acestea înaintară unităţile de pedestraşi bine înarmate, iscând un adevărat masacru în rândurile duşmanului. Păstorii încercară să opună rezistenţă şi să se apere cu disperare, dar căzură aşa cum pică frunzele uscate toamna în suflarea vijeliei. Flota, în schimb, nu întâmpină nicio rezistenţă şi nu întâlni niciun vas de război, aşa că puse uşor stăpânire pe mal şi debarcă soldaţii, care atacară palatele de pe malul Nilului, luându-i prizonieri pe stăpânii lor, printre care se aflau guvernatorul, judecătorii şi notabilităţile. După aceea, cei debarcaţi străbătură ogoarele şi ajunseră în oraş.

Surpriza fu un factor hotărâtor în luptă, scurtând-o mult şi sporind numărul păstorilor ucişi. Când se ridică soarele deasupra orizontului, trimiţându-şi lumina crudă asupra oraşului, mulţimile invadatorilor cuceriseră deja garnizoanele şi palatele şi-i mânau din urmă pe prizonieri, iar cadavrele însângerate zăceau pe uliţe şi prin curţile taberelor şi cazărmilor.

Vestea că regele Kamose, fiul lui Seqenenra, a invadat Sayin cu o oaste uriaşă şi l-a cucerit se răspândi cu viteza fulgerului şi în satele din vecinătatea lui, făcând să izbucnească o revoltă sângeroasă, în timpul căreia egiptenii luară cu asalt casele păstorilor şi îi uciseră în propriile paturi, mutilară cadavrele unora şi îi biciuiră pe cei vii, mulţi dintre ei fugind înspăimântaţi încotro văzură cu ochii, aşa cum se întâmplase şi cu egiptenii când Apophis se năpustise asupra Sudului cu luptătorii şi carele lui.

Curând, spiritele se liniştiră, armata restabili ordinea şi regele Kamose intră în oraş în fruntea oastei, cu steagurile egiptene fluturând în văzduh, precedat de gardă şi fanfară, şi lumea ieşi cu mic, cu mare în întâmpinarea alaiului. A fost o zi glorioasă!

Ofiţerii îl înştiinţară pe rege că un număr mare de tineri – unii dintre ei foşti soldaţi în vechea oaste a faraonului – vin de bunăvoie şi cer cu dăruire să fie înrolaţi în marea armată. Regele Kamose se bucură

nespus, apoi îl numi pe Shaw – unul dintre oamenii lui devotaţi – în fruntea oraşului, poruncindu-i să organizeze tabere şi să-i instruiască fără întârziere pe voluntari pentru a se putea alătura oastei gata de luptă. Comandanţii îi dădură regelui un raport despre numărul mare de cai, arme şi care de luptă capturate.

Şambelanul îi propuse regelui să pornească neîntârziat la drum, pentru a nu-i lăsa inamicului niciun răgaz de repliere şi pregătire.

— Prima bătălie adevărată va avea loc în Ombos, spuse el.

— Aşa este, Hur, încuviinţă regele. Şi se prea poate ca acum să bată la porţile oraşului zeci de fugari. Prin urmare, nu mai putem recurge la o lovitură prin surprindere, căci duşmanul va fi pregătit. Ba s-ar putea ca Apophis să ne întâmpine cu forţele lui perfide chiar la Hierakonpolis. Aşadar, la drum!

Oştile egiptene înaintară către Nord, pe drumul spre Ombos, pe uscat şi pe firul Nilului. Trecură prin mai multe sate fără să întâmpine vreo rezistenţă şi fără să dea peste nici un singur om de-al păstorilor. Regele primi veste că oamenii inamicului îşi adună lucrurile şi-şi mână vitele, încercând să ajungă cât mai degrabă în Ombos. Felahii ieşeau în întâmpinarea armatei izbăvitoare, urându-i suveranului lor victorie şi rugându-se pentru izbânda lui din adâncul inimilor lor

înviorate de bucurie şi speranţă.

Oastea înaintă degrabă până ce ajunse în apropiere de Ombos, unde primii cercetaşi raportară că duşmanul a făcut tabără în sudul oraşului, pregătit de luptă, şi că o flotă de mărime mijlocie este ancorată în partea lui de vest. Kamose înţelese că prima bătălie însemnată avea să înceapă curând şi vru să ştie care ar putea fi numărul soldaţilor inamici, dar cercetaşilor le era greu să afle cât de vaste erau forţele inamicului, căci oştile aşteptau pe o câmpie joasă, de care nu se puteau apropia.

— Cred că oastea din Ombos nu depăşeşte câteva mii de oameni, domnul meu, îşi dădu cu părerea tânărul comandant Mheb.

— Aduceţi-mi aici toţi ofiţerii sau soldaţii din Ombos! le porunci regele Kamose.

Şambelanul Hur pricepu cam ce ar vrea regele şi interveni numaidecât:

— Îmi pare rău, domnul meu, dar în ultimii zece ani faţă oraşului Ombos s-a schimbat, au fost construite cazărmi care n-au existat mai înainte. Le-am văzut cu ochii mei în timpul călătoriilor. Este foarte probabil ca păstorii să fi făcut din el o poziţie întărită de graniţă, pentru apărarea ţării.

— În orice caz, doamne, interveni din nou Mheb, eu cred că trebuie să atacăm cu forţe uşoare ca să nu

suferim pierderi grele.

Dar prinţul Ahmose nu era de aceeaşi părere.

— Eu socotesc, dimpotrivă, domnul meu, că e mai potrivit să atacăm cu o forţă numeroasă, în faţa căreia să nu poată rezista nimeni, întări el. Cred că este mai bine să aruncăm grosul forţelor în această bătălie, să-i dăm adversarului o lovitură zdrobitoare în cel mai scurt timp cu putinţă, să înspăimântăm forţele care se strâng acum în Teba pentru a lupta împotriva noastră. Nu trebuie să ne fie teamă că ne punem oştenii în primejdie, deoarece rândurile noastre vor spori în fiecare oraş pe care-l vom recuceri cu egiptenii care ni se vor alătura, în vreme ce inamicul nu va avea cu ce să-şi dreagă pierderile.

— Oamenii mei sunt dispuşi să-şi dea viaţa pentru Teba, întări şi regele, mulţumit de această părere.

Nu greşea deloc efectul hotărâtor al flotei în câştigarea bătăliei şi rolul important pe care îl putea avea în impunerea blocadei asupra malurilor bogate ale oraşelor sau în desantul soldaţilor în spatele inamicului, aşa că îi dădu ordin comandantului Qumkaf să atace corăbiile păstorilor ancorate în partea de vest a oraşului Ombos.

Cele două oşti erau despărţite doar de un câmp întins. Păstorii erau războinici îndârjiţi, curajoşi şi puternici şi aveau un dispreţ profund faţă de egipteni,

aşa că atacară primii, fără să le cunoască forţa. Trimiseră împotriva lor o divizie alcătuită dintr-o sută de care de luptă. Kamose dădu semnalul de începere a contraatacului şi mai mult de trei sute de care înaintară, împresurând inamicul. Praful se ridica în văzduh, caii nechezau şi săgeţile vâjâiau. Se dezlănţui o bătălie cumplită şi prinţul Ahmose hotărî să-i pricinuiască inamicului o înfrângere pe care să n-o uite niciodată, aşa că porni cu alte două sute de care de luptă asupra pedestraşilor care aşteptau deznodământul bătăliei dintre carele de luptă în faţa porţilor oraşului. Şi carele fură urmate numaidecât de pâlcuri alcătuite din arcaşi şi din lăncieri. Carele se năpustiră spre pedestraşi, croindu-şi drum printre rândurile lor şi semănând groaza, după care se abătu asupra lor ploaia de săgeţi. Mulţi căzură răniţi sau răpuşi, în vreme ce alţii încercară să scape cu fuga, dar fură întâmpinaţi de mulţimea pedestraşilor egipteni, neputând să le facă faţă, apoi fură înfrânţi definitiv. Duşmanul fu luat prin surprindere, căci nu se aşteptase să dea piept cu o forţă atât de numeroasă, aşa că puterile lui se istoviră repede, călăreţii căzură la pământ şi carele le fură distruse, egiptenii reuşind să domine câmpul de bătălie într-un timp incredibil de scurt, după ce luptară cu o furie cumplită, lovind cu braţele oţelite de ura moştenită de la strămoşii lor şi de mânia dogoritoare.

O parte din trupe forţară porţile oraşului Ombos şi intrară pentru a ocupa cazărmile şi a le curăţa de ce mai rămăsese din oastea inamică, în timp ce ofiţerii rămaseră pe câmpul de luptă pentru a-şi organiza diviziile şi a-şi căra răniţii şi morţii. Regele Kamose stătea în mijlocul câmpului în carul său, înconjurat de comandanţi – în dreapta avându-l pe prinţul Ahmose şi în stânga pe şambelanul Hur. I se dăduse de ştire atacul puternic al flotei asupra corăbiilor inamice, care se retrăseseră în dezordine. Regele se bucură şi le zise zâmbind celor din jurul său:

— Este un început bun.

— Măcar de-am avea parte de bătălii mult mai grele decât asta, bombăni prinţul Ahmose, care avea veşmintele şi chipul acoperite de praf, iar de pe frunte i se prelingeau broboane de sudoare.

— N-o să ai prea mult de aşteptat, îi răspunse Kamose, privindu-i cu admiraţie chipul frumos.

Apoi coborî din car şi făcu câţiva paşi, urmat de oamenii săi, străbătând câmpul presărat de leşurile păstorilor, sfâşiate de săgeţi şi de lănci şi oprindu-se în mijlocul lor. Se uită la pielea lor albă scăldată în sânge şi le zise celorlalţi:

— Să nu vă închipuiţi că ăsta este sângele vrăjmaşilor noştri. Nu! Este sângele fiilor neamului nostru pe care l-au supt, lăsându-i să moară de foame.

Chipul lui Kamose era palid, acoperit de o umbră de tristeţe. Ridică fruntea către cer şi murmură:

— Fie ca sufletul tău, dragă tată, să aibă parte de pace şi de fericire!

Apoi privi la cei din jurul său şi le zise cu un glas plin de forţă şi curaj:

— Puterea noastră va fi încercată în două bătălii dure, la Teba şi la Avaris. Dacă vom izbândi în aceste două bătălii, înseamnă că vom curăţa patria pentru totdeauna de păstori şi vom readuce Egiptul la zilele gloriosului Amenemhet. Când vom sta noi ca acum pe cadavrele apărătorilor oraşului Avaris?

Se întoarse pentru a merge la carul său, dar în clipa aceea unul dintre trupurile prăvălite la pământ sări în picioare cu iuţeala fulgerului, îndreptă arcul spre rege şi slobozi o săgeată. Nimeni nu-l putu opri pe războinic, căci nimic nu poate împiedica voinţa destinului, şi săgeata se înfipse chiar în pieptul regelui. Bărbaţii strigară îngroziţi şi îşi trimiseră, la rândul lor, săgeţile în trupul războinicului hicsos. Apoi alergară spre rege cu inimile pline de groază. Un geamăt adânc se înălţă din pieptul lui Kamose, care se clătină ca un om beat în faţa prinţului moştenitor.

— Aduceţi o targă şi chemaţi doctorul! ţipă prinţul. Se aplecă asupra tatălui său şi îl întrebă cu glas tremurător: Tată, tată, de ce nu vorbeşti cu noi?

Doctorul veni degrabă, aducând cu el şi targa. Îl ridicară pe rege şi îl culcară pe ea cu mare grijă. Doctorul se lăsă în genunchi alături de el şi se apucă să-i scoată armura şi pieptarul pentru a-i vedea rana. Suita înconjură în tăcere targa, privind când la chipul palid al regelui, când la mâinile doctorului.

Vestea se răspândi repede pe câmpul de luptă şi vacarmul se stinse, aşternându-se o tăcere grea, ca şi cum oastea aceea numeroasă şi puternică ar fi dispărut dintr-odată.

Doctorul smulse săgeata şi sângele porni să gâlgâie din rană. Faţa regelui se crispă de durere, în vreme ce ochii prinţului se întunecară de tristeţe.

— Doamne, regele suferă cumplit, murmură Hur.

Doctorul îi spălă rana şi puse peste ea nişte ierburi, dar nu se văzu nicio uşurare pe chipul regelui, dimpotrivă, picioarele începură să-i tremure şi scoase un geamăt adânc. Deschise ochii, în care se citea o privire întunecată, golită de viaţă. Pieptul lui Ahmose se încordă şi mai tare şi îngăimă, lamentându-se:

— Cât de tare te-ai schimbat, tată!

Regele îşi mişcă ochii, oprindu-i pe chipul lui Ahmose, şi în ei se ivi un surâs.

— Cu puţin timp în urmă, mi-am închipuit că am ajuns la Avaris, dar Domnul voieşte să se sfârşească drumul meu aici, la porţile oraşului Ombos, murmură

el cu glasul stins.

— Îmi voi da sufletul în locul tău, tată, strigă Ahmose cu disperare în glas.

— În niciun caz, fiul meu! îi răspunse regele cu voce slabă. Ai grijă de sufletul tău, este mare nevoie de tine. Şi fii mai prudent decât mine! Şi nu uita nicio clipă că lupta nu trebuie să înceteze înainte de căderea oraşului Avaris, ultima redută a păstorilor... şi înainte să alungăm neamul hicsoşilor de pe pământurile noastre până la ultimul om...

Temându-se de efortul pe care-l făcea vorbind, doctorul îi zise să tacă, dar regele rătăcea deja în tărâmul celest dintre moarte şi veşnicie şi le zise cu un glas schimbat celor din jur:

— Spune-i lui Tetisheri că m-am alăturat tatălui meu la fel de brav ca şi el...

Îi întinse mâna fiului său, iar prinţul căzu în genunchi şi o strânse la piept. Apoi regele o ţinu un timp pe umărul lui, luându-şi rămas-bun. În cele din urmă, degetele i se descleştară şi îşi dădu ultima suflare.

4

Doctorul îi acoperi trupul şi bărbaţii îngenunchează împrejurul lui într-o rugăciune de rămas-bun. Apoi se

ridicară năuciţi de jale. Şambelanul Hur îi chemă pe comandanţii de divizii şi pe ofiţeri şi când îi văzu strânşi dinaintea sa le zise:

— Camarazi, cu mare durere vă vestesc moartea bravului suveran. El şi-a dat viaţa pe câmpul de luptă pentru eliberarea Egiptului, aşa cum mai înainte şi-a dat viaţa şi tatăl său, smuls de lângă noi pentru a-şi lua locul alături de Osiris, lăsându-ne cu limbă de moarte porunca de a nu înceta lupta înainte de căderea cetăţii Avaris şi alungarea ultimului inamic de pe pământul nostru. Ca şambelan al acestei nobile familii, deplâng îngrozitoarea pierdere şi vă anunţ totodată numirea ca succesor al său şi ca nou suveran a gloriosului nostru comandant Ahmose, fiul lui Kamose, fiul lui Seqenenra. Domnul să-l păzească şi să-l ajute să dobândească victoria definitivă.

Generalii şi ofiţerii salutară corpul neînsufleţit al lui Kamose şi se plecară în faţa noului rege Ahmose, după care şambelanul le îngădui să se întoarcă la oştenii lor pentru a le aduce la cunoştinţă vestea morţii suveranului şi a numirii succesorului său.

Hur le porunci soldaţilor copleşiţi de tristeţe să ridice litiera regală pe umeri.

— Sufletul tău măreţ să aibă parte de bucurie şi de pace alături de Osiris, murmură el, ştergându-şi lacrimile. Erai gata să intri în fruntea oastei tale

victorioase în oraşul Ombos, dar Domnul a hotărât să intri în el purtat pe litieră. Oricum, tu eşti cel mai nobil dintre noi...

Oastea intră în Ombos în ordinea obişnuită, cu litiera regelui Kamose în frunte. Vestea cumplită se răspândi în întregul oraş, bucuria victoriei şi amărăciunea tristeţii amestecându-se în toate sufletele. Mulţimile veniră din toate părţile pentru a întâmpina armata de eliberare şi pentru a-şi lua rămas-bun de la regele defunct cu inimile sfâşiate între bucurie şi tristeţe. Când îl văzură pe noul rege Ahmose, oamenii îngenunchează tăcuţi, cu evlavie, căci în ziua aceea nu se înălţară ovaţii. Preoţii din Ombos luară trupul neînsufleţit, iar Ahmose rămase singur şi îi scrise un răvaş lui Tetisheri, aşa cum îl sfătuise tatăl său, pe care i-l trimise printr-un sol.

Cercetaşii aduseră ştiri îmbucurătoare şi îngrijorătoare în acelaşi timp despre flotă. Aceştia îi relatară că flota egipteană a învins-o pe cea a păstorilor şi a cucerit câteva corăbii de-ale lor, însă comandantul Qumkaf a fost răpus. Ahmose Ebana a întors cursul bătăliei în favoarea flotei egiptene în urma morţii comandantului şi în final a obţinut victoria, după ce comandantul flotei păstorilor a fost ucis chiar de el într-o încleştare violentă. Regele dori să-l răsplătească pe Ahmose Ebana şi-l numi comandant al flotei.

De asemenea, el urmă politica înţeleaptă a tatălui său şi-l numi pe prietenul său Ham în fruntea oraşului, învestindu-l cu misiunea orânduirii şi a înrolării în oaste a locuitorilor apţi de luptă.

— Trebuie să ne mişcăm iute cu oştile noastre, căci dacă păstorii îi asupresc pe fiii neamului nostru pe timp de pace, chinurile vor fi şi mai cumplite în vreme de război. Trebuie să scurtăm cât va fi cu putinţă perioada acestei suferinţe, îi zise regele lui Hur.

Apoi îl chemă pe guvernatorul Ham şi-l povăţui în faţa suitei sale şi a generalilor:

— Să ştii că eu mi-am jurat din ziua când am ajuns în Egipt în straie de neguţător să redau Egiptul egiptenilor. Acesta trebuie să fie şi ţelul tău în cârmuirea acestei provincii. Curăţirea ei de albi trebuie să fie principiul tău călăuzitor. Începând din această zi nu vor mai cârmui decât egiptenii şi numai egiptenii vor putea fi proprietari. Pământul este al măritului faraon, iar felahii vor fi reprezentanţii lui în muncile pământului. Lor le revine atâta cât le trebuie pentru a trăi în belşug, iar ceea ce prisoseşte, peste nevoile lor, va fi cheltuit pentru interesul public. Egiptenii sunt egali în faţa legii; nimeni nu va fi mai presus de fratele său decât prin merit. Şi în această ţară nu vor fi sclavi decât păstorii. Îţi las în sfârşit în grijă corpul neînsufleţit al tatălui meu pentru a îndeplini

îndatoririle sacre.

5

În zorii zilei următoare oştile părăsiră Ombos în acelaşi timp cu flota. Unităţile avansate treceau dintr-un sat în altul, bucurându-se de cea mai frumoasă primire, până ce ajunseră la marginea oraşului Apollonopolis Magna, unde începură pregătirile pentru a nouă bătălie. Însă avangarda nu întâmpină nicio rezistenţă şi intră în oraş în pace. Corăbiile flotei coborau pe apele Nilului împinse de un vânt prielnic, fără să dea de niciun vas vrăjmaş. Hur, precaut din fire, îi propuse regelui să trimită câţiva cercetaşi pe câmpurile din est, de teamă să nu cadă într-o ambuscadă. Oştile şi flota înnoptară în oraşul Apollonopolis Magna şi în zori îşi reluară înaintarea. Regele împreună cu garda sa mergeau în fruntea armatei, după cercetaşi, având în dreapta lui carul de luptă al lui Hur, înconjuraţi de suită, în care se numărau şi localnici care cunoşteau bine condiţiile şi natura de prin partea locului.

— Acum nu ne îndreptăm către Hierakonpolis? îl întrebă regele pe Hur.

— Ba da, Maiestate, îi răspunse şambelanul. De el atârnă apărarea Tebei însăşi. Aici, în valea lui, va avea

loc prima bătălie importantă între două forţe egale.

În cursul dimineţii, cercetaşii îi aduseră ştirea că flota egipteană s-a angajat în luptă cu flota păstorilor, care, după mărimea ei şi după numărul de vase, părea să fie flota principală a inamicului, bătălia fiind în toi. Regele îşi întoarse capul spre vest şi pe chipul lui frumos se puteau citi optimismul şi speranţa.

— Păstorii, Maiestate, nu se pricep deloc la luptele navale, mormăi Hur.

Regele tăcu, nu-i răspunse. Soarele continua să se înalţe pe bolta cerului, iar armata, cu toate unităţile şi echipamentele, continua să avanseze. Ahmose se lăsă în voia contemplării şi gândurilor. Îşi văzu familia primind vestea uciderii lui Kamose; i se perindară prin faţa ochilor mama sa Setkimus îngrozită, bunica sa Ahotep înspăimântată, mama cea răbdătoare Tetisheri suspinând şi soţia sa Nefertari, devenită acum regină a Egiptului, plângând. Doamne, Kamose a fost ucis mârşav, oastea a fost lipsită de curajul şi experienţa sa, i-a lăsat lui în grijă o moştenire grea şi îndatoriri uriaşe. Apoi imaginaţia i-o luă înainte, spre Teba, unde cârmuia Apophis, iar poporul era supus la tot felul de chinuri şi umilinţe. Îşi aduse aminte de Khanzar, teribilul şi bravul guvernator care nu-i va îngădui sufletului său să aibă linişte până când nu-şi va răzbuna tatăl martir şi nu-l va vedea şi pe el căzând

răpus. Apoi, se opri cu gândul la prinţesa Amenridis: îşi aduse aminte de corabia în care îi mistuise focul sacru al pasiunii şi se întrebă: „Oare tot se mai agaţă de speranţa că frumosul neguţător Isfinis rămâne credincios promisiunii pe care i-a făcut-o?”.

În clipa aceea, Hur tuşi, ca şi cum ar fi vrut să-i aducă aminte că nu se cuvine să tânjească după Amenridis acum când chiar el conduce oştile care înaintează pentru a curăţa Egiptul de neamul ei. Încercând să alunge imaginile ce-l năpădiseră, îşi aruncă privirea peste oastea sa uriaşă, care se întindea până dincolo de linia orizontului. Apoi îşi adună gândurile, concentrându-se asupra bătăliei care se desfăşura pe Nil. Spre amiază sosiră trimişii cercetaşilor şi-i dădură de ştire că bătălia dintre cele două flote era încă foarte violentă, că din ambele părţi continuau să cadă morţi, că lupta era încă echilibrată şi era dificil să se prevadă deznodământul. Regele se încruntă, neputând să-şi ascundă teama, dar Hur încercă să-l încurajeze.

— Nu există motive de îngrijorare, Maiestate. Flota păstorilor nu contează. Flota noastră aste angajată în momentul de faţă în bătălia decisivă de pe Nil.

— Dacă vom pierde, am pierdut jumătate din război, murmură Ahmose.

— Iar dacă vom câştiga, Maiestate – aşa cum mă aştept să se întâmple –, am câştigat întregul război,

urmă Hur cu încredere.

Oştile ajunseră la câteva ceasuri de Hierakonpolis şi se simţea nevoia unei opriri pentru odihnă şi pregătiri, dar nu după mult timp sosiră ştiri despre ciocniri dintre avangărzi şi forţe izolate ale duşmanului.

— Păstorii sunt odihniţi şi fără îndoială că vor să intre în luptă cu noi chiar acum, îşi dădu Ahmose cu părerea.

Apoi, comandă trimiterea unei forţe de care de luptă în sprijinul detaşamentelor de cercetaşi, dacă vor fi atacate de forţe mai numeroase, şi îi chemă la el pe generali, ordonându-le să fie pregătiţi pentru a intra în luptă în orice clipă.

Ahmose simţi pentru prima oară în viaţă datoria uriaşă ce-i apăsa umerii în fruntea armatei şi înţelese că el este protectorul acestor oşti puternice şi că trebuie să răspundă pentru soarta veşnică a Egiptului.

— Cred că trebuie să ne dirijăm forţele astfel încât să zdrobim carele de luptă ale păstorilor, zise, adresându-se lui Hur.

— Ambele armate se vor strădui să facă lucrul acesta, îi răspunse Hur. Dacă vom nimici carele de luptă ale inamicului şi vom domina câmpul de luptă, armata lui va rămâne la mila arcaşilor noştri.

În momentul acela, când Ahmose tocmai se pregătea să trimită trupele pe câmpul de bătălie, sosi un mesager

din direcţia Nilului şi-l anunţă că flota egipteană a primit lovituri puternice şi că Ahmose Ebana a socotit potrivit să se retragă cu grosul oastei pentru a se regrupa, dar lupta continuă cu toată îndârjirea. Tânărul rege fu cuprins de nelinişte, temându-se de pierderea puternicei flote, dar nu mai avu răgaz să se gândească, fiindcă primi vestea că oştile vrăjmaşe au trecut la asalt. Îşi luă rămas-bun de la Hur şi de la sfetnicii săi, înaintă împreună cu garda sa şi dădu ordin diviziei de care de luptă să treacă la asalt. Armata atacă din trei direcţii, năpustindu-se în linii compacte cu o repeziciune şi cu un tumult care făceau pământul să se zguduie. Văzură oştile păstorilor înaintând şi năpustindu-se ca vijelia în rânduri strânse de care de luptă şi atunci îşi dădură seama că inamicul îi întâmpină cu toate forţele sale sălbatice, care de atâtea ori îi umiliseră, şi simţiră cum furia le fierbe în suflete. „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet sau pierim aşa cum a pierit Seqenenra”, izbucniră strigătele din toate piepturile ca tunetul. Şi se avântară în bătălie cu inimile însetate de victorie şi de răzbunare. Cele două oşti se luptară cu vitejie, cruzime şi sălbăticie, pământul înroşindu-se de sânge, iar strigătele oştenilor amestecându-se cu nechezatul cailor şi vuietul săgeţilor. Lupta continuă cu aceeaşi cruzime şi violenţă până ce soarele ajunse la orizont şi se topi într-un lac de sânge. Când umbrele

întunericului începură să plutească prin văzduh, cele două oşti se opriră şi se retraseră în tabere. Ahmose mergea în mijlocul cercului format de garda sa, care-l ocrotise tot timpul cât alergase dintr-o parte în alta pe câmpul de luptă. Oamenii săi în frunte cu Hur îl întâmpinară.

— A fost o luptă sălbatică ce ne-a costat vieţile unor bravi eroi. Nu aveţi ştiri despre bătălia de pe Nil? se interesă el numaidecât.

— Încleştarea dintre cele două flote continuă, îi răspunse şambelanul.

— Aveţi noutăţi despre flota noastră?

— În timpul zilei s-a retras fără să înceteze lupta, îi răspunse tot Hur. Apoi, cele mai multe dintre corăbiile noastre s-au agăţat cu scările de ambarcaţiunile duşmanului şi până la lăsarea întunericului nu s-au mai putut separa. Bătălia continuă, suntem în aşteptarea unor veşti noi.

Chipul regelui părea posomorât şi obosit.

— Să ne rugăm cu toţii Domnului să-i ajute să izbândească pe fraţii noştri care continuă bătălia pe Nil, încheie regele, îmbrăţişându-i cu privirea pe cei aflaţi în jurul său.

La ivirea zorilor, armata egipteană începu pregătirile. Iscoadele aduseră ştiri foarte importante – toată noaptea avusese loc o mişcare neîntreruptă în tabăra duşmană. Cei care au riscat, pătrunzând adânc pe ogoarele din preajma câmpului de luptă, au observat şi au raportat că forţe noi – oameni şi care de luptă – s-au deplasat în cursul nopţii, până aproape de zorii zilei, spre oraşul Hierakonpolis.

— Inamicul adună aici cea mai mare parte a forţelor sale cu scopul de a ne întâmpina cu întreaga armată, conchise Hur, după ce chibzui o vreme. Şi nu mă mir de treaba asta, fiindcă, dacă vom reuşi să forţăm porţile acestui oraş, înaintarea noastră nu va mai putea fi împiedicată decât de zidurile glorioasei Tebe.

De pe Nil veniră ştiri îmbucurătoare: regele află că flota sa luptase cu disperare, inamicul neizbutind să o înfrângă, aşa cum ar fi dorit, că ostaşii săi urcaseră pe puntea multor corăbii şi îi alungaseră pe soldaţii duşmani, flota păstorilor fiind în cele din urmă nevoită să renunţe la încleştare, după ce pierduse o treime din efective. Vreme de câteva ceasuri, flotele întrerupseră lupta, dar cu puţin înainte de ivirea zorilor Ahmose Ebana reluă atacul. Regele se bucură şi se pregăti din nou de bătălie, cu moralul ridicat.

Când se lumină bine de ziuă, cele două oşti înaintară gata de luptă, iar la ivirea şirurilor de care aliniate se

ridică în văzduh cunoscutul strigăt al egiptenilor: „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet sau pierim aşa cum a pierit Seqenenra!”. Apoi se aruncară în încleştarea morţii fără să le mai pese de nimic. Se ciocniră cu duşmanul, dând şi primind la rândul lor lovituri puternice, cu arcurile, cu lăncile şi cu săbiile. Regele Ahmose băgă de seamă că, în ciuda durităţii luptei, cineva din miezul forţelor inamice dirija totul cu o măiestrie deosebită, trimiţând trupe când într-o parte, când în alta cu multă precizie şi disciplină. Îl căută cu privirea pe iscusitul comandant şi descoperi că nu era guvernatorul oraşului Hierakonpolis, ci Apophis însuşi, căruia îi dăruise coroana incrustată cu pietre preţioase în palatul din Teba, cu trupul lui masiv, cu barba lungă şi cu privirea pătrunzătoare. Ahmose trebui să facă faţă unor asalturi puternice, să se bată asemenea bravilor eroi, în vreme ce garda îl ocrotea, respingând atacurile vrăjmaşilor. Cum se ivea un călăreţ, îl şi dobora într-o clipită, aşa că au ajuns să le fie frică să se mai apropie de el şi să dispere că nu-l puteau birui. Bătălia continuă cu violenţă vreme îndelungată, ambele părţi trimiţând în câmp noi şi noi detaşamente, până aproape de lăsarea serii. În momentul acela, când ambele părţi erau epuizate, o formaţie de care condusă de un bărbat puternic se năpusti spre aripa stângă a liniilor egiptene, făcându-şi loc cu atâta avânt, încât

forţele epuizate n-au mai fost în stare să reziste şi astfel se creă o breşă prin care ar fi putut să învăluie forţa egipteană sau să atace pedestrimea. Ahmose înţelese că acel comandant puternic profitase de oboseala lor ca să arunce în bătălie forţe proaspete, în încercarea de a da lovitura finală. Temându-se că şi-ar putea atinge scopul şi ar putea provoca confuzie în rândurile oastei egiptene sau un masacru în pedestrimea sa, Ahmose decise să atace cu forţele sale în mijlocul oastei inamice pentru a produce derută, ca răspuns la asaltul pieziş al iscusitului comandant. Nu şovăi nicio clipă, căci situaţia era periculoasă şi delicată, aşa că le ordonă ostaşilor să treacă la atac şi luară prin surprindere centrul frontului, lupta înteţindu-se tot mai sălbatic, până ce inamicul fu nevoit să bată în retragere sub presiunea de nestăvilit. În momentul acela, Ahmose trimise un detaşament de care de luptă pentru a împresura trupele care îi ameninţau flancul stâng, dar comandantul inamic se dovedi încă o dată inspirat şi iscusit, căci îşi schimbă planul şi când era aproape gata să pătrundă în rândurile ostaşilor, trimise câteva care de atac şi se replie rapid, împreună cu restul forţei, revenind la grosul oastei. În timpul acestei operaţiuni delicate, Ahmose reuşi să-l descopere pe curajosul comandant, în care-l recunoscu pe Khanzar, guvernatorul Sudului, cu statura solidă şi muşchii lui

de oţel. Asaltul său puternic îi costase pe egipteni numeroşi morţi din rândul celor mai pricepuţi conducători de care. Puţin după aceea, lupta încetă şi regele împreună cu oastea reveniră în tabără. „Tot ne întâlnim noi odată faţă în faţă, Khanzar!”, ameninţă Ahmose printre dinţi, fierbând de furie. Oamenii săi îl întâmpinară rostind rugăciuni. Printre ei descoperi un chip nou – pe care nu-l văzuse în ultimul timp – chipul lui Ahmose Ebana, ceea ce îl umplu de încredere şi optimism.

— Ce noutăţi ai, generale? îl întrebă imediat.

— Victorie, Maiestate! îi răspunse scurt Ahmose Ebana, relatându-i apoi rezultatele bătăliei navele. Am înfrânt flota păstorilor, am cucerit patru corăbii mari, am scufundat jumătate din vasele lui, iar celelalte au dat bir cu fugiţii.

— Prin această biruinţă ai câştigat jumătate din război în favoarea Egiptului. Sunt foarte mândru de tine, îi zise regele cu chipul surâzător, bătându-l încurajator pe umăr.

— Fără îndoială, Maiestate, am plătit scump pentru această victorie, dar acum suntem stăpâni absoluţi pe Nil, îi răspunse Ahmose Ebana, îmbujorându-se de fericire.

— I-am pricinuit duşmanului pierderi grele, pe care sper să nu mai fie în stare să le înlocuiască. Victoria în

acest război va fi a aceluia care-i va nimici pe conducătorii carelor de luptă ale adversarului, adăugă regele pe un ton solemn, de această dată. Apoi, după un moment de tăcere, continuă: Guvernatorii noştri din Sud antrenează soldaţi noi şi construiesc corăbii şi care de luptă, însă instruirea conducătorilor echipajelor de luptă necesită un timp mai lung, aşa că în bătălia pe care o purtăm acum nu ne va fi de folos decât eroismul nostru, pentru ca pedestraşii să nu fie nevoiţi să se confrunte cu carele de luptă inamice!

7

La ivirea zorilor, oastea îşi reluă pregătirile. Regele îşi puse armura şi îi primi în cort pe oamenii săi.

— M-am decis să-l înfrunt pe Khanzar într-un duel, le comunică el.

Hur se sperie la auzul acestor vorbe şi încercă să-l înduplece să renunţe:

— Maiestate, nu trebuie ca o lovitură nechibzuită să provoace eşecul faptelor noastre glorioase.

Toţi comandanţii îl implorară să le permită să se lupte ei cu guvernatorul, însă Ahmose le mulţumi, adresându-se apoi lui Hur:

— Nicio nenorocire, oricât de mare ar fi ea, nu va putea împiedica izbânda noastră. Nici chiar pieirea

mea, dacă voi muri, nu o va putea împiedica. Oastea mea nu duce lipsă de comandanţi şi nici ţara mea nu duce lipsă de bărbaţi adevăraţi. Nu trebuie să-mi scape printre degete ocazia de a-l înfrunta pe ucigaşul lui Seqenenra, aşa că îngăduie-mi să mă bat cu el şi să-l ucid, pentru a mă achita astfel de datoria pe care o am faţă de un suflet nobil din lumea de la vest – blestemul Domnului să se abată asupra celor şovăitori şi neputincioşi!

Regele trimise un ofiţer să-i dea de ştire adversarului dorinţa sa. Acesta se opri în mijlocul câmpului şi strigă:

— Duşmani, faraonul Egiptului doreşte să se bată cu comandantul Khanzar pentru a încheia o pricină mai veche.

Îi apăru în faţă un bărbat din suita lui Khanzar, care-i răspunse:

— Spune-i celui pe care-l numeşti faraon că generalul nostru nu-l poate lipsi de onoarea de a se vedea răpus de sabia sa.

Ahmose sări în şaua unui cal de rasă, cu lancea şi cu sabia în teacă, îi dădu pinteni şi alergă în mijlocul câmpului, unde-l zări pe adversar pornind spre el trufaş, pe un cal sur, mândru şi aspru ca o stâncă de granit. Înaintară încet, încet până ce capetele cailor aproape se atinseră. Se uitară unul la altul, iar Khanzar nu se putu stăpâni şi ţipă uluit:

— Doamne! Pe cine văd înaintea mea? Nu-i acesta Isfinis, neguţător de pigmei şi de perle? Ce glumă! Unde-ţi sunt mărfurile, neguţătorule Isfinis?

— Eu nu mai sunt Isfinis, generale Khanzar, şi acum nu mai am nici o altă marfă în afară de asta, îi răspunse Ahmose, privind la el liniştit şi arătând spre sabie.

— Atunci, cine eşti? îl iscodi Khanzar, străduindu-se să-şi stăpânească emoţiile.

— Ahmose, faraonul Egiptului, îi răspunse simplu şi calm.

Hohotele de râs ale lui Khanzar răsunară deasupra câmpului.

— Şi cine te-a numit pe tine cârmuitor al Egiptului, când regele lui poartă coroana dublă pe care chiar tu i-ai oferit-o, căzând în genunchi dinaintea lui? îl întrebă ironic.

— M-au numit aceia care i-au numit pe părinţii şi pe străbunii mei mai înainte, îi răspunse Ahmose. Şi să ştii că cel care se va bate cu tine este nepotul lui Seqenenra.

— Seqenenra! spuse el, de data aceasta pe un ton calm şi grav. Mi-aduc aminte de acest om căruia soarta potrivnică i-a hărăzit într-o zi să se lupte cu mine. Acum înţeleg aproape totul. Iartă-mă că pricep greu! Ştii, noi, neamul hicsoşilor, suntem eroi pe câmpul de bătălie, noi nu cunoaştem prea bine ce sunt vicleşugurile, nu ştim decât limba sabiei, pe când voi,

neamul pretinsului rege al egiptenilor, voi umblaţi ascunşi în veşminte de neguţători, înainte să vă luaţi inima-n dinţi şi să vă îmbrăcaţi în straie de regi. Fie cum pofteşti! Dar chiar doreşti să te baţi cu mine, Isfinis?

— Putem îmbrăca orice straie poftim, căci toate sunt veşmintele noastre, îi răspunse Ahmose cu voce aspră de data aceasta. Pe când voi n-aţi ştiut ce sunt straiele înainte de a vă aciua în Egipt. Şi nu-mi mai spune Isfinis, de vreme ce ştii acum că sunt Ahmose, fiul lui Kamose, fiul lui Seqenenra – o dinastie nobilă, străveche, pogorâtoare din stirpea glorioasei Tebe, care n-a cunoscut rătăcirea prin pustiuri, nici paza turmelor în căutare de păşuni. Doresc într-adevăr să mă bat cu tine, căci este o onoare pe care mi-o oferi ca să mă achit de o datorie pe care o am faţă de cel mai măreţ om pe care l-a cunoscut vreodată Teba.

— Văd că trufia te orbeşte şi nu-ţi mai cunoşti măsura, îl întrerupse Khanzar cu asprime în glas. Îţi închipui că izbânda ta asupra comandantului Rukh îţi îngăduie să stai în faţa mea. Domnul să te păzească, tânăr înfumurat! Şi cu ce armă ai vrea să lupţi?

— Cu sabia, dacă binevoieşti, îi răspunse Ahmose cu un zâmbet batjocoritor.

— Mi-e cel mai drag prieten! îi răspunse Khanzar, ridicând din umerii laţi.

Apoi, coborî de pe cal şi dădu frâul însoţitorului său. Scoase sabia şi apucă scutul. La fel făcu şi Ahmose şi se opriră tăcuţi unul în faţa celuilalt, la distanţă de doi coţi.

— Putem începe? întrebă Ahmose.

— Ce frumoase sunt clipele astea în care viaţa şi moartea îşi şoptesc una alteia! mai spuse Khanzar. Hai, la atac, tinere!

Regele făcu un salt în faţă, atacându-l cu mult curaj pe adversarul său masiv, care pară lovitura cu scutul. Apoi contraatacă, zicând:

— O lovitură straşnică, Isfinis! Cred că sunetul sabiei în scutul tău nu poate fi decât cântecul ce prevesteşte moartea... Bine-ai venit! Bine-ai venit! Pieptul meu îi salută pe vestitorii morţii. De câte ori nu m-a vrut moartea, jucându-mă între ghearele ei, şi după aceea s-a retras, lăsându-mă în pace, când şi-a dat seama că de fapt a venit pentru altcineva!

Bărbatul lupta fără să se oprească din vorbă, ca şi cum ar fi fost un iscusit dansator care cânta în timp ce dansa. Ahmose îşi dădu seama că adversarul său era aspru şi cutezător, cu muşchii de oţel, iscusit, agil, maestru al atacurilor şi contraatacurilor, aşa că făcu uz de toată forţa şi ştiinţa lui şi evită loviturile care-l ţinteau, conştient că ele ar fi putut fi mortale, dacă şi-ar fi atins ţinta. Cu toate acestea, primi o lovitură în scut,

simţindu-i greutatea, şi-l văzu pe adversar zâmbind încrezător şi calm, ceea ce-i stârni furia, şi-i dădu o lovitură teribilă, pe care omul o pară la rândul său cu scutul, stăpânindu-şi nervii şi voinţa.

— Unde a fost făurită sabia asta atât de solidă? îl întrebă el pe Ahmose.

— La Napata, în Sudul îndepărtat, îi răspunse, stăpânindu-se şi el.

— Sabia mea a fost făcută la Memphis de meşteşugari egipteni. Făuritorul ei n-a ştiut că-mi oferă un dar cu care voi lua viaţa suveranului său – neguţător şi luptător pentru el, bolborosi mai departe, evitând o lovitură puternică, dată cu o măiestrie deosebită.

— Şi cât de fericit o să fie mâine când o să afle că sabia făurită de el a fost de rău augur pentru duşmanul ţării sale! adăugă Ahmose.

El aştepta ocazia potrivită pentru a lansa un atac violent şi iată că nici nu se risipi bine ecoul cuvintelor sale, că aceasta se ivi, astfel încât izbuti să-i dea puternicului său adversar trei lovituri una după alta, cu iuţeala fulgerului. Khanzar le pară cu scutul şi cu sabia, dar fu nevoit să se dea câţiva paşi înapoi şi regele ţâşni după el, într-un atac crâncen, trimiţând lovitură după lovitură. Dându-şi seama de gravitatea situaţiei, Khanzar lăsă gluma la o parte, închise gura, se abţinu

să mai zâmbească, îşi încreţi fruntea şi se apără de atacurile adversarului său cu o forţă neobişnuită şi o cutezanţă teribilă, dovedind o măiestrie şi un curaj de neînchipuit. Vârful sabiei sale atinse coiful lui Ahmose şi păstorii care erau de faţă murmurară, închipuindu-şi că l-a răpus pe adversarul său dârz, aşa încât se întrebă şi el: „Oare am fost lovit?”. Dar nu simţi nici oboseală, nici slăbiciune, ci îşi adună toate puterile şi îi dădu o lovitură violentă, pe care adversarul o pară cu scutul. Îl izbi cu cruzime şi scutul îi alunecă din mână, căci braţul îi tremura. Dintr-o parte se înălţară strigăte de bucurie, iar din cealaltă urlete de mânie. Ahmose se opri din luptă şi privi la adversarul său, zâmbind victorios. Celălalt învârti sabia, pregătindu-se de luptă fără scut. În clipa aceea, Ahmose îşi scoase scutul şi-l aruncă într-o parte. Pe chipul lui Khanzar se citi uimirea. Îi aruncă o privire ciudată şi murmură:

— Câtă nobleţe! Demnă de un rege!

Reluară lupta tăcuţi şi schimbară două lovituri straşnice; a lui Ahmose atinse gâtul uriaşului său adversar. Îl străbătu un fior groaznic şi mânerul sabiei îi scăpă din mână. Apoi se prăbuşi la pământ ca un edificiu demolat. Regele se apropie de el încet şi se uită la chipul lui cu respect.

— Ce luptător măreţ şi curajos ai fost, guvernatorule Khanzar!

— Adevăr ai grăit, rege... şi după mine nu-ţi va mai sta în cale nici un alt luptător, îngăimă el dându-şi ultima suflare.

Ahmose luă sabia lui Khanzar de jos şi o aşează alături de trupul lui neînsufleţit. Apoi încălecă pe cal şi se întoarse în tabără. Ştia că păstorii vor lupta cu furie şi cu dorinţa de a se răzbuna, aşa că se apropie de conducătorii carelor de luptă şi îi îmbărbătă:

— Ostaşi, repetaţi strigătul nostru veşnic: „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet sau pierim aşa cum a pierit Seqenenra!”. Şi nu uitaţi că soarta noastră va depinde pe vecie de rezultatul acestei bătălii! Nu acceptaţi cu niciun chip ca truda anilor îndelungaţi şi lupta generaţiilor trecute să se irosească într-un moment de slăbiciune!

Apoi porni la atac în fruntea oastei şi bătălia continuă cu violenţă până la apusul soarelui.

Şi tot aşa s-au bătut zece zile în şir, fără oprire.

8

În seara celei de a zecea zile de luptă, regele Ahmose se întoarse de pe câmpul de bătălie epuizat şi se întâlni cu suita şi cu comandanţii săi. Moartea lui Khanzar fusese o pierdere irecuperabilă pentru oştile păstorilor, dar diviziile lor de care au continuat să reziste, să

respingă atacurile egiptenilor şi chiar să le provoace acestora pierderi însemnate. Regele se temea că s-ar putea ca diviziile sale de care să fie nimicite, căci zi de zi suferea noi şi noi pierderi. În seara aceea era supărat şi trist tocmai din pricina numărului mare de bravi conducători de care căzuţi după ce înfruntaseră cu dârzenie moartea, fără să le pese de soarta lor.

— Hierakonpolis, Hierakonpolis! Oare numele tău va fi legat de victorie sau de înfrângerea noastră? murmură el, ca şi cum ar fi vorbit cu sine.

Cei prezenţi nu erau mai puţin trişti şi mânioşi, însă oboseala şi agitaţia pe care le vedeau pe chipul regelui îi nelinişti.

— Maiestate, carele noastre se luptă cu întreg batalionul de care al păstorilor, cu toate armele pe care le au, încercă şambelanul Hur să-l liniştească. Mâine, dacă-l vom învinge pe inamic şi dacă vom izbuti să-i nimicim carele, pedestraşii lui nu vor mai avea nicio putere în faţa noastră şi se vor adăposti în spatele zidurilor fortăreţelor pentru a scăpa de asaltul carelor noastre.

— Ţelul meu suprem a fost nimicirea carelor inamicului, păstrând în acelaşi timp o mare forţă de care proprii pentru a domina permanent câmpul de luptă, aşa cum au făcut păstorii când ne-au atacat la Teba, încercă regele să-i explice. Dar acum am ajuns să

mă tem că ambele noastre forţe vor fi nimicite şi că vom fi constrânşi să ducem un lung război de uzură care nu va mai lăsa piatră pe piatră din oraşele noastre.

Regele ceru să i se facă un raport al ultimelor pierderi şi din datele prezentate de un ofiţer reieşi că batalionul egiptean pierduse două treimi din carele de luptă, împreună cu conducătorii lor.

Ahmose se albi la faţă şi se uită la chipurile oamenilor săi, văzând că toate erau întunecate.

— Nu mai avem decât două mii de conducători de care, zise regele. Ce pierderi apreciaţi că a suferit inamicul?

— Nu cred că sunt mai mici decât pierderile noastre, îşi dădu cu părerea comandantul Dib. Ba cred că sunt chiar mai mari decât ale noastre.

Regele lăsă capul în jos şi rămase un timp pe gânduri. Apoi se uită în ochii oamenilor săi zicând:

— Mâine vom şti totul. Ziua de mâine va fi hotărâtoare, fără doar şi poate. Probabil că şi adversarul nostru este la fel de nedumerit şi de neliniştit ca şi noi sau poate chiar mai rău. În orice caz, nimeni nu ne poate reproşa nimic şi nici noi nu putem reproşa cuiva ceva. Domnul ştie că ne luptăm fără să ne pese de viaţa noastră.

— Flota noastră nu mai luptă acum. De ce nu debarcăm noi soldaţi în spatele oştilor inamice, între

Hierakonpolis şi Nekheb?

— Într-adevăr, flota noastră domină complet Nilul în momentul de faţă, interveni Ahmose Ebana. Dar noi nu putem risca să debarcăm soldaţi în spatele inamicului decât dacă întreaga armată este angajată în luptă. Adevărul este că bătălia se poartă acum doar cu diviziile de care de luptă, în vreme ce restul oastei inamice stă la pândă în spatele frontului, veghind odihniţi.

— Dar noi nu mai avem alţi conducători de care, Maiestate? întrebă unul dintre preoţii din Ombos.

— Am venit în Egipt cu şase mii de conducători de care – rod al unor eforturi foarte mari şi al unei răbdări îndelungate – şi am pierdut patru mii dintre aceştia în numai douăsprezece zile de infern, îi răspunse Ahmose.

— Maiestate, în oraşele Sayin, Ombos şi Apollonopolis Magna se construiesc care şi sunt instruiţi conducători pentru ele fără preget, explică Hur.

— Ne este de ajuns îndemnul pe care ni l-a dat mama noastră sfântă Tetisheri: „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet sau pierim aşa cum a pierit Seqenenra!”. Conducătorii noştri de care nu vor putea fi înfrânţi, iar pedestraşii noştri ard de dorinţa de a porni la luptă! Să nu uităm niciodată că Domnul care v-a trimis pe

pământul Egiptului nu v-a îndrumat în zadar! zise Ahmose Ebana cu entuziasmul său care nu cunoştea disperarea.

Bărbaţii întăriră vorbele tânărului comandant şi pe chipul regelui se ivi un surâs luminos.

Oastea se odihni în timpul nopţii, iar în zori se trezi ca de obicei şi începu pregătirile de bătălie. Când se lumină de-a binelea, divizia de care de luptă înaintă, avându-l în centru pe rege, împreună cu garda sa. Îşi aruncă ochii peste câmpul de bătălie şi văzu că este complet gol. Se miră nespus. Privi atent şi nu zări decât zidurile oraşului Hierakonpolis departe, în zare. Nu se vedea picior de soldat care l-ar fi putut împiedica să ajungă în oraş. Surpriza n-a durat cine ştie cât, fiindcă se iviră curând după aceea câţiva cercetaşi care îi raportară că în timpul nopţii numeroasele oşti ale lui Apophis se retrăseseră de pe câmpul de luptă şi părăsiseră şi oraşul Hierakonpolis, îndreptându-se în grabă către nord.

— Acum lucrurile s-au limpezit! rupse tăcerea comandantul Mheb, neputându-şi stăpâni bucuria. Fără îndoială că diviziile de care de luptă ale inamicului au fost nimicite şi că Apophis a preferat să se retragă în cetate decât să-şi expună pedestrimea atacurilor noastre cu carele de luptă.

— Maiestate, am câştigat marea bătălie de la

Hierakonpolis! izbucni comandantul Dib bucuros.

Regele Ahmose se întrebă în sinea sa: „Norii s-au risipit cu adevărat? Chiar au dispărut motivele de teamă?”. Apoi zise, adresându-se lui Dib.

— Deocamdată spune că am nimicit carele păstorilor şi-atât!

Veştile se răspândiră rapid printre oşteni şi bucuria umplu toate sufletele. Membrii suitei, în frunte cu marele şambelan Hur, se grăbiră să-l felicite pe rege pentru victoria sigură pe care Domnul i-a hărăzit-o. Regele Ahmose intră în oraşul Hierakonpolis în fruntea oştilor. Locuitorii care fugiseră pe ogoarele din jur de teama răzbunării păstorilor se întoarseră în oraş odată cu el şi îi făcură o primire călduroasă, înălţând până în tării ovaţii pentru armata izbăvitoare.

Înainte de orice, regele înălţă o rugăciune de mulţumire Domnului Amon, care îi întinsese o mână de ajutor tocmai când era aproape în pragul deznădejdii.

9

După o bătălie crâncenă care durase douăsprezece zile, oştile îşi luară un răgaz de odihnă în oraşul Hierakonpolis. Regele Ahmose însuşi se ocupă ca oraşul – conducerea, fermele, pieţele şi templele sale –

să revină la caracterul său egiptean iniţial şi îi mângâie pe locuitori pentru asuprirea la care fuseseră supuşi şi pentru furturile, jafurile şi distrugerile pe care le suferise oraşul în timpul retragerii păstorilor.

Apoi oştile porniră în marş către nord şi odată cu ele înaintă şi flota, ajungând în aceeaşi zi în oraşul Nekheb fără să fi întâmpinat vreo rezistenţă. Înnoptară în acest oraş, iar în zori îşi reluară marşul fără să dea peste niciun fel de forţe ale inamicului, intrară în sate şi înălţară steagul egiptean. După trei zile, ajunseră în valea din preajma oraşului Latopolis, pe care regele şi generalii săi se aşteptau ca inamicul să o apere. Regele trimise câteva pâlcuri ale armatei sale şi Ahmose Ebana luă cu asalt malul de vest, dar avangarda intră în oraş fără a întâmpina vreo rezistenţă şi ostile înaintară în siguranţă. Locuitorii le spuseră că oastea lui Apophis trecuse prin oraş, purtându-şi răniţii, iar păstorii proprietari de case şi de ferme îşi luaseră cu ei mobilierul şi alte bunuri şi se alăturaseră armatei regelui lor într-o stare de groază, panică şi haos.

Oştile, cu forţele lor impresionante, continuară să străbată satele şi oraşele fără să întâmpine nici cea mai mică rezistenţă, ajungând în Tirt, apoi în Hermonthis. Toţi tânjeau să-l întâlnească pe vrăjmaş pentru a-şi stinge setea din suflet şi a-l pedepsi, dar chipurile le radiau de bucurie de fiecare dată când înălţau steagul

într-un sat sau într-un oraş, simţind că au mai eliberat o părticică din patria lor dragă. Ştirea înfrângerii batalionului de care de luptă ale păstorilor înviorase sufletele ostaşilor şi le reaprinse în inimi speranţa şi entuziasmul, aşa că mărşăluiau cântând de bucurie în vreme ce picioarele lor arămii loveau de zor ritmic pământul văii, până ce zăriră zidurile oraşului Habu, din vecinătatea Tebei. Valea cobora brusc spre partea lui de sud. Avangarda porni spre oraş şi văzu că – la fel ca în celelalte localităţi prin care trecuseră – nu mai era păzit, aşa încât ostile intrară fără nicio teamă. Intrarea în Habu stârni emoţiile tuturor ostaşilor pentru că acest oraş şi Teba erau măruntaiele unui singur trup şi pentru că mulţi oşteni erau fiii lui viteji, aşa că oamenii se îmbrăţişară în pieţele lui, iar spiritele înălţară cântece de dor şi jale. Apoi, oştile porniră mai departe spre nord. Inimile soldaţilor erau pline de speranţă, căci ştiau toţi că se apropie momentul hotărâtor pentru istoria lor – bătălia decisivă care va stabili soarta Tebei. Coborâseră în valea cea mare, pe care tebanii o numesc „Drumul lui Amon". Pe măsură ce înaintau, ea devenea tot mai largă şi în faţă se ivi în sfârşit zidul cel mare, cu numeroasele sale porţi, tăindu-le calea şi întinzându-se spre est şi spre vest. În spatele lui se înălţau obeliscurile, templele şi palatele semeţe – toate vorbind despre glorie şi veşnicie, învăluite în amintirile

măreţiei. Un val de entuziasm şi nostalgie îi cuprinse şi le scăldă inimile şi minţile. „Teba! Teba!”, repetau depărtările văii strigătele entuziaste ale armatei. Numele Tebei era pe toate buzele. Continuară să aclame până ce mândria le stârni lacrimile şi izbucniră cu toţii în plânsul eliberator. Chiar şi bătrânul Hur plânse laolaltă cu ei.

Măreaţa armată ridică tabăra şi regele Ahmose se opri în mijlocul ei, cu steagul Tebei ţesut de mâinile bătrânei mame Tetisheri fluturând deasupra capului său, şi privi spre oraş.

— Teba! Teba! murmură visător. Pământ al gloriei, pământ al părinţilor şi al străbunilor noştri! Bucură-te, căci mâine se va ivi pentru tine o dimineaţă nouă!

10

Regele îl chemă la el pe generalul Ahmose Ebana şi îi zise:

— Îţi încredinţez, comandante, malul de vest al Tebei. Atacă-l sau asediază-l, cum crezi că este mai potrivit, pornind de la condiţiile de pe teren!

Oamenii începură să se gândească la modalitatea de atac asupra Tebei.

— Zidurile Tebei, deschise discuţia generalul Mheb, sunt puternice, de netrecut şi-i vor costa pe atacatori

multe vieţi, însă nu avem de ales, trebuie să le cucerim. Cred că porţile din partea de sud sunt cele mai potrivite pentru a pătrunde în oraş.

— Asedierea oraşelor fortificate şi înfometarea lor sunt mai eficiente decât asaltul asupra lor, îşi dădu cu părerea generalul Dib, dar nu trebuie să ne gândim nicio clipă la supunerea Tebei prin înfometare. Aşadar, nu ne rămâne decât să luăm cu asalt zidurile. Nu ducem lipsă de mijloace – aşa cum ar fi scările şi turnurile de asalt dar nu sunt suficiente şi trebuie să aşteptăm să ne sosească cantităţile suplimentare necesare. În orice caz, oricât de scump ar fi preţul recuceririi Tebei, îl vom plăti cu dragă inimă.

— Aşa stau lucrurile! întări regele Ahmose. Şi nu trebuie să pierdem nicio clipă, fiindcă poporul nostru este închis între zidurile oraşului şi s-ar putea să cadă pradă răzbunării sălbatice din partea duşmanului nostru.

În ziua aceea, flota egipteană înaintă spre malul de vest al Tebei şi se întâlni cu flota păstorilor, alcătuită din corăbiile care reuşiseră să fugă de la Hierakonpolis. Flota egipteană se năpusti asupra lor şi avu loc o bătălie violentă. Dar superioritatea egiptenilor în privinţa numărului de oameni şi de corăbii era evidentă, aşa că strânseră latul în jurul inamicului şi-l supuseră, incendiindu-i vasele.

Ahmose trimise detaşamente de arcaşi şi lăncieri pentru a pune la încercare forţele de apărare. Aceştia trimiseră săgeţi spre marele zid şi îşi dădură seama că aveau de-a face cu străjeri puternici, înzestraţi cu provizii inepuizabile de armament. Comandanţii egipteni îşi rânduiră oştile şi, când se dădu ordinul de atac, trimiseră plutoane de războinici în vale pentru a ataca simultan din mai multe părţi, oamenii apărându-se cu armurile lor lungi. Săgeţile inamicului cădeau asupra lor ca ploaia, dar îşi goleau arcurile în fantele din zidul de necucerit. Se dezlănţui o bătălie necruţătoare. Tabăra trimitea fără încetare pâlc după pâlc de soldaţi dornici de luptă, care se băteau fără frică de moarte, însă plătiră foarte scump curajul. La sfârşitul zilei, câmpul de luptă oferea priveliştea unui masacru înspăimântător.

— Ostaşilor mei nu le pasă de moartea care-i seceră fără milă! strigă regele plin de furie, îngrozit de priveliştea morţilor şi răniţilor.

— Ce bătălie cumplită, Maiestate! exclamă Hur cu privirile rătăcind pe câmpul de luptă. Pretutindeni numai trupuri neînsufleţite!

— Nu ne batem noi cu moartea deschis? întrebă comandantul Kheb cu chipul posomorât şi cu veşmintele pline de praf.

— Nu-mi voi mai împinge ostaşii la pieire! decise

regele Ahmose. Cred că e mai bine să trimit un număr mic de oameni la adăpostul turnurilor de asediu pentru a semăna moartea dincolo de ziduri.

Regele rămase foarte agitat şi preocupat. Ştirile aduse de mesageri despre izbânda flotei egiptene care nimicise restul flotei păstorilor, devenind astfel stăpâna incontestabilă a Nilului, nu-l putură linişti.

Seara se întoarse solul pe care-l trimisese cu mesaj la familia sa din Napata, purtând cu el o scrisoare de la Tetisheri. Ahmose o întinse dinaintea lui şi o parcurse cu nerăbdare de la un cap la altul.

De la Tetisheri către nepotul şi domnul meu, faraonul Egiptului Ahmose, fiul lui Kamose, a cărui viaţă scumpă îl rog pe generosul meu Domn să i-o apere, după cum îl rog să-i îndrume judecata pe calea cea bună, inima către credinţă şi mâna către uciderea duşmanului său. Solul tău mi-a adus vestea morţii bravului nostru rege Kamose şi mi-a dat de ştire care au fost ultimele lui cuvinte adresate mie. Mi se pare potrivit, acum când tu te lupţi cu duşmanul nostru, să-ţi scriu câteva rânduri în care să-ţi mărturisesc cum bat inimile noastre, ale tuturor. Inimii mele i-a fost dat să guste moartea de două ori în cursul unei singure vieţi scurte. Dar mângâierile nu-i sunt dragi aceluia care trăieşte în focul unei bătălii teribile, în care sufletele sunt vândute ieftin şi cei curajoşi se întrec să moară. Nu-ţi ascund – în ciuda durerii şi

tristeţii mele – că un sol care-mi aduce vestea morţii lui Kamose şi a victoriei noastre îmi este mai drag decât întoarcerea lui Kamose însuşi cu vestea înfrângerii. Mergi înainte pe calea ta, apărat de Domnul cel milostiv şi păzit de rugile inimii mele şi ale tuturor inimilor iubitoare din jurul meu, care se zbat pline de tristeţe, răbdare şi nădejde.

Şi mai află, domnul meu, că noi ne pregătim de plecare la Dabod, mai aproape de hotarele ţării noastre, pentru a fi mai aproape de solii tăi. Cu bine!

Ahmose mai citi o dată scrisoarea, străduindu-se să descopere durerea chinuitoare şi speranţa fierbinte care se ascundeau dincolo de rânduri şi i se perindară prin faţa ochilor chipurile celor pe care-i lăsase în Napata: Tetisheri cu faţa ei slabă, încoronată de părul cărunt, bunica Ahotep cu măreţia şi tristeţea ei, mama Setkimus cu blândeţea ei, soţia Nefertari cu ochii ei mari şi talia mlădioasă.

Apoi se trezi murmurând: „Doamne! Tetisheri primeşte loviturile durerii ucigătoare cu consolare şi speranţă, iar tristeţea ei nu o face să uite de speranţa noastră. Să-mi aduc mereu aminte de înţelepciunea ei şi să-i urmez pilda cu mintea şi cu inima mea!”.

Flota îşi făcu datoria, cucerind ultimele corăbii ale păstorilor. Asedie malul de vest al oraşului, stârni groaza în sufletele locuitorilor palatelor ce dădeau spre Nil şi schimbă săgeţi cu garnizoanele de pe mal, însă nu încercă să le cucerească, căci păreau invulnerabile şi, în plus, rămăseseră foarte sus ca urmare a scăderii Nilului din sezonul secerişului, aşa că se mulţumi doar cu atacuri scurte, izolându-le de restul forţelor duşmane. Ahmose Ebana se simţea atras de malul de sud al oraşului, unde locuiau pescarii şi unde bătea pentru el o inimă iubitoare. Îşi închipuia că acesta ar fi locul potrivit pentru intrarea în Teba, dar păstorii fuseseră mai prudenţi decât crezuse el şi plasaseră pe toată întinderea lui străjeri îmbrăcaţi în armuri.

Regele Ahmose, la rândul său, renunţă la atacurile cu forţe numeroase şi trimise pe câmpul de luptă mici plutoane de elită, alcătuite din războinici bine antrenaţi, ocrotiţi de armuri lungi, care duseră o bătălie bazată pe măiestrie şi pe precizia ţintirii cu apărătorii zidurilor înalte. Aceştia nu întârziară să-şi dovedească arta renumită şi înalta eficienţă în luptă. Bătălia se desfăşură în acest fel vreme de câteva zile, fără să prevestească vreun deznodământ.

— Trebuie să nu-i dăm inamicului răgaz pentru a se reorganiza şi a-şi reface unităţile de care, zise regele pentru sine. Apoi strânse mânerul sabiei şi continuă cu

glas tare: Voi ordona să fie reluată ofensiva şi mai aprig. Dacă tot trebuie să ne dăm viaţa, atunci să o facem aşa cum li se cuvine unor bărbaţi care au jurat să elibereze Egiptul de jugul greu al duşmanului lor. Pe lângă aceasta, o să trimit soli la guvernatorii din oraşele sudice pentru a-i îndemna să făurească armuri şi turnuri de asediu.

Regele dădu ordinul de atac şi supraveghe personal dispunerea batalioanelor de arcaşi şi lăncieri pe câmpul de luptă într-o formaţiune ce cuprindea corpul central şi două aripi. Îl numi pe Mheb comandant al aripii drepte şi pe Dib comandant al aripii stângi. Ostaşii înaintară în valuri largi, fiecare val nou se punea în mişcare după ce acela din faţă ocupa poziţia şi începea hărţuirea duşmanului ocrotit de zidul înspăimântător. Pe măsură ce timpul trecea, pe câmpul de luptă tot mai mulţi soldaţi luau cu asalt zidurile Tebei. Egiptenii izbutiră să provoace pierderi considerabile duşmanului, însă pierdură şi ei un număr destul de mare de oameni, însă mai puţini decât în prima zi. Bătălia a durat aşa câteva zile, timp în care au căzut foarte mulţi soldaţi din amândouă armatele.

Aripa dreaptă a egiptenilor se lupta cu atâta forţă, încât într-una din zile reuşi să nimicească una dintre numeroasele poziţii de apărare ale duşmanului spulberându-i toţi arcaşii din fruntea ei. Câţiva ofiţeri

viteji se folosiră de acest prilej ca să atace această poziţie cu soldaţii lor: reuşiră să ridice o scară de asalt, pe care urcară împreună cu soldaţii lor curajoşi, în vreme ce săgeţile arcaşilor de jos îi acopereau, plutind prin văzduh ca un nor. Păstorii însă apărară cu străşnicie poziţia ameninţată şi îi respinseră pe atacatori.

— Pentru prima dată de la începutul asediului, câţiva ostaşi de-ai mei au fost ucişi pe zidul Tebei, zise regele, privind la cei din jurul său.

Într-adevăr, acest pas avu o înrâurire deosebită, iar în ziua următoare se repetă, pentru ca în cea de a treia zi să aibă loc la două dintre poziţiile întărite de pe zid. Presiunea egiptenilor asupra inamicului continuă să sporească, încât victoria asupra lor devenea o speranţă realizabilă într-un viitor foarte apropiat. Între timp, sosi şi un mesager de la Shaw, guvernatorul din Sayin, în fruntea unei companii de soldaţi înarmaţi, ce fuseseră instruiţi de curând, precum şi o corabie încărcată cu scuturi, turnuri de asediu şi scări de asalt. Regele îi primi pe nou-veniţi cu deosebită bucurie şi încrederea în victorie îi spori considerabil. El îi aduse pe câmpul de luptă, în faţa taberei, pentru ca trupele să-i salute cu speranţă şi forţe sporite.

A doua zi, bătălia deveni de-a dreptul înfricoşătoare. Asalturile egiptenilor care întâmpinau moartea fără

teamă urmau unul după altul, provocându-i inamicului pierderi uriaşe. Oboseala şi disperarea lui se puteau observa de-acum, braţele începeau să-i tremure pe sabie. În aceste condiţii, comandantul Mheb se simţi în măsură să-i declare regelui la întoarcerea de pe câmpul de luptă:

— Maiestate, mâine vom străpunge zidul.

Toţi generalii erau de aceeaşi părere. Ahmose trimise un sol la familia sa pentru a o chema la Habu, unde flutura steagul egiptean, astfel încât să poată intra împreună într-un viitor foarte apropiat în Teba. Regele petrecu noaptea aceea foarte încrezător, cu sufletul plin de speranţă.

12

Se iviră şi zorii zilei mult aşteptate. Egiptenii se treziră beţi de fericire, cu inimile bătându-le în ritmul războiului şi victoriei. Mulţimile de oşteni înaintară spre poziţiile lor, la adăpostul armurilor şi turnurilor. Priviră mânioşi către ţintele lor şi descoperiră o privelişte ciudată, pe care nu se aşteptau nicicum să o vadă. Înălţară strigăte de uimire şi nedumerire şi se uitară unii la alţii încurcaţi. Pe zidul înconjurător descoperiră trupuri goale, legate de el – erau femei egiptene şi copilaşii lor, din care păstorii făcuseră

scuturi vii care să-i apere de săgeţile necruţătoare şi de proiectilele adversarilor, iar ei stăteau în spatele acestor trupuri, rânjind cu răutate. Priveliştea femeilor goale, cu părul despletit şi al copilaşilor cu mânuţele şi picioruşele legate sfâşia inimile tuturor, dar mai ales inimile soţilor, fiilor şi părinţilor lor. Mâinile bărbaţilor căzură neputincioase pe lângă trupuri, iar confuzia cuprinse toate sufletele, chiar şi pe al regelui, care simţi că trăsnetul din cer se abătuse asupra lui.

— Ce sălbăticie! Ce barbarie! exclamă el furios. Laşii se apără cu trupurile femeilor şi copiilor!

Curtenii, sfetnicii regelui şi generalii săi rămaseră muţi şi împietriţi, nesimţindu-se în stare să rostească vreun cuvânt. Când se lumină bine şi desluşiră zidurile Tebei, apărate de trupurile femeilor şi copiilor, se înfiorară de spaimă; chipurile li se îngălbeniră de furie, picioarele le tremurară, iar inimile li se frângeau pentru prizonierii torturaţi şi familiile lor curajoase, care se aflau pe câmpul de luptă faţă în faţă cu ei, chinuite de neputinţă.

— Sărmanii! izbucni Hur cu glas tremurător. Dacă atârnă pe zid zi şi noapte o să moară, asta dacă nu-i sfâşie mai întâi săgeţile.

Regele se găsea acum într-o mare încurcătură; privea înmărmurit prizonierii – femei şi copii – cu ale căror trupuri se apăra duşmanul. Ce-ar putea face? se întreba

el. Lupta de luni în şir şi speranţele de zece ani erau ameninţate de eşec şi de disperare. Ce să facă? Venise pentru a-şi izbăvi poporul sau pentru a-l chinui şi mai mult? A fost trimis ca o îndurare sau ca un chin? apoi începu să murmure trist: „Amon!... Amon! Doamne, Dumnezeul meu! Am intrat în această luptă pentru tine şi pentru cei care cred în tine! Spune-mi ce trebuie să fac pentru a găsi o ieşire!”.

Tocmai când îşi încheie această rugă, auzi zgomotul unui car de luptă venind dinspre Nil. Priviră cu atenţie, atât el, cât şi cei care stăteau în apropierea lui, şi-l văzură în el pe generalul Ahmose Ebana, comandantul flotei, care coborî, îl salută pe rege şi-l întrebă fără să stea pe gânduri:

— Maiestate, de ce nu-i atacă oastea noastră pe păstori cât sunt slăbiţi? Nu era hotărât ca oştenii noştri să fie sus pe zidul Tebei la vremea asta?

— Ba da, dar uită-te şi vezi cu ochii tăi! îl îndemnă regele trist, cu vocea aproape stinsă, făcând un semn cu capul în direcţia zidului.

Dar Ahmose Ebana nu se uită, aşa cum se aşteptau, ci le zise calm:

— Iscoadele mele m-au înştiinţat despre această faptă mârşavă şi barbară, dar mă întreb cum de ne lăsăm prinşi în capcanele întinse de Apophis, când noi îl cunoaştem prea bine. Oare este cu putinţă să renunţăm

la bătălia pentru Teba şi pentru Egipt din cauză că săgeţile noastre ar putea răni câteva femei şi copii din neamul nostru?

— Crezi că ar fi potrivit să ordon sfâşierea trupurilor acestor biete femei şi ale copiilor lor? îl întrebă regele cu amărăciune.

— Negreşit, Maiestate! răspunse generalul cu încredere şi convingere. Ele sunt ofrandele oferite luptei noastre, sunt asemenea vitejilor noştri oşteni care cad în fiecare clipă, ba sunt asemenea suveranului martir Seqenenra şi asemenea defunctului nostru viteaz Kamose. De ce ar trebui ca teama de moartea lor să împiedice lupta noastră? Maiestate, inima îmi spune că mama mea Ebana se află printre aceste sărmane prizoniere. Şi dacă am dreptate, nu mă îndoiesc că ea se roagă acum lui Amon să pui dragostea Mariei Tale pentru Teba mai presus de mila pentru ea şi pentru bietele ei semene. Nu sunt singurul chinuit dintre oştenii noştri. Să ne facem fiecare dintre noi un scut în jurul inimii din credinţă şi hotărârea noastră şi să pornim la atac!

Regele rămase cu ochii pironiţi îndelung la comandantul flotei, apoi îşi petrecu privirea peste chipurile căpeteniilor şi generalilor săi.

— Puternicul Ahmose Ebana are dreptate, îngăimă şambelanul Hur aproape în şoaptă, cu chipul

posomorât şi palid.

Ceilalţi bărbaţi răsuflară adânc şi încuviinţară într-un glas:

— Da! Da! Comandantul flotei are dreptate! Să pornim la atac!

Regele se întoarse către comandanţi şi le zise, de data aceasta, fără nicio ezitare în glas:

— Comandanţi! Mergeţi la ostaşii voştri şi spuneţi-le: Suveranul nostru care, în slujba Egiptului, i-a pierdut pe bunicul şi pe tatăl său şi care este gata să-şi dea viaţa pentru acelaşi ţel, vă ordonă să atacaţi zidurile Tebei, care sunt apărate cu carnea şi sângele nostru, şi să puneţi stăpânire pe ele, oricât de scump va fi preţul acestei bătălii.

Comandanţii alergară numaidecât şi sunară din trâmbiţe, iar ostaşii înaintară înarmaţi şi cu chipurile întunecate. Glasurile ofiţerilor străpunseră văzduhul: „Trăim aşa cum a trăit Amenemhet sau murim aşa cum a pierit Seqenenra”. Şi se dezlănţui cea mai cumplită bătălie purtată vreodată. Păstorii îşi sloboziră săgeţile şi egiptenii le răspunseră fără şovăire cu săgeţile lor, sfâşiind piepturile femeilor şi sfârtecând inimile propriilor copii, făcând ca sângele să ţâşnească şuvoaie. Femeile le făceau semn cu capul ostaşilor, îndemnându-i cu glasurile sugrumate:

— Sloboziţi-vă săgeţile asupra noastră! Domnul să vă

călăuzească spre victorie şi să ne răzbunaţi astfel!

Egiptenii porniră la atac furioşi ca nişte fiare, cu inimi ce nu ştiau ce-i îndurarea, însetate de sânge. Urletele lor vuiau în toată valea ca bubuitul tunetelor, ca răgetul leilor. Se avântau fără să le pese de moarte, de parcă şi-ar fi pierdut simţurile şi raţiunea şi s-ar fi preschimbat în nişte maşinării infernale. Era o bătălie cumplită, loviturile cădeau cu repeziciune şi sângele curgea şuvoaie din piepturi şi gâturi. Egiptenii simţeau o sete nebunească ce nu se putea potoli decât când îşi înfigeau lăncile în pieptul păstorilor. Aripa dreaptă a oastei reuşi până la vremea amiezii să nimicească mai multe poziţii de apărare şi soldaţii se grăbiră să rezeme de ziduri scările de asalt şi se căţărară pe ele fără teamă de moarte, mutând bătălia de pe câmp pe vârful zidului întărit. Unii dintre ei săriră zidul interior şi se angajară în luptă cu inamicul cu lăncile şi cu săbiile. Atacurile sporeau tot mai mult, cu violenţă şi curaj, în timp ce regele urmărea bătălia cu ochi vigilenţi şi trimitea întăriri spre poziţiile asupra cărora se concentra inamicul. Când soarele era în culmea boltei cereşti, îi văzu pe ostaşi căţărându-se pe zid în faţă şi în două puncte de pe aripa stângă.

— Ostaşii mei se bat ca nişte lei, dar mă tem că ne va prinde întunericul înainte să ne urcăm pe întregul zid şi va trebui să o luăm mâine de la capăt, murmură

regele.

Apoi trimise şi mai mulţi oameni în luptă; aşa apărătorii zidului întărit trebuiau să respingă un atac şi mai sălbatic, spre noi şi noi porţiuni de zid. Păstorii păreau cuprinşi de disperare văzând cum cad soldaţii lor şi cum şuvoiul nesfârşit de egipteni se căţăra pe scările de asalt ca nişte furnici care se urcă pe trunchiurile copacilor. Poziţiile de apărare începură să cadă cu o repeziciune neaşteptată şi ostaşii lui Ahmose ocupară porţiuni mari de zid, aşa că victoria era o chestiune de timp. Ahmose continua să trimită întăriri puternice, când se trezi cu un ofiţer din rândul cercetaşilor strecuraţi pe ogoarele din jurul Tebei că vine la el în tabără cu chipul radios.

— Avem ştiri importante, Maiestate, începu el, după ce se plecă adânc dinaintea regelui. Apophis împreună cu oastea lui părăsesc Teba ca nişte fugari prin porţile de nord.

— Eşti sigur de ceea ce spui?

— Am văzut cu ochii mei cortegiul regelui păstorilor şi garda sa, urmaţi de oştile numeroase înarmate, întări bărbatul cu toată convingerea.

— Apophis a înţeles că ar fi absurd să încerce apărarea zidurilor Tebei după ce a văzut asalturile ostaşilor noştri şi şi-a dat seama că oastea sa adunată în oraş nu va fi în stare să se apere şi de aceea a recurs la

fugă, îşi dădu cu părerea şi Ahmose Ebana.

— Şi-acum a priceput, fără doar şi poate, că recurgerea la scutul viu alcătuit din femeile şi copiii războinicilor noştri a fost o ticăloşie fără margini, lipsită de sens, adăugă Hur.

Nici nu termină Hur de vorbit, că se treziră cu un al doilea mesager venind dinspre flotă.

— Maiestate, începu el abia trăgându-şi sufletul, după ce-l salută pe rege. În Teba a izbucnit focul revoltei. Am văzut de pe corăbii încleştarea dintre felahi şi nubieni, pe de o parte, şi dintre stăpânii palatelor şi garda de pe mal, pe de altă parte.

— Flota şi-a îndeplinit datoria? îl întrebă Ahmose Ebana neliniştit pe ofiţer.

— Da, domnule. Corăbiile noastre s-au apropiat de mal şi au trimis o ploaie de săgeţi pentru a împiedica gărzile să intervină împotriva răsculaţilor.

Pe chipul comandantului se citea satisfacţia. Îi ceru regelui permisiunea să se întoarcă la flotă pentru a lua cu asalt malul. Regele îi îngădui să plece şi apoi zise, adresându-se lui Hur:

— De data asta, sper că stăpânii moşiilor nu vor mai scăpa cu averile lor.

— Da, Maiestate. Şi în curând glorioasa Tebă îşi va deschide porţile în faţa înălţimii Voastre.

— Dar Apophis a fugit împreună cu oastea.

— Nu vom înceta lupta până ce nu va cădea Avaris şi păstorii nu vor părăsi Egiptul până la ultimul om.

Apoi regele se întoarse la urmărirea bătăliei: îi văzu pe ostaşii săi luptându-se pe scările de asalt şi sus pe zid, silindu-i pe păstori să bată în retragere. Detaşamentele de lăncieri se urcau buluc pe zid din toate părţile, îi înconjurau pe păstori şi îi măcelăreau. Curând după aceea, îi văzu pe ostaşii săi sfâşiind steagul hicsoşilor şi înălţând în locul lui steagul Tebei. Nu peste mult timp, porţile uriaşe ale Tebei se deschiseră, iar ostaşii dădură buzna înăuntru, scandând: „Teba, izvorul sângelui meu, căminul trupului meu, locul de joacă al sufletului meu, deschide-ţi braţele şi cuprinde-i la pieptul tău duios pe fiii tăi devotaţi, viteji!”. Apoi lăsă capul în jos pentru a-şi ascunde o lacrimă izvorâtă din adâncul fiinţei sale. În dreapta lui, Hur murmura o rugăciune în vreme ce-şi ştergea lacrimile care i se prelingeau pe obrajii uscăţivi.

13

Peste câteva ceasuri, soarele începu să coboare spre asfinţit. Generalii Mheb şi Dib, urmaţi curând de comandantul flotei, Ahmose Ebana, se apropiară de regele Ahmose, se plecară cu respect şi-l felicitară

pentru victorie.

— Înainte de a ne felicita unii pe alţii, se cuvine să ne facem datoria faţă de corpurile neînsufleţite ale ostaşilor eroi, femeilor şi copiilor care şi-au dat viaţa pentru Teba. Adunaţi-le pe toate aici.

Corpurile neînsufleţite zăceau pe câmpul de luptă, pe vârful zidului şi în spatele porţilor, acoperite de praf şi sânge. Coifurile de metal căzuseră de pe capetele ostaşilor învăluite de teribila tăcere a morţii. Soldaţii ridicară trupurile cu respect, le adunară într-o parte a taberei, rânduindu-le unul lângă altul, apoi aduseră corpurile femeilor şi copiilor pe care le sfâşiaseră cu săgeţile lor şi le aşezară într-un loc separat. Regele se îndreptă către locul martirilor, urmat de şambelanul Hur, de cei trei generali şi de suita lui. Se apropie de corpurile aşezate în rânduri, se aplecă în faţa lor într-o tăcere încărcată de tristeţe şi la fel făcură şi însoţitorii săi. Apoi, trecu printre ele, mergând încet, ca şi cum le-ar fi trecut în revistă într-o ceremonie oficială. Merse apoi spre locul unde zăceau învelite în pânză de in trupurile femeilor şi copiilor. Chipul regelui era acoperit de un nor de tristeţe şi ochii i se întunecaseră şi nu-şi reveni din mâhnirea adâncă decât în clipa când îl auzi pe generalul Ahmose Ebana strigând fără să vrea cu glasul tremurat:

— Mamă...

Regele se întoarse şi-l văzu pe generalul său căzând în genunchi îndurerat, în faţa unuia dintre corpurile neînsufleţite. Aruncă o privire cercetătoare spre el şi o recunoscu imediat pe doamna Ebana, pe al cărei chip descoperi umbra înspăimântătoare a morţii. Regele rămase în picioare cu evlavie şi inima plină de tristeţe, alături de generalul său căzut în genunchi, căci avea un respect deosebit pentru această doamnă, cunoscându-i prea bine spiritul iubitor de ţară, curajul şi meritul ei în creşterea lui Ahmose – incontestabil, cel mai bun dintre comandanţii săi. Regele ridică apoi capul spre cer şi murmură cu glasul tremurând:

— Doamne, Dumnezeule Amon, făcător al lumii, dătător de viaţă şi orânduitor a toate după înalta ta rânduială, acestea sunt ofrandele care se întorc la tine, după voia ta. În această lume au trăit pentru alţii şi tot astfel au şi murit. Ei sunt fărâme dragi rupte din inima mea. Ia-i pe ei sub ocrotirea şi îndurarea ta şi dă-le în schimbul vieţii trecătoare pe care au pierdut-o o viaţă fericită fără de sfârşit. După aceea, se întoarse spre Hur şi îi porunci: Şambelane, vreau ca toate aceste trupuri neînsufleţite să fie depuse şi păstrate în cimitirul de pe malul de vest al Tebei, căci jur pe viaţa mea că cei mai îndreptăţiţi să rămână în pământul Tebei sunt aceşti oameni care s-au jertfit pentru ea.

În timpul acestei ceremonii se întoarse mesagerul pe

care regele îl trimisese la familia sa din Dabod şi îi înmână Maiestăţii sale o scrisoare.

— Familia mea s-a întors la Habu? îl întrebă, mirându-se.

— Nu, Maiestate! îi răspunse mesagerul.

Ahmose desfăşură scrisoarea, care venea din partea lui Tetisheri, şi citi:

Domnul meu cel sprijinit de spiritul lui Amon şi de binecuvântarea lui, îl rog pe Domnul Dumnezeu ca, atunci când vei primi această scrisoare, să ţi se fi deschis porţile Tebei şi să fi intrat în ea în fruntea armatei de izbăvire, pentru a-i obloji rănile şi pentru a face fericite sufletele lui Seqenenra şi Kamose. Cât despre noi, am decis să nu părăsim Dabod. Am cugetat îndelung la această chestiune şi am ajuns la concluzia că cea mai potrivită cale prin care am putea împărtăşi împreună cu poporul nostru chinuit suferinţele sale este să rămânem în exil, aici unde ne aflăm acum, încercând durerile singurătăţii şi înstrăinării, până ce vom sfărâma definitiv cătuşele sale şi nenorocirea sa va lua sfârşit şi atunci vom intra în Egipt în siguranţă, împărtăşind cu el fericirea şi pacea. Mergi înainte pe drumul tău, ajutat de Dumnezeul nostru, eliberând oraşele şi supunând fortăreţele, curăţând pământul Egiptului de duşmanii lui, nelăsând nici urmă de picior în toate ţinuturile ţării! Atunci cheamă-ne şi vom veni în siguranţă şi pace!

Ahmose ridică privirea, făcu sul scrisoarea şi mormăi nemulţumit:

— Tetisheri spune că nu va intra în Egipt până nu alungăm păstorii din ţară până la ultimul om.

— Mama noastră sfântă doreşte să nu încetăm lupta până ce nu vom elibera Egiptul, tălmăci Hur vorbele suveranului.

Regele încuviinţă din cap şi Hur întrebă:

— Maiestatea Sa nu intră în Teba în seara aceasta?

— Nu, Hur, răspunse regele categoric. O să intre în Teba numai oastea mea. Eu voi intra în cetate numai împreună cu familia mea, după alungarea definitivă a păstorilor. Vom intra în Teba cu toţii, aşa cum am şi părăsit-o cu toţii, în urmă cu zece ani.

— Dar locuitorii ei vor fi dezamăgiţi.

— Spune-le acelora care vor întreba de mine că eu îi urmăresc pe păstori pentru a-i alunga până la ultimul în afara hotarelor noastre! Iar aceia care mă iubesc să mă urmeze!

14

Regele se întoarse în cortul faraonic, cu gând să dea ordin ca generalii să intre în oraş odată cu oastea după tradiţie, în ritmul imnurilor de luptă al fanfarei, dar

tocmai în clipa aceea se ivi un ofiţer care vesti:

— Maiestate, un grup de conducători ai revoltei cer să le îngăduiţi să se înfăţişeze dinaintea Mariei Voastre pentru a vă prezenta nişte daruri pe care le-au capturat în timpul revoltei.

— Vii din oraş? îl întrebă Ahmose, zâmbind.

— Da, Maiestate!

— Porţile templului lui Amon au fost deschise?

— Le-au deschis răsculaţii, Maiestate.

— Şi de ce n-a venit marele preot să mă salute?

— Lumea vorbeşte, Maiestate, că el a jurat să nu iasă din singurătatea lui câtă vreme în Egipt se va mai afla vreun om de-al păstorilor, în afară de sclavi şi prizonieri.

— Bine, încheie regele, tot zâmbind. Cheamă-i pe oameni!

Ofiţerul părăsi cortul, se duse în oraş şi se întoarse urmat de o mulţime de oameni mergând grupuri-grupuri, fiecare împingându-şi în faţă darul. Fu poftit primul grup şi intrară câţiva egipteni, aproape goi, doar cu şorţuri legate la brâu, ale căror chipuri trădau mizeria şi sărăcia îndurate. Ei împingeau de la spate câţiva păstori cu capetele descoperite, cu bărbile răvăşite şi cu frunţile acoperite de praf. Se plecară adânc şi îngenunchează dinaintea regelui până ce atinseră pământul cu frunţile şi când îşi ridicară

capetele, zări lacrimile de bucurie din ochii lor. Cel care părea să fie mai-marele lor grăi:

— Mărite Ahmose, fiul lui Kamose, fiul lui Seqenenra, faraon al Egiptului, eliberator şi apărător al lui, vlăstar viguros al palmierului semeţ ale cărui rădăcini s-au jertfit pentru Teba cea glorioasă, tu, cel care *a* venit la noi în chip de îndurare şi mântuire pentru zilele rele prin care le-am trecut.

— Bine-aţi venit, iubiţi fii ai neamului meu, voi, ale căror speranţe sunt la fel ca speranţele mele, ale căror dureri au acelaşi izvor cu izvorul durerilor mele şi a căror culoare este culoarea pielii mele.

Chipurile bărbaţilor străluciră de o lumină veselă, iar mai-marele lor se adresă păstorilor, de data aceasta:

— Căderi în genunchi în faţa măritului faraon, voi, sclavii cei mai demni de dispreţ.

Păstorii căzură în genunchi fără să crâcnească niciunul.

— Maiestate, continuă acelaşi bărbat, păstorii aştia au intrat pe nedrept în stăpânirea pământurilor noastre, ca şi cum le-ar fi moştenit din moşi-strămoşi, i-au umilit pe egipteni, i-au asuprit şi le-au pretins să îndeplinească cele mai grele munci mai pe nimic, lăsându-i pradă sărăciei, foamei, bolilor şi ignoranţei. Când îi strigau, îi numeau dispreţuitor „felahi” şi pretind că au fost darnici cu ei lăsându-i în viaţă. Au

fost ieri tirani, iar astăzi sunt prizonieri. I-am adus dinaintea înălţimii Voastre ca pe cei mai umili sclavi pe care îi aveţi.

— Vă mulţumesc, fii ai neamului meu, pentru darul vostru, le răspunse regele, zâmbind.

Bărbaţii căzură din nou în genunchi dinaintea suveranului lor, apoi părăsiră cortul, iar ostaşii îi duseră pe păstori în tabăra prizonierilor. Intră cel de al doilea grup, împingând în faţă un bărbat uriaş, cu pielea albă şi veşmintele sfâşiate. Bicele lăsaseră urme adânci pe spinarea şi pe braţele lui. Se împletici şi căzu epuizat la picioarele regelui, fără ca aceia care-l biciuiau să-i dea vreo atenţie. Bărbaţii căzură şi ei în genunchi în faţa regelui şi după o vreme unul dintre ei vorbi:

— Mărite faraon al Egiptului, fiu al Domnului Amon, acest ticălos îmbrăcat în straiele umilinţei a fost mai-marele poliţiei din Teba. Ne şfichiuia spinările cu biciul crud pentru cele mai neînsemnate lucruri. Şi iată că Domnul ne-a ajutat să punem mâna pe el şi i-am ars şi noi spinarea cu bicele până ce i s-a sfâşiat pielea. L-am adus în tabăra înălţimii Voastre pentru a se alătura sclavilor săi.

Regele porunci să fie luat de soldaţi şi dus de-acolo şi le mulţumi fiilor neamului său pentru fapta lor.

Apoi, chemă la el cel de al treilea grup, care intră

împingând un bărbat pe care regele îl recunoscu de îndată ce-i căzură ochii asupra lui – era Samnut, judecătorul din Teba, fratele lui Khanzar. Regele se uită la el calm, în vreme ce Samnut părea uluit, privea nelinişţit, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Bărbaţii îl salutară pe rege şi cel care părea a fi cel mai răsărit dintre ei spuse:

— Ţi l-am adus, mărite faraon, pe cel care până ieri a fost judecătorul Tebei, a tăiat şi a spânzurat în oraş, a jurat să fie drept şi a dat de fiecare dată pedepse nedrepte. Acum i s-a dat să bea din cupa nedreptăţii ca să guste şi el din ceea ce le-a dat să bea celor nevinovaţi.

— Samnut, i se adresă regele Ahmose judecătorului, toată viaţa ta i-ai condamnat pe egipteni. Acum s-a întors roata, te vor condamna şi ei pe tine.

Fu dat în grija soldaţilor şi regele le mulţumi bărbaţilor credincioşi.

Intră şi ultimul grup. Era foarte agitat, fierbea de mânie. În mijloc se afla cineva înfăşurat într-o pânză de in din cap până-n picioare. Îl salutară pe rege şi unul dintre ei zise:

— Mărite faraon, apărător al egiptenilor şi răzbunător al lor, noi suntem câţiva dintre aceia cărora le-au luat păstorii femeile şi copiii, folosindu-i ca scuturi vii în bătălia Tebei. Domnul a vrut să se răzbune pe nedreptul Apophis şi ne-a ajutat să-i

atacam haremul în timpul retragerii şi de-acolo am răpit-o pe aceea care-i este mai scumpă decât propriul suflet şi am adus-o ca să te răzbuni pe ea pentru femeile noastre.

Bărbatul care vorbise se apropie de trupul înfăşurat, dădu pânza de in la o parte şi se ivi o femeie aproape goală, doar cu o pânză transparentă diafană prinsă în jurul taliei, albă şi pură ca lumina; pe lângă corp îi alunecau şuviţele de aur, iar pe chipul fermecător se puteau desluşi mânia şi trufia. Ahmose păli. Se priviră unul pe celălalt. Pe faţa lui se citea stânjeneala, iar pe faţa ei uimirea, care şterse urmele mâniei şi trufiei. „Prinţesa Amenridis...", şopti el, fără să-şi poată reveni.

Hur îşi scoase mantia şi o aruncă peste ea.

— De ce o chinuiţi pe femeia asta? ţipă Ahmose la bărbaţii care o aduseseră.

— Este fiica marelui călău Apophis, bâigui cel care vorbise mai înainte.

Ahmose îşi dădea seama de situaţia delicată în care se afla faţă de oamenii aceia mânioşi şi însetaţi de răzbunare.

— Nu îngăduiţi mâniei din sufletele voastre să vă strice morala sfântă, murmură el. Virtuos cu adevărat este numai acela care se călăuzeşte după virtute, atunci când izbucnesc pasiunile şi când se aprinde mânia. Or voi sunteţi un neam care are respect pentru femei şi nu

ucide prizonierii.

— Apărător al egiptenilor, piepturile noastre nu-şi vor găsi liniştea decât atunci când capul acestei femei îi va fi trimis lui Apophis, zise cu năduf un bărbat care-şi pierduse o rudă sus pe zid.

— Nu-l îndemnaţi pe suveranul vostru să se grăbească să verse sânge şi să ucidă femei, încercă Ahmose iar să-i potolească. Lăsaţi chestiunea în grija mea şi duceţi-vă în pace!

Oamenii îngenunchează şi apoi se retraseră. Regele chemă un ofiţer din garda sa şi îi porunci în şoaptă s-o ia pe prinţesă, s-o ducă pe corabia lui faraonică şi să aibă grijă de ea.

Regele se simţea atât de răscolit, că nici nu putea să stea jos. Le dădu ordin generalilor săi să intre în Teba în fruntea oştilor victorioase. Când se întoarse spre Hur, văzu că acesta se uita la el cu nelinişte, nedumerire şi milă în priviri.

15

Câmpul era gol. Regele se îndreptă spre Nil urmat de garda sa, îndemnând conducătorul caretei să dea bice, cufundat în vise şi în gânduri. Ce greu încercată fusese inima lui în ziua aceea. Ce surpriză neaşteptată! Nu-i mai trecuse prin cap că s-ar putea s-o întâlnească pe

Amenridis vreodată. Disperat, începuse s-o uite. Devenise ca un vis care-i luminase pentru o clipă noaptea şi pe care îl înghiţise apoi întunericul. Dar iată că s-a întâlnit cu ea din nou când se aştepta mai puţin. Soarta a aruncat-o la mila lui, dându-i-o drept pradă. Cât de agitat i-a fost sufletul şi cât de tare i-a bătut inima. Cum i s-au trezit simţămintele aprinse, readucându-i la viaţă amintirile plăcute. Şi iată-l acum cufundat în şuvoiul lor amăgitor, uitând de toate.

Dar oare ea l-o fi recunoscut? Şi dacă nu l-a recunoscut, oare şi-o mai fi aducând aminte de neguţătorul Isfinis, pe care l-a salvat de la moarte sigură? Nu-i spusese ea cu inima bătând năvalnic şi cu lacrimi în ochi „La revedere”? Nu tânjise după el când se afla încă în exil şi nu-i trimisese ea o scrisoare în ale cărei rânduri iubirea ei stătea ascunsă aşa cum stă ascuns focul în piatră? Oare inima ei o mai fi palpitând aşa cum palpitase atunci, în cabina corabiei faraonice? Doamne! De ce o fi având presimţirea că se îndreaptă către fericire nemărginită? Inima îi spune adevărul sau îl amăgeşte? Îşi aduse aminte de înfăţişarea ei vrednică de milă, când răsculaţii o împinseră dinaintea lui şi trupul puternic i se cutremurase străbătut de un fior. Se întrebă trist – amintindu-şi de clipele când oamenii săi mânioşi îngrămădiţi în jurul ei o scuipau, îi blestemau pe ea şi pe tatăl ei, ca şi de furia şi trufia de pe chipul ei

– dacă mânia i se va potoli aflând că este prizoniera lui Isfinis. Când suita lui ajunse la malul Nilului şi coborî spre corabia faraonică, simţi o nelinişte care nu-l mai cuprinsese niciodată până atunci, nici chiar în cele mai critice momente, şi îl chemă la el pe ofiţerul căruia i-o încredinţase pe prinţesă.

— Ce face prinţesa? îl întrebă scurt pe ofiţer.

— A fost închisă, Maiestate, într-o încăpere separată. I s-au adus veşminte noi şi mâncare, dar refuză să se atingă de ea şi i-a tratat pe soldaţi cu dispreţ, numindu-i sclavi. Dar ea a avut parte de cel mai bun tratament, aşa cum aţi poruncit Maiestatea Voastră.

Regele nu părea mulţumit. Se îndreptă alene către încăpere şi una din gărzi îi descuie uşa şi o închise la loc după el. Celula era cam mică, dar elegantă şi luminată de o lampă mare, care atârna de tavan. Prinţesa stătea pe o sofa somptuoasă. Era îmbrăcată într-o rochie simplă de in şi-şi împletise părul răvăşit de răsculaţi, adunându-i într-o cosiţă. Se uită la ea surâzător şi văzu că şi ea priveşte la el uimită şi curioasă, nevenindu-i să creadă, parcă încurcată.

— Bună seara, prinţesă! o salută el.

Nu-i răspunse, dar auzindu-i vocea deveni şi mai încurcată şi nesigură.

— Îţi lipseşte ceva? o întrebă tânărul, care părea vrăjit, privind îndelung la ea.

Îi scrută chipul, apoi îşi mută privirea spre coiful lui, după care o coborî spre armură.

— Cine eşti tu? îl întrebă ea în cele din urmă.

— Mă numesc Ahmose şi sunt faraonul Egiptului.

În ochii ei se citi dezgustul, dar el, voind să-i sporească încurcătura, îşi scoase coiful şi îl aşeză pe o măsuţă, zicându-şi că ea n-o să fie în stare să-şi creadă ochilor. Băgă de seamă că se uita curioasă la părut lui buclat.

— De ce te uiţi la mine aşa, de parcă ai cunoaşte pe cineva care seamănă cu mine? o întrebă el, prefăcându-se mirat.

Nu ştiu ce să zică şi nu-i răspunse. Voind să-i audă glasul şi să-i câştige simpatia, continuă tot el:

— Dacă ţi-aş spune că mă cheamă Isfinis, atunci mi-ai răspunde?

— Aşadar, eşti Isfinis!? izbucni ea, sărind în picioare la auzul acestui nume.

Făcu un pas spre ea, o privi în ochi cu duioşie şi o prinse de mână, mărturisindu-i:

— Da, eu sunt Isfinis, prinţesă Amenridis!

— Nu pricep nimic! îi răspunse ea, trăgându-şi mâna înapoi brusc.

— Ce contează numele? încercă Ahmose să o înduplece, surâzând cu blândeţe. Ieri mă numeam Isfinis, iar astăzi mă numesc Ahmose, dar sunt una şi

aceeaşi persoană şi am aceeaşi inimă.

— Ciudat! Cum spui că eşti una şi aceeaşi persoană? Ieri erai neguţător şi vindeai giuvaieruri şi pigmei, iar astăzi lupţi şi porţi veşminte de rege!

— Şi ce-i de mirare în asta? Ieri colindam prin Teba deghizat, iar azi îmi conduc poporul în lupta pentru eliberarea ţării mele şi recucerirea tronului uzurpat.

Privi la el lung, fără ca el să poată înţelege sensul privirii ei. Încercă din nou să se apropie de ea, dar îi făcu semn să rămână pe loc. Faţa îi împietri brusc şi în ochi i se citi cruzimea şi trufia. Dezamăgirea şi răceala l-au înfrânt şi au ucis privighetorile speranţei care cântaseră până atunci în pieptul lui.

— Îndepărtează-te de mine! îl alungă ea cu asprime în glas.

— Nu-ţi mai aduci aminte... încercă s-o înduplece.

Dar ea nu-l lăsă să-şi termine vorba, ci-l întrerupse copleşită de mânie, cum le era felul celor din neamul ei:

— Îmi aduc aminte şi-o să-mi aduc întotdeauna aminte că eşti o iscoadă josnică.

Simţi un şoc îngrozitor, care-l făcu să se încrunte.

— Prinţesă, nu-ţi dai seama că stai de vorbă cu un rege? o întrebă, mânios de data asta.

— Ce rege?

— Faraonul Egiptului! i-o reteză el, simţind că fierbe de mânie.

— Şi tata ce este atunci, un guvernator de-al tău? îl provocă în continuare pe un ton batjocoritor.

Regele simţi cum îl cuprinde furia şi-i răspunse şi el cu trufie:

— Tatăl tău nu poate să fie unul din guvernatorii mei, fiindcă el este uzurpatorul tronului ţării mele. L-am înfrânt categoric, forţându-l să fugă prin porţile de nord ale Tebei şi să-şi lase fiica să cadă în mâinile poporului pe care l-a asuprit. Şi-l voi urmări cu ostile mele până ce se va retrage în pustiurile reci din care a venit în această vale. Nu ştii lucrurile astea? Pe când eu sunt adevăratul rege al acestei văi, fiindcă eu cobor din dinastia glorioasă a faraonilor Tebei şi fiindcă sunt un comandant victorios, reuşind să-mi redobândesc ţara prin forţa şi iscusinţa mea.

— Poate un rege să fie mândru şi iscusit când neamul său se luptă cu femeile? îl întrebă cu răceală şi ironie în glas.

— Ciudat! Chiar nu ştii că-ţi datorezi viaţa acestui neam al meu? Ai fost la mila oamenilor din neamul meu şi dacă el te-ar fi ucis, n-ar fi încălcat rânduiala tatălui tău, care a expus femeile şi copiii săgeţilor slobozite de arcaşi.

— Şi tu mă pui pe picior de egalitate cu aceste femei?

— De ce nu?

— Iartă-mă, rege! Este peste puterile mele să-mi

închipui că eu aş putea fi pusă la un loc cu femeile voastre sau că cineva din neamul meu ar putea fi deopotrivă cu cineva din neamul vostru. Doar dacă stăpânii ar fi egali cu sclavii. Tu ştii că oştile noastre au părăsit Teba fără să simtă umilinţa celui învins? Oamenii noştri ziceau nepăsători: „S-au revoltat sclavii, dar ne vom întoarce noi peste ei".

Regele îşi pierdu cu desăvârşire firea şi ţipă la ea:

— Cine sunt sclavii şi cine sunt stăpânii? Tu nu înţelegi un lucru, copilă trufaşă, pentru că tu te-ai născut în această vale care le inspiră oamenilor gloria şi măreţia. Dacă ai fi venit pe lume mai devreme cu o sută de ani, te-ai fi născut în cele mai cumplite pustiuri reci din nord şi n-ai mai fi auzit pe nimeni care să-ţi zică ţie „prinţesă" şi care să-i zică tatălui tău „rege". Din aceste pustiuri a venit neamul tău care a uzurpat suveranitatea văii noastre şi i-a transformat pe marii noştri bărbaţi în servitori umili. Apoi au zis în ignoranţa lor, orbiţi de aroganţă, că ei sunt prinţi şi că noi suntem felahi şi sclavi, că ei sunt albi şi că noi suntem tuciurii. Şi iată că astăzi dreptatea îşi reia cursul firesc – stăpânul îşi redobândeşte poziţia lui de stăpân şi sclavul se întoarce la sclavia lui, culoarea albă devine însemnul acelora care colindă prin pustiurile reci, iar culoarea brună devine semnul stăpânilor Egiptului, purificaţi de lumina soarelui. Acesta-i adevărul

adevărat!

— Eu ştiu că strămunii mei au coborât în Egipt din pustiurile nordice, dar cum de pierzi din vedere că ei au fost stăpânii acestor pustiuri înainte de a deveni prin forţă stăpânii acestei văi? îl întrebă ea cu dispreţ, cu faţa crispată de mânie. Au fost şi continuă să fie stăpâni mândri şi demni, care nu cunosc altă cale în afară de sabie pentru atingerea scopului lor, care nu se deghizează în veşminte de neguţători ca să-l înjunghie astăzi pe la spate pe acela în faţa căruia a căzut în genunchi ieri-alaltăieri.

O scrută cu asprime în priviri şi îşi dădu seama că trufia şi cruzimea de neînduplecat care-i puseseră stăpânire pe toată fiinţa erau întruchiparea asprimii şi semeţiei neamului ei. Copleşit de mânie, simţea dorinţa nestăvilită de a o supune şi a o umili, mai ales după ce îl jignise cu atitudinea ei plină de aroganţă.

— Nu mai am niciun motiv să stau de vorbă cu tine şi nu se cuvine să uit că eu sunt rege, iar tu eşti o biată prizonieră, îi vorbi el de sus, cu glasul calm.

— Prizonieră, dacă vrei tu, dar eu nu voi accepta niciodată umilinţa.

— Tu prinzi curaj doar pentru că te simţi apărată de mila mea.

— Ba nu m-a părăsit niciodată curajul. Întreabă-i pe oamenii tăi care m-au răpit prin viclenie şi ei îţi vor

vorbi despre curajul meu şi-ţi vor spune că i-am dispreţuit chiar şi în cele mai critice şi mai primejdioase clipe!

Dădu indiferent din umerii laţi, se îndreptă spre măsuţa de pe care îşi luă coiful şi şi-l puse pe cap, dar înainte de a face primul pas, o auzi zicându-i:

— Ai avut dreptate când ai spus că eu sunt prizonieră, dar corabia ta nu este locul potrivit pentru prizonieri. Du-mă lângă prizonierii din neamul meu!

Se uită la ea exasperat şi-i răspunse, voind s-o provoace şi s-o înspăimânte:

— Lucrurile nu stau chiar aşa cum îţi închipui tu. Potrivit cutumei, bărbaţii luaţi prizonieri devin sclavi, în vreme ce femeile intră în haremul regelui victorios.

— Dar eu sunt prinţesă, zise făcând ochii mari, ca şi cum ar fi încercat să găsească o scăpare.

— Ai fost prinţesă. Acum nu eşti decât o prizonieră ca oricare alta.

— Înnebunesc când îmi aduc aminte că odată ţi-am salvat viaţa.

— Te felicit pentru amintirea asta! Tocmai datorită acestui gest te-am salvat din mâinile răsculaţilor care ar fi vrut să-i trimită capul tău lui Apophis.

Se întoarse şi părăsi încăperea cătrănit de mânie. Gărzile îl salutară, dar el le ordonă să îndrepte corabia spre nordul Tebei. Se duse la prora vasului cu paşi mari

şi apăsaţi, trăgând în piept aerul răcoros al nopţii. Corabia începu să navigheze împinsă de curentul veşnic curgător al Nilului, spintecând întunericul către nordul Tebei. Regele îşi petrecu privirile peste oraş, încercând să fugă de grijile învolburate din sufletul sau. Corăbiile ancorate la mal îşi trimiteau luminile tremurânde peste întinderea apei, în vreme ce palatele semeţe dormeau cufundate în beznă, după ce stăpânii le părăsiseră în fugă. Printre palate şi grădini, răzbăteau din depărtare luminile torţelor ţinute de petrecăreţii veseli. Adierile purtau până la el glasurile lor ovaţionând şi cântând. Un zâmbet îi trecu peste faţă, înţelegând că Teba îşi întâmpina oastea eliberatoare aşa cum obişnuieşte să-şi întâmpine întotdeauna oştile victorioase şi sărbătorile sale veşnice.

Corabia se apropie de palatul faraonic, continuându-şi înaintarea pe lângă el. Regele observă că luminile străluceau la ferestre şi în grădină şi înţelese că Hur supraveghează curăţenia şi pregătirea lui, întorcându-se cu adevărat la îndeplinirea primei sale slujbe în palatul lui Seqenenra. Zări apoi debarcaderul din grădina palatului şi-i reveni în memorie amintirea dureroasă a nopţii când familia sa se îmbarcase pe corabia faraonică pentru a lua calea exilului către sudul îndepărtat, în vreme ce în urma ei curgea sângele.

Ahmose continuă să păşească încoace şi încolo la prora corabiei, aruncându-şi din când în când privirea spre încăperea unde era închisă prinţesa. Apoi începu să se întrebe nemulţumit şi mânios: „De ce mi-au adus-o mie? De ce mi-or fi adus-o?”.

16

În dimineaţa zilei următoare, Hur, generalii şi sfetnicii săi veniră devreme să-l viziteze pe rege pe corabia sa ancorată în nordul Tebei. Îi primi în cabină şi după ce îngenunchează în faţa lui, Hur vorbi:

— Domnul să-ţi facă dimineaţa fericită, mărite rege victorios! îl salută şambelanul. Am lăsat în urmă porţile Tebei, a cărei inimă bate veselă, mişcată de dorul de a vedea lumina pe fruntea izbăvitorului şi eliberatorului ei.

— Teba trebuia să se bucure, dar întâlnirea ei cu mine se amână până când Domnul ne va hărăzi victoria! zise Ahmose.

— Locuitorii au aflat că suveranul lor se îndreaptă către nord şi că îi salută pe toţi aceia care sunt apţi să i se alăture, îi spuse Hur. Nici nu pot să descriu, Maiestate, entuziasmul care a inundat inimile tinerilor şi nici cum se roagă de ofiţeri pentru a-i primi în oastea suveranului Ahmose.

— Aţi fost la templul lui Amon? întrebă regele, zâmbind.

— Da, Maiestate, am fost cu toţii, îi răspunse tot Hur. Soldaţii s-au grăbit spre el să-i mângâie ungherele, să-şi frece obrajii cu ţărână din jurul lui şi să-i îmbrăţişeze pe preoţi. Altarul s-a umplut de ofrande, preoţii au înălţat imnuri Domnului Amon celui adorat şi venerat, rugăciunile lor au răsunat în toate sălile templului, dorul a topit inimile şi tebanii au împlinit cu toţii într-o ordine desăvârşită o rugăciune împreună. Dar Nofer-Amon nu a ieşit din izolarea sa.

Regele zâmbi şi, întorcându-se, îl descoperi pe comandantul Ahmose Ebana tăcut şi trist. Îi făcu semn să se apropie şi acesta veni lângă regele său, care îi puse mâna pe umăr şi-l îmbărbătă:

— Îndură soarta cu durerile ei, comandante Ahmose Ebana, şi nu uita nicio clipă că însemnele familiei tale au fost curajul şi dăruirea!

Comandantul îşi înclină capul, mulţumindu-i regelui pentru gestul său de simpatie şi alinare. Apoi Ahmose îi privi pe toţi sfetnicii săi şi se sfătui cu ei:

— Care este părerea voastră, cine ar fi potrivit să fie numit guvernator al Tebei, să-i încredinţez misiunea grea a cârmuirii oraşului?

— Cred că cel mai nimerit pentru această demnitate importantă ar fi bărbatul devotat şi înţelept Hur, fu de

părere generalul Mheb.

Dar Hur interveni imediat:

— Cred că datoria mea este să veghez mai departe la slujirea Maiestăţii Sale şi nu să stau departe de regele nostru.

— Ai dreptate, încuviinţă Ahmose. Şi nici eu nu m-aş putea dispensa de tine.

— Există un bărbat virtuos, cu o mare experienţă, cunoscut de asemenea pentru înţelepciunea sa şi ideile sale. Acesta este Tuti-Amon, curatorul templului Amon. Dacă Maiestatea voastră binevoieşte, încredinţaţi-i lui administrarea şi cârmuirea treburilor Tebei! îi propuse Hur.

— L-am numit guvernator al Tebei! decise Ahmose fără să mai stea pe gânduri.

Apoi, regele îi pofti pe sfetnicii şi demnitarii săi să se aşeze la masă împreuna cu el.

17

Ceasurile zilei se scurseră şi oastea îşi obloji rănile, luându-şi partea cuvenită de odihnă, cântec şi băutură. Ostaşii care aveau familiile în Teba alergară pe la casele lor, unde inimile se îmbrăţişară şi sufletele se topiră, oraşul ajungând să fie, datorită bucuriei şi emoţiilor, inima vie a întregii lumi. Ahmose, în schimb, nu părăsi

cabina. Îl chemă la el pe ofiţerul care răspundea de paza prinţesei şi se interesă de ea. Acesta îi spuse că şi-a petrecut noaptea fără să se atingă de mâncare. Se gândea să o mute pe o altă corabie şi să încredinţeze paza ei unor ofiţeri apropiaţi, dar nu ajunse la o decizie finală şi, în plus, era convins că Hur nu era deloc încântat de prezenţa ei pe corabia faraonică şi de tratamentul de care se bucura din partea regelui fiica lui Apophis. Ştia foarte bine că în inima lui nu era loc decât pentru lupta Tebei. Sentimentele lui, în schimb, fierbeau de jind. Nu se simţea în stare să renunţe, să nu mai dea târcoale odaia în care era închisă prinţesa, şi nici nu-şi putea stăpâni dorinţa obsesivă de a o vedea, în pofida furiei care mocnea în sufletul său. Mânia nu ucide dragostea, ci doar o ascunde o vreme, întocmai cum ceaţa acoperă faţa lucioasă a oglinzii pentru un timp, după care ea dispare şi aceasta îşi recapătă strălucirea. De aceea, nu se lăsă pradă disperării şi încercă să se consoleze, zicându-şi că poate ea suferă din pricina mândriei zdrobite şi a vanităţii şi poate că mânia ei se va risipi şi îşi va da seama că ura pe care o simte este mai slabă decât iubirea pe care o ascunde, iar atunci se va potoli, se va supune şi va da iubirii dreptul său, aşa cum dăduse şi urii drepturile sale. Nu este ea, stăpâna cabinei, cea care i-a salvat viaţa şi i-a arătat simpatie şi dragoste? Nu este ea aceea pe care absenţa

lui a tulburat-o, împingând-o să-i trimită o scrisoare de reproş care ascundea suspinul iubirii înăbuşite? Atunci cum ar fi cu putinţă ca sentimentele ei să se stângă din pricina unui acces de aroganţă şi mânie?

Aşteptă asfinţitul, ridică resemnat din umerii săi largi şi se apropie de încăperea-închisoare. Garda îl salută, îi făcu loc să treacă şi intră plin de speranţe. O găsi nemişcată şi liniştită, dar în ochii ei albaştri se puteau citi deprimarea şi plictiseala. „Teba, cât era ea de vastă, devenea neîncăpătoare pentru ea, şi cum s-ar putea simţi altfel acum, prizonieră în această odaie?", îşi zise el, îndurerat din pricina tristeţii ei. Rămase în picioare în faţa ei, nemişcat, iar ea se îndreptă de spate şi îşi ridică spre el ochii reci.

— Cum a fost noaptea care a trecut? o întrebă.

Nu-i răspunse, ci lăsă capul în jos, privind în podea. Îşi plimbă privirea plină de dorinţă peste capul, umerii şi pieptul ei şi o întrebă din nou, închipuindu-şi că speranţa nu-i era prea departe:

— Cum a fost noaptea care a trecut?

Se vedea pe chipul ei că nu voia să vorbească, dar ridică brusc capul şi spuse în şoaptă:

— A fost cea mai rea noapte din viaţa mea.

— De ce? o întrebă fără să dea atenţie tonului ei. Îţi lipseşte ceva?

— Îmi lipsesc toate, îi răspunse pe acelaşi ton.

— Cum aşa? I-am dat ordin ofiţerului răspunzător de paza ta să...

— Nu te obosi să vorbeşti despre astfel de lucruri! îl întrerupse ea cu iritare în glas. Îmi lipseşte tot ceea ce iubesc. Îmi lipsesc tata şi neamul meu şi libertatea. În schimb, am tot ceea ce nu-mi place: veşmintele, mâncarea asta, cămăruţa asta şi gărzile astea.

Simţi iar că-l cuprinde dezamăgirea şi că speranţele i se prăbuşesc şi orice nădejde se duce.

— Vrei să te eliberez şi să te trimit la tatăl tău? o întrebă cu faţa împietrită.

— În niciun caz! se împotrivi ea, clătinând din cap vehement.

O privi minunându-se, neştiind ce-ar mai putea să facă, însă ea continuă pe acelaşi ton aspru:

— Nu vreau să se spună că fiica lui Apophis s-a umilit în faţa duşmanului măreţului ei tată sau că ar fi avut nevoie să fie consolată de cineva vreodată.

Vanitatea şi trufia ei reuşiră să-l exaspereze din nou.

— Tu nu te sfieşti să-ţi arăţi vanitatea, fiindcă eşti sigură de îndurarea mea, zise el.

— Nu ai dreptate! E o minciună!

— Cât eşti de naivă! îi zise el, pălind şi aruncându-i o privire aspră. Tu nu ştii ce-i tristeţea şi ce-i îndurarea! Ştii ce pedeapsă ţi s-ar cuveni pentru umilirea regelui? Tu ai văzut vreo femeie biciuită până astăzi? Dacă aş

vrea, te-aş face să cazi în genunchi la picioarele ultimului meu soldat, cerându-i iertare şi îndurare. Privi la ea îndelung pentru a vedea ce efect avusese ameninţarea lui, dar văzu că ochii ei cruzi nu coboară, ci continuă să-l sfideze, mânia cuprinzând-o degrabă, aşa cum se întâmpla cu toate sufletele din neamul ei.

— Ştii ce? Noi suntem un neam de oameni spre ale căror inimi teama nu-şi află cale! îi răspunse tăios. Şi mândria noastră nu poate fi umilită nici dacă cerul s-ar prăvăli peste capetele noastre.

Se întrebă în furia lui dacă n-ar fi cazul să încerce s-o umilească. De ce n-ar umili-o şi nu i-ar călca trufia în picioare? La urma urmelor, ea era prizoniera lui şi ar putea s-o trateze ca pe o sclavă. Dar nu-i plăcu acest gând. Aspira la ceva mai nobil şi mai frumos. Când îşi dădu seama de eşec, mândria lui se revoltă şi mânia îi spori. Renunţă s-o umilească, preferând să-i arate altceva decât ceea ce simţea în sufletul său, aşa că i-a zis cu aroganţa cu care îi vorbise şi ea:

— Ceea ce doresc eu nu necesită ca tu să fii torturată şi de aceea nici nu vei fi torturată. Ar fi ciudat să-i treacă prin cap cuiva să tortureze o sclavă frumoasă ca tine.

— Poate vrei să zici „o prinţesă demnă" ca mine.

— Asta erai înainte de a cădea prizonieră în mâinile mele. Eu aş prefera să te închid în haremul meu decât

să te torturez şi voinţa ta va decide.

— O să vezi că voinţa te nu va putea decide decât pentru tine şi pentru neamul tău, nu pentru mine şi tu nu mă vei putea atinge câtă vreme sunt în viaţă.

Dădu din umeri indiferent, dar ea continuă:

— Unul din obiceiurile moştenite de noi de la strămoşi este ca, atunci când cineva dintre noi cade în laţul umilinţei şi nu mai poate scăpa, să-şi impună să nu mai mănânce nimic până ce va pieri demn.

— Serios? întrebă el ironic. Dar eu i-am văzut pe cârmuitorii Tebei aduşi dinaintea mea căzând în genunchi umili, cu ochii cerşind iertare şi milă.

Se îngălbeni şi rămase mută, iar regele nu se mai simţi în stare să continue dialogul şi nu mai suportă să rămână, din pricina amărăciunii şi dezamăgirii.

— N-o să fie nevoie să te abţii de la mâncare, îi zise el, pregătindu-se să iasă din odaie.

Părăsi încăperea furios, frământat de gândul de a o muta pe o altă corabie, dar nici aici nu i se potoli bine mânia, când rămase singur în cabină, că şi renunţă la intenţie şi nu mai dădu niciun ordin.

18

Şambelanul Hur se înfăţişă dinaintea regelui în cabina sa şi-l anunţă:

— Maiestatea Voastră, au venit nişte soli din partea lui Apophis care cer permisiunea să-i primiţi.

— Ce vor? îl întrebă Ahmose mirat.

— Spun că sunt purtătorii unui mesaj către Maiestatea Voastră, îi răspunse şambelanul.

— Cheamă-i degrabă! îi porunci regele.

Şambelanul trimise un ofiţer să-i aducă pe soli, în vreme ce el rămase în aşteptare împreună cu suveranul. Curând se iviră solii însoţiţi de un grup de ofiţeri de gardă. Erau trei – şeful lor mergea în frunte, iar ceilalţi doi îl urmau purtând o casetă din fildeş. După veşmintele lor largi, păreau să fie şambelani; aveau feţe albe şi bărbi lungi. Ridicară mâinile în chip de salut, fără să se încline, şi rămaseră apoi în picioare într-o atitudine insolentă. Ahmose le răspunse la salut mândru şi îi întrebă:

— Ce poftiţi?

— Comandante! începu şeful lor arogant, cu un accent străin.

Dar Hur nu-l lăsă să-şi continue vorba şi-l atenţionă cu calmul lui obişnuit:

— Dumneata vorbeşti cu faraonul Egiptului, trimis al lui Apophis.

— Războiul continuă şi rezultatul lui nu s-a decis încă, răspunse solul. Şi câtă vreme avem oameni cu arma în mână, Apophis este singurul faraon al

Egiptului, fără să împartă cu nimeni altcineva domnia.

Ahmose îi făcu semn şambelanului să tacă şi se adresă solului, îndemnându-l:

— Vorbeşte despre chestiunea pentru care ai venit!

— Comandante, reluă solul, în ziua retragerii din Teba, felahii au răpit-o pe Alteţa Sa Faraonică, prinţesa Amenridis, fiica Maiestăţii Sale regele Apophis, faraonul Egiptului, fiul Domnului Seth. Stăpânul nostru doreşte să ştie dacă fiica sa este în viaţă sau au ucis-o felahii.

— Stăpânul tău îşi aduce aminte ce a făcut cu femeile şi copiii noştri în timpul asediului Tebei? Nu-şi aminteşte cum le-a expus săgeţilor slobozite de fiii şi de soţii lor, care le-au sfâşiat trupurile, când soldaţii laşi le-au transformat în scuturi vii?

— Domnul meu nu se sustrage de la răspunderea pentru faptele sale, îi răspunse solul tăios. Războiul este o luptă pe viaţă şi pe moarte şi mila nu poate fi invocată pentru prevenirea înfrângerii.

— Ba războiul este o luptă între bărbaţi şi rezultatul lui este decis de cei puternici, pe când cei slabi au de suferit din pricina lui. Din punctul nostru de vedere, este o luptă care nu trebuie să înăbuşe valorile religioase din sufletele noastre. Mă surprinde că regele se interesează de fiica lui, de vreme ce el înţelege războiul aşa şi asta socoteşte despre război...

— Stăpânul meu se interesează dintr-un motiv anume, dar el nu cere milă şi nici nu are nevoie de milă, îi răspunse cu dispreţ.

Ahmose stătu un timp pe gânduri, înţelegând foarte bine motivul pentru care duşmanul său se interesa de fiica lui. De aceea, îi răspunse solului clar, pe un ton la fel de dispreţuitor:

— Întoarce-te la stăpânul tău şi spune-i că felahii sunt un neam nobil care nu ucide femeile, că soldaţii egipteni nu se înjosesc să-şi ucidă prizonierii şi că fiica lui este prizonieră, bucurându-se de mărinimia acelora care au luat-o în captivitate.

— Vorbele tale au salvat vieţile a mii de femei şi bărbaţi din neamul tău, pe care regele i-a luat prizonieri şi a căror viaţă stă chezăşie pentru viaţa Alteţei Sale prinţesa, zise bărbatul, pe al cărui chip se putea vedea mulţumirea.

— Şi viaţa prinţesei depinde de viaţa lor, răspunse Ahmose.

Solul tăcu un timp, apoi adăugă:

— Mi s-a poruncit să nu mă întorc fără să o văd cu ochii mei.

Pe chipul lui Hur se ivi dezaprobarea, dar Ahmose îl asigură pe sol:

— O s-o vezi cu ochii tăi...

Solul făcu semn spre sipetul de fildeş pe care îl

purtau însoţitorii săi şi îi explică regelui:

— În caseta aceasta sunt nişte veşminte. Ne îngădui să i le lăsăm în încăperea ei?

— Da, puteţi să le lăsaţi, murmură regele, după o uşoară ezitare.

Dar Hur se aplecă spre stăpânul său, şoptindu-i la ureche:

— Mai întâi trebuie să-i căutăm în veşminte.

Regele fu de acord cu spusele şambelanului său şi acesta porunci să fie pusă caseta în faţa regelui. Apoi o deschise şi scoase din ea cu mâna lui toate lucrurile, unul câte unul, până când dădu de o cutiuţă pe care o luă între degete, o deschise şi descoperi în ea un colier cu o inimă de smarald. La vederea ei, inima regelui tresări. Îşi aduse aminte cum a ales-o prinţesa dintre giuvaierurile lui, pe vremea când el se numea Isfinis şi vindea bijuterii, şi se înroşi la faţă.

— Credeţi că temniţa este un loc potrivit pentru fleacuri? întrebă Hur.

— Colierul ăsta este bijuteria preferată a prinţesei, îi explică solul. Dacă permite comandantul, putem să i-l lăsăm, dacă nu consimte, îl luăm înapoi.

— Poate să rămână, acceptă Ahmose.

Apoi, regele se întoarse către ofiţeri şi le dădu dispoziţie să-i însoţească pe soli în compartimentul prinţesei şi aceştia plecară însoţiţi.

În seara aceea, se alăturară oastei forţe noi venite din Sud, antrenate în Apollonopolis Magna şi Hierakonpolis; în portul Tebei ancorară corăbii mici încărcate cu arme şi turnuri de asalt trimise din Ombos, iar căpitanul convoiului îi dădu de ştire regelui că în curând îi vor sosi câteva detaşamente de care de luptă însoţite de conducători deja instruiţi. În plus, s-au mai alăturat oastei bărbaţi din Teba şi Habu şi astfel armata lui Ahmose şi-a compensat pierderile umane, numărul soldaţilor depăşindu-l pe cel din ziua când a străpuns graniţa, declanşând războiul. Regele nu mai avea niciun motiv să rămână în Teba şi le ordonă generalilor să se pregătească pentru a porni în marş spre nord în zorii zilei următoare. Ostaşii îşi luară rămas-bun de la Teba şi de la locuitorii ei şi renunţară la odihnă pentru a se pregăti de luptă. La ivirea zorilor, gorniştii sunară în trâmbiţe şi uriaşa oaste se puse în mişcare în rânduri semănând cu valurile mării. După avangărzi, în fruntea oastei mergea regele împreună cu garda sa, apoi diviziile de care de luptă, apoi celelalte arme. Flota condusă de Ahmose Ebana ridică ancora şi corăbiile puternice porniră să spintece apele Nilului. Toţi erau dornici de luptă, mai ales că victoria le sporise voinţa,

făcând-o precum fierul sau chiar mai tare. Prin sate armata a fost întâmpinată cu bucurie nemărginită, toţi oamenii dând năvală în drumul ei, cu urale şi steaguri sau ramuri de palmier. Străbătu drumul în pace şi ajunse în Shanhur, unde intră fără a întâmpina vreo rezistenţă. Seara, ajunse în Gesyi, care îşi deschise porţile, şi înnoptară cu toţii în acest orăşel, reluându-şi marşul în dimineaţa următoare. Merseră cu sârg până ce ajunseră la marginile câmpului din Koptos, de unde vedeau toată valea care se prelungea până la oraş. Aici, oastea fu cuprinsă de o tăcere tristă şi amintirile dădură năvală în mintea tuturor. Ahmose fu năpădit de amintirea înfrângerii de care avusese parte oastea Tebei exact în această vale cu mai mult de zece ani în urmă. Îşi aminti de moartea lui Seqenenra, care udase cu sângele său acest pământ. Privirea îi rătăci peste întinderile câmpului şi se întrebă: „Oare în ce loc o fi căzut?”. Se întoarse către Hur şi văzu că bătrânul şambelan era palid şi în ochi avea lacrimi.

— Ce amintiri dureroase! şopti regele adânc impresionat.

— Parcă aud sufletele martirilor de care este plin văzduhul acestui loc sfânt! şopti Hur cu glasul tremurat, suflând greu.

— Ce mult sânge de-al părinţilor noştri a udat acest pământ! exclamă şi generalul Mheb.

— Să ne rugam împreună, Maiestate, pentru sufletele suveranului nostru martir şi ale bravilor săi oşteni! propuse Hur, ştergându-şi lacrimile.

Ahmose coborî împreună cu generalii şi suita sa şi înălţară împreună o rugăciune fierbinte.

20

Oştile intrară în oraşul Koptos, pe ale cărui ziduri flutura steagul Egiptului, şi soldaţii ovaţionară îndelung în cinstea lui Seqenenra. Apoi armata mărşălui spre Dendara, fără să întâmpine nici cea mai mică rezistenţă şi la fel au stat lucrurile şi în oraşul Diospolis Parva. Apoi înaintă pe drumul către oraşul Abydos, aşteptându-se să-i întâlnească pe păstori în valea lui, dar nu dădură peste niciun om de-al inamicului.

— Unde poate fi Apophis şi unde sunt puternicele sale oşti?! se trezi regele întrebându-se mirat.

— Probabil că nu vrea să întâmpine carele noastre de luptă cu pedestrimea lui, îşi dădu Hur cu părerea.

— Şi cât o să mai dureze urmărirea asta?

— Cine poate şti, Maiestate? S-ar putea să dureze până când o să ne trezim în faţa zidurilor cetăţii Avaris – cea mai întărită dintre fortăreţele păstorilor –, care a fost înălţată în decursul unui secol. Fără îndoială că

inima Egiptului va trebui să sângereze înainte ca soldaţii noştri să o poată străpunge.

Abydos îşi deschise porţile în faţa armatei izbăvitoare, care intră în el asemenea unei oşti victorioase, trăgându-şi sufletul până în zorii zilei următoare.

Ahmose era dornic de luptă, sperând să-l întâlnească pe duşman într-o bătălie decisivă şi vrând să se cufunde în luptă pentru a uita de frământările din sufletul său şi pentru a îmblânzi tristeţea care-l cuprinsese, dar Apophis se încăpăţâna să nu-i dea linişte. Se trezi din nou că gândurile-i dau târcoale prinţesei îndărătnice şi-şi simţi inima atrasă din nou spre ea, în pofida suferinţei încercate din pricina ei. Îi reveniră în minte visele pe care şi le făcuse atunci când crezuse că cea mai fericită soartă o împinsese în stăpânirea lui şi că va putea face din corabia unde era prizonieră un paradis al iubirii. Îşi aminti apoi ce făcuseră din el refuzul şi mânia ei, care-l preschimbaseră într-un om bolnav, căruia i se refuza cel mai delicios fruct copt, gata de cules. Dorinţa lui de dragoste era puternică, irezistibilă şi torentul ei nestăvilit mătura obstacolele şovăielii şi trufiei, aşa că se trezi purtat de paşi înspre odaia vrăjită de pe corabie. Când intră, o găsi şezând ca de obicei pe sofa, înfăşurată într-una din cele mai diafane rochii de

Memphis. Şi de parcă i-ar fi recunoscut paşii, ea refuză să ridice capul spre el şi continuă să se uite în jos. Privirile lui pătimaşe se plimbau peste cărarea din părul ei, peste fruntea şi pleoapele ei coborâte şi simţi că-l străbate un fior din creştet până-n tălpi. Dorinţa îl împingea s-o strângă în braţe cu toată puterea şi hotărârea, dar ea ridică brusc capul şi-l întâmpină cu o privire rece, care-l opri pe loc împietrit.

— Te-au vizitat solii? încercă să lege un dialog cu ea.

— Da...

Îşi plimbă privirea prin încăpere, până ce i se opri asupra casetei de fildeş.

— Le-am îngăduit să-ţi aducă această casetă, îi spuse pe un ton indiferent.

— Îţi mulţumesc, îi răspunse ea scurt, cu asprime în glas.

— În casetă se află colierul cu inima de smarald, continuă el, simţindu-şi sufletul ceva mai liniştit.

Buzele ei tremurară, dând să rostească ceva, dar se opri brusc şi închise gura într-un gest care dovedea că se afla în încurcătură.

— Solii mi-au apus că acest colier îţi este foarte drag, adăugă el cu blândeţe.

Clătină din cap violent, ca şi când ar fi respins o acuzaţie.

— Într-adevăr, îl purtam destul de des şi asta pentru

că vrăjitoarea palatului a făcut din el un talisman care apăra de rău şi de orice nenorociri.

Îşi dădu seama că încerca să fugă de adevăr, dar insistă fără a se lăsa pradă disperării:

— Credeam că din alte motive, la care cabina corabiei faraonice a fost martoră.

— Astăzi eu nu-mi mai aduc aminte de capriciile de ieri, îi răspunse ea roşie la faţă de mânie. Şi cred că ar fi mai nimerit să vorbeşti cu mine aşa cum trebuie să vorbească un duşman cu o prizonieră.

Chipul ei rămase aspru şi împietrit, aşa că îşi înghiţi din nou dezamăgirea, dar, voind să-şi reprime emoţiile, îi zise, reluând tonul ameninţător:

— Tu nu ştii că noi le ţinem pe femeile duşmanilor noştri în haremurile din palatele noastre?

— Dar nu pe mine! îi răspunse prompt şi aspru.

— Vrei să mă ameninţi din nou cu refuzul mâncării?

— Nu cred că mai e nevoie de aşa ceva de-acum.

— Şi-atunci cum o să te aperi? o întrebă ironic, în vreme ce o cerceta cu suspiciune.

— Priveşte! îi răspunse ea cu siguranţă în glas, arătându-i un mic pumnal, nu mai mare decât unghia. Ăsta-i un pumnal otrăvit. Dacă-mi zgârii pielea cu el, otrava pătrunde în sânge şi în câteva clipe sunt moartă... Solul mi l-a strecurat fără ca supraveghetorii tăi să bage de seamă. Eu ştiam că tatăl meu o să-mi

pună la îndemână ceva cu care să-mi iau zilele, dacă voi fi ameninţată de vreun rău sau dacă mă va hărţui cineva.

— Aşa vasăzică? Ăsta-i secretul casetei! izbucni Ahmose mânios, cu faţa posomorâtă. La naiba cu toţi aceia care se încred în vorbele porcilor de păstori cu bărbi murdare! Trădarea curge prin vinele voastre odată cu sângele. Dar cred că ai înţeles greşit mesajul tatălui tău: el ţi-a strecurat acest pumnal micuţ ca să iei cu el viaţa mea.

— Tu nu-l cunoşti şi nu-l înţelegi pe Apophis, îl contrazise ea, clătinând din cap ironic. El nu acceptă decât să trăiesc în onoare sau să mor cu onoare şi cu cinste. Pe duşman o să-l răpună el, aşa cum s-a obişnuit să-i răpună pe duşmanii săi.

— Pentru ce toată truda asta?! izbucni Ahmose, lovind nervos cu piciorul în podea. Ce nevoie am eu de o sclavă ca tine, orbită de vanitate şi mândrie şi de firea ei capricioasă?! Mi-am închipuit cândva că ai fi cu totul altfel decât văd acum că eşti. La naiba cu toate iluziile astea!

Regele se întoarse şi părăsi odaia, iar afară îl chemă la el pe şeful gărzilor şi-i ordonă:

— Mutaţi-o pe prizonieră pe o altă corabie şi ţineţi-o sub pază strictă.

Apoi părăsi corabia abătut, cu faţa întunecată, şi se

întoarse cu carul său de luptă în tabără.

21

Plictisindu-se să aştepte, regele le ordonă generalilor săi să se pregătească de plecare şi în zorii zilei următoare oştirea uriaşă porni din nou în marş, iar flota ridică ancora şi în două zile toate forţele ajunseră la Ptolemais, fără să dea de vreo urmă a inamicului în împrejurimi. Intrară în oraş în pace; mai întâi avangărzile, iar apoi întreaga oaste. Cercetaşii pătrunseră în Nord până la Panopolis, cel mai nordic dintre oraşele aflate sub controlul Tebei, şi intrară în el fără nicio rezistenţă. Vestea că oraşul Panopolis se afla în mâinile egiptenilor i-a fost adusă la cunoştinţă regelui Ahmose, care spuse bucuros:

— Aşadar, păstorii au fost alungaţi din regatul Tebei!

— În curând vor fi alungaţi şi din Egipt, urmă Hur.

Armata se îndreptă spre Panopolis şi intră în oraş mândră şi triumfătoare. Gorniştii sunară din trompete şi se înălţară steagurile egiptene pe zidul oraşului. După aceea, soldaţii se risipiră prin oraş şi se amestecară cu localnicii, cântând împreună cu ei, o bucurie nestăvilită cuprinse întregul oraş, palpitând şi răsunând în fiecare suflet. Regele dădu în cinstea comandanţilor armatei şi flotei şi pentru sfetnicii din

suita sa un ospăţ bogat, la sfârşitul căruia se umplură cupele cu vin de Maryut, alături de flori de lotus şi ramuri de busuioc. Regele le vesti bărbaţilor armatei sale:

— Mâine vom trece hotarele de Nord ale regatului şi pe ele vor fi înălţate steagurile Egiptului pentru prima oară după mai bine de zece ani.

Bărbaţii îi făcură urări şi îi strigară îndelung numele.

Dar în amurgul acelei zile, gărzile zăriră o divizie de care de luptă gonind dinspre nord către oraş cu un steag alb fluturând deasupra capetelor. Soldaţii îi înconjurară şi îi întrebară care le este ţinta. Unul dintre oamenii păstorilor spuse că sunt soli trimişi de regele Apophis la Ahmose. Oştenii îi conduseră până în oraş. Regele fu anunţat de sosirea solilor şi se îndreptă spre palatul guvernatorului, invitându-i la el pe Hur, pe comandantul flotei şi pe generalii Mheb şi Dib. Se aşeză în tronul guvernatorului, înconjurat de generalii săi şi de garda îmbrăcată în uniforme de gală. Se permise solilor să intre, fără ca nimeni să nu ştie cu ce mesaj vin de data aceasta, astfel că aşteptară cu toţii nerăbdători. Solii regelui păstorilor – comandanţi şi şambelani, primii în uniforme militare – intrară precedaţi de bărbile lungi, fără ca pe feţele lor să se observe semnele sfidării şi grosolăniei, aşa cum se aşteptase Ahmose. Dimpotrivă, se apropiară de locul unde stătea regele şi

se înclinară cu toţii în semn de preamărire şi respect, încât nu lipsi mult ca regele să-şi arate uimirea.

— Domnul să te binecuvânteze, rege al Tebei! Noi suntem solii faraonului Egiptului de Jos, de Mijloc şi de Sus, începu mai-marele lor.

Ahmose le aruncă o privire care nu-i trăda clocotul din suflet şi le răspunse calm:

— Fiţi binecuvântaţi, soli ai lui Apophis! Şi ce anume vă aduce la mine?

Pe chipurile solilor se citea nemulţumirea că regele ignorase titlurile suveranului lor, dar trecură peste aceasta şi mai-marele lor răspunse:

— Rege, noi suntem oameni ai războiului. Pe câmpurile de luptă am crescut şi după orânduiala lor ne ducem traiul, curajoşi şi neînfricaţi, aşa cum ne-aţi cunoscut în decursul vremii. Noi avem admiraţie pentru un erou, chiar dacă acesta este duşmanul nostru, şi cedăm în faţa sentinţei sabiei, chiar dacă aceasta este împotriva noastră. Ai ieşit victorios, rege, şi ţi-ai redobândit tronul regatului tău, aşa că eşti îndreptăţit să-l păstrezi, tot aşa după cum noi avem obligaţia de a-l ceda. Este regatul tău şi tu eşti suveranul lui. Măritul faraon îţi trimite urări de pace şi îţi propune încetarea vărsării de sânge şi încheierea unei păci onorabile, care să respecte drepturile tuturor şi să reînnoade relaţiile de prietenie întrerupte între

Regatul de Sud şi Regatul din Nord.

Regele îi ascultă pe soli cu calm aparent, dar cu uimire ascunsă. Apoi se uită la purtătorul de cuvânt al solilor şi îl întrebă mirându-se:

— Doriţi pacea cu adevărat?

— Da, rege! îi răspunse bărbatul.

— Eu resping această pace! îi răspunse regele Ahmose cu hotărâre în glas.

— Şi de ce insişti să continui războiul, rege?

— Oameni din neamul lui Apophis, pentru prima oară vă adresaţi unui egiptean cu respect, le răspunse regele. Pentru prima oară renunţaţi, înfrânţi, să-l consideraţi sclav. Şi ştiţi de ce? Pentru că aţi fost înfrânţi. Voi sunteţi fiare când biruiţi, dar deveniţi mieluşei blânzi dacă aţi fost înfrânţi. Mă întrebaţi de ce insist să continui războiul? Iată răspunsul meu: Eu nu am declarat război împotriva voastră pentru a recuceri Teba, ci pentru că am făcut faţă de Domnul meu şi faţă de poporul meu legământul de a elibera întregul Egipt de sub jugul nedreptăţii şi asupririi şi de a-i reda libertatea şi gloria. Dacă acela care v-a trimis doreşte cu adevărat pacea, atunci să lase Egiptul poporului său şi să se întoarcă împreună cu neamul lui în pustiurile din nord!

— Aceste este ultimul cuvânt? îl întrebă solul pe un ton cam grosolan, de data aceasta.

— Cu acest legământ am început lupta şi cu el o vom şi termina! îi răspunse regele Ahmose cu încredere şi hotărâre.

Solii se ridicară în picioare şi mai-marele lor spuse ameninţător:

— Dacă doreşti războiul cu orice preţ, atunci să ştii că va *fi* un război nemilos între noi şi voi, până ce Domnul îi va hotărî sfârşitul, după voia lui!

Bărbaţii se plecară din nou în faţa regelui şi părăsiră palatul cu paşi apăsaţi.

22

Ahmose rămase în Panopolis două zile întregi, după care trimise cercetaşii să străpungă graniţele statului lui Apophis. Companii întărite înaintară în nordul oraşului şi se ciocniră cu mici pâlcuri răzleţe ale duşmanilor, pe care le destrămară, pregătind drumul pentru oastea cantonată în Panopolis. Ahmose mărşălui în fruntea unor oşti cum nu mai văzuse Egiptul vreodată, nici ca număr al oştenilor, nici ca echipamente. Uriaşa flotă victorioasă comandată de Ahmose Ebana ridică şi ea ancora la drum. În timp ce armata mărşăluia, regele fu informat de iscoade că oştile păstorilor, într-un număr greu de aflat, sunt cantonate la sud de Afroditopolis. Pe rege nu-l interesa

numărul oştenilor, ci îl întrebă pe şambelanul Hur:

— Crezi că Apophis ne-ar mai putea face faţă cu o forţă de care de luptă?

— Este cert, Maiestate, că Apophis a pierdut cea mai mare parte a carelor de luptă, îi răspunse Hur. Dacă ar mai dispune de suficiente care, în stare să hotărască soarta bătăliei viitoare, nu ar fi căutat o înţelegere şi nu s-ar fi străduit să ajungă la pace. Dar mai important este că păstorii au pierdut un lucru mult mai preţios decât carele de luptă şi acesta este pierderea încrederii şi speranţei comandanţilor.

Oştile continuară să înainteze până ce se apropiară de tabăra duşmanului şi vestitorii bătăliei se iviră la orizont. Batalionul de care de luptă condus chiar de rege era pregătit să intre în focul luptei.

— Ne vom bate de data aceasta pe un pământ pe care ne-a fost interzis să călcăm mai bine de o sută de ani, le spuse Ahmose comandanţilor săi. Lovitura trebuie să fie nimicitoare pentru a pune capăt suferinţelor milioanelor de fraţi înrobiţi! Să avansăm cu inimile puse pe fapte mari. Domnul ne-a înzestrat cu destulă forţă şi cu speranţă, în vreme ce pe inamic l-a lăsat pradă disperării şi pieirii, iar eu mă aflu în fruntea voastră, aşa cum au fost Seqenenra şi Kamose.

Regele ordonă avangărzilor să atace şi ostaşii lor se năpustiră ca nişte păsări de pradă. Avântându-se în

luptă, el le urmărea pentru a vedea cum sunt întâmpinate de inamic şi văzu o forţă de două sute de care năvălind la atac, încercând să-i înconjoare. Regele, mânat de dorinţa puternică de a nimici carele vrăjmaşe, atacă la rândul lui şi se năpusti asupra duşmanului din toate părţile. Comandanţii hicsoşilor înţeleseră că puţinele care de luptă pe care le mai aveau nu puteau rezista unor forţe care le depăşesc de câteva ori, aşa că Apophis aruncă în luptă detaşamente de arcaşi şi lăncieri pentru a le sprijini. Avu loc o bătălie aprigă, dar curajul nu a fost de-ajuns şi şirurile de care de luptă ale inamicului fură înfrânte.

Peste noapte, armata se odihni. Ahmose stătea în cumpănă – nu ştia dacă Apophis îl va întâmpina disperat cu pedestraşii săi sau va fugi împreună cu oastea, preferând să se salveze, aşa cum procedase la Hierakonpolis. Lucrurile deveniră limpezi dimineaţa, când regele văzu mulţimile de oşteni păstori înaintând pentru a-şi ocupa poziţiile, cu arcurile şi lăncile în mâini.

— Acum se va dezlănţui urgia asupra lor, Maiestate! zise Hur, privind la ei. Apophis şi pedestrimea lui se expun la un atac violent cu carele noastre de luptă, aşa cum i s-a întâmplat suveranului nostru Seqenenra la sud de Koptos cu zece ani în urmă.

Regele se lumină la faţă, pregătindu-se de atac cu

divizia de care de luptă sprijinită de detaşamentele de elită ale arcaşilor. Carele de luptă se năpustiră asupra poziţiilor inamice. Văzduhul vuia de săgeţile slobozite de arcaşi. Carele străpunseră liniile inamice, iar arcaşii care veneau după ele le apărau spatele şi-i urmăreau pe ostaşii inamici împrăştiaţi, ucigându-i sau luându-i prizonieri. Păstorii se bătură cu vitejia care le era caracteristică, dar căzură aşa cum cad toamna frunzele uscate în faţa vijeliei năprasnice. Egiptenii victorioşi rămaseră aproape singuri pe câmpul de luptă. Ahmose se temu că Apophis s-ar putea să-i scape, aşa că luă cu asalt oraşul Afroditopolis şi flota atacă şi ea malurile, dar nu găsiră nici picior de păstor între zidurile lui şi nu putură da de inamicul lor înverşunat. Iscoadele dădură de veste că Apophis părăsise oraşul însoţit de o parte din oştile sale în timpul nopţii anterioare, lăsând doar o mică parte din oastea sa pentru a întârzia înaintarea egiptenilor.

— De azi înainte, orice rezistenţă este inutilă, îi zise Hur regelui. Probabil că Apophis goneşte acum spre Avaris pentru a-şi găsi salvarea între zidurile întărite ale acestei cetăţi.

Ahmose nu se întristă prea mult. Era peste măsură de bucuros că reuşise să cucerească un oraş al Egiptului în care poporului său i-a fost interzis să calce vreme de aproape două sute de ani. Îşi ocupă timpul inspectând

oraşul şi interesându-se de starea lui şi a locuitorilor săi.

23

Marşul măreţ al oştilor continuă fără să întâmpine vreo rezistenţă şi fără să dea de vreun duşman. Locuitorii satelor şi oraşelor îl întâmpinau beţi de fericire, nevenindu-le să creadă că zeii au încetat să mai fie mânioşi pe ei după umilinţa care durase două veacuri şi că acela care-l alungase pe duşmanul lor era un rege de-al lor care reînviase gloria faraonilor. Ahmose văzu că păstorii au fugit din oraşe, părăsindu-şi palatele şi moşiile şi luându-şi cu ei doar banii şi lucrurile pe care le-au putut duce. Peste tot pe unde trecea, i se dădea de ştire că Apophis aleargă de zor spre nord, împreună cu oastea şi cu poporul său.

Şi astfel, regele redobândi în decurs de o singură lună oraşele Habsil, Lykopolis şi Kusai şi în cele din urmă intră în Hermopolis. Intrarea în acest ultim oraş avu o înrâurire deosebită în sufletul lui Ahmose şi ale oştenilor săi, întrucât în Hermopolis se născuse mama sfântă Tetisheri înainte de epoca ocupaţiei, în casa ei cea veche. Aşa încât Ahmose sărbători eliberarea oraşului împreună cu suita sa, cu generalii oştilor de uscat şi ai navelor, precum şi cu întreaga oştire. Apoi,

regele îi trimise bunicii sale o scrisoare în care o felicita cu ocazia independenţei patriei sale şi în care îşi exprima sentimentele sale şi simţămintele ostaşilor şi poporului său. Alături de el, au semnat-o şi generalii, membrii suitei şi marii ofiţeri.

Marşul victorios al oştilor continuă şi intrară rând pe rând în Titnawi, Sinopolis, Hebennu şi, în sfârşit, Arsinoe, coborând printre piramide pe drumul către măreţul Memphis, fără să le pese de greutăţile călătoriei şi de drumul lung. Pe timpul întregului marş, Ahmose sfărâmă cătuşele în care era legat sărmanul său popor şi îi dărui o viaţă nouă din măreţul său suflet, ceea ce-l făcu pe Hur să-i zică într-o bună zi:

— Măreţia militară a Mariei Voastre, Maiestate, nu-şi are egal pe lumea aceasta decât în capacitatea politică şi priceperea administrativă a înălţimii Voastre. Aţi schimbat trăsăturile oraşelor, aţi spulberat orânduiri şi aţi edificat altele noi, aţi trasat căile şi rânduielile care trebuie urmate, aţi numit guvernatori patrioţi şi viaţa curge din nou prin venele văii. Lumea a văzut pentru prima oară după o vreme îndelungată guvernatori egipteni şi judecători egipteni. Capetele plecate s-au ridicat şi oamenii nu mai au de suferit şi nimeni nu mai dă atenţie culorii închise a pielii. Dimpotrivă, ea a devenit izvor al forţei şi motiv de mândrie. Domnul Dumnezeu Amon să te apere, nepot al lui Seqenenra!

Regele lucra sincer şi din toată inima, neobosit şi fără să cunoască disperarea sau oboseala. Ţelul de la care nu se abătea nicio clipă era să redea poporului său frânt de umilinţă, foame, sărăcie şi ignoranţă, demnitatea, belşugul, bogăţia şi ştiinţa.

Dar inima lui nu era ocolită de griji, în ciuda muncii şi preocupărilor sale, fiindcă pasiunea îl făcea să sufere, iar mândria îl obosea. De multe ori bătea cu piciorul în pământ şi îşi zicea: „M-am înşelat. Nu-i decât o femeie fără inimă". Spera ca munca să-l ajute să uite şi să se consoleze, dar fără să vrea, se trezea alergând cu sufletul spre corabia din urma flotei sale, cu care se jucau valurile.

24

Oştile îşi continuară marşul apropiindu-se de veşnicul Memphis, cel plin de amintiri glorioase – zidurile lui albe şi semeţe începură să se ivească, iar Ahmose se aştepta ca hicsoşii-păstori să apere capitala regatului lor, bătându-se pe viaţă şi pe moarte, dar aşteptările i-au fost infirmate:

avangărzile intrară în oraş în pace şi află că Apophis s-a retras cu oastea lui spre nord-est, aşa că regele intră în Teba Nordului într-un alai nemaivăzut până atunci. Locuitorii îl întâmpinară cu bucurie şi respect, căzând

în genunchi dinaintea lui, şi-l numiră „fiu al lui Merenptah”. Regele rămase în Memphis câteva zile, în care se plimbă pe străzi, îi inspectă pieţele şi cartierele meşteşugarilor, rătăci pe la cele trei piramide, se rugă în templul Sfinxului şi depuse ofrande. Nu se bucură la fel de mult ca atunci când cucerise Teba. Ahmose se minună cum de păstorii nu apăraseră Memphisul, dar explicaţia i-o dădu generalul Mheb:

— Ei nu se vor mai expune niciodată de bunăvoie atacurilor violente ale carelor noastre de luptă după suferinţele de care au avut parte în Hierakonpolis şi Afroditopolis.

— Corăbiile ne sosesc fără încetare încărcate cu care de luptă şi cai din provinciile sudice, în timp ce Apophis nu-şi poate pune nădejdea decât în zidurile cetăţii Avaris, adăugă şambelanul Hur, cu convingere.

Se sfătuiră cu toţii asupra direcţiei spre care să pornească, după care întinseră harta operaţiunilor în faţa lor.

— Fără îndoială că inamicul s-a retras din întreaga zonă de nord şi s-a concentrat în est, în spatele zidurilor cetăţii Avaris. Cred că trebuie să ne îndreptăm cu toate forţele spre el, îşi dădu cu părerea generalul Dib.

Dar Ahmose era prudent, aşa că trimise o mică oaste către vest, pe drumul spre oraşul Lenopolis, apoi o alta către nord, în direcţia oraşului Athribis, iar cu grosul

oştilor şi cu puternica flotă se îndreptă către est, pe drumul către oraşul On[12]. Zile în şir au rătăcit mânaţi de entuziasm şi speranţa de a da ultima lovitură şi de a încununa îndelungata lor luptă cu victoria definitivă. Trecură prin On – veşnicul oraş al lui Ra –, prin Phakussa şi prin Pharbaithos, şi de acolo urmară drumul către Avaris. Din ştirile care le veneau, înţeleseră că oştile păstorilor se retrăseseră din toate direcţiile în Avaris, mânând înaintea lor mii de năpăstuiţi. Aceste veşti stârniră o puternică amărăciune în sufletul regelui, care se gândea cu afecţiune la acei năpăstuiţi ai sorţii, prizonieri umili care căzuseră în mâinile crude ale păstorilor.

— Aceasta este ultima fortăreaţă a păstorilor în Egipt! izbucni Ahmose.

— Sfărâmă-i porţile, Maiestate, şi chipul frumos al Egiptului îţi va fi devotat numai ţie! îl îndemnă Hur, privind cu ochii îngustaţi spre fortăreaţa ce se ivea în zare.

25

Avaris era situat la est de braţul Deltei Nilului şi

---

[12] Un alt nume al oraşului Heliopolis, „Oraşul Soarelui", situat la nord-est de Cairo.

zidurile oraşului se întindeau spre est pe o distanţă ce nu putea fi cuprinsă cu ochii. Mulţi egipteni localnici cunoşteau oraşul fortificat, căci unii lucraseră în interiorul lui, şi i l-au descris regelui: era înconjurat de patru ziduri masive, groase, circulare, după care urma un şanţ adânc, de asemenea circular, prin care curgea apa din Nil. În incinta zidurilor se aflau ogoare întinse care săturau întreaga populaţie – cei mai mulţi soldaţi, cu excepţia agricultorilor egipteni. Oraşul era aprovizionat cu apă prin canalele care porneau din braţele Nilului, trecând pe sub zidul de vest care le ocrotea şi prelungindu-se spre estul oraşului, străjuite de ziduri.

Ahmose stătea împreună cu oamenii săi în partea de sud a teribilei fortăreţe, scrutând uimiţi zidurile măreţe, vaste, pe crestele cărora străjerii păreau nişte pigmei. Oştile îşi ridicară corturile, şirurile soldaţilor întinzându-se paralel cu zidul sudic, iar flota înaintă pe braţul Nilului, prin vestul zidului vestic, departe de bătaia săgeţilor duşmanilor, în poziţia de supraveghere şi impunând asediul. Ahmose asculta ce spuneau localnicii despre fortăreaţă, cerceta terenul care o înconjura şi braţul Nilului care curgea prin vestul ei, chibzuind foarte concentrat. Între timp, trimise escadroane de care de luptă şi detaşamente de pedestraşi în satele dimprejurul oraşului, pe care

puseră stăpânire fără nicio dificultate, aşa încât fortăreaţa a fost asediată într-un timp foarte scurt. Dar regele şi oamenii săi ştiau prea bine că asediul este inutil, de vreme ce oraşul avea în interior tot ceea ce i-ar fi trebuit, că oricâţi ani ar dura asediul, el nu va avea niciun efect, în vreme ce regele şi oştile sale se vor plictisi aşteptând fără nicio speranţă şi îndurând greutăţile şi vicisitudinile vremii aspre de aici. Dar în timp ce colinda în jurul fortăreţei, îi veni brusc un gând şi îi invită pe sfetnici în cortul său, pentru a se consulta cu ei în privinţa chestiunii care ajunsese să-l preocupe.

— Vreau să mă sfătuiesc cu voi! începu regele. Eu am ajuns la concluzia că blocada înseamnă pentru noi pierdere de timp şi irosire de forţe, după cum atacul mi se pare zadarnic, dacă nu chiar sinucidere. Probabil că inamicul abia aşteaptă să pornim la atac pentru a ne vâna curajoşii bărbaţi sau pentru a-i doborî în şanţurile sale. Voi ce părere aveţi?

— Părerea mea este, Maiestate, că trebuie să asediem fortăreaţa cu o parte din forţele noastre şi să considerăm războiul încheiat în acest punct, zise generalul Dib. Apoi, puteţi proclama independenţa văii Nilului şi puteţi începe exercitarea atribuţiilor de faraon al Egiptului unit.

— Dar cum l-am putea lăsa pe Apophis în pace să-şi antreneze oamenii, să-şi refacă escadroanele de care de

luptă, având astfel cu ce să ne atace? obiectă Hur la această idee.

— Am plătit preţul scump al Tebei – interveni generalul Mheb entuziast. Lupta presupune prin natura sa eforturi şi sacrificii. De ce n-am plăti preţul şi pentru fortăreaţa Avaris şi n-am ataca la fel cum am asaltat bastioanele Tebei?

— Nu suntem zgârciţi cu sufletele noastre, interveni Dib din nou. Dar asaltul a patru ziduri uriaşe despărţite de şanţuri pline cu apă înseamnă să împingem ostaşii la pieire sigură.

Regele tăcea dus pe gânduri, dar după acest schimb de păreri simţi nevoia să le facă şi lor cunoscut gândul care-l frământa, aşa că schimbă total cursul discuţiei, zicând:

— Avaris este un oraş bine fortificat. El nu poate fi cucerit şi nu poate fi nici înfometat, dar poate fi supus prin însetare.

Bărbaţii se uitară spre apele fluviului şi pe feţele lor se ivi uimirea.

— Cum să fie Avaris supus prin însetare, Maiestate? se arătă Hur nedumerit.

— Prin devierea apei Nilului, le răspunse Ahmose calm.

Bărbaţii priviră din nou către Nil, nevenindu-le să creadă că apele acestui fluviu uriaş ar putea fi deviate

de la curgerea lor.

— Ar putea fi realizat un astfel de proiect uriaş? întrebă Hur.

— Nu ducem lipsă nici de ingineri, nici de muncitori, îi răspunse regele.

— Dar de cât timp am avea nevoie, Maiestate?

— Un an, doi, trei... Ce importanţă mai are timpul, de vreme ce aceasta este singura cale? Trebuie să deviem apele Nilului la nord de Pharbaithos şi să le creăm un curs nou spre vest, către Mendes. În felul acesta, i-am da lui Apophis posibilitatea să aleagă între a muri de foame şi sete şi a ieşi pentru a lupta cu noi. Poporul mă va ierta că îi voi expune pe egiptenii din interiorul fortăreţei Avaris la primejdii şi chiar la pieire, aşa cum m-a iertat când am făcut lucrul acesta cu unele femei din Teba.

26

Ahmose începu pregătirile pentru marea lucrare. Îi chemă la el pe cei mai vestiţi ingineri din Teba şi le explică ce doreşte, iar ei se aplecară asupra proiectului cu interes şi pasiune. Apoi îi spuseră regelui că este posibilă înfăptuirea ideii sale, cu condiţia să li se acorde timpul necesar şi să li se asigure mii de muncitori. Ahmose înţelese că ideea sa nu va prinde viaţă mai

înainte de doi ani, dar nu se lăsă pradă disperării, ci trimise mesageri prin oraşe, pentru a-i îndemna pe locuitorii lor să se înroleze ca voluntari la realizarea acestei lucrări, de a cărei înfăptuire depindea eliberarea patriei şi alungarea duşmanilor. Se adunară destui muncitori din toate colţurile ţării pentru începerea lucrului şi regele inaugură marele proiect, punând mâna pe un târnăcop şi lovind cu putere în pământ. Fu urmat de braţele vânjoase obişnuite să muncească în ritmul imnurilor.

Regele şi oastea sa aveau însă de aşteptat îndelung. Soldaţii se antrenau zilnic sub îndrumarea ofiţerilor şi comandanţilor. Regele, la rândul său, îşi petrecea timpul liber fugind de impulsurile inimii şi de capriciile pasiunii sale, ieşind la vânătoare şi alergări de cai în deşertul de est. În acest interval de aşteptare, sosi un sol care-i aduse o scrisoare din partea mamei sfinte Tetisheri, în care aceasta îi spunea:

Maiestate, fiu al lui Amon, Faraon al Egiptului de Sus şi de Jos! Domnul să te apere şi să te ajute, dăruindu-ţi victoria şi triumful! Micul Dabod este astăzi un paradis al fericirii şi veseliei, datorită ştirilor aduse de solii tăi, despre victoria incontestabilă cu care Domnul te-a binecuvântat. Aşteptarea noastră de astăzi din Dabod nu mai este cea de ieri, pentru că aşteptarea noastră de astăzi este însoţită de consolare şi este

mai aproape de dorinţe şi de speranţe. Am fost nespus de fericiţi când am aflat că Egiptul a scăpat de umilinţe şi de sclavie şi că vrăjmaşul şi asupritorul nostru s-a închis între zidurile fortăreţei sale, aşteptând cu supunere soarta pe care tu i-o vei hotărî.

Domnul atotputernic a voit, prin bunăvoinţa şi îndurarea lui, să-ţi dăruiască ţie – care l-ai umilit pe vrăjmaşul lui şi ai înălţat cuvântul lui – un prunc, ca lumină a ochilor tăi şi ca succesor al tronului tău, căruia i-am dat numele de Amenhotep, în onoarea Domnului venerat. L-am primit în braţele mele, la fel cum l-am primit mai înainte pe tatăl tău, pe bunicul său şi pe bunicul tatălui său. Inima îmi spune că el va fi prinţul moştenitor al unui mare regat, cu numeroase rase, limbi şi religii pe care îl va conduce şi-l va apăra tatăl lui iubit...

Inima lui Ahmose bătu aşa cum trebuie să bată inima unui tată, duioşia îi umplu pieptul şi-l cuprinse o mare bucurie, făcându-l să uite cât de cât de durerile pasiunii înăbuşite. Îi anunţă pe oamenii apropiaţi lui despre naşterea prinţului moştenitor Amenhotep şi urmă o zi de petreceri de neuitat.

27

Zilele se scurgeau încet, anevoie, dar pline de fapte

măreţe, la a căror împlinire contribuiau minţile cele mai luminate, braţele cele mai puternice, dar şi cea mai înaltă ardoare. Nimănui nu-i păsa de trudnicia vieţii şi nici de trecerea timpului, de vreme ce acesta îi apropia de speranţa împlinită şi de atingerea ţelului suprem. Dar se întâmplă ca, într-o zi, după trecerea câtorva luni de la impunerea asediului, străjile să zărească un car de luptă venind înspre fortăreaţă, cu un steag alb fluturând în vânt. Câţiva străjeri îl întâmpinară şi văzură că în el se aflau trei şambelani. Îi întrebară ce poftesc şi mai-marele lor spuse că sunt soli pe care regele Apophis i-a trimis cu o misiune la regele Ahmose. Străjerii zburară cu ştirea la regele lor, care convocă numaidecât un consiliu în cortul său, unde-i invită pe sfetnici şi pe generali şi ordonă să fie introduşi solii. Cei trei bărbaţi fură aduşi; mergeau umili şi abătuţi, le dispăruseră trufia şi mândria, încât păreau că n-ar face parte din neamul lui Apophis. Se plecară în faţa regelui şi mai-marele lor îl salută cu respect:

— Domnul să te binecuvânteze, rege!

— Şi pe voi să vă binecuvânteze, soli ai lui Apophis! răspunse Ahmose. Ce doreşte regele vostru?

— Rege, omul care mânuieşte sabia este un aventurier; caută victoria, dar se poate întâmpla să aibă parte şi de moarte, îşi începu cuvântul mai-marele solilor. Noi suntem oameni ai războiului, şi tocmai

războiul ne-a permis să ocupăm patria voastră şi s-o stăpânim vreme de mai bine de două sute de ani, cât timp am fost stăpânii ei respectaţi. Apoi, ne-a fost sortită înfrângerea şi am fost învinşi şi obligaţi să ne refugiem în cetatea noastră. Cu toate astea, noi suntem oameni puternici, rege, şi suntem în stare să suportăm înfrângerea tot aşa cum am fost în stare să culegem fructele victoriei.

— Cred că aţi priceput ce înseamnă canalul acesta nou pe care îl sapă poporul meu şi aţi venit ca să ne câştigaţi bunăvoinţa, îl întrerupse Ahmose furios.

— Nici vorbă, rege! îi răspunse bărbatul, clătinând din capul uriaş. Nu vrem să câştigăm bunăvoinţa nimănui, pentru că noi ne recunoaştem înfrânţi. Stăpânul meu m-a trimis să-ţi prezint două variante, dintre care s-o alegi pe cea care-ţi convine: sau războiul până la capăt, în acest caz nu vom sta în spatele zidurilor ca să murim de foame şi de sete, ci îi vom ucide pe prizonierii din neamul tău, în număr de mai bine de treizeci de mii de bărbaţi şi femei, după care vom lua viaţa femeilor şi copiilor noştri cu mâna noastră, după care vom arunca împotriva oastei voastre trei sute de mii de războinici care nu se tem de moarte şi sunt însetaţi de răzbunare...

Bărbatul tăcu preţ de câteva clipe pentru a-şi trage sufletul, după care continuă:

— Sau ni-i daţi înapoi pe prinţesa Amenridis şi pe toţi prizonierii din neamul nostru şi ne garantaţi vieţile, banii şi bunurile aflate în posesia noastră, iar noi vi-i vom da înapoi pe oamenii voştri şi vom părăsi oraşul-fortăreaţă Avaris şi ne vom întoarce în pustiul din care am venit, lăsându-vă în pace în ţara voastră, după cum doriţi, şi în felul acesta va lua sfârşit lupta care durează de două sute de ani.

Bărbatul tăcu brusc şi regele înţelese că aşteaptă răspunsul lui, dar răspunsul nu era pregătit şi nici nu putea fi rodul inspiraţiei de moment, aşa că le zise solilor:

— Nu puteţi aştepta până când vom lua o decizie?

— După cum doriţi, rege, îi răspunse solul. Domnul meu mi-a dat răgaz până la sfârşitul acestei zile.

28

Regele se întâlni cu sfetnicii săi în cabina corabiei faraonice.

— Care este părerea voastră şi ce sfat îmi daţi?

Toţi erau de aceeaşi părere fără să se fi consultat şi să se fi pus de acord.

— Maiestate! luă Hur cel dintâi cuvântul. Ai ieşit victorios asupra păstorilor în numeroase bătălii şi ei au recunoscut victoria Mariei Tale şi înfrângerea lor. În

felul acesta ai şters urmele înfrângerilor pe care le-am suferit în trecutul nostru trist. Ai ucis un mare număr din oamenii lor şi i-ai răzbunat pe sărmanii din neamul nostru. Acum, noi nu vom putea fi blamaţi pentru că vom răscumpăra viaţa a treizeci de mii de oameni de-ai noştri şi vom salva vieţi care nu este necesar să fie irosite, de vreme ce duşmanul se va retrage din ţara noastră, înfrânt pentru totdeauna.

Regele îşi plimbă ochii peste chipurile oamenilor săi şi văzu că erau cu toţii entuziasmaţi de idee.

— Fiecare dintre ostaşii noştri şi-a îndeplinit datoria lui sfântă, iar reîntoarcerea lui Apophis în pustiu este o pedeapsă mai aspră decât gustul morţii, adăugă generalul Dib.

— Ţelul nostru suprem a fost eliberarea patriei de sub asuprirea păstorilor şi alungarea lor din toate colţurile ei, interveni generalul Mheb. Domnul ne-a ajutat să-l îndeplinim şi n-are rost să mai lungim vremea umilinţei de bunăvoie.

— Noi răscumpărăm viaţa a treizeci de mii de prizonieri cu prinţesa Amenridis şi o mână de păstori, adăugă Ahmose Ebana.

Regele ascultă cu deosebită atenţie opiniile sfetnicilor săi şi apoi zise:

— Părerea voastră este excelentă! Dar eu vă propun să-i mai ţinem să aştepte pe solii lui Apophis, ca să

nu-şi închipuie că ne grăbim să-i acceptăm propunerea de pace din cauza slăbiciunii sau că am fi obosiţi de luptă.

Bărbaţii părăsiră cabina şi regele rămase singur. În ciuda motivelor de bucurie, el era deprimat şi nemulţumit. Lupta sa fusese încununată de triumf, puternicul său duşman căzuse în genunchi dinaintea lui. Începând de mâine Apophis îşi va lua tot ce era al lui şi va fugi în pustiul din care venise neamul său, supunându-se voinţei destinului. Atunci de ce nu este în stare să se bucure? Mai bine zis, de ce veselia lui nu este senină şi bucuria lui nu este desăvârşită? Sosise momentul critic, momentul despărţirii pentru totdeauna. Înainte de acest moment, era disperat într-adevăr, dar ştia că ea se afla acolo pe corabia cea mică. Ce se va face mâine, când el se va întoarce la palatul din Teba, iar ea va fi dusă în inima pustiului necunoscut? S-o lase să plece fără să primească de la ea măcar o privire de adio? Inima îi răspunse că nu poate şi nu trebuie să facă aşa ceva. În consecinţă, sfărâmă cătuşele resemnării şi trufiei şi părăsi corabia. Se urcă într-o barcă şi se îndreptă spre corabia prinţesei prizoniere, zicându-şi în sine: „Oricum mă va întâmpina, voi găsi eu să-i spun ceva". Se urcă pe corabie şi se grăbi spre odaia ei. Străjile îl salutară şi îi deschiseră. Intră cu inima bătându-i cu putere. Aruncă

o privire peste compartimentul mic şi simplu şi o găsi pe prinţesă şezând pe un divan în mijlocul camerei. Se pare că nu se aştepta ca el să revină, căci pe chipul ei frumos se iviră semnele uimirii şi dezgustului. Ahmose o privi stăruitor şi i se păru la fel de frumoasă cum o ştia, din clipa în care trăsăturile ei se întipăriseră în inima lui.

— Bună dimineaţa, prinţesă! o salută el, muşcându-şi buzele.

Ridică spre el ochii, din care nu dispăruse uimirea, ca şi cum n-ar fi ştiut ce să-i răspundă. Regele nu mai aşteptă şi îi spuse calm, cu un glas în care nu se desluşea niciun sentiment:

— Începând de astăzi, eşti liberă, prinţesă...

Pe chipul ei se citea nedumerirea, aşa că urmă, explicându-i:

— Oare n-ai auzit ce-am spus? Începând din această clipă eşti liberă. Captivitatea a luat sfârşit, prinţesă, şi ai dreptul la libertate.

Uimirea ei spori şi în ochi i se putea citi speranţa.

— E-adevărat ce spui? îl întrebă tulburată. E-adevărat ce spui?

— Ceea ce ai auzit este adevărul adevărat.

Faţa i se luminä şi obrajii i se îmbujorară.

— Dar ce s-a întâmplat? Cum s-a ajuns aici? întrebă ea după câteva clipe de ezitare.

— Aah! Îţi citesc în ochi speranţele înflăcărate. Ai vrea ca victoria tatălui tău să-ţi fi adus libertatea, nu-i aşa? Citesc lucrul ăsta în ochii tăi. Dar, din păcate, lucrurile stau tocmai invers – înfrângerea lui a pus capăt robiei tale.

Limba i se împletici şi nu se simţi în stare să rostească niciun cuvânt. Apoi îi povesti pe scurt ce i-a propus solul tatălui ei şi la ce înţelegere s-a ajuns.

— În curând, vei fi condusă la tatăl tău şi vei pleca împreuna cu el acolo unde se va duce, îi zise în încheiere. Aşa că ai parte de o zi binecuvântată.

Tristeţea îi întunecă faţa, trăsăturile îi împietriră şi rămase cu privirea în gol.

— Tristeţea înfrângerii ţi se pare mai mare decât bucuria libertăţii tale? continuă Ahmose cu întrebările.

— Cred că s-ar cuveni să nu fii răutăcios. Vom părăsi ţara voastră demni, la fel cum am trăit în ea.

— Nu sunt răutăcios cu tine, prinţesă, îi răspunse Ahmose vădit tulburat. Am gustat amărăciunea înfrângerii mai înainte şi războaiele îndelungate ne-au ajutat să vă recunoaştem curajul şi eroismul.

— Îţi mulţumesc, rege! murmură liniştită.

Era prima dată când o auzea vorbind fără mânie şi fără aroganţă.

— Bag de seamă că mi te adresezi cu titlul de rege, prinţesă, spuse impresionat, surâzând trist.

— Pentru că eşti regele acestei văi pe care n-o mai împarţi cu nimeni, şopti ea cu ochii pierduţi. Pe când mie nu mi se va mai zice de acum încolo prinţesă.

Regele deveni şi mai impresionat, căci nu se aştepta ca încăpăţânarea ei să se topească până într-atât. Dimpotrivă, îşi închipuise că înfrângerea îi va spori aroganţa.

— Prinţesă! murmură el trist. Amintirile acestei lumi sunt un pomelnic de plăceri şi dureri. Aţi avut parte în această viaţă atât de lucruri plăcute, cât şi de amărăciune, dar aveţi viitorul înaintea voastră.

— Într-adevăr, avem viitorul înaintea noastră, dar el stă ascuns în spatele mirajului pustiului necunoscut, spuse ea cu o linişte ciudată, iar noi ne simţim în stare să ne întâmpinăm soarta cu mult curaj.

Se aşternu tăcerea, dar în clipa în care li se întâlniră privirile descoperi în ochii ei puritatea şi seninătatea şi îşi aminti de stăpâna cabinei care-l salvase de la moarte şi-l făcuse să guste din nectarul iubirii şi duioşiei. Parcă ar fi văzut-o pentru prima oară după atâta vreme îndelungată. Inima îi tresăltă şi zise cu seriozitate şi tristeţe:

— În curând între noi se va aşterne depărtarea şi ţie n-o să-ţi pese de asta, dar eu îmi voi aminti întotdeauna cât de aspră te-ai arătat faţă de mine.

— Rege, tu ştii foarte puţine lucruri despre noi,

începu ea să-i explice cu tristeţe în priviri şi cu un zâmbet uşor pe buze. Noi suntem un neam pentru care moartea este preferabilă umilinţei.

— N-am vrut să te umilesc niciodată. Dar m-a orbit speranţa izvorâtă din poziţia pe care mi-am închipuit că o am în inima ta...

— N-ar fi umilitor să-mi deschid braţele în faţa duşmanului tatălui meu, a aceluia care m-a luat prizonieră? întrebă ea.

— Iubirea nu cunoaşte această logică, spuse el cu amărăciune în glas.

Tăcu ca şi cum i-ar fi încuviinţat spusele. Apoi zise în şoaptă, fără ca el să o audă: „Nu-mi voi reproşa decât mie". Privirile îi rătăciră şi cu un gest neaşteptat întinse mâna spre perna de pe pat şi scoase de sub ea colierul cu inima de smarald şi-l prinse la gât cu calm şi supunere. O urmări fără să-şi creadă ochilor şi se aşeză alături de ea pe divan, nemaifiind în stare să se stăpânească. Îi înconjură gâtul cu braţul şi o apropie de pieptul său fremătător. Nu se împotrivi câtuşi de puţin, dar şopti cu tristeţe:

— Ai grijă... E prea târziu...

O strânse cu şi mai multă pasiune şi îngăimă cu glas tremurat:

— Amenridis... Cum de poţi spune asta? Şi cum de eu nu descopăr fericirea decât atunci când ea este pe

punctul de a dispărea? Nu, nu te voi lăsa să pleci!

— Dar ce-ai mai putea să faci? îl întrebă, uitându-se în ochii lui cu simpatie şi milă.

— O să te ţin alături de mine.

— Nu-ţi dai seama ce-ar însemna să rămân lângă tine? Eşti dispus să sacrifici treizeci de mii de prizonieri şi mult mai mulţi soldaţi?

Faţa i se posomorî şi ochii i se întunecară.

— Şi-au sacrificat viaţa atât tatăl, cât şi bunicul pentru poporul meu. Lui i-am dăruit şi eu viaţa. Ar putea vreunul din aceştia să mă pizmuiască pentru fericirea din inima mea? bâigui el, ca şi cum ar fi vorbit singur.

— Ascultă-mă, Isfinis! Şi lasă-mă să-ţi vorbesc cu acest nume drag, pentru că el este primul nume pe care l-am iubit în viaţa mea! îi zise ea cu blândeţe, clătinând din cap. Trebuie să ne despărţim! Trebuie! Şi ne vom despărţi! Tu nu vei accepta să sacrifici treizeci de mii de prizonieri din neamul tău pe care-l iubeşti şi nici eu nu voi accepta ca tatăl meu şi poporul meu să fie masacraţi. Nu avem decât să ne suportăm fiecare din noi partea sa de durere.

— Amenridis, nu te grăbi să pomeneşti de despărţire! se străduí el să o înduplece cu speranţă în glas. Simt că mi se rătăceşte mintea când te aud rostind acest cuvânt cu atâta uşurinţă. Amenridis, îngăduie-mi să bat la

toate uşile, inclusiv la uşa tatălui tău! Ce crezi, ce ar zice dacă i-aş cere mâna ta?

— Vai, Isfinis! exclamă ea, schiţând un zâmbet trist şi atingându-i mâna cu dragoste. Tu nu-ţi dai seama ce spui! Îţi închipui că tatăl meu ar putea îngădui să-şi mărite fiica cu regele victorios care l-a înfrânt şi l-a silit să plece din ţara în care s-a născut şi pe al cărei tron a stat atâta vreme? Eu îl cunosc mai bine decât tine pe tata. Nu ne putem aştepta la nimic bun! Nu ne rămâne decât să ne înarmăm cu răbdare!

El ascultă uluit, apoi se întrebă: „Oare este adevărat că aceea care vorbeşte cu acest glas şoptit, abătut şi trist este prinţesa Amenridis, ale cărei capricii, ironii şi vanităţi, lumea nu putea să le cuprindă?”. Totul i se părea straniu şi trist.

— Nici inima ultimului soldat din oastea mea nu poate fi nesocotită şi nimănui nu i-ar fi îngăduit să-l despartă de cea pe care o iubeşte... se trezi el îngăimând cu furie în glas.

— Tu eşti rege, domnul meu, şi regii se bucură de cele mai mari plăceri, dar au şi cele mai grele îndatoriri. La fel ca un palmier semeţ care se bucură mult mai mult de razele soarelui şi de adierile vântului decât buruienile mărunte de sub el, dar este şi mult mai expus decât ele la vijelii şi în pericol să fie smuls de furtunile năprasnice.

— Aah, cât de nefericit sunt! exclamă Ahmose, suspinând. Te-am iubit de când ne-am întâlnit pe corabie mea prima dată.

— Exact în aceeaşi zi s-a cuibărit dragostea şi în inima mea, chiar dacă eu am descoperit-o la o vreme după aceea, se destăinui ea deschis şi sincer, lăsând ochii în jos. Sentimentele mele s-au deşteptat în noaptea când comandantul Rukh te-a obligat să te lupţi cu el. Teama pentru tine mi-a descoperit suferinţa şi noaptea aceea mi-am petrecut-o tulburată, neştiind ce să fac cu acest nou musafir. Până ce vraja lui nebună m-a copleşit şi la câteva zile după aceea, m-am pierdut cu totul.

— În cabină, nu-i aşa?

— Da!

— Ooh, cum va fi viaţa fără tine?

— Aşa cum va fi şi viaţa mea fără tine, Isfinis.

O strânse la pieptul lui şi îşi lipi obrazul de al ei ca şi cum şi-ar fi închipuit că această apropiere ar putea alunga fantoma despărţirii din faţa lor. Nu putea înţelege cum era cu putinţă să descopere iubirea lui şi să-şi ia şi adio de la ea într-un singur ceas. Se gândi la fel de fel de mijloace pentru a găsi o salvare, dar nu descoperi decât disperarea şi neputinţa. Tot ceea ce putea face era să o ţină strâns în braţe, însă amândoi îşi dădură seama că a sosit timpul să se despartă fără ca

niciunul dintre ei să facă vreun gest. Rămaseră astfel uniţi, ca o singură făptură.

29

Ahmose părăsi corabia prizonierei aproape fără putinţa de a se ţine pe picioare. Privea fix la un obiect pe care-l ţinea în mână, vorbind pierdut: „Oare atâta mi-a mai rămas din iubirea mea?”. Lănţişorul inimii de smarald este tot ce-i mai rămăsese. I-l dăruise prinţesa şi păstrase pentru ea doar inima.

Se urcă în carul lui de luptă şi se întoarse în tabără.

Fu întâmpinat de sfetnicii săi, în frunte cu şambelanul Hur, care-i arunca pe furiş priviri neliniştite şi temătoare.

Se opri în cortul său şi ceru să-i fie adus solul lui Apophis.

— Trimisule, i se adresă direct, am chibzuit cu toată atenţia la propunerile pe care ni le-ai prezentat. Întrucât ţelul meu a fost eliberarea patriei de sub stăpânirea voastră şi întrucât aţi acceptat să vă retrageţi, am ales soluţia paşnică, evitând în felul acesta să se mai verse alt sânge. Vom face imediat schimbul de prizonieri, dar eu nu voi ordona oprirea lucrului la proiectul nostru înainte ca ultimul din oamenii voştri să părăsească oraşul Avaris. În felul acesta va fi

întoarsă pagina neagră din istoria ţării mele.

— Este o decizie înţeleaptă, rege! încuviinţă solul, înclinând capul. Un război care nu se justifică şi care nu este impus de un ţel anume nu este decât un măcel sau un masacru inutil.

— Acum vă las să studiaţi împreună detaliile schimbului de prizonieri şi ale plecării, încheie Ahmose.

Apoi, regele se ridică şi odată cu el se ridicară toţi cei prezenţi, plecându-şi capetele cu respect. El îi salută cu un semn şi ieşi.

30

În seara aceleiaşi zile avu loc schimbul de prizonieri.

Se deschise una dintre porţile cetăţii Avaris şi ieşiră pe ea mulţimile de prizonieri – femei şi bărbaţi – ovaţionând bucuroşi, făcându-i semn suveranului lor. Apoi prizonierii păstori, în frunte cu prinţesa Amenridis, se îndreptară spre cetate într-o atmosferă de linişte tristă.

În dimineaţa următoare, Ahmose împreună cu sfetnicii şi suita se îndreptară devreme către o colină din apropiere, în faţa porţilor de est ale cetăţii Avaris, pentru a-i vedea pe păstori cum părăsesc ultimul oraş egiptean; chipurile le radiau, de o bucurie fără oprelişti.

— Peste puţin timp, şambelanii lui Apophis vor aduce cheile oraşului Avaris pentru a fi predate Maiestăţii Sale regelui, aşa cum cheile oraşului Teba au fost predate lui Apophis în urmă cu unsprezece ani, anunţă generalul Mheb.

Şambelanii se iviră – întocmai cum anunţase generalul – şi îi înmânară regelui Ahmose o casetă de abanos în care erau rânduite cheile. Regele o luă şi o predă marelui şambelan în tăcere, apoi răspunse la salutul oamenilor care se întoarseră de unde veniseră.

Porţile de est fură deschise larg şi scrâşnetul lor răsună până în împrejurimile văii. Se iviră primele grupuri de călăreţi bine înarmaţi, pe care Apophis îi trimisese înainte pentru a cerceta drumul necunoscut. Aceştia fură urmaţi de mulţimea de femei – unele purtate în litiere – şi copii călare pe catâri şi măgari. Ieşirea lor dură ceasuri în şir. Apăru apoi un cortegiu măreţ înconjurat de călăreţii din gardă, urmaţi de căruţe mari trase de boi. Privitorii îşi dădură seama că în acest cortegiu se aflau Apophis împreună cu familia lui. Inima lui Ahmose porni să bată cu putere şi cu greu rezistă lacrimilor fierbinţi pe care le simţea prelingându-se din adâncuri. „Unde o fi ea?”, se întrebă el. S-o fi străduind să-l caute cu privirea, aşa cum se străduieşte el s-o găsească? Şi-o fi amintind de el la fel cum îşi aminteşte el de ea? Şi-o fi reţinând

lacrimile aşa cum şi le reţine el? Urmări cortegiul cu privirea fără să-i pese de mulţimile de soldaţi care dădură buzna din toate părţile în urma lui. Îl urmări cu ochii şi inima îi plutea în jurul lui până ce dispăru la orizont şi-l înghiţi necunoscutul.

Regele nu-şi reveni decât la auzul glasului lui Hur, care spuse solemn:

— În acest ceas nemuritor, sufletele suveranului nostru Seqenenra şi al gloriosului erou Kamose sunt fericite, căci lupta Tebei, care nu a cunoscut disperarea, a fost încununată de victoria definitivă.

Armata intră în puternica cetate Avaris, ocupă zidurile întărite şi rămase acolo până în zori. Regele Ahmose, însoţit de un batalion de care de luptă, mărşălui către est, precedat de cercetaşi, şi intră în oraşele Tanis şi Difna. În ultimul din aceste oraşe se înfăţişară dinaintea lui iscoadele, care îl felicitară şi îl anunţară că ultimul dintre păstori a părăsit pământul Egiptului.

Abia după aceea, regele Ahmose reveni în oraşul-cetate Avaris şi porunci ca întreaga oaste să împlinească rugăciunea comună de mulţumire pentru Domnul Amon. Diviziile se ordonară în rânduri, în fruntea fiecăreia stând ofiţerii şi generalul ei, iar în fruntea tuturor stând regele însuşi împreună cu sfetnicii şi suita sa. Căzură cu toţii în genunchi cu

pioşenie, înălţând o rugăciune fierbinte de mulţumire Domnului Amon. Regele Ahmose încheie rugăciunea, adresându-se Domnului său:

„Îţi aduc laudă şi mulţumire, Doamne sfinte, căci tu m-ai ocrotit şi mi-ai ţinut inima tare şi m-ai cinstit pe mine cu împlinirea ţelului pentru care s-au jertfit ca martiri bunicul şi tatăl meu. Călăuzeşte-mă pe mine, Doamne, pe calea cea bună şi ajută-mă pe mine să găsesc hotărârea şi credinţa de care am nevoie ca să tămăduiesc rănile poporului meu, preschimbându-l pe el în cel mai bun slujitor al celui mai bun Dumnezeu!”

După aceea, regele Ahmose îi invită la o întâlnire pe sfetnicii săi, aceştia adunându-se degrabă, şi le vorbi astfel:

— Astăzi s-a încheiat războiul şi a venit vremea să ne punem săbiile la loc în teacă. Dar să ştiţi că lupta nu va lua sfârşit niciodată. Credeţi-mă că pacea are chiar mai multă nevoie de suflete treze şi hotărâte decât războiul. Veniţi lângă mine cu inimile voastre pentru ca Egiptul să revină la viaţă!

Se uită la chipurile celor prezenţi şi continuă:

— Am socotit potrivit să încep lupta păcii cu alegerea tovarăşilor mei credincioşi. De aceea, îi încredinţez lui Hur funcţia de vizir, cel mai mare peste miniştri.

Hur se ridică, se apropie de stăpânul său, căzu în genunchi şi îi sărută mâna.

— Cred că Seneb este cel mai potrivit pentru a-l înlocui pe Hur la palatul meu. Dib va fi comandantul gărzii faraonice. Se duse apoi la Mheb, zicând: Tu, Mheb, devii comandantul suprem al armatei mele. Se întoarse către Ahmose Ebana şi continuă: Tu vei fi comandantul flotei şi ţi se vor da înapoi moşiile tatălui tău, viteazul comandant Pepi. Se adresă din nou tuturor celor prezenţi: Şi acum, întoarceţi-vă la Teba – capitala regatului nostru –, pentru ca fiecare dintre voi să-şi îndeplinească misiunea încredinţată.

— Dar Faraon nu se întoarce în Teba în fruntea oştilor sale? îl întrebă Hur, puţin tulburat.

— Corabia mea va ridica ancora pentru a mă conduce la Dabod, unde voi da vestea cea mare a victoriei familiei mele, îi răspunse regele Ahmose, pregătindu-se să se ridice. După aceea, ne întoarcem la Teba împreună. Vom intra în Teba împreună, tot aşa cum am şi părăsit-o.

31

Corabia faraonică ridică ancora, urmată de alte trei corăbii de război. Regele Ahmose rămase nedezlipit de cabină, scrutând orizontul îndepărtat cu chipul împietrit şi ochii cufundaţi în tristeţe şi durere. Călătoria dură câteva zile, până ce se ivi micul Dabod

cu colibele sale risipite. Era spre asfinţit când ancoră mica flotilă. Regele şi garda coborâră îmbrăcaţi în uniforme de gală, atrăgând toate privirile. Se apropie de ei o mulţime de nubieni care merse înaintea lor până la palatul guvernatorului Ra'um. Prin oraş se răspândi imediat zvonul că un mesager faraonic de vază a venit în vizită la familia lui Seqenenra, aşa că ştirea ajunse la palatul guvernatorului înaintea regelui şi, când ajunse, îi găsi pe guvernator şi pe membrii familiei faraonice aşteptând în curte. Când se ivi regele, limbile le amuţiră de uimire şi de bucurie. Ra'um căzu în genunchi şi toţi ceilalţi ieşiţi în întâmpinare strigară fericiţi şi alergară spre el. Prima care se apropie de el fu tânăra regină Nefertari, pe care o sărută pe obraji şi pe frunte. Se uită apoi spre regina mamă Setkimus, care îi întinse braţele, iar el o strânse la piept şi îi oferi obrajii pentru a-l săruta cu duioşie. Aştepta la rând bunica sa Ahotep, de care se apropie şi-i sărută mâinile şi fruntea. Apoi se duse la Tetisheri, ultima şi cea mai scumpă, cu coroana de păr cărunt şi cu obrajii ofiliţi de bătrâneţe. Inima îi bătea cu putere când se apropie de ea şi o cuprinse cu braţele.

— Mama mea şi mama tuturor! exclamă el.

Îl sărută cu buzele ei uscate şi zise, ridicând ochii spre el:

— Lasă-mă să văd chipul viu al lui Seqenenra!

— Mamă, am preferat să fiu chiar eu solul care-ţi aduce vestea bună a marii victorii, îi zise regele Ahmose. Află, mamă, că viteaza noastră oaste a înfăptuit victoria definitivă şi l-a înfrânt pe Apophis împreună cu neamul lui, alungându-l în pustiul de unde au venit şi eliberând întregul Egipt de sub robia lor. Astfel, promisiunea lui Amon s-a adeverit, iar sufletele lui Seqenenra şi Kamose vor avea parte de bucurie.

Chipul lui Tetisheri se lumină şi ochii ei obosiţi licăriră.

— Astăzi prizonieratul nostru se sfârşeşte, zise ea, ne întoarcem la Teba pe care o voi găsi aşa cum am cunoscut-o eu – oraşul gloriei şi suveranităţii. Şi-l voi vedea pe nepotul meu urcând pe tronul lui Seqenenra şi reînnodând glorioasa viaţă întreruptă a lui Amenhotep.

Se apropie doamna Ray – doamna de onoare a reginei – purtându-i în braţe pe prinţul moştenitor, pe care i-l prezentă regelui, îndemnându-l:

— Domnul meu, sărută-l pe micul fiu al Mariei Tale, prinţul moştenitor Amenhotep!

Privirea din ochii lui deveni dintr-odată mult mai blândă şi-l copleşi un val de duioşie venită din adâncul inimii. Îl luă pe micuţ în braţe şi-şi apropie faţa de a lui până ce-l sărută cu buzele pline de dor. Micuţul

Amenhotep îi zâmbi tatălui, jucându-se cu mânuţele şi gângurind.

După aceea, familia faraonică intră în casă, cuprinsă de fericire şi de linişte, şi-şi petrecură seara singuri, povestind şi aducându-şi aminte de zilele trecute.

32

Soldaţii îmbarcară lucrurile familiei pe corabia faraonică. Apoi regele împreună cu toţi membrii familiei urcară pe punte şi îşi luară rămas-bun de la guvernatorul Ra'um, membrii guvernului şi întreaga populaţie a oraşului Dabod. Înainte de ridicarea ancorei, regele Ahmose îl chemă pe Ra'um şi-i zise, astfel încât să audă toţi oamenii săi:

— Credincios guvernator, vă aduc laude ţie, Nubiei şi neamului Nubiei. Nubia a fost locul nostru de refugiu atunci când n-am avut altul, a fost patria noastră când n-am avut altă patrie, a fost căminul nostru atunci când sprijinitorii noştri s-au împuţinat şi prietenii noştri au murit, a fost un izvor de arme şi de soldaţi atunci când am chemat la luptă. Noi nu vom uita aceste fapte ale voastre, începând din această zi, Egiptului de Sud nu-i va lipsi nimic din ceea ce ne dorim şi-l vom apăra de tot ceea ce nu ne dorim.

Corabia faraonică ridică ancora şi în urma ei ridicară

ancora şi corăbiile gărzii, spintecând valurile către nord, purtând oamenii ale căror suflete tânjeau după Egipt şi după poporul său. După o scurtă călătorie, corabia ajunse la hotarele Egiptului, unde i se făcu o primire minunată; ieşiră în întâmpinarea ei notabilităţile din sud, la bordul corabiei guvernatorului Shaw, şi bărcile locuitorilor care ovaţionau şi cântau. Urcară pe puntea ei Shaw, preoţii din Biga, Bilaq şi Sayin, căpeteniile satelor şi oraşelor, care se prosternară dinaintea regelui şi îi ascultară poveţele. Apoi, corabia continuă să coboare pe Nil, spre nord, întâmpinată de locuitorii de pe maluri, de bărcile care pluteau în jurul ei, şi în fiecare localitate prin care trecea convoiul se urcau pe puntea ei guvernatorii, judecătorii, notabilităţile şi căpeteniile din partea locului. Corabia zori mai departe până când într-o zi întunericul de la răsărit începu să se dea la o parte, lăsând să se vadă în zarea îndepărtată zidurile înalte ale Tebei, porţile ei uriaşe şi măreţia ei veşnică. Familia faraonică ieşi din cabine şi se îngrămădi la prora cu ochii aţintiţi în zare. În privirile tuturor se puteau citi dorul şi dragostea, iar ochii li se umplură de lacrimi de mulţumire. „Teba... Teba...”, şopteau buzele lor.

— Doamne, nu mă mai aşteptam ca ochii să-mi mai cadă vreodată asupra acestor ziduri, murmură regina Ahotep cu glasul tremurat.

Corabia se apropie lin de malul de sud al Tebei, mânată de o adiere uşoară, şi zăriră mulţimile de soldaţi şi demnitari aşteptând pe mal. Regele Ahmose văzu că Teba îi aduce primul salut eliberatorului său. Se întoarse în cabină urmat de familie, aşezându-se pe tron, în vreme ce reginele se rânduiră în jurul lui. Soldaţii dădură onorul corabiei faraonice şi demnitarii din Teba urcară pe puntea ei, în fruntea lor aflându-se mai-marele miniştrilor, vizirul Hur. Lângă el se înşiruiau generalii Mheb şi Ahmose Ebana, comandantul gărzii faraonice Dib, marele şambelan Seneb, guvernatorul Tebei Tuti-Amon, apoi un preot gârbovit de ani, cu părul alb, sprijinindu-se în cârja sa, înaintând încet, aplecat de spate. Toţi demnitarii se prosternară dinaintea faraonului şi Hur luă cuvântul în numele tuturor:

— Maiestate, eliberator al Egiptului, izbăvitor al Tebei, învingător al oştilor păstorilor, faraon al Egiptului, stăpân al Sudului şi al Nordului! Întreaga Tebă a ieşit pe străzi şi în pieţe, aşteptând cu dor şi nerăbdare sosirea regelui Ahmose, fiu al lui Kamose, fiu al lui Seqenenra, şi a glorioasei sale familii, pentru a-i adresa cu toţii sentimentele calde şi urările ce s-au adunat în piepturi şi pentru a-l saluta.

Regele Ahmose îi răspunse, zâmbind:

— Domnul Dumnezeul nostru să vă binecuvânteze,

bărbaţi devotaţi şi credincioşi, şi să binecuvânteze Teba cea glorioasă – locul naşterii mele şi ţelul meu final!

Hur făcu un semn către venerabilul preot şi-l prezentă:

— Maiestate, îngăduiţi-mi să-l prezint Mariei Voastre pe Nofer-Amon, marele preot al templului lui Amon.

Ahmose privi la el cu interes, îi întinse mâna zâmbind şi i se adresă cu blândeţe:

— Îmi face plăcere să te văd, mare preot!

Preotul îi sărută mâna şi îi zise cu respect:

— Maiestatea Voastră, faraon al Egiptului şi fiu al lui Amon, înnoitor al vieţii în Egipt, însufleţitor al drumului celor mai mari dintre regii noştri! Mi-am jurat, Maiestate, să nu ies din chilia mea până când nu vor părăsi pământul Egiptului păstorii cei blestemaţi care au umilit Teba şi l-au ucis pe gloriosul nostru stăpân. Nu mi-a mai păsat de mine nicicum, aşa că părul de pe cap şi de pe trup mi-a crescut lung şi am renunţat la viaţa lumească, mulţumindu-mă cu câteva firimituri de mâncare şi cu câteva înghiţituri de apă curată, atât cât să-mi ţin zilele, îndurând împreună cu poporul meu sărăcia şi foamea de care el a suferit. Aşa am vieţuit până ce Domnul Dumnezeul nostru i-a hărăzit Egiptului pe fiul său Ahmose, care a pornit la luptă adevărată împotriva duşmanului nostru, risipindu-l pe el şi alungându-l din ţara noastră. Şi iată

că abia acum mi-am îngăduit să ies din singurătate ca să-l întâmpin pe gloriosul rege şi să mă rog pentru el.

Regele îi zâmbi. Preotul ceru îngăduinţa de a-i saluta pe membrii familiei regale şi acesta încuviinţă. Se îndreptă mai întâi către Tetisheri şi o salută, apoi se întoarse către regina Ahotep, pe care o cunoştea din vremea lui Seqenenra, când fusese unul dintre oamenii care se aflau în preajma ei, după care le sărută pe rând pe Setkimus şi pe Nefertari.

— Maiestate, Teba îl aşteaptă pe domnul ei şi armata s-a aşezat în rânduri pe străzi, îi zise Hur stăpânului său. Dar marele preot Amon are o rugăminte, adăugă el.

— Care este rugămintea marelui nostru preot? întrebă regele.

— Înainte de a ne întoarce în palatul faraonic, l-aş ruga pe domnul meu să binevoiască să intre în templul lui Amon.

— Este o rugăminte pe care o voi împlini cu mare bucurie! îi răspunse regele Ahmose, zâmbind.

33

Regele Ahmose părăsi corabia, urmat de regine şi de sfetnicii săi, fiind întâmpinat de oştenii care luptaseră alături de el din prima zi, şi le răspunse la salut cu

multă căldură. Apoi, se urcă într-o litieră faraonică împodobită, iar reginele în litierele lor, toate fiind purtate de oşteni şi precedate de un pluton al gărzii regale. În spatele acestora urmau trăsurile suitei şi cortegiul era încheiat de un alt pluton al gărzii regale. Se îndreptară cu toţii către poarta centrală de sud, împodobită cu steaguri şi cu flori, pe cele două laturi ale intrării fiind rânduiţi ostaşii puternici care o cuceriseră nu demult.

Litierele faraonice intrară pe poarta oraşului printre două rânduri de lănci ascuţite, în timp ce străjerii de pe zidurile înalte sunau în trâmbiţe, iar peste cei care intrau cădeau flori şi ierburi parfumate.

Regele Ahmose privi în jur şi descoperi o privelişte minunată, care uluia chiar şi sufletele cele mai liniştite; văzu într-o singură clipă întregul Egipt; văzu trupurile care umpleau străzile, pereţii şi casele şi văzu sufletele purificate prin adoraţie, iubire şi ardoare. Văzduhul răsuna de ovaţiile care se înălţau din inimi. Toată lumea a fost încântată la vederea mamei sfinte, cu demnitatea şi măreţia vârstei sale înaintate, şi a nepotului ei viteaz, în floarea vârstei. Cortegiul îşi făcea drum, ca şi când ar fi străbătut o mare învolburată; toate sufletele şi privirile erau aţintite asupra lui. Drumul până la templul lui Amon dură câteva ceasuri.

La poarta templului, regele şi familia sa fură

întâmpinaţi de preoţii lui Amon, care se rugară pentru el îndelung şi porniră înaintea lui către sala coloanelor, unde fură oferite ofrande pe altar, în vreme ce preoţii psalmodiau imnul Domnului Dumnezeu cu glasurile lor melodioase şi plăcute, ale căror ecouri reverberau îndelung în inimi. Acolo rosti marele preot cuvântul său, adresându-se regelui:

— Maiestate, îngăduiţi-mi să intru în altarul cel sfânt pentru a vă aduce de acolo câteva lucruri de preţ care au legătură cu Maria Voastră.

Regele îi îngădui şi marele preot însoţit de alţi câţiva preoţi dispărură în altar, după care se întoarseră purtând un sarcofag, un tron şi o casetă de aur, aşezându-le dinaintea familiei faraonice cu mare respect şi veneraţie. Nofer-Amon înaintă şi se opri în faţa regelui Ahmose, spunându-i cu glas pătrunzător, vrăjit:

— Maiestate, aceste obiecte pe care vi le prezint sunt cele mai preţioase odoare ale regatului sfânt. Ele mi-au fost încredinţate pentru păstrare cu doisprezece ani în urmă de către bravul comandant veşnic pomenit Pepi pentru a fi păzite, ca să nu ajungă la ele mâna vrăjmaşului lacom. Sarcofagul este al suveranului martir Seqenenra şi conţine trupul său îmbălsămat şi înfăşurat în giulgiul care ascunde răni adânci, fiecare dintre ele fiind o pagină veşnică de eroism şi jertfă.

Tronul cel glorios i-a aparţinut tot lui – pe el şi-a exercitat dreptul său şi de pe el a anunţat cuvântul curajos al Tebei, care a preferat încercările luptei cumplite liniştii unei păci umilitoare. Iar această casetă de aur conţine coroana dublă a Egiptului – coroana lui Timayus, ultimul dintre regii noştri care au cârmuit Egiptul unit. I-am dăruit-o lui Seqenenra când a pornit la război împotriva lui Apophis. A intrat în focul luptei cu ea pe cap şi a apărat-o, aşa după cum bine ştie întregul popor din Valea Nilului. Acestea sunt, Maiestate, odoarele sfinte lăsate în păstrare de comandantul Pepi. Îi aduc laudă Domnului Dumnezeului nostru pentru că mi-a dat zile, astfel încât să le pot întoarce stăpânilor lor de drept.

— Să trăiască în glorie şi gloria să trăiască prin el!

Toate privirile se îndreptară spre sarcofagul faraonic şi lumea căzu în genunchi, în frunte cu familia faraonică, şi se rugă cu evlavie.

Regele împreună cu familia lui se apropiară de sarcofag şi se strânseră în jurul lui – toţi tăceau, dar inimile şi sufletele lor stăteau de vorbă în şoaptă cu sarcofagul. Tetisheri se simţi pentru prima oară slăbită, mai să se prăbuşească, şi se sprijini de braţul regelui, lacrimile neîngăduindu-i să vadă sarcofagul drag. Hur, hotărât să oprească lacrimile mamei sfinte şi să-i liniştească durerile din inimă, îi zise lui Nofer-Amon:

— Mare preot, păstrează acest sarcofag în sanctuar până când va fi depus în cripta lui, în cadrul unei ceremonii solemne, potrivite cu poziţia celui pe care îl adăposteşte.

Preotul ceru îngăduinţa Maiestăţii sale şi porunci oamenilor săi să ridice sarcofagul şi să-l ducă în sanctuarul Domnului Dumnezeu.

Apoi deschise caseta şi scoase din ea coroana dublă a Egiptului, se apropie de regele Ahmose cu respect şi îi împodobi cu ea capul cu păr bogat. Lumea care a văzut gestul preotului porni să aclame „Trăiască faraonul Egiptului!”.

Nofer-Amon îi pofti pe rege şi pe regină să vadă sanctuarul şi porniră cu toţii spre el, cu Tetisheri sprijinindu-se în continuare de braţul lui Ahmose. Trecură pragul sfânt care separă această lume de lumea cea veşnică, îngenunchează în faţa Domnului şi sărutară draperiile care-i acopereau statuia. Înălţară o rugăciune de mulţumire şi de laudă pentru că le-a hărăzit victoria şi i-a readus în patrie victorioşi.

Regele şi reginele se întoarseră la litierele lor, tronul fu încărcat într-un car mare şi cortegiul îşi reluă mersul către palat, printre mulţimile care aclamau şi se rugau, salutau şi preamăreau, fluturau ramuri şi flori, pe care apoi le aruncau în faţa convoiului. Spre asfinţit ajunseră la palatul cel străvechi, iar Tetisheri fu nespus

de impresionată, inima porni să-i bată din ce în ce mai tare, respiraţia i se înteţi şi fu condusă în litieră spre pavilionul ei din palatul regal, urmată de regină şi de rege. Se aşezară dinaintea ei neliniştiţi, dar ea îşi recăpătă calmul, puterea şi credinţa, se îndreptă de spate, se uită la chipurile dragi cu afecţiune şi murmură cu glas slab:

— Iertaţi-mă, copiii mei! Inima mi-a slăbit şi m-a trădat pentru prima oară. Câte a îndurat inima aceasta! Cât a răbdat! Îngăduiţi-mi să vă sărut pe toţi, fiindcă la o vârstă ca a mea împlinirea speranţei grăbeşte sfârşitul.

34

Veni seara, apoi se aşternu noaptea peste Teba, fără ca somnul să-şi găsească drum spre ochii ei. Rămase trează; pe străzile din toate cartierele străluceau torţe; lumea se îngrămădise prin pieţe, cântând şi aclamând. Pretutindeni se înălţau imnuri şi melodii. În noaptea aceea, regele Ahmose nu putu pune geană pe geană, cu toate că era frânt de oboseală. Dar nu răbdă să rămână în pat şi ieşi pe terasa ce dădea spre grădina întinsă a palatului, şezând pe un divan în lumina slabă a unei lămpi, şi porni să rătăcească prin beznă cu sufletul, în vreme ce degetele i se jucau afectuos şi dezmierdător

cu un lănţişor de aur. Din când în când, îşi arunca ochii spre el, de parcă din el ar fi izvorât gândurile şi visele sale.

Pe neaşteptate, i se alătură şi tânăra regină Nefertari; somnul nu se lipea nici de ea din pricina veseliei generale şi, în plus, îşi închipuia că şi regele încerca o bucurie asemănătoare cu a ei. Se aşează lângă el fericită. Regele o privi surâzând, iar ochii ei căzură asupra lănţişorului din mâna lui, pe care îl luă surprinsă.

— Un lănţişor?! exclamă ea. Ce minunat! Dar îi lipseşte ceva.

— Aşa-i, şi-a pierdut inima, bâigui el, străduindu-se să-şi adune gândurile.

— Ce păcat! Şi unde s-o fi pierdut?

— Nu ştiu decât că s-a pierdut, fără voia mea.

— Voiai să mi-l dăruieşti mie? îl întrebă, uitându-se la el cu drag.

— Pentru tine am altceva mai preţios şi mai frumos, îi răspunse el.

— Atunci de ce-ţi pare atât de rău după ea?

— Îmi aduce aminte de primele zile ale luptei, când mă duceam la Teba în veşminte de neguţător şi mi se zicea Isfinis, şopti el, străduindu-se să-i pară glasul firesc şi calm. Se afla printre mărfurile pe care le ofeream cumpărătorilor. Ce amintire minunată! Nefertari, aş vrea să-mi zici Isfinis. Este un nume pe

care-l iubesc, după cum iubesc şi vremurile lui şi-i iubesc şi pe aceia care-l iubesc.

Regele îşi întoarse capul pentru a-şi ascunde emoţia şi dorul care i se iviseră pe chip. Regina zâmbi fericită. Privirea îi căzu întâmplător pe lumina unei torţe care se mişca încet în depărtare.

— Uită-te la torţa aceea! îl îndemnă ea, făcând semn cu mâna în direcţia luminii.

Regele Ahmose privi acolo unde arăta ea.

— Este o torţă într-o barcă. Ea pluteşte aproape de grădină, murmură el.

Părea că barcagiul se apropiase intenţionat de grădina palatului pentru ca stăpânii lui abia sosiţi să-i audă vocea frumoasă şi pentru a-i saluta şi el, separat de mulţime, după ce-i salutase tot poporul Tebei. Glasul i se înalţă în liniştea nopţii, acompaniat de un fluier de trestie:

Câţi ani am stat nemişcată în încăperea mea,
Suferind chinurile dureroase ale năpastei?
M-au văzut neamurile şi vecinii,
M-au vizitat ghicitorii şi vracii,
Dar suferinţa i-a înfrânt şi pe vecini, şi pe vraci,
Până când te-ai ivit tu, iubitul meu,
Şi farmecul tău a întrecut şi leacuri, şi vrăji,
Căci numai tu ştii taina suferinţei mele...

Glasul fermecat îi captiva pe cei care-l auzeau. Regele Ahmose şi regina Nefertari ascultau în tăcere, ea privind spre lumina torţei cu duioşie şi dor, el privind în jos cu ochii pe jumătate închişi, în vreme ce amintirile îi plângeau în suflet.

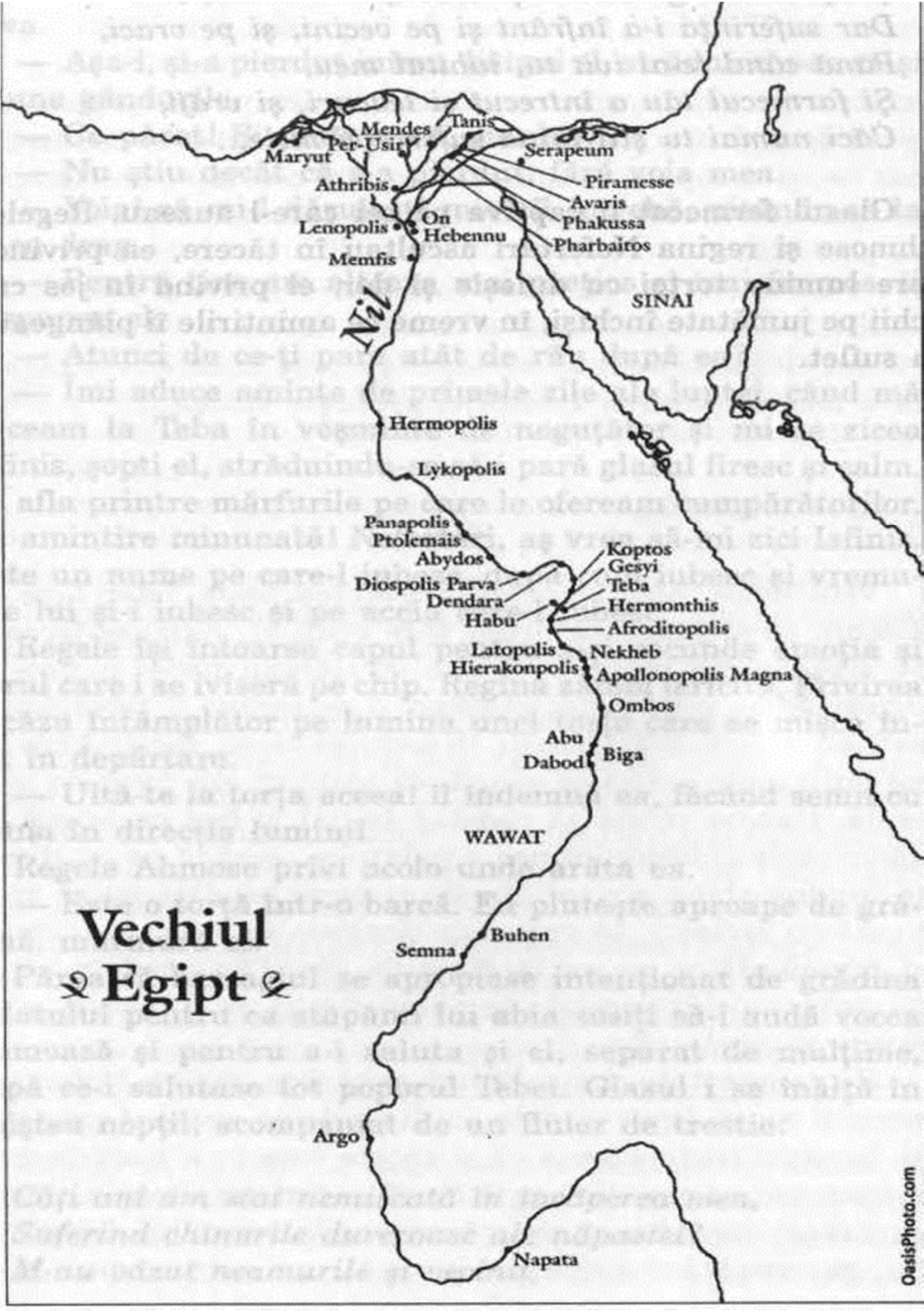
Mendes
Tanis
Per-Usir
Maryut
Serapeum
Athribis
Piramesse
Avaris
Lenopolis
On
Hebennu
Phakussa
Pharbaitos
Memfis
Nil
SINAI
Hermopolis
Lykopolis
Panapolis
Ptolemais
Abydos
Koptos
Gesyi
Diospolis Parva
Teba
Dendara
Hermonthis
Habu
Afroditopolis
Latopolis
Nekheb
Hierakonpolis
Apollonopolis Magna
Ombos
Abu
Dabod
Biga
WAWAT
Vechiul
Egipt
Buhen
Semna
Argo
Napata
OasisPhoto.com

BIBLIOTECA POLIROM
PROZĂ XX

Romanul *Teba în război* are ca fundal Egiptul antic şi abordează unul dintre cele mai importante momente dintr-o grandioasă istorie, în care ultimii faraoni ai unei celebre dinastii se ridică împotriva barbarilor asiatici care au dominat Egiptul nordic vreme de peste două sute de ani.

„Când Naghib Mahfuz a scris *Teba în război*, cei ce ştiau să ţină un condei în mână erau adevăraţii eroi ai unei naţiuni. Semnul lui Mahfuz pe uriaşa scenă a lumii literare va fi credinţa sa în puterea ficţiunii, în valorile mitului şi ale poveştii."

The Washington Post

„Dragostea faţă de Egipt şi faţă de poporul său: iată motivul pentru care proza de inspiraţie istorică a lui Mahfuz sună atât de bine."

The Washington Post Book World

ISBN 978-973-46-2379-2
9 789734 623792
www.polirom.ro
POLIROM